

**T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
AVRUPA TOPLULUĞU BİLİM DALI**

**AVRUPA BİRLİĞİ SÜRECİNDE
TÜRKİYE'DE ÖZEL GÜVENLİK HİZMETLERİ
YAPISI VE UYUM SORUNLARI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
Hakan ÇORA
Öğrenci No: 2501410296**

İSTANBUL, 2010

**T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
AVRUPA TOPLULUĞU BİLİM DALI**

**AVRUPA BİRLİĞİ SÜRECİNDE TÜRKİYE’DE ÖZEL
GÜVENLİK HİZMETLERİ
YAPISI VE UYUM SORUNLARI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
Hakan ÇORA
Öğrenci No: 2501410296**

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. LEVENT ÜRER**

İSTANBUL, 2010

ÖZET

Avrupa Birliği'ne uyum sürecindeki Türkiye, hâlihazırda tüm dünyayı etkisine almış bulunan güvenlik kaygılarını göz önüne alarak 2004 senesinde Özel Güvenlik Yasasını çıkartmıştır. Bu tezde 2000'li yıllarda gerek AB gerek Türkiye'deki insanların ve toplumların en önemli ihtiyaçlarından biri olan güvenlik kavramı ile Özel Güvenlik yetkilerine değinilerek bu yetkilerin nasıl olması gerektiği ve eksiklikleri, Avrupa Birliği ve dünyadaki diğer bazı özel güvenlik teşkilatları ile kıyaslaması yapılmış, sorunlar ve çözüm önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Özel Güvenlik, Kolluk, özel güvenlik teşkilatlarının yetkileri, AB'de Özel Güvenlik

ABSTRACT

As a European Union Candidate, Turkey has been aware of the Security Issues that surround the whole globe in the current century and has passed the Private Security Law in 2004. With this thesis, we intent to give information about security concept which is one of the most important requirements of the people and the communities of both European Union and Turkey and make comparisons with Private Security Institutions in the European Communities and therefore tried to clarify the problematic issues and possible solutions.

Key Words: Private Security, Security Forces, Police Authorities, European Union Private Security

ÖNSÖZ

Avrupa Birliği'ne uyum sürecindeki Türkiye, hâlihazırda tüm dünyayı etkisine almış bulunan güvenlik kaygılarını göz önüne alarak 2004 senesinde Özel Güvenlik Yasasını çıkartmıştır. Bu tezde 2000'li yıllarda gerek AB gerek Türkiye'deki insanların ve toplumların en önemli ihtiyaçlarından biri olan güvenlik kavramı ile Özel Güvenlik yetkilerine değinilerek bu yetkilerin nasıl olması gerektiği ve eksiklikleri, Avrupa Birliği ve dünyadaki diğer bazı özel güvenlik teşkilatları ile kıyaslaması yapılmış, sorunlar ve çözüm önerileri sunulmuştur. AB uyum sürecindeki Türkiye'de bu çözüm yolunda doğru adımlar atılarak 2004 yılında daha kapsamlı bir kanun olan 5188 Sayılı Kanun yürürlüğe sokulmuştur, ancak AB ve diğer ülkelerdeki yasal gelişmeleri takip ederken Türkiye'nin gerçeklerini de analiz edip sonuçlara varan TOBB üyesi Özel Güvenlik Federasyonu'nun önerileri ile düzenli olarak sunulan kanun değışiklik önerilerini Türkiye uygulamaya aldığı taktirde Özel Güvenlik konusunda Türkiye'nin uluslararası standartlar üzerine çıkabileceği ve toplumun bundan azami seviyede istifade edeceği mütalaa edilmektedir.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	ii
ABSTRACT	iii
ÖNSÖZ	iv
İÇİNDEKİLER.....	v
KISALTMALAR.....	xii
GİRİŞ	1

I. BÖLÜM

AVRUPA MODELİ (UNI-Europa ve CoESS) ÖZEL GÜVENLİK HİZMETLERİNİN ORTAYA ÇIKIŞI VE UYGULANMASI

1.BATI DÜNYASINDA VE TÜRKİYEDE ÖZEL GÜVENLİK KAVRAMININ GENEL TANIMI VE GELİŞİMİ.....	4
1.1.Özel Güvenlik Kavramının Tanımı ve Gelişimi.....	4
1.2.Güvenliğin Tarihsel Gelişimi.....	7
1.3. Güvenliğin Toplumlar Açısından Önemi	8
1.4.Avrupa’da Özel Güvenlik Gelişimi Ve Düzenleme Gerekliliği.....	10
1.5.Bir Kolluk Kuvveti Olarak Özel Güvenlik.....	13
1.6. Avrupa Modeli Özel Güvenlik Hizmetleri	14
1.7.Avrupa Modeli Özel Güvenlik Hizmetlerinin Özellikleri.....	15
1.8.Avrupa Modeli Özel Güvenlik Hizmetlerinin Önündeki Engelleri.....	15

1.9.Geleceğe İlişkin Planlar: UNI-EUROPA VE CoESS'in Beklentileri.....	17
1.10.Özel Güvenlikte Bir Avrupa Modeline Doğru.....	18
1.11.Avrupa Birliği Ülkelerinde ve ABD'de Özel Güvenlik	19
1.12.Batı Ülkelerinde Özel Güvenlik Sektörünün Faaliyet Alanı	21
1.13.Ülkelerde Yasal Düzenleme Düzeyi	22
1.13.1.AB Üyesi Olarak Belçika.....	23
1.13.2.AB Üyesi Olarak Hollanda	25
1.13.3.AB Üyesi Olarak Almanya	26
1.13.4.AB Üyesi Olarak İngiltere.....	27
1.13.5.AB Üyesi Olmayan ABD.....	29
1.14.Avrupa Modeli Özel Güvenlik Hizmetlerinin Uygulama Zorlukları	30

II. BÖLÜM

AB YOLUNDA TÜRKİYE VE ÖZEL GÜVENLİK

2. TÜRKİYE'DE ÖZEL GÜVENLİK TEŞKİLATININ TARİHSEL GELİŞİMİ.....	32
2.1.Türkiye'de Özel Güvenlik Hizmetlerinin Oluşumu.....	34
2.2.Türkiye'de Özel Güvenlik Sisteminin Yapılanması	36
2.3.Özel Güvenlik Birimleri	36
2.4.Özel Güvenlik Şirketleri.....	37
2.4.1. Maddesel ve Mekaniksel Hizmetler Sunan Şirketler	37
2.4.2. Elektrik ve Elektronik Hizmetleri Sunan Şirketler.....	37

2.4.3. İnsan Gücüne Dayanan Hizmetleri Sunan Şirketler	37
2.5. Özel Güvenlik Görev Alanları	38
2.6. Özel Güvenlik Teşkilatının Hizmetleri	39
2.6.1. Koruma Servisleri	39
2.6.2. Devriye Servisleri	40
2.6.3. Güvenlik Danışmanlık Hizmeti	41
2.6.4. Araştırma Servisleri	41
2.7. Alarm Cevap Sistemleri	43
2.8. Ulaşım Servisleri	43
2.9. Zırhlı Araç Servisleri	44
2.10. 5188 Sayılı Yasanın özellikleri	45
2.11. 5188 Sayılı Özel Güvenlik Yasası ve Süreçleri	49
2.12. Özel Güvenlik Komisyonu	51
2.12.1. Özel Güvenlik Komisyonunun Görevleri	51
2.12.2. Özel Güvenlik İzni	52
2.12.3. Özel Güvenlik Şirketleri ve Faaliyet İzni	53

III. BÖLÜM

A.B. UYUM SÜRECİNDE ÖZEL GÜVENLİKTE YENİLİKLER, SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

3.KARŞILAŞTIRMALI DÜZENLEMELER: AVRUPA SEVİYESİ VE TÜRKİYE CUMHURİYETİ DÜZENLEMELERİ	55
---	----

3.1.Avrupa Birliği Düzenlemeleri	55
3.2.Avrupa Konseyinin Düzenlemeleri.....	57
3.2.1.Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi �nerileri (Tavsiye Kararları)	57
3.2.2.Özel Güvenlik Hizmetlerini Veren Kişiler Ve Firmaların Düzenlemeleri..	61
3.2.3.Özel Güvenlik Personelinin Güvenlik öncelemesi	62
3.2.4.Özel Güvenlik alışanları �in �şe Giriş Şartları	62
3.2.5.Özel Güvenlik Müfettişlerinin Lisanslanması	62
3.2.6.Ek �Őte çalışmanın Yasaklanması.....	63
3.2.7.Özel Güvenlik Personelinin Eğitimi.....	63
3.2.8.Özel Güvenlik Görevlilerinin Kısıtlamaları	64
3.2.9.Polis �le �lişkiler	64
3.2.10.Kişisel Verilerin Gizliliği.....	65
3.2.11.Kendi Kendini Denetleme	65
3.2.12.Yabancı Sahiplik ve Kontrol.....	66
3.2.13.Şirketin Sorumlu Tutulması.....	66
3.2.14.Açık Yasal ereve ve Ulusal Düzenleyici Tesis Edilmesi	66
3.3.AB'ye Paralel Olarak Türkiye'ye �zel Güvenlik Kanununun Getirdiği Yenilikler.	67
3.3.1.Yönergeler, Emir Yazıları ve Değişikliklerin Değerlendirilmesi	70
3.4.CoSS Kayıtlarına Göre Avrupa ve Türkiye'de �zel Güvenlik Şirket ve Personelleri.....	72
3.5.AB Uyum Sürecinde Türkiye'de �zel Güvenlik Meslek Standartları.....	73

3.6.Avrupa Birliğince Ortak Kabul Gören Özel Güvenlik Sektörü Meslek Profilleri ile karşılaştırma.....	76
3.6.1.Özel Güvenlik Mesleğinin Durumu ve Gelecekteki Eğilimler.....	76
3.6.1.1.Türk İş Gücü Piyasasında.....	76
3.6.1.2.Avrupa Birliği İş Gücü Piyasasında.....	80
3.7.Özel Güvenlik Hizmetlerinde Tespit Edilen Sorunlar	80
3.7.1.Eğitim Sorunu	80
3.7.2.Avrupa Birliği Sürecindeki Türkiye’de Özel Güvenlikteki Sorunların Genel Değerlendirmesi.....	83
3.8.Avrupa Birliği Uyum Sürecindeki Türkiye’de Özel Güvenlik Hizmetleri Konusunda Çözüm Önerileri	85
SONUÇ	90
KAYNAKÇA	93
EK Doküman A	98
5188 Sayılı Özel Güvenlik Kanunu ve Yönetmeliği	
EK Doküman B	108
Avrupa Konseyi Özel Güvenlik Şirketleri Yönetmeliği/ <i>Avrupa Konseyi İzin Belgesi</i> (Regulating Private Security Companies in Europe: Status and Prospects Draft Report)	

KISALTMALAR

2495 Sk.	: Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunmasına ve Güvenliklerinin Sağlanmasına Dair Kanun
5188 Sk.	: Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun
A.Y	: Türkiye Cumhuriyeti Anayasası
AB	: Avrupa Birliği
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
B.K	: Borçlar Kanunu
Bl.Z.P.Y	: Belediye Zabıta Personeli Yönetmeliği
CCTV	: Kapalı Devre Televizyon Sistemi
CEDEFOP	: Avrupa Mesleki Eğitimi Geliştirme Merkezi
COE	: Council of Europe / Avrupa Konseyi
CoESS	: Avrupa Güvenlik Hizmetleri Konfederasyonu
CMK	: Ceza Muhakemeleri Kanunu
CMUK	: Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu
Ç.M.B.K.	: Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu
DHS	: Department of Homeland Security (Vatanı Koruma Bakanlığı,ABD)
DPT	: Devlet Planlama Teşkilatı
EGM	: Emniyet Genel Müdürlüğü
ETK	: Emniyet Teşkilatı Kanunu
J.T.G.Y.K.	: Jandarma Teşkilatı Görev ve Yetkileri Kanunu
K.A.K.	: Kara Avcılığı Kanunu
K.K.	: Köy Kanunu
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
KİT	: Kamu İktisadi Teşebbüsü
M.K	: Medeni Kanun
md.	: madde
MGK	: Milli Güvenlik Kurulu
MK	: Medeni Kanun
MÖ	: Milattan Önce
MS	: Milattan Sonra
ÖG	: Özel Güvenlik
ÖGG	: Özel Güvenlik Görevlisi
ÖGHK	: Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun
PNR	: Passenger-Name-Record-Yolcu İsim Kayıt Verileri
P.V.S.K	: Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu
PMYO	: Polis Meslek Yüksek Okulu
POMEM	: Polis Meslek eğitim Merkezi
S.G.K.K	: Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanunu
s.k.	: sayılı kanun

GİRİŞ

Türkiye'nin Avrupa Birliği (AB) süreci hemen her alanda çeşitli etki ve değişimlere yol açmaktadır. Bu etki ve değişimlerin ülkenin genel çıkarları ile örtüşüp örtüşmediği konusu bireyden aileye, aileden topluma ve toplumdaki tüm devlet kurumlarına kadar tartışılmaktadır. Avrupa Birliği ülkeleri, iç güvenlik konularında “Adalet ve İçişleri” çerçevesinde işbirliği yapmaktadırlar. Özel güvenlik konusunda ortak bir AB yasası ve yasal düzenleme uygulamalarının oluşturulması için çalışmalar son aşamasındadır ve AB genelinde AB Suç Problemleri Komitesi'nin hazırladığı AB Özel Güvenlik Yönetmeliği bu konudaki en önemli idari belgedir. Yasalaşma süreci devam ederken her üye ülke bu konuda kendi yasalarına sahiptir. Bu bağlamda, güvenlik hizmetlerinin, Türkiye'nin Avrupa Birliği sürecindeki değişimlerden nasıl etkilendiği de sık sık gündeme gelmektedir. Bir kesim, AB sürecinin iç güvenliğe olumsuz etki ettiğini iddia ederken diğer bir kesim ise sürecin güvenlik hizmetlerini olumlu yönde etkilediğini savunmaktadır. Ancak, tartışmaların genel özelliği iddialarını savunan her iki kesiminde meseleyi gerçekçi ve delillerle doğrulayan bir yaklaşımla ele almamalarıdır. Bu duruma güvenlik hizmetlerinin bir de siyasi polemik haline getirilmesi eklenince konu iyice tartışılması gereken alandan çok daha farklı zeminlere kaymakta ve esas üzerinde durulması gereken noktalar tamamen unutulmaktadır. Oysa güvenlik hususu ne kişilerin, ne siyasetin ve ne de kurumların çıkarlarına malzeme edilecek derecede basit veya göz ardı edilebilecek bir mesele değildir. Bu sebeple bireyden siyasetçisine, siyasetçisinden devlet ve sivil toplum kuruluşlarına kadar her kesimin konuya sağduyu içerisinde yaklaşması lazımdır. Çünkü mesele sadece bu günümüzü değil, yarınlarımızı ilgilendiren çok önemli bir mevzudur.

Ön yargılı yaklaşımlar ve politik hesaplara ek olarak, “güvenlik” kavramı ve güvenliği sağlama metodlarındaki yanlış, kısırlı ve bilimsel olmayan algılamalar, AB sürecinin güvenliğe olan etkilerinin yanlış değerlendirilmesinin bir başka sebebidir. Bireysel özgürlükleri tamamen geri plana atarak, şahin bir yaklaşımla, toplum düzen ve güvenliğini sadece kolluk kuvvetleri ile çözmeye çalışmak akılla, tecrübeyle en önemlisi ise bilimle çelişmektedir. Suç bilimleri ve sosyoloji bilimi suçu ve suçluluğu sosyal bir olgu olarak ele alırken, çok ilginç bir şekilde Türkiye'de suç ve suçluluk gayet sığ bir mantıkla sadece polisiye bir problem olarak

değerlendirmektedir. Tabii bu basit mantığın sunduğu çözümlerde meselenin önemi karşısında çok sıradan kalmaktadır. Hal böyle olunca AB sürecinde, devlet-birey dengesinin sağlanması için yapılan kanun değişiklikleri toplum ve devlet güvenliğini tehlikeye atan bir hususmuş şeklinde algılanmaktadır.

Sanki suçun ve suçluluğun tüm sebebi yürürlüğe giren AB kanunları ve düzenlemeleriymiş gibi bir yaklaşım sergilenmektedir. Burada anlaşılmayan şey ise bireysel özgürlükler ile toplum güvenliğinin hassas dengesidir. Güvenlik içerisinde yaşamak, yalnızca kanuni yetkilerle donatılmış kolluk kuvvetlerinin varlığıyla değil, insan olmalarından kaynaklanan özgürlükler ve haklarla donatılmış bireylerden oluşan güçlü bir toplum yaratmakla sağlanabilir. Eğer AB kanunlarının, iç güvenliği zafiyete uğratan bir yapısı olsaydı, bu gün tüm Avrupa, (buna terör sorunu olan Avrupa ülkeleri dahil) suç cenneti haline gelirdi. Oysa durum hiç de öyle değil. Avrupa'nın güvenliğini silahlı güçlerden ziyade, güçlü ekonomileri, suça duyarlı sivil toplum örgütleri, eğitimleri, modern suçla mücadele teknikleri, suç ve suçluluk konusunda ilkel yaygın yapan medyaları, ileri teknolojileri ve iyi işleyen ceza adalet sistemleri sağlıyor. Yani suç ve suçluluk olgusu Avrupa'da bir bütün olarak ele alınıp mesele çok yönlü değerlendirilmektedir.

Değişen ve gelişen dünyaya paralel olarak ülkemizde gelişmekte olup bunun bir sonucu olarak ekonominin de doğrudan etkisiyle insanların en önemli ihtiyaçlarından biri olan güvenlik ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Devletin kamu güvenliği sağlamak adına insanların bulunduğu her türlü yaşamsal alanda güvenlik ihtiyacında sayı itibarıyla yeterli olamamasından dolayı, özel güvenlik ihtiyacı hızla nitelik ve nicelik olarak artmaktadır. Bununla birlikte, 2004 yılına kadar yürürlükte olan 2495 sayılı Özel Güvenlik Yasası mevcut özel güvenlik ihtiyaçlarını karşılama konusunda yeterli olmadığından dolayı 2004 yılında çıkarılan 5188 sayılı Özel Güvenlik Teşkilatları Hakkında Kanunla özel güvenlik kavramına tamamen yeni bir anlam kazandırılmış olup özel güvenlik görevlilerinin eğitimi, yetkileri yeni sorumluluklar ve hukuki yükümlülükler getirmiştir. Bu konudaki eksiklikler ve uygulamadaki sıkıntılar ve aksaklıkların giderilmesi konusunda çözüm önerilerimizi araştırmalarımız neticesinde ortaya koymaya çalıştık. Ancak en önemli hususlardan birisi olan özel güvenlik teşkilatına katılma şartı olarak özel güvenlik eğitimi alınması zorunluluğunun bu alandaki kaynakların artmasına neden olması özel güvenlik

teşkilatlarının problemlerinin çözümünde ve AB ile uyum sorunlarının azalmasında daha etkili olmaktadır.

Sonuç olarak bu araştırmada özel güvenlik teşkilatlarına yönelik olarak çıkarılan 5188 sayılı yasa ve bu yasanın getirdiği yükümlülükler gerek özel güvenlik şirketlerine gerekse özel güvenlik görevlisi olan kişiye uygulanmasında ne tür aksaklıkların olduğu, özel güvenlik görevlisinin eğitimi, çalışma süreleri ve yetkilerinin kullanmasındaki problemlerin giderilmesine ve AB standartlarına uyumuna yönelik çözüm önerileri sunulmuştur. Ayrıca A.B.D. ve Avrupa'daki bazı ülkeler ile olan özel güvenlik teşkilatlarının karşılaştırılması yapılarak, söz konusu ülkelerdeki uygulamalar ülkemizdeki uygulamalarla karşılaştırılmış ve mevcut aksaklıklara çözüm önerileri getirilmiştir ve AB sürecinde, güvenlik hizmetlerinde yapılan değişimlerin esas mantığı "Özel Güvenlik" konseptini oluşturmak olduğu, yani, kamu gücüne sahip olan devlet kurumları içinde ve kamu hizmetinden faydalanan vatandaşların arasında anonim bir güvenlik anlayışı, sistemi ve işbirliği oluşturmak olduğu ortaya çıkarılmıştır.

I. BÖLÜM

AVRUPA MODELİ (UNI-Europa ve CoESS)

ÖZEL GÜVENLİK HİZMETLERİ ORTAYA ÇIKIŞI VE UYGULANMASI

1. BATI DÜNYASINDA VE TÜRKİYE'DE ÖZEL GÜVENLİK KAVRAMININ GENEL TANIMI VE GELİŞİMİ

1.1. Özel Güvenlik Kavramının Tanımı ve Gelişimi

Yaşadığı yer farkı gözetilmeden ister batı dünyasında ister Türkiye'de insanoğlu yapısı gereği toplum halinde yaşamak zorundadır, her insan topluluğunun yaşamını sürdürebilmek için bir düzene, disipline ve güvene ihtiyacı vardır. İşte toplumdaki bu huzur ve güven, güvenlik hizmetleri sayesinde sağlanır. Bu sebeple güvenlik kavramı insanların toplu ve yerleşik hayatlarının bir getirisi hükmündedir.

Yaşama hakkı ile temel hak ve özgürlüklere sahip olmak ancak huzurlu ve güvenli bir ortamla mümkündür. Tarih boyunca toplumların sosyal, ahlaki, ekonomik ve hukuki yapılarında görülen değişikliklere paralel olarak suçların niteliğinde de değişiklikler olmuş ve bu durum güvenlik anlayışına da yansımıştır.

Kelime olarak güvenlik, tehlike bulunmaması hali, emin ve rahat olma durumu şeklinde ifade edilir, "güvenlik" kişilerin mallarının ırz ve namuslarının her türlü saldırı, tehdit ve muhtemel kazalara karşı korunmasıdır.¹

Güvenliğin çeşitli yönleri bulunmaktadır. Bunlar maddi veya hukuki olabildiği gibi kişisel, sosyal de olabilir. Maddi güvenlik, toplum yaşamında yasal düzenin aksamadan

---

¹ Bahtiyar Akyılmaz, **Türk İdare Hukuku**, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2009, s. 473

yürütülmesi, bireylerin yaşadığı çevrede herhangi bir zarar görmeden korkusuzca yaşayabilmesi şeklinde tanımlanabilir.

Hukuki güvenlik ise, kanun karşısında eşitlik sağlanması, eziyet ve işkence yapılmamasıdır. Kişisel güvenlik, başta yaşama hakkı olmak üzere kişi dokunulmazlığına ve hürriyetine sahip olmaktır.

Sosyal güvenlik, refah devlet anlayışının bir gereği olarak ortaya çıkmış ve gelişmiştir. Sosyal güvenlik, devletin, kişilerin ve ailelerin yaşamlarını kolaylaştırarak sosyal hizmetler sunarak aldığı kolektif önlemlerin tümüdür.

Kamu yönetimi toplumun genel ve kolektif ihtiyaçlarını karşılayabilmek için birçok hizmeti yürütür. Bu hizmetlerin büyük bir kısmı kamu düzenini sağlamak amacıyla yerine getirilir. Kamu yönetimi bu hizmetleri yürütürken kamu gücünü kullanır, tek yanlı iradesine dayanarak almış olduğu kararlarla halka bazı külfetler yükleyebilir. Kamu hizmetleri içerisinde kamu yönetimine bu imkânı en fazla sağlayan kolluk hizmetleridir. Güvenlik (emniyet ve asayiş), toplumun, onu oluşturan bireylerin onların kişilik hakları ve insanlık onurlarının, kamusal ve kişisel malların, her türlü tehlike ve kazalardan korunması anlamına gelmektedir.²

Kamu yönetiminin en eski ve en yaygın görevi insanların toplum içerisindeki tutum ve davranışlarını gözetip denetleyerek kamu düzenini sağlamaktır. Başka bir deyişle toplum hayatının barış, düzen ve güven içerisinde devamı bu hizmetler sayesinde sağlanır. Bu amacın gerçekleştirilebilmesi için yerine göre hukuk kuralları içerisinde yönetilenlere karşı zor kullanılarak onların temel hak ve özgürlükleri de sınırlanabilir.

Güvenlik hizmetleri klasik kamu hizmetleri içerisinde sayılmakla beraber, diğer kamu hizmetlerinden farklı bir özelliğe sahiptir. Devletin kolluk gücü aracılığıyla bireylerin tehlike ve kazalara karşı korunmasını, can, mal ve ırz güvenlikleri bakımında huzur içinde bulunmalarını gerektirmektedir.³

---

² A.e., s. 473

³ Baki Özer, **Özel Güvenlikte Kişi Hakları**, Ankara, Polis Akademisi Yayınları, 2008, s.24

Güvenlik Hizmetleri: Kamu gücüne dayalı, koruyucu, karışmacı, bütünüyle özel kesime bırakılamaz özellikleriyle diğer kamu hizmetlerinden ayrılır.

a) Güvenlik hizmetleri kamu gücüyle ilgilidir. Güvenlik hizmetlerine kolluk hizmetleri de denilir.

Yönetim, diğer bütün faaliyetlerini gerçekleştirirken kamu gücünün kendisine tanıdığı yürütme yetkisini kolluk aracılığıyla kullanmaktadır. Yönetimin getirdiği düzenleyici kurallara bireyler uymak zorundadır. Örneğin izinsiz açılan gazino, bar gibi yerlerle, kumar oynatılan veya fuhuş yapılan yerleri polis kapatır. Devlet bunu yaparken kamu gücünü kullanır, ayrıca kamu gücünün kullanılması para cezası, bir izni geri alma, yasak getirme gibi uygulamalarla da gerçekleştirebilir.

b) Güvenlik hizmetleri koruyucu niteliktedir ve görev alanlarında yetkilidirler.

Güvenlik hizmeti kişiyi, toplumu, devleti ve milli servetleri koruyucu niteliktedir, bu nedenle diğer yönetsel hizmetlerden daha önemli ve acil bir konuma haizdir. Güvenlik hizmetleriyle kamu düzenini korumaya sağlamaya çalışır. Güvenliğin ya da kolluğun uğraş alanı olan kamu düzeni genel olarak 3 temel unsurdan oluşur. Bunlar güvenlik, esenlik ve sağlıktır.⁴

c) Güvenlik hizmetleri karışmacı niteliktedir.

Kolluk faaliyetleri topluma ve kişilere, hukuk kuralları çerçevesinde en çok karışan ve bireysel davranışlara sınırlama getiren türdendir⁵. Kolluk hizmetlerinin karışma olmasındaki amaç özgürlük, kamu düzeni, hak ve kamu yararı dengelerini sağlıklı tutmaktır. Bunun gerçekleşmemesi devletin amacından uzaklaştığını gösterir. Kısacası kolluk, düzen ve güveni sağlamak amacıyla hukuk kuralları dışına çıkmadan karışmacı olabilir, fakat keyfi hareket edemez.

---

⁴ Fatih İnanç, **Özel Güvenlik Temel Eğitim**, Ankara, Dizayn Yayıncılık, 2009, s.55

⁵ Akyılmaz, **a.g.e.**, s.471

d) Güvenlik hizmetleri bütünüyle özel kesime devredilemez.

Devlet kamu düzenini ve güvenliğini sağlamak ve korumak zorundadır.⁶ Bu nedenle kolluk hizmetleri devletin ihmal edemeyeceği bir faaliyettir. Yönetim diğer bütün faaliyetlerin özel kesime bıraksa bile kolluk hizmetlerini bütünüyle devredemez. Çünkü bazı güvenlik hizmetleri özel kesimlerce yapılacak türden değildir. Nitelikleri gereği kamu gücüne sahip olarak yürütülürler. Özel kesimin kamu gücünü elinde bulundurması düşünülemez. Aksi halde toplumda kargaşa doğar devletin temel yapısı yıkılması yüz tutar.

1.2. Güvenliğin Tarihsel Gelişimi

Güvenlik kavramı insanların toplu ve yerleşik hayatlarının ilerleyip gelişmesi ile birlikte sistemleşme sürecine girmiştir. İnsan, yapısı gereği toplum halinde yaşamak zorundadır. Her insan topluluğunun yaşamını sürdürebilmesi için bir düzene, disipline ve güvene ihtiyacı vardır. İşte toplumdaki bu düzen ve güvenlik hizmetleri sayesinde olumsuz teşebbüslere karşı koyarak, belirli bir plan, program ve prosedürlerle belirlenen çalışmalarla istenilen durumun oluşumunu sağlar.⁷

İnsanoğlunun toplumsal gelişimi ile birlikte güvenliğe duyulan ihtiyaç doğrultusunda kaleler inşa edilmiş, şehirler oluşturulmuş, buraların savunulması, korunması yolunda teşkilatlar kurulmuştur. Değişen insan ihtiyaçları ve karmaşıklaşan toplumsal düzen ile birlikte ekonomik adaletin sosyal, siyasal ve dinsel birtakım nedenlerle oluşan toplumsal sınıflar zamanla, toplumların huzur ve düzeninin bozulmasına neden olmuş bu da toplumların meşru olmayan yollara başvurmaya başlamasına neden olmuştur.

Zamanla devlet teşkilatlanmalarının iyi bir şekilde organize edilmesiyle birlikte güvenlik, devletlerin tekeline girmiş, ekonomik kaygılarla vb. nedenlerle zayıf gördükleri ülkelere saldırılmıştır. Kavimler göçü, Haçlı Seferleri, I ve II. Dünya Savaşları genelde ülkelerin ekonomik kaygılarla hareket ettiği güvenlik için harcamaların en üst düzeyde olduğu örnekler içermektedir.

⁶ Ali Şafak, **Özel Güvenlik Hukuku ve Kişi Hakları**, Ankara, Polis Akademisi Yayınları, 2008, s.19

⁷ İnanç, **a.g.e.**, s.21

Günümüz modern toplumlarında, kişi güvenliği, mal güvenliği, konut güvenliği, ülke güvenliği gibi şekillerde toplumların gelişmişliği ile paralel bir şekilde güvenliğin önemi gittikçe artmaktadır. Nitekim dünyanın en gelişmiş ülkelerinin güvenlik harcamaları göz önünde bulundurulacak olursa güvenliğin Maslow'un bahsettiği ihtiyaçlar piramidindekinden daha da önemli bir hale geldiği görülecektir⁸.

Güvenlik sağlayabilmek için artık sanayi kolları kurulmuştur. Çok çeşitli araç, gereç ve türlü çeşitlerde silah ve silah konfigürasyonun da dünyamızda sahip olmak için ülkeler birbiri ile yarışmaktadırlar. Bunun temel nedeni de gerek toplumların huzur, barış ve düzeninin devamı için gerek ülkelerin milli çıkar ve stratejileri doğrultusunda, hareket etmesinden kaynaklanmaktadır. Güvenliğin gelişimi insanlık tarihi ile iç içe ayrılmaz bir parça halinde insanların bilimsel, teknik ve ekonomik gelişmelerine paralel bir şekilde önemi artmaktadır.

Yaşadığımız dünyada devletlerin güvenlik stratejilerini oluşturması, küresel organizasyonların güvenlik temelli dünya barış ve huzuruna katkı sağlamak için oluşturulan teşkilatlara baktığımızda temelde ulusların güvenliğini dolayısıyla da dünyanın kaossuz, barış ve huzur dolu bir ortamda yaşayabilmek için kurduğunu göreceğiz.

1.3. Güvenliğin Toplumlar Açısından Önemi

İnsanlık tarihin başlamasıyla birlikte beslenme barınmanın yanı sıra güvenlik problemi de ortaya çıkmıştır. İlkel topluluk yapılarından günümüz modern toplum yapısına doğru insanlığın geçirdiği evrimle birlikte güvenlik de gittikçe önem kazanmaktadır.

En ilkel ve sadesinden, en gelişmiş ve karmaşığa kadar her insan topluluğu sosyolojik ve siyasal anlamda toplum olma ve ortak yaşam sürdürebilmek için belirli bir düzene ve asgari disipline bağlanmak zorundadır. Bu nedenle siyasal toplumlarda kamu gücünün en eski ve en yaygın görevi, düzeni sağlamak ve korumak amacına yönelik kolluk yani güvenlik faaliyetleridir. Güvenlik tedbirlerinin de kanunilik ilkesine uygun olarak ancak kanunla düzenlenmesi gerekir.⁹

---

⁸ Abraham Maslow, **Towards Psychology of Being**, Canada, John W and Sons, 1999, s.5.

⁹ Bahri Öztürk, **Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku**, Ankara, Seçkin yayıncılık, 2008, s.384

Güvenlik örgütleri toplumların ve güncel şartların değişimine ayak uydurmak amacıyla kendilerini geliştirmek zorundadırlar. Güvenlik ihtiyaçlarının farklılaşması, güvenlik kuvvetlerinin farklılaşmasını getirmiştir.

Günümüz modern hırsızlık, gasp, fuhuş, gözü dönmüş katil ve daha birçok çeşitli suç ve suç nitelikli olay ve olgular hayatımızda güvenlik endişesiyle yaşamaya başlamamıza neden olmuştur. Güvenlikle ilgili gerek uluslararası antlaşmalar gerekse de anayasamızda güvenlik, kişi güvenliği, toplum güvenliği, kamu güvenliği tabirleri kullanılmaya ve anayasal dayanak çerçevesinde güvenliği sağlamak için teşkilatlar oluşturulmuştur.

Bugün dünyaya baktığımızda ister gelişmiş isterse gelişmemiş olsun, bütün toplumlar güvenliklerini sağlamak için ciddi yatırımlar yapmaktadır. Bu yatırımları personel eğitimi, modernizasyon, bilimsel ve teknolojik gelişmeleri yakından takip ve ayak uydurmak olarak sıralayabiliriz.

Toplumların güvenliğe verdiği önemin en önemli kanıtı ABD ve İsrail güvenlik politikalarına baktığımızda görülebilir. Amerika'nın 11 Eylül saldırılarından¹⁰ sonra aldığı sıkı güvenlik tedbirleri yada İngiltere de yaşanan metro saldırısından sonra Londra'nın 2 milyona yakın kamerayla toplumun huzuru için gözlenmeye başlanması gibi örnekler verilebilir. Bu örnekler bize gösteriyorlar ki güvenlik, yeme-içme ve cinsellik kadar önemli bir hale gelmiştir. Nitekim AGİT, NATO, BM gibi küresel organizasyonlar dünya güvenliğini sağlamak için oluşturulmuş ve barış ve huzur için bu örgütleri tüm dünya desteklemiştir.

Artan terör olayları karşısında, dünya genelinde, ülkelerin iç-güvenliklerini sağlamak, dış tehlikelere karşı ülkelerini korumaktan daha çok önem kazanmaya başlamıştır. Bu durum da iç güvenlik hizmetlerinde istihdam edileceklerin hem nitelik hem de nicelik bakımından kimler olacağı ve nasıl eğitileceklerinin önemini ortaya çıkarmıştır. Merkezî hükümete bağlı güvenlik elemanlarının sayılarının aşırı derecede artması, bütçelere önemli malî yükleri de beraberinde getirmektedir. İşte bu külfetin önünü almak için, Türkiye'de ilk kez, 12 Eylül 1980 sonrası çıkarılan yasalar arasında yer alan, o zamanın Danışma Meclisince ve Güvenlik Konseyince

---

¹⁰ Bülent Aras, **11 Eylül Öncesi ve Sonrası**, İstanbul, Etkileşim Yayınları, 2007, s.183

kabul edilip yürürlüğe giren 2495 Sayılı “Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerin Sağlanması Hakkında Kanun” çıkarılmıştır.¹¹

Günümüz modern toplumlarında toplumlar güvenliklerini sağlamada iç ve dış güvenlik olmak üzere iki şekilde ele alınmış. Bu doğrultuda çeşitli birimlerin oluşmasını mevcut yasalarla sağlamış, uluslar arası antlaşmalarla dış güvenliğini sağlamak için modern ordular kurmuşlar ve her geçen gün dünya ülkeleri güvenlik için bütçelerinden güvenliğe ayırdıkları oranları arttırmaktadırlar ve buna paralel olarak özel güvenlik sektörü de hızla büyümeye başlamıştır.

1.4. Avrupa’da Özel Güvenlik Gelişimi ve Düzenleme gerekliliği:

Yukarıda belirtildiği gibi bir bütün olarak özel güvenlik sektörü verilen hizmetlerin çeşitliliği ve hacim açısından ilerleme kaydetmiştir. Özel Güvenlik Şirketleri iç işleri ve adalet alanlarının birçoğunda ve gücün korunması, ulaşım, iletişim, iç güvenlik, sağlık ve acil yardım alanlarında her zaman kendini göstermektedir. Yasal düzenlemeler, Avrupa’da minimum hizmet ve kalite standartların belirlenmesini ve CoE içerisinde ilgili düzenlemelerle bir bütün oluşturmasını sağlaması bakımından önemlidir.¹²

Aslında uluslararası düzenlemeler Özel Güvenlik Şirketleri kadar gereklidir, tıpkı PMCLer (Özel Askeri Şirketler) gibi uygun olmayan veya aşırı olarak kabul edilen unsurların kontrol altına alındığı gibi Özel Güvenlik Şirketlerinin de ciddi bir şekilde kontrol edilmesi şarttır. Mevzuat Özel Güvenlik Şirketleri ve üyelerini kendi hareketlerinden sorumlu yapmak için gereklidir; Özel Güvenlik Şirketleri ve devlet güvenlik sağlayıcıları arasındaki büyük fark Özel Güvenlik Şirketleri sadece hissedarlarına cevap vermekten sorumlu olurken devlet güvenlik sağlayıcıların direkt olarak parlamento ve hükümete sorumlu olmasıdır. Düzenleme oldukça hassas olan güvenlik alanındaki yozlaşmalar nedeniyle potansiyel tehlike açısından da önemlidir. Düzenleme ve yönetmelikler özel güvenlik çalışanlarının suçta yer almamasını sağlamakta da yardımcı olmaktadır. Kısaca hukuki düzenlemeler yürütmeyi yönlendirmek ve kanunların evrensel uygulanmasını sağlamak için kurulan resmi kontrol mekanizması olarak

¹¹ “Türkiye’de Özel Güvenlik Şirketi Kurma Girişimleri ve Yasal Durumu”, **Polis Bilimleri Dergisi** (Nşr. Ankara Polis Akademisi Başkanlığı), C. 2, Sayı 7-8, Yıl 2000, s.1-12.

¹² Hans Born, **Regulating Private Security Companies in Europe**, Switzerland, Council of Europe Publications, 2006, s. 6

yorumlanabilmektedir. Özel Güvenlik Şirketleri'nin endişesi ise daha büyük düzenlemelerin artan hesap verme zorunluluğuna sebep olmasıdır.¹³

Özel güvenlik sanayinin kendisi tarafından geniş ölçüde alanın düzenleme ihtiyacı içerisinde olduğu kabul edilmektedir. Bunun dürüst ve adı kötüye çıkmış özel güvenlik şirketleri arasında ayırım yapmaya ve sonuç olarak adı kötüye çıkan özel güvenlik şirketlerini ortadan kaldırmaya yardım edeceğine dair bir kavrayış vardır. Aynı şekilde düzenleme bu sektörün profesyonelliğini iyileştirme ve özel güvenlik sanayinde halk emniyetini arttırmaya katkıda bulunmaktadır. Bu kendi kendini denetimde güvenlik şirketleri tarafından neden çoklu çaba gösterildiği ve neden mesleki ahlak kurallarının bazı firmalar ve organizasyonlar tarafından yapıldığını açıklayabilir.

Aşağıdakiler kaydadeğer sorun yaratan meselelerin bir listesidir ve hatta resmen son yıllarda CoE (Avrupa Konseyi) ülkelerinde meydana gelen skandallardır ve açıkça ciddi düzenlemeler için baskı yapan ihtiyaçları göstermektedir. Her bir ülkenin ayrı ayrı gösterildiği “ad ve utanç” uygulaması değildir. Bundan ziyade özel güvenliğin yetki alanında nelerin yanlış gittiğinin gösterilmesidir ve bu nedenle hem devlet hem de vatandaş için daha etkili ve cevap verici güvenliği sağlamak için ihtiyaçların yetki alanı olarak tanımlanmaktadır.¹⁴

Batı Avrupa’da yaşanan özel güvenlik şirketleri ile ilgili mesele örnekleri:

- i. Tren istasyonlarında güvenliği sağlama, evsiz kimselere mani olma, onları tren istasyonlarının bodrum katlarına götürme, medya mensupları olayı çekerlerken onlara merhametsizce davranmaktan sorumlu olan özel güvenlik şirketi çalışanları. Özel güvenlik şirketleri müdürleri yerel medya skandalı ortaya çıkarana kadar bunu araştırmamıştı (2004).
- ii. Mahkeme ve hapisane arasında mahkumlara eşlik etmekten sorumlu olup üç mahkumun yanlışlıkla kaçmasına neden olan özel güvenlik şirketi (2006) .
- iii. Uluslararası Havaalanında iki bagaj güvenlik görevlisinin iş saatleri süresince içkili olduğu ve uyuya kaldığı ortaya çıkmıştır. Havaalanı güvenliğinde özel güvenlik şirketlerinin kullanımı ile bir gazetecinin iki sahte referans sağlayarak işe girmesi

¹³ Bruce George, **Private Security**, UK, Palgrave Macmillan, 2007, s. 41

¹⁴ Martin Gill, **Handbook of Security in Europe**, London, PP Publishing, 2007, s.19

arasında bağ kurarsak, sonuç ciddi bir güvenlik endişesini uyandırmaktadır. Terörist tehdidi bağlamında uygun olarak incelenmeyen veya eğitilmeyen güvenlik şirketi çalışanlarının kullanımı çok rahatsız edicidir (2005-2006).

- iv. Bir çalışanın isimsiz mektup yazıp yazmadığını iyice araştırmak için işveren tarafından özel müfettişler tutulmuştur. Özel güvenlik şirketi ile iki buçuk saatlik görüşmeden sonra çalışanın ölmek için pencereden atıldığı ortaya çıktı. Bu olayın intihar olarak düşünülmesi şüphelidir ve özel güvenlik şirketi çalışanlarının yöntemleri sorgulanmaktadır. (2004).
- v. Ciddi davranış bozukluğu ile suçlanan özel güvenlik görevlileri bir adamı dövmüştür ve büyük şehir spor tesislerinin önüne bırakmıştır. Şüpheli kişi komaya girmiştir ve hastaneye kaldırılmıştır. Hastanede komanın ciddi kafa yaralanması nedeniyle olduğu açıklık kazanmıştır ve ertesi sabah bu kişinin ölümüne neden olmuştur. (2006).¹⁵

Avrupa'da güvenlik sektöründeki sorunlar sadece Batı'da değil Doğu Avrupa'da da görülmekte olup özel güvenlik şirketlerinin denetiminin gerekliliği zorunludur¹⁶. Doğu Avrupa'da yaşanan özel güvenlik şirketleri ile ilgili mesele örnekleri

- i. Özel güvenlik görevlileri hırsızlık yapmaya kalkışan genç birini vurarak öldürmüştür. Aynı yıl buna benzer olaylar da vardır. Özel güvenlik şirketi çalışanları tarafından ateşli silahlara sahip olma ve kullanmayı içeren problemleri açıkça göstermektedir. (2002)
- ii. Bir evin sakinleri tatildeyken korumak için tutulan bir özel güvenlik şirketi çalışanı evden değerli eşyaları çalmak için bunu bir fırsat olarak görmüştür. (1997).
- iii. Polis (büyük bir güvenlik hizmetleri şirketi tarafından işe alınan) bir özel güvenlik şirketi müdürünü gözaltına aldı. Bir petrol şirketinin müdürünü tehdit etmek ve dövmekten ve iddia edilen borcun ödemesi olarak petrol şirketi müdüründen nakit para ve hisse talep etmek –bu uygulama ‘gayri resmi borç tahsilatı’ olarak bilinmektedir- suçlarından suçlanmıştır. Bu ve diğer olaylardan sonra devlet güvenlik yetkilileri uyarı vermiştir, kontrolleri arttırmıştır ve “gayri resmi borç tahsilatına”

---

¹⁵ Born, a.g.e., s.6

¹⁶ Sarah Percy, **Regulating Private Security**, London, Adelphy Papers, 2008

- karışan şirketlerin kara listesini yayınlamıştır. Şu ana kadar somut etkisi olmamıştır. (2000)
- iv. Madenden hurda metal toplayan dört çingene güvenlik görevlilerince ağır bir şekilde dövülmüştür ve hastaneye kaldırılmıştır. Dört kişiden biri yaralarından ötürü ölmüştür (2005)
- v. Sağlık Bakanlığına ait bir kuruluşta özel güvenlik görevlisi görevde iken kuruluşu ziyaret gelen bir kadına tecavüz etmiştir. Bakan bu talihsiz olaydan ötürü üzüntülerini dile getirmiş fakat bakanlığın bir suçu olmadığını belirtmiştir. Bakan güvenlik şirketlerine çalışanlarını çok dikkatli seçmelerini tavsiye etmiştir (2006).¹⁷

1.5. Bir Kolluk Kuvveti Olarak Özel Güvenlik

Bugün Türkiye'nin güvenlik yönetiminde kolluk hizmetleri, tamamı kamuya ait olmak üzere, genel idari ve özel idari kolluk olmak üzere ikiye ayrılmaktadır¹⁸. Kamuya ait olmayan, özel hukuk kişilerine ait bir kolluk düşünülmediği için de 1981'den sonraki çalışmalarda 2495 sayılı Yasa'ya göre kurulan Özel Güvenlik birimleri, özde güvenliğin bir kolu olarak sayılmış, üzerinde fazla durulmamıştır. Bunun nedeni özel güvenliğin benimsediğimiz modeldeki kamu hizmeti anlayışında önemli bir aykırılık oluşturmasıdır. Ayrıca özel güvenliğin kamuya ait genel ve özel kolluk kuruluşlarından ayrı bir kategori teşkil ettiği görülmek istenmiştir.

Yakalama ve silah taşıma yetkileri tüm özel güvenlik görevlilerine değil, belli uzmanlık dallarına verilebilir. Eğitim konusunda temel yanlış, özel güvenliği polisin bir uzantısı olarak görmektir. Polis ile özel güvenlik görevlileri arasındaki fark devlet ile firma arasındaki farktır. Yetkilerin sınırlı olmasından yakınmak yerine, bu yetkilerin sınırları içerisinde etkili olarak kullanılmasına çalışılmalıdır.¹⁹

Güvenlik, tek başına hiçbir sorunu çözemez, hele de özel güvenlik tüm güvenlik endişelerine tam olarak bir çözüm değildir. Ülkenin genel şartlarıyla karşılıklı etkileşim halindedir ve sorunları çözmekte yegâne araç olarak görüldüğünde çözüm sağlamaz. Ancak, Avrupa Modeli özel güvenlik hizmetleri ile devletin yetkileri ve yardımcı kolluk yetki sınırları

¹⁷ Born, a.g.e., s.6

¹⁸ Akyılmaz, a.g.e., s.477

¹⁹ Gazi Uçkan, **Özel Güvenlikte Temel Kavramlar ve Özel Güvenlik Hukuku**, İzmit, Kocaeli Üniversitesi Yayınları, 2008

belirlenmeye çalışılmış ve özel güvenlik sektörü bu sınırlar dahilinde hizmet vermektedirler, Türkiye’de aynı şekilde 2004 senesinde başlattığı özel güvenlikteki değişimle, aynı şekilde sınırları belirleyip, bu sektörden istifade etmeye başlamıştır.

1.6. Avrupa Modeli Özel Güvenlik Hizmetleri

Avrupa modeli özel güvenlik hizmetlerinin güçlü kurumları vardır. Öncelikle Avrupa Sosyal Diyalogu yardımıyla UNI-Europa ve CoESS sık sık eğitim, hizmet kalitesi, iş organizasyonu, sağlık ve güvenlik, aday ve yeni ülkelerde sanayinin entegrasyonu gibi Avrupa’nın temel ölçütlerini geliştirmek amacıyla inisiyatif almıştır. Son birkaç yıl içerisinde sosyal ortaklar tarafından şu belgeler imzalanmıştır²⁰:

1. 1996’da personelin eğitimi,
2. 1996’da lisans,
3. 1998’de sektörel diyalog komitesinin oluşturulmasına dair anlaşma,
4. 1999’da kamu sektöründe özel güvenlik şirketleri ile yapılmış anlaşmalara dair belge,
5. 1999’da sosyal diyalog çatısı altında UNI-Europa ve CoESS’in karşılıklı tanınması,
6. 1999’da AB’nin Orta ve Doğu Avrupa ülkelerini kapsayacak şekilde genişlemesi,
7. 2000’de iş organizasyonlarının modernleşmesi,
8. 2001’de özel güvenlik sektörü konularının Avrupa ölçütlerine uyum sağlanması.

Milli ve yerel düzeyde bu inisiyatiflerin yavaş fakat düzenli olarak yerine getirilmesi ilk sonuçlarını vermeye başlamıştır. Ayrıca birçok milli hükümet ve otoriteler, birkaç yıl içinde özel güvenlik faaliyetlerini düzenleyen kanunları kabul etmede başarılı olmuştur. Bazı Avrupa ülkeleri halen böyle bir çatıdan yoksun olsa da, sektörün isabetli olarak görevini sürdürmesi için bunun kesin bir gereklilik olduğu yolunda giderek artan bir bilinç oluşmuştur.²¹

Ek olarak, pek çok büyük ve daha küçük özel güvenlik şirketi, personeli için iyi çalışma ve hayat koşulları oluşturma gereği ve önemini anlamıştır.

²⁰ COESS – UniEuropa Deklarasyonu, **Ortak Avrupa Güvenliğine Doğru**, Madrid, 2007, s.1-4

²¹ Nicole Gnesotto, **AB Güvenlik ve Savunma Politikası**, İstanbul, Tasam Yayınları, 2009, s. 32

1.7. Avrupa Modeli Özel Güvenlik Hizmetlerinin Özellikleri

Bu model, belirli ilkelere bağlıdır. CoESS ve UNI-Europa'nın gözünde bu ilkeler gerekli asgari profesyonellik ve kaliteyi garanti edecek şartları oluşturmaktadır.²²

CoESS ve UNI-Europa, bu ilkeleri, Avrupa modelinin arkasında Temmuz 2003'te kabul ettikleri etik kurallarında tanımlarlar. Bu kurallar bütün Avrupa'da özel güvenlik şirketlerindeki etiği yüksek seviyede garanti etmek için, bazı standartları ortaya çıkarmayı amaçlar. Sektördeki bütün çalışanlar ve işverenler tarafından uygulanacak temel tavsiyelerin bir listesini içerir.

Pek çok Avrupa ülkesinde katı düzenlemeler, özel güvenlik şirketleri faaliyetlerinin oluşturulmasını ve yerine getiriliş tarzını belirler. CoESS ve UNI-Europa, bu sektördeki tüm şirketlerin bu düzenlemelere uyması gerektiğini ve bu düzenlemelerin olmadığı ve az geliştiği her ülkede bunları geliştirmeye çalışmanın hem işveren hem de çalışanların görevi olduğunu düşünmektedir. Bu kural aracılığıyla CoESS ve UNI-Europa, yetkileri düzenlemek veya personeli seçip işe almak amacıyla adil bir sistem ihtiyacını duymaktadır. Her seviyede ve özellikle işe yeni alınanların temel eğitimleri konusundaki rolün önemi, çalışma şartlarının sağlık ve güvenlik ölçütlerinin geliştirilmesi, haklı ücret konusunda sivil toplum örgütleriyle görüşmeler Avrupa modelinin esas ilkeleri arasında yerini almaktadır.

CoESS ve UNI-Europa, ayrıca şirketler içindeki iş organizasyonlarının personelin profesyonel ve özel hayatları konusunda orta yolu bulma amacını dikkate almalarını istemektedir.²³

Genelde CoESS ve UNI-Europa, sosyal diyalogun gerekli rolünü her seviyede oynamaktadır. Eşitlik ilkesini desteklemek, polis yetkilileriyle çalışmak, çeşitli haksız rekabet ve müşterilerle ilişki tarzları da Avrupa modelinin önemli parçalarıdır.

1.8. Avrupa Modeli Özel Güvenlik Hizmetlerinin Önündeki Engeller

Avrupa modelinin bugün yüz yüze gelmesi gereken baskı ve zorluklar birden fazladır ve üstesinden gelmeleri kolay olmayacaktır. Engelleri azaltmak ve Avrupa piyasasında serbest

²² COESS web sayfası , (çevrimiçi) <http://www.coess.org/objectives.htm>, 09.09.2009

²³ İzmir Ticaret Odası, **Özel Güvenlik Şirketleri ve Avrupa Uygulamaları**, İzmir, 2006, s.1-8

hizmet hareketini engelleyen bariyerleri ortadan kaldırmak AB'nin temel hedefleri arasındadır. Şirketlere, çalışanlara ve müşterilere daha fazla netlik sağlayan ve yönetim düzeyinde dalgalanmaları azaltabilen, hizmet piyasasının işleyişini geliştiren araçlara doğru eğilim olsa da, COESS ve UNI-Europa, Avrupa özel güvenlik sektörünün işleyişini belirleyen düzenlemelerin basit olarak düşünülmemeyeceğini Kabul etmektedir. Aslında özel güvenlik hizmetlerinin çok özel doğası, özellikle piyasaya girmek, özel güvenlik görevlilerinin takibi, onların eğitimi ve milli otoritelerin özel güvenlik şirketleri üzerinde kalıcı bir kontrol sağlamaları için, sektöre has katkı koşulların oluşturulmasını gerektirir. Bu sebeple CoESS ve UNI-Europa, özel güvenlik sektörünün kendi yolunu izlemesi gerektiğini ve yöneticilerin uygulamayla ilgili hizmetlerinden muaf tutulmasını gerektiğini düşünmektedir.

Özel güvenlik sektörünün Avrupa'ya uyum sağlaması tüm projelerde anahtar rol oynamıştır. Bu her somut gelişme için asıl amaç ve referanstır. Fakat UNI-Europa ve CoESS, aynı zamanda özel güvenlik sektöründeki uyumun yukarıya doğru bir gelişme olarak planlanması gerektiğini vurgulamıştır. Bazı Avrupa ülkeleri, çoktan ayrıntılı yasaları çıkarmıştır.²⁴

Bu tip kanun ve düzenlemeler, sektörün ilerlemesi için gelecekteki Avrupa uyumuna bir temel oluşturmalıdır. Yukarı doğru uyum sağlamak için somut nedenler vardır. Milli düzenlemeler bazen yoktur, bazen yetersizdir ve sektör ihtiyaçlarının profesyonelce karşılanmasını garanti edemez. Bunlar bir ülkeden öbürüne değişiklik gösterir ve Avrupa bütünleşmesinin tüm imkânlarından yararlanmayı engeller. Sık sık piyasa uygulamaları, hizmetin fiyatına öncelik tanır. Kalite yönüne ya az önem verir veya hiç önem vermez.

Sektördeki çok sayıdaki çalışanın katlanması gereken kötü çalışma koşulları, oldukça yüksek rekabet doğuran ekonomik çevre ve özel güvenlik hizmetlerini ticaret olarak algılama eğiliminin hizmetlerin kalitesi ve sektörün imajına olumsuz etkileri vardır.

Bugün hava meydanları, deniz limanları, ulaşım şirketleri, güvenlik şirketleri gibi çeşitli önemli faktörler savaş ve terörizm yüzünden risklerle yüz yüze kalmaktadır. Güvenlik hizmeti sağlayıcıları, ulusal hükümetlere güvenlikle ilgili büyük sorumluluklar empoze eden, son Avrupa

---

²⁴ Zeynep Solak, "Coess-UniEuropa", **İZTO AB Bülteni**, İZTO AB Masası, Mayıs 2006, s.2

kanunları ışığında, güvenlik zincirinde tek bir halka olarak sınırlı bir rol oynar. Bununla birlikte özel güvenlik hizmeti sağlayıcılarına düşen sorumluluğun, yıkıcı bir terör saldırısında sınırsız olduğu doğrudur.²⁵

Aynı durum hava meydanları, limanlar, imalathaneler için de geçerlidir. Günümüz toplumunda sektörün önemli rolünü düşünürsek, bütün olarak toplumun ilgisi bu sektördeki tüm ticari grupların neden olduğu olumsuzlukları sınırlamak için doğru çözümler bulabilir. Şu da açıktır ki, terör saldırıları ve savaşlardan kaynaklanan kritik sorumluluk konularına uzun vadeli bir çözüm bulmak için, AB içindeki legal çatıyla ilgili değişik sektöre de ihtiyaç duyulur.

1.9. Geleceğe İlişkin Planlar: UNI-Europa ve CoESS'in Beklentileri

Son zamanlarda özel güvenlik sektörüyle ilgili belirtiler kökten değişmiştir. Bu nedenle UNI-Europa ve CoESS, Avrupa modelinin korunması, geliştirilmesi ve kalkındırılmasında rol oynamaya, her zamankinden daha çok kararlıdır.²⁶ Söz konusu kuruluşlar Avrupa modelinin kamu güvenliğiyle ilgili tüm konularla ilgilenebilecek tek muteber model olduğuna inanmaktadır.

Sosyal diyalogları aracılığıyla UNI-Europa ve CoESS beklentilerini bu nedenle aşağıdaki konularda yenilemektedir:²⁷

1. Var olan boşlukları daraltmak için Avrupa'da şimdiki çalışma koşullarını geliştirmek ve Avrupa ülkelerini kabul edebilir bir sosyal çevre seviyesine yükseltmek,
2. Özel güvenlik hizmetlerinin güvenli bir çevreyi garanti etmek için bir partner olarak rolünü oynamasını sağlayarak, düzenleyici çatıyı oluşturup, geliştirmek amacıyla üyeleri yardımıyla ulusal düzeyde sorumlu yetkililerle çalışmak ve diyalogu kuvvetlendirmek,
3. Bütün yetkili Avrupa kurumlarıyla, temel Avrupa ilke ve kurumlarının özel güvenlik sektörünün korunması ve geliştirilmesi konusunda çalışmasını garanti etmek için lobi yapmak,

²⁵ Yalçın Aral, "Türk Vatandaşlarının AB Süreci İçinde Güvenlik Kavram Algılaması", **Private Security**, İyi İşler Yayıncılık, sayı 9, 2006, s. 24-26

²⁶ Gnesotto, **a.g.e.** s.43

²⁷ COESS – UniEuropa Deklarasyonu, **a.e.**

4. Kalite ve profesyonelliği geliştirilmesi ihtiyacı ile ilgili olarak özel güvenlik şirketleri arasında bilinç uyandırmak,
5. Yüksek düzeyde özel güvenlik hizmeti talebi konusunda bütün Avrupalı veya milli, kamusal veya özel müşteriler arasında bilinç uyandırmayı sürdürmek,
6. Bütün üyelerin her düzeyde yapıcı, sosyal diyalog geliştirmesine yardımcı olmak
7. Yeni AB üyeleri ve aday ülkeler içinde sorumlulukların yerine getirmek için henüz ortaya çıkan sonuçları ve kaynakları kullanmak.

1.10. Özel Güvenlikte Bir Avrupa Modeline Doğru

Bütün dünyada özel güvenlik hizmetleri asla bugünkü kadar gündemde olmamıştır. Güvenlik konusunda artan bilinç, özel güvenlik hizmetleri konusunda giderek büyüyen bir talep oluşturmaktadır. Sektörün büyümesi de önceleri hizmetleri kendisi sağlayan çok sayıda özel ve kamusal şirketin faaliyetlerindeki, hızla yükselen eğilimle açıklanabilir.

Büyüyen talep özel güvenlik hizmetleriyle bağlantılı olan veya özel güvenlik hizmetlerini kullananlar için bir garantiyle beraber yüksek seviyede kaliteyi de gerektirmektedir. Güvenlik hizmetleri hatalı yürütölmelerine fırsat verilmeyecek kadar profesyonelce yerine getirilmelidir. Bu faktörler özel güvenlik hizmet sektörünün iyi çalışma koşullarından ve tatminkâr ücretten faydalanan, iyi eğitilmiş ve nitelikli personele bağlı olan, ciddi bir imajın karakterize ettiği daha profesyonel bir seviyeye doğru hareket etmesini gerektirir.²⁸

Bu anlamda özel güvenlik sektörünün ve birimlerinin bu rolü iyi oynamaları gerekmektedir.

Avrupa ve ABD’de son yıllarda meydana gelen güvenliği tehdit eden olaylarla birlikte orada yaşayan insanlarda ve kurumlarda da yeni bilinçler yerleşmeye başlamıştır. Nedir bu bilinç diye sorulduğunda verilecek cevap insanların önceki yaşantılarına nazaran şimdi daha çok güvende olmak, güvenli yaşamak arzusunda olduklarıdır. Bu durumda bütün dünyayı saran küresel tehdidin varlığına delildir. Böyle bir tehdidin varlığı doğal olarak işin ticari boyutunu ikinci plana itecek ve güvenli olmak güvenli yaşamak bilincini zihinlere yerleştirecektir. Böylelikle

---

²⁸ Tayfun Uçar, **Özel Güvenlik Metodolojisi Güvenlik Mesleği Mensupları, Yöneticiler ve Mimarlar İçin**, İstanbul, Papatya Yayıncılık, 2005, s.52

güvenliğin önemini kavrayan halk özel güvenlik sektörünün bilinçli bir katılımcısı olurken aynı zamanda denetleyicisi de olmaktadır.

Birçok Avrupa ülkesinde özel güvenlikle ilgili katı düzenlemeler yapılmıştır.²⁹ Gerek özel güvenlik şirketlerinin gerekse özel güvenlik elemanlarının bu hizmeti sunmak ve geliştirmek adına bir sorumluluk aldıklarını ve bunu bir görev bilinci (ödev) ile eda etmeleri gerektiğini bilirler. Her şeyde ve özellikle işe yeni alınanların temel eğitimleri konusundaki rolün önemi, çalışma şartlarının, sağlık ve güvenlik ölçütlerinin geliştirilmesi, haklı ücret konusunda sivil toplum örgütleriyle görüşmeler Avrupa modelinin esas ilkeleri arasında yer almaktadır.³⁰

Bunların yanı sıra şirketler ve çalışanlar arasındaki eşitlik ilkesine riayet, polis yetkileriyle çalışmak, serbest piyasayı destekleme birlikte haksız rekabeti önlemek ve bu hizmeti sunanların müşteriler ile ilişki tarzlarını geliştirmek Avrupa modelinin önemli ve vazgeçilmez unsurlarındandır.

COESS ve UNİ - Europa, ayrıca şirketler içindeki iş organizasyonlarının personelin profesyonel ve özel hayatları konusunda orta yolu bulma amacını dikkate almalarını istemektedir.

1.11. Avrupa Birliği Ülkelerinde ve ABD’de Özel Güvenlik

Her ülkenin kendi güvenliklerinin temininde uygulamış olduğu yasaları ve kurmuş olduğu özel güvenlik sistemi farklılıkların doğal bir sonucu olarak farklılık arz etmektedir.

Avrupa ülkelerinde dâhili güvenlikle ilgili konular günümüzde önemli bir dizi eğilimlerden etkilenmektedir. Bu gelişmelerden en önemlisi, ekonominin aynı zamanda da yasa yapıcı ve politika belirleyici fonksiyonların Avrupalılaşması veya bir başka ifade ile küreselleşmesidir. Son dönemdeki gelişmeler, dâhili güvenliğin, coğrafi olarak tek bir ülke ile sınırlı kalamayacağını daha Avrupalı ve küresel bir bakışı gerektirdiğini göstermektedir. Yasaların

---

²⁹ Gnesotto, **a.g.e.** s.12

³⁰ Simon Chesterman and Angelina Fisher, **Private Security, Public Order: The Outsourcing of Public Services and Its Limits**, Oxford, Oxford University Press, 2007, pp. 31-32

hazırlanması ve politikaların belirlenmesinde bu yeni şartların göz önünde bulundurulması gerekmektedir.³¹

Aynı şekilde ulusal mal ve hizmetler pazarı ile kişilerin dolaşma özgürlüğü, sadece bunun gerçeğe dönüşmesi için değil aynı zamanda Avrupa vatandaşlarının ihlallerinden ve belirsizliklerden korunması için Avrupa topluluğunun yerine getirmek zorunda olduğu yeni şartları beraberinde getirmektedir.³²

Bizim de dâhil olduğumuz özel güvenlik sektörünün işleyişini düzenleyen yasalar üzerinde yapılan son çalışmalar, Avrupa birliğinin farklı üye devletlerdeki sektörü düzenleyen, yasa ve uygulamalarda belirgin farklılıklar olduğunu göstermiştir. Ülke sınırları ötesinde hizmet veren özel güvenlik şirketlerine veya bir başka üye ülkede iş arayan özel güvenlik personeline karşı herhangi bir yasal engelin olmadığı bir ortamda endüstriyi düzenleyen temel hukuki standartların uyum eksikliği konusundaki kaygılar ortadan kalkmış olacaktır. Üye ülkelerin kendi bölgelerinde özel güvenlik hizmetleri vermeyi amaçlayan şirketlere ve kişilere erişimi sınırlandırılmazken, aynı zamanda hizmet veren şirket veya kişinin kalitesi veya profesyonelliğini kontrol edememektedir. Endüstriyi düzenleyen karşılaştırmalı hukuk üzerinde yapılan bir çalışmada, Brian ve Kaminski (2001), dolaşma ve yerleşme özgürlüğünün üç önemli kaygıyı beraberinde getirdiğini söylemektedir.

1. Değişik güvenlik şirketleri tarafından sunulan hizmetlerin kalite standartları farklılıklarını bilemeyen vatandaşların bilgilendirilmesi.
2. Aynı kalite ve eğitim standartlarına uymak zorunda olmayan kuruluşlarla ve operasyon kadrosu ile rekabet etmek zorunda kalacak sektördeki şirketlerin ve işçilerin korunması. Bu da endüstrideki kalite standartlarının genel anlamda düşüşüne neden olabilecektir.
3. Buldukları ülkenin yasalarına saygı göstermeyen şirket ve kişilerin pazara girmesi neticesinde kamu düzeni standartlarının bozulması.

---

³¹ Edward Maggio, **Private Security in the 21st Century: Concepts and Applications**, UK, Jones and Barlett Publishers, 2009, s.34

³² CoESS Confederation of European Security Services, **Özel Güvenlik ve Avrupa Toplumundaki Rolü**, İsviçre, CoE yayınları, 2009, s.2.

Bu konulara yönelik olumlu yaklaşımın gelişmesi ile özel güvenlik endüstrisinin büyüklüğü ve rolünün, son yıllarda kayda değer ölçüde gelişmesi arasında bir bağ vardır. Von Arnim (1999), “bazı farklılıklara rağmen özel güvenlik şirketleri, iç güvenliğe önemli ve yadsınamaz bir katkı sağladığını” ileri sürer.³³

Bunun bir nedeni, giderek daha fazla sayıda hizmetin dışarıdan sağlanmasına yönelik kamu bütçelerinin kısıtlanması iken diğer taraftan da özel sektör müşterilerinin özel güvenlik hizmetlerine yönelik giderek artan talepleridir. Özel güvenlik şirketlerinin ek görevler üstlendiği ve faaliyetlerinin giderek Avrupa düzeyinde yayıldığı bir ortamda sektörü düzenleyen yasal çerçevenin gözden geçirilmesi daha da önem arz etmektedir.³⁴

Bu çalışmada, sektördeki tüm saygın güvenlik şirketlerinin, güvenlik standartlarının niteliğini bozmaksızın, her üye ülkede uygulamaya konacak olan aynı asgari şartları sağlayabilecek asgari temel standartları ile yasal uygulamaları uyumlu hale getirilmesi ile başarılabileceği tartışılmaktadır. Güvenlik sektörünün profesyonelliğinin gelişmesine de yardımcı olacak söz konusu asgari standartların, oluşturulması önemlidir. Böyle bir yaklaşım, üye ülkelerin yasal standartları arasındaki farklılıkların daha iyi anlaşılması ve potansiyel müşterilerin, alacağı güvenlik hizmetinin kaynağını belirlerken bilgi sahibi olmaları açısından gereklidir. Bundan dolayı Çalıştay ve konferanslar düzenlenmektedir.

Asgari standartların oluşturulması, özellikle adli kayıtlar ve uygulama gibi konularla ilgili hassas bilgilerin değişimi kolay bir şey değildir. Bu çalışmanın, böyle bir ortak ve genel temel standartların oluşturulması konusundaki tartışmalar için bir temel teşkil etmesi amaçlanmıştır.

1.12. Batı Ülkelerinde Özel Güvenlik Sektörünün Faaliyet Alanı

Özel güvenlik sistemi gelişmiş Avrupa ülkelerinin ve A.B.D.’nin güvenlik konusunda vazgeçemediği bir sistemdir. Her ülkede değişik şekillerde uygulanmaktadır.

---

³³ Tina Weber, **A comparative overview of legislation governing private security in EU**, Brussels, ECOTEC Research Co, 2001, s.1

³⁴ Terry D Anderson, **Transforming Leadership in Police, Justice, and Public Safety**, ABD, CRC Press, 2000, s. 71

Özel güvenlik endüstrisini düzenleyen yasa ve yönetmeliklerin karşılaştırılmasında veya daha doğru bir ifade ile uyumlu hale getirilmesinde karşılaşılan zorluklardan bir tanesi özel güvenlik şirketlerinin faaliyetleri konusunda birbirinden farklı uygulamalara sahip üye ülkelerin belirlediği faaliyet alanı tanımlamasıdır. Bu farklılıklar genellikle üye ülkelerin tarihsel, kültürel ve yasama geleneklerine dayanmaktadır; ancak, özel güvenlik kuruluşlarının faaliyet alanı, yukarıda belirtilen nedenlere bağlı olarak da geçen son birkaç on yılda tümüyle ülkelerde gelişme göstermiştir.³⁵

1.13. Ülkelerde Yasal Düzenleme Düzeyi

Çeşitli yazarlar, özel güvenlik endüstrisini düzenleyen yasaların seviyesine bağlı olarak üye ülkeleri sınıflandırmaya çalışmıştır. Farklı yazarlar tarafından farklı sınıflandırmalar yapılmıştır. Bu farklı sınıflandırma, son yıllarda sürekli değişiklik gösteren yasalar dikkate alındığında böyle bir yaklaşımın ne denli zor olduğunu göstermektedir.

Brion ve Kaminski tarafından hazırlanan raporda, grup ülkeler üç farklı yasama sınıfına alınmıştır; bunlardan birincisi, kamunun art niyetli tedarikçilerden korunması amacıyla özel güvenlik endüstrisinin sorumluluk alanını sınırlandırmayı amaçladığı Belçika gibi ülkeler. İkincisi, İspanya ve Lüksemburg gibi diğerlerine nazaran daha gevşek bir yasama sistemine sahip ülkeler. Üçüncüsü ise güvenlik sektörü sadece yerli girişimcilere bakılarak ulusal sektör ve standartların dış rekabete karşı korunması yönünde uzun zamandan beri belirgin bir eğilim olan Hollanda gibi ülkeler. Ancak bu yaklaşım Avrupa Adalet Mahkemesi tarafından kınanmış ve düzeltme yoluna gidilmiştir.³⁶

De Wood'ın (1997) beş gruplu sınıflandırma sistemi yukarıdaki sınıflandırmaya göre daha belirgin bir özellik arz etmektedir. Bu sınıflandırma şöyledir: (düzenleme öncesi Büyük Britanya ve İrlanda'nın sınıflandırılmasında kullanılan) müdahaleci olmayan düzenlemeye sahip ülkeler; (Almanya, Avusturya ve İtalya'nın durumunu tanımlayan) asgari dar düzenleme; asgari geniş

---

³⁵ Jones, a.g.e., s.69

³⁶ Charles Nemeth, **Private Security and Law**, Elsevier Publishers, 2005, s.8

düzenleme (Lüksemburg); (Danimarka, Finlandiya, Fransa, Portekiz ve İspanya’da görülen kapsamlı dar düzenleme ve kapsamlı geniş düzenleme. (Belçika)³⁷

Her ne kadar bu tür sınıflandırmalar, zamanında herhangi bir noktasındaki yasal düzenlemelerin durumunu gösterirken ve sektörün tarihsel gelişiminden etkilenirken (veya etkilerken) söz konusu asgari standartlarının karşılanması amacıyla farklı üye ülkelerin kat etmesi gereken mesafenin ve ulaşması gereken asgari standartları değerlendirebilmemiz açısından önemli bir başlangıç noktası olmaktadır.

Genel olarak Avrupa birliği ülkelerindeki özel güvenliğin genel karakterini belirttikten sonra özel olarak bazı Avrupa Birliği ülkelerinin özel güvenlik sektörü ve anlayışını, özel güvenlikle ilgili çıkarılan yasalarını, özel güvenlik güçlerinin yetki ve sorumluluklarını kısaca izah etmeye çalışacağız.

1.13.1 AB Üyesi Olarak Belçika

Belçika’da özel güvenlik konusu ile ilgili hukuki düzenlemeler “Güvenlik Şirketleri ve Özel Mülk İçi Koruma Hizmetleri ile Koruma Şirketleri Kanunu (The Law on Guarding Companies and Private in House Guardian Service)” adı altında detaylı bir biçimde ele alınmıştır. Bu kanunla Belçika’da tüm özel güvenlik prosedür, uygulama, eğitim ve kontrolleri kapsamaktadır.³⁸

Adalet Bakanlığı’na gönderilmiş bir rapor doğrultusunda İçişleri Bakanlığı tarafından verilen özel izin alınmaksızın hiç kimse koruma şirketi çalıştırmaz veya herhangi bir özel mülk içi koruma sistemi işletemez.³⁹

Bu izin belgesinde, müsaade edilen tüm faaliyetler bir bir sıralanmalıdır. Söz konusu belge, izni isteyen şirket tarafından kanunen öngörülen tüm malı ve teknik şartlar yerine getirilmeden

---

³⁷ Gnesotto, **a.g.e.** s.13

³⁸ S. Allen, **The Provision and Regulation of Manned Security Services in Mainland Europa and The U.K.**, Network Security Management Ltd. Lough Borogh University of Technology, 1991, s.7

³⁹ L.Johnston, **Regulating Private Security**, U.K., Universty of Exeter, 1992, s.13

kendilerine verilmez. Bu izin beş yıllık süreler için tanınmaktadır.⁴⁰

Hiçbir şirket İçişleri Bakanlığı'nın izni olmaksızın kamuya ait mekânlarda faaliyet gösteremez. Bu konuda Belçika'da sıkı denetimler ve kurallar söz konusudur. Mevcut kurallar hem özel güvenlik firmalarını hem de bu firmaların güvenlik görevlilerini kapsamaktadır. Dolayısıyla bu kanun ve kaidelerin muhatabı özel güvenlik camiası olacaktır. İşletmecilerde aranan şartların başında sicilinin temiz olması ve bu işle ilgili gereken eğitimi alarak az da olsa bir tecrübe sahibi olunması gelmelidir. Mevcut yasaya tabi olabilmeleri için güvenlik görevlilerinin 21 yaşını bitirmiş olmaları lazım gelir.⁴¹

Özel güvenlik görevlisi olacak kişinin aynı zamanda 130 saatlik kursu başarıyla bitirmiş olması gerekmektedir. Aynı şekilde güvenlik şirketlerinin de yetkili kurumdan aldıkları, temel eğitim kursunu başarıyla tamamladıklarını gösterir belge olmadan geçerli bir şirket olarak kabul edilemez.⁴²

Belçika'da da eğitim hem özel güvenlik işletmecileri hem de çalışanları için gereklidir. Yalnızca silah kullanma konusunda eğitilmiş personel silah taşıyabilir ve kullanabilir. Ateşli silahları taşımaya ilgili çok özel kurallar bulunmaktadır. Bu tip silahları taşıyanlar her zaman bir kimlik belgesi bulundurmaya zorundadır.

Güvenlik personeli, kamu hizmeti veren resmi güvenlik kuvvetlerinden ayırt edilebilecek şekilde üniforma giyebilir. Tüm personel kimlik kartlarını sürekli görünecek şekilde takmak zorundadır. Güvenlik şirketlerine ait tüm yazışma ve resmi belgeler kendilerine tahsis edilen izin numarasını taşımalıdır. Buna ek olarak tüm güvenlik şirketleri faaliyetlerini özetleyen yıllık raporlarını İçişleri Bakanlığı'na ulaştırmakla yükümlüdür.

Özel güvenlikle ilgili kanunun uygulanmasında Belçika polisi, Milli Savunma Bakanlığı ve savcılık sorumlu olup, güvenlik şirketlerinin kanuna aykırı faaliyetlerinin kanuna aykırılığı söz konusu olduğunda bu şirketlerin faaliyetlerini İçişleri Bakanlığı 6 aya kadar durdurma yetkisine

---

⁴⁰ A. Yılmaz, “**Güvenlik Hizmetlerinin Etkinliği Açısından Özel Güvenlik Sistemi**”, Dokuz Eylül Ün. Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Doktora Tezi, İzmir, 1994, s.84

⁴¹ Özmen, a.g.e. s.18

⁴² Allen, a.g.e., s.4-5

sahiptir. Aynı şekilde kuralları ihlal edenler ve aykırı davrananlar hakkında çeşitli para cezaları da uygulanmaktadır.

Polis, Milli Savunma Bakanlığı ve Savcılık makamlarının birlikteliği neticesinde ortaya çok güçlü bir özel güvenlik teşkilatı çıkmaktadır. Böyle güçlü bir yapı ile ancak terörist saldırılar, bankacılık ve ticaret çevrelerinin etkisi, Brüksel ve haricinde gerçekleşen önemli ve bir o kadar da getirisi yüksek antlaşmalar güvenlik sektörünün yükselmesi ve profesyonelleşmesi mümkün olmuştur.

Belçika 1989 yılı itibariyle toplam gelirleri 162 milyon Amerikan dolarını bulan 40 büyük güvenlik şirketine sahiptir. Bu sektörde ücret toplamları 92,5 milyon Amerikan dolarını bulmaktadır. Söz konusu sektörde yaklaşık 7800 kişi çalışmaktadır.⁴³

Belçika'daki düzenlemeler, oldukça katı olup, özel güvenlik hizmeti sağlayıcılarının görevlerini kötüye kullanmalarına karşı vatandaşların korunmasına önem vermiştir.

1.13.2. AB Üyesi Olarak Hollanda

Özel güvenlik sektörünün dünya genelindeki büyüme ve gelişme hızı Hollanda'ya da yansımış ve bu alanda çok hızlı bir süreç yaşanmıştır. Polis tarafından ifa edilen birtakım hizmetler, özel güvenlik anlayışının gelişmesi oranında özel şirketlerce devralınmıştır. Bazı bölgelerden gelen acil imdat çağlıklarına cevap verebilmek ve özel mülkiyetin korunması gibi hizmetler özel sektörce görülmeye başlanmıştır.

Hollanda'da da özel güvenlik şirketlerinin kontrolüne ve yasaların uygulanışına yeterli derecede önem verilmektedir. Tüm özel güvenlik şirketleri Adalet Bakanlığınca ruhsatlandırılmaktadır.⁴⁴

Hollanda'da sadece polis silah taşır ve özel güvenlik personeline silah taşıma ve kullanma yetkisi verilmemiştir.

---

⁴³ Allen, a.g.e., s.4-5

⁴⁴ John Dempsey, **Private Security**, Wadsworth Publishing Co Inc, 2010, s.89

Adalet Bakanlığınca verilen ruhsatlar belirli faaliyet alanları için verilmekte ve iki yıl geçerli olmaktadır. Ancak ruhsatın süresi mülk içi güvenlik söz konusu olduğunda dört yıla kadar çıkarılabilmektedir.

Hollanda’da kanunlar üniformalı kimlik işaretleri, silah kullanımı, çalışanların yaşı, yönetim, mesleğe giriş için aranan koşullar, çalışanların uzlaşması ve eğitimi, idarenin iyileştirilmesi, şirketlerin mali istikrarı, çalışma prosedürleri ile polisle işbirliği konularını detaylı olarak düzenler.⁴⁵

Yasal düzenlemeler, özel güvenlik şirketlerinin polisin ihtiyacı olduğunda yardıma gitmesi gibi diğer Avrupa ülkelerinde düşünülmeyen birtakım sosyal rollerin de bu şirketlere icrasına izin vermektedir.

Hollanda’da özel güvenlik sisteminin oluşturulmasında, ticaret ve sanayi merkezlerinin çokluğu ve bir arada oluşu, artan nüfus ve nüfus yoğunluğu nedeniyle özel mülkiyetin korunmasına yönelik talepler etkili olmuştur.

Hollanda’da özel güvenlik sektörünü düzenleyen katı yasalar mevcutken, uygulamada böyle bir katılımın olmadığı görülmektedir.

Kişilerin ve eşyaların korunması, taşınan nakdi değerler, özel dedektiflik büroları ve alarm sistemlerinin montajı yasalarda kapsam alanına alınmıştır.

1.13.3. AB Üyesi Olarak Almanya

Almanya, polis yasalarını aldığımız ülke olması nedeniyle bizim için ayrı bir örnek teşkil eder. Dünya genelinde artan suç oranları ve uyuşturucu kullanımından nasibini alan Almanya bu alanlarda önemli bir pazar konumundadır.

Bu ülkede 2002 yılı itibariyle 500.000 kadar özel güvenlik personelinin buna karşılık 350.000 polisin görev yaptığı ifade edilmektedir.⁴⁶

---

⁴⁵ Yılmaz, a.g.e., s.87

⁴⁶ Robert R. J. Gallati, **Introduction to Private Security**, UK, Prentice Hall, 2001, s.12

Almanya'daki özel güvenlik şirketleri ve faaliyetleri 1976 yılında çıkarılan bir kanunla düzenlenmiştir. Bu kanuna göre özel güvenlik şirketleri Belediye Kamu İşleri İdaresince verilen ticaret ruhsatına sahip olmalıdır. 18 yaşından küçüklerin çalıştırılmadığı bu şirketlerde personel diğer kamu hizmeti verenlerden ve polisten farklı üniformalar giyilmektedir.

Şirketler, personelin ateşli silah taşınması gerektiğinde bu silahların taşıma iznini, yerel polisin kendilerine tanıdığı yetkiye binaen çok sınırlı bir şekilde verebilirler ve personel silah kullanabilir.

Hizmet içi eğitim kanunen gereklidir. Temel eğitimi sınavlar takip eder. Temel eğitim dersleri normal olarak 12 güne kadar sürmekte ve uzmanlar veya polis yetkilileri tarafından verilmektedir.⁴⁷

Sonuç olarak diyebiliriz ki Almanya'daki bu düzenlemeler, savunma ve güvenlik şirketlerinin kendi faaliyetlerini kendi başlarına düzenlemelerine yönelik olarak hazırlanmıştır.

1.13.4. AB Üyesi Olarak İngiltere

Özel güvenlik sektörünün sürekli gelişme gösterdiği İngiltere'de 20.000 civarında özel güvenlik firması bulunmaktadır. Bunlardan 4.000'nin ticari konularda 16.000'in ise değişik alanlarda çalıştığı anlaşılmaktadır. Bu şirketler 250.000 civarında kişi çalıştırırlar ki bu sayının İngiltere ve Galler yöresindeki polislerin toplamının iki katı olduğu görülmektedir.⁴⁸

İngiltere'de özel güvenlik sektörünün en fazla iş yapan kolu üniformalı devriye sistemidir. Son zamanlarda kulüpler, diskolar, dükkân, banka, benzin istasyonları, yer altı geçitleri her ne kadar polis tarafından kontrol edilmekte ise de yine de korunması özel güvenlik şirketlerince sağlanmaktadır. Başka bir gelişme de; büyük kamu kuruluşları, hastaneler, okullar ve alış-veriş merkezleri kapalı devre TV sistemi ile denetlenmektedir.

İngiltere'de ülkenin iç güvenliğinden yegâne sorumlu polis teşkilatında dahi dış güvenliğini, karakol ve emniyete ait binaların dış nöbet hizmetlerini personel israfını önlemek amacıyla özel

---

⁴⁷ Yılmaz, a.g.e., s.88

⁴⁸ J. Gleizal, G. Domench, C. Jornes, **Batı Demokrasilerinde Polis**, (Çev: Mustafa KANDEMİR), Fransa Üniversite Yayınları, 2000,s.345

güvenlik şirketlerine yaptırılmaktadır. Özel güvenlik hizmetleri uygulanması açısından değişik şekiller alır ve kişi ve malların korunması merkezli çok çeşitli görevler gerçekleştirilebilir. Koruma görevi, para ve malzeme taşımacılığı, ziyaretçilerin kontrolü gibi akdi faaliyetler söz konusu olabilmektedir. Böylece özel güvenlik şirketleri sadece büyük mağazaların iç güvenlik hizmetlerine değil, bazı askeri üslerin girişlerinde bile güvenlik hizmeti vermektedirler. Hatta son zamanlarda büyük bir güvenlik şirketi Taunton Kraliyet Deniz Üssünün korumasını almıştır.⁴⁹ İngiltere’de özel güvenlik birimi şeklinde yapılanmayı Transport polisi demiryollarının, limanları ve Londra Transport yönetimi tarafından kullanılmaktadır. İngiltere’de özellikle 1800’lü yılların başlarında demiryolu ağının hızlı büyümesi ile birlikte hırsızlık ve suç olayları artmış, böylece değişik demiryolu şirketleri, kendi özel güvenlik güçlerini kurma gereğini duymuşlardır. Bunun yanında Atom Enerjisi Kurumu da kendisine ait 15 kuruluşun genel güvenlik ve korumasını sağlamakla görevli bir güvenlik gücü çalıştırmaktadırlar.

1970’lerin sonlarına doğru özel güvenlik iş kolunda çalışanların % 84’ünü 9 büyük şirket istihdam etmekteydi. Küçük şirketler daha çok bilgi işlem, nakit nakliyatı, küçük çapta koruma gibi işleri üstlenmektedir. Bunun yanında özel güvenlik sektörünün en fazla iş yapan kolu üniformalı devriye sistemidir. Büyük kamu kuruluşları, hastaneler, okullar ve alışveriş merkezleri kapalı devre TV sistemi ile denetlenmektedir.⁵⁰

Ancak tüm bu gelişmelerin yanında İngiltere’de özel güvenlik tartışmaları sürmektedir. Tartışmalar mevcut sistemin yetersizliğinden kaynaklanmaktadır. Çünkü İngiltere’de mevcut bir anayasa ve kanun düzeni olmadığı gibi özel şirketler üzerinde de kanuni bir denetim yoktur. Şirketlerin kendi kendilerini, yani özdenetimi vardır. Bunun yanında Avrupa Birliği’nin diğer üyeleri, özdenetim sistemi ile İngiltere’de faaliyet gösterme kolaylığına sahipken diğer ülkelerin lisans verme, işletim süreçleri, hizmet içi eğitim ve ücret seviyeleri hakkındaki ciddi uygulamaları İngiliz şirketlerini kısıtlamakta ve sıkıntı vermektedir.

---

⁴⁹ A. Şafak, **Özel Koruma Görevlilerinin Yetki-Görev ve Eğitimi Sorunu Türkiye Gerçeği**, Ankara, 21. yüzyılda Polisin Eğitimi Sempozyumu, EGM, 2001, s.490

⁵⁰ Yılmaz, **a.g.e.**, s.89.

1.13.5. AB ÜYESİ OLMAYAN ABD

Güvenlik hizmetlerinin özelleştirme uygulamasına en yaygın olarak ABD’de rastlanmaktadır, bu yüzden burada ABD hakkında da bilgi vermeyi yerinde bulmaktayız. Bu ülkede özel güvenlikle ilgili birçok araştırma yapılmıştır. Bunlardan en çok ses getireni Ulusal Adalet Enstitüsünce hazırlanan “Rands ve Hallcrest I ve II” raporları olmuştur.

ABD’nin özel güvenlik konusunda en yaygın ve şirketlerini gerekli güvenlik sistemi sağlayabilmek için çok iyi teşkilatlanmış olmalarının en büyük kanıtı özel güvenlik personelinin 1,5 milyon kişi civarında olması ve yıllık harcamalarının 52 milyon dolar civarında olmasına rağmen federal, eyalet ve adalet güçlerinin toplamının ancak 600.000 kişi civarında olması ve 30 milyon dolar yıllık harcamalarının olmasıdır.⁵¹

Özel güvenlik teşkilatlarının halkın nezdinde böyle bir kabul görmesi, şüphesiz onun sunmuş olduğu hizmetle alakalıdır. Özellikle hizmeti sunan firma ve kişiler gerekli güvenlik çemberini oluşturmak için çok iyi teşkilatlanmışlardır.

Özel güvenliğin yükselen değer olması dört temel nedene dayanmaktadır. Birincisi suç alanlarının genişlemesi, ikincisi, suç korkusunun yükselmesi, üçüncü olarak devletin halkı koruma harcamalarının azalması ve son olarak da özel güvenlik hizmet ve ürünlerinin kullanılmasının çok daha etkili olduğunun fark edilmeye başlanması (1990 yılında suç harcamalarının 114 milyon dolara vardığı düşünülürse) olarak sıralanabilir.⁵²

General Motors firmasının özel güvenlik görevlisi sayısının beş Amerikan şehri hariç birçok şehirdeki polis sayısından fazla oluşu, birçok fabrika, okul, hastane, banka, üniversite ve devlet dairelerinin de özel güvenlik teşkilatına sahip oluşu, bu teşkilatın ne kadar iyi bir teşkilat oluşunun göstergesidir. Birçok gerçek ve tüzel kişilerin, kamu kurum ve kuruluşlarının güvenliklerinin temini için özel güvenlik talep etmesi aynı zamanda halkın bu teşkilata olan teveccühünün bir ifadesidir. Ancak, 11 Eylül saldırılarından ve artan güvenlik tehdit ve

---

⁵¹ James F Pastor, **Terrorism and Public Safety Policing: Implications for the Obama Presidency**, ABD, CRC Press, 2010, pp 25-27

⁵² S. Lawrance, **Policing Communities: What Works?**, The University of Chiago, 1996, s.372

tehlikesinden dolayı, halkın genel olarak güvenlik güçlerine olan güveninde bir azalma görülmektedir.

11 Eylül öncesi kendisini daha güvenli ve huzurlu hisseden halk, öncesine oranla artırılan her türlü güvenlik tedbirine rağmen kendini yeterince güvende hissedememekte ve her an her şey olabilir sendromu yaşamaktadır.

1.14. Avrupa Modeli Özel Güvenlik Hizmetlerinin Uygulama Zorlukları

Özel güvenlik sektörünün işlerlik ve devamlılık sağlamasının en önemli koşullarından biri hiç şüphesiz “uyum” dur. Gerek Avrupa toplumu ve kurumlarına gerekse ülkemizdeki kurumlarda uyum sorununun aşılması gerekmektedir. Bu anlamda Avrupa gerek millet gerekse devlet çapında bunu yakalayabilmiştir. Bunun yolu da öncelikli olarak, sektörün gelişimini sağlayacak, halkın yaşam standartlarını yükseltecek kanun ve düzenlemelerden geçmektedir. Bu düzenlemeleri yapmak bir yandan halkın ve devletin güvenliğini sağlayacak, diğer yandan da sektördeki kötü çalışma koşullarını, haksız rekabet ortamından doğan ekonomik çevre ve özel güvenlik hizmetlerini sırf ticaret olarak algılanmamasının önüne geçerek kaliteli ve güvenli bir yaşamın kapılarını açacaktır.⁵³

Bugün hava meydanları, deniz limanları, ulaşım şirketleri, güvenlik şirketleri gibi çeşitli önemli faktörler savaş ve terörizm yüzünden gerçek yıkıcı kayıp riskiyle yüz yüze kalmaktadır. Güvenlik hizmeti sağlayıcıları, ulusal hükümetlere güvenlikle ilgili büyük sorumluluklar empoze eden, son Avrupa kanunları ışığında, güvenlik zincirinde tek bir halka olarak sınırlı bir rol oynar. Bununla birlikte özel güvenlik hizmeti sağlayıcılarına düşen sorumluluğun, yıkıcı bir terör saldırısında sınırsız olduğu doğrudur. Aynı durum hava meydanları, limanlar, imalathaneler için de geçerlidir.

Sosyal diyalogları aracılığıyla UNI - Europa ve COESS beklentilerini aşağıdaki konularda yenilemektedir.

a) Var olan boşlukları daraltmak için Avrupa’da şimdiki çalışma koşullarını geliştirmek ve Avrupa ülkelerini kabul edilebilir bir sosyal çevre seviyesine yükseltmek.

---

⁵³ CoESS Confederation of European Security Services, **a.g.e.**, s.16.

b) Özel güvenlik hizmetlerinin güvenli bir çevreyi garanti etmek için bir partner olarak rolünü oynamasını sağlayarak, düzenleyici çatıyı oluşturup geliştirmek amacıyla üyelerin yardımıyla ulusal düzeyde sorumlu yetkililerle çalışmak ve diyalogu kuvvetlendirmek.

c) Bütün yetkili Avrupa kurumlarıyla, temel Avrupa ülke ve kurumlarının özel güvenlik sektörünün korunması ve geliştirilmesi konusunda çalışmasını garanti etmek için lobi yapmak.

d) Kalite ve profesyonelliği geliştirmesi ihtiyacı ile ilgili olarak özel güvenlik şirketleri arasında bilinç oluşturmak.

e) Yüksek düzeyde özel güvenlik hizmeti talebi konusunda bütün Avrupalı veya milli, kamusal veya özel müşteriler arasında bilinç uyandırmayı sürdürmek.⁵⁴

---

⁵⁴ Gill, **a.g.e.** s.16.

II. BÖLÜM

AB YOLUNDA TÜRKİYE VE ÖZEL GÜVENLİK

2. TÜRKİYE’DE ÖZEL GÜVENLİK TEŞKİLATININ TARİHSEL GELİŞİMİ

Eskilerin nefsi-i müdafaa dedikleri güvenlik ihtiyacı, insan doğasının karşılanması gereken ihtiyaçları arasındadır.⁵⁵ Sosyal bir varlık olan insan gerek doğaya gerekse çevresindeki diğer insanlara karşı kendini koruma ihtiyacı duymuş ve insanlar toplu yaşamalarının bir getirisi olarak toplumsal güvenliği sağlayıcı nizam ve adaleti temin edici kurumlar teşkil etmişlerdir.

Emniyeti sağlayıcı devlet düzeninin kurmuş olduğu genel kolluk kuvvetlerinin yanı sıra gelişen ve değişen dünya düzeninde özel güvenlik hizmetlerine de ihtiyaç duyulmuştur.

Bundan iki yüzyıl öncesine kadar devletler sistemlerini savaş ve dolayısıyla da güvenliklerini asker üzerine kurmaktaydı. Zamanla ortaya çıkan ihtiyaçlar sonucunda güvenliği özerkleştirmiş ve şehirlerin güvenliğini kolluk (Polis) güçlerine devretmeye başlamıştır.

Kolluk güçlerinin gelişmesiyle beraber suç ve suçlularla mücadele özel eğitim almayı gerektirmeye başlamış ama buna rağmen kolluk güçlerinin bunda yetersiz kalmasıyla birlikte özel güvenlik hizmetleri gelişmeye başlamıştır.

1960 ve 1970’li yıllara gelindiğinde özel güvenlik çok daha gelişerek çok ortaklı şirketler ve endüstriler olarak gözükmeye başladı. Bununla beraber “Güvenlik Enformasyon Merkezi” kuruldu. Bu merkezler zamanla değerli bilgi ve servis kaynakları haline geldi. Ellerindeki bilgileri sadece sektör için kullanmayıp aynı zamanda devletin ilgili kuruluşlarına vererek kanunların uygulanmasına, suçluların yakalanmasına yardımcı oldular.

Böylece bu sektör özellikle güvenlik sektöründen ayrılan ve emekli olanlarla birlikte çok geniş bir yapıya kavuştu.⁵⁶ Bugün ise genel kolluklardan daha yaygın bir şekilde hizmet vermektedir.

---

⁵⁵ Abraham Maslow, **a.g.e.**, s.5.

⁵⁶ Karen M Hess, **Introduction to Private Security**, Belmont, Wadsworth Publ, 2009, pp 4-5

Türkiye’de ise kamu düzen ve güvenliğini Milli savunma ile birlikte yürüttüklerinden özel güvenlik sistemleri pek gelişmemiştir. Güvenlik hizmetleri için hep askeri kuvvetler kullanılmasından dolayı, Osmanlı döneminde geceleri Mahalleyi, çarşı ve pazaryerlerini bekleyen ve karşılığında dükkân sahiplerinden belirli bir ücret alan gece bekçileri (asesler), esnafın aldığı inzibati önlemler vardı.⁵⁷ Yol güzergâhlarında önemli noktaların eşkıya soygununa müsait geçitlerin korunması görevini üstlenen “derbentçiler” tüccar ve kervanların emniyetini sağlamak amacıyla görevlendirilen “kervansaraylar” isyanlarda halkın kendisini savunmak için kurduğu bir örgüt olan “il erleri” ve Osmanlı şehir hayatında vazgeçilmez bir unsur olan “Muhtesiplik” hep özel güvenlik hizmetleri içerisinde düşünülebilir.

Ülkemizde son zamanlara doğru taşıdığı stratejik ve coğrafi konum nedeni ile sürekli dış tehditlerin hedefi olduğu ve bunun içeride terör örgütlerine sağlanan destek şeklinde yansıdığı görülmektedir. 1960’lı yılların sonlarından itibaren ve günümüze kadar şekil ve anlamı değiştirerek devam eden bu olaylarda hedef insan unsuru olmakla beraber çoğu kez ülkemizi zayıf düşürmek amacıyla ekonomik kurum ve kuruluşlar ile tesisleri hedef alma yoluna gitmişlerdir.

1981 yılında yapılan çalışmalar neticesinde devletçe alınan genel güvenlik önlemlerine ek olarak kamu ve özel kişilere ait her türlü kurum ve kuruluşun günün koşullarına uygun şekilde güvenliklerinin sağlanabilmesi için, bu yerlerde Bakanlar kurulunca tespit edilenlerle özel güvenlik teşkilatı kurulması veya özel güvenlik önlemlerini tesis ettirilmesi veya her ikisine birden yer verilmesi suretiyle güvenliklerinin sağlanması için 27.10.1981 tarihinde 17497 Sayılı Resmi Gazete’de 2495 Sayılı bazı kurum ve kuruluşlarının korunması ve güvenliklerinin sağlanması hakkında kanun yürürlüğe konmuştur.⁵⁸

Ancak 2495 Sayılı Kanun uygulamaya başladığı tarihten bugüne geçen süre içerisinde uygulanmada özellikle mevcut yasanın bankalara yönelik hazırlanmasından dolayı fakat zamanla liman, hava alanı, iş yerleri gibi yerlerde özel güvenlik ihtiyacının ortaya çıkmasıyla meydana

---

⁵⁷ Hikmet Tongur, **Türkiye’de Genel Kolluk Teşkilatı ve Görevlerinin Gelişimi**, Ankara, Emniyet Gen Mdr. Yayınları, 1946, s.37

⁵⁸ T.C. Resmi Gazete, “2495 Sayılı bazı kurum ve kuruluşlarının korunması ve güvenliklerinin sağlanması hakkında kanun”, Sayı 17497, 27.10.1987

gelen bazı aksaklıkların giderilebilmesi için adı geçen kanunun genişletilmesi ve yani bir yasal çerçevesinin çizilmesine ihtiyaç duyulmuştur.

Bu çerçevede öncelikle 2495'te değişiklik ve kapsamı genişleterek 07.07.1992 tarihinde kabul edilen 3832 sayılı kanunun (11.07.1992 tarih ve 21281 sayılı Resmi Gazete) ile 1, 2, 3, 4, 6, 7, 11, 12, 13 maddelerinde değişiklik yapılmıştır. 04.04.1995 tarihinde kabul edilen 4102 Sayılı Kanun'un (18.04.1995 tarih ve 22262 Sayılı R.G) ile ikinci maddesine ek yapılmıştır. Mevzuatta ikide yönetmenlik çıkarılmıştır. Bazı kurum ve kuruluşların korunması ve güvenliklerinin sağlanması hakkında kanun uygulanmasına ilişkin yönetmelik (28.03.1994 tarih ve 21887 Sayılı R.G) ve bazı kurum kuruluşların korunması ve güvenliklerinin sağlanması hakkında 2495 Sayılı Kanun'un 41002 Sayılı Kanun'da değişik 3. maddesinde uygulanmasına dair kanun yönetmelik (24.08.1995 tarih ve 22384 Sayılı R.G)

Ancak, özellikle 2495 kapsamına alınmayan ancak duyulan güvenlik ihtiyacı nedeniyle bazı kamu ve özel kurum ve kuruluşlar, sadece koruma ve gözetleme hizmeti yapmak üzere özel hukuk hükümlerinde yararlanmak suretiyle kurulan şirketlere güvenliklerini sağlatmaya çalışmakta idi. Bunu için ülkenin genel güvenliğinden sorumlu İçişleri Bakanlığı'nın kontrolü dışında ihtiyaç nedeniyle gelişen ve bu alanda hizmet verenlerin eğitim ve denetimlerini de kontrol altına alan özel güvenlik şirketleri de yasa kapsamına alınmış durumdadır.⁵⁹

2.1. Türkiye'de Özel Güvenlik Hizmetlerinin Oluşumu

Özel güvenlik hizmetleri yapılanma ve ulaştırma şekli açısından üç şekilde görevini yerine getirmektedir.

1. Firmanın kendi içerisinde oluşturduğu özel güvenlik birim; özel güvenlik birimi personeli; şirketin kendi personeli olup şirket yetkililerince atanan güvenlik müdürüne bağlı olarak görev yaparlar ve ücretini bu kurumdan alırlar.

2. Kiralayan tarafından kontrol edilen ve yönetilen özel bir güvenlik şirketinden sağlanmış olan güvenlik personelleri, burada iş gücü kiralaması söz konusudur. Güvenlik

---

⁵⁹ Mustafa Kaygısız, **Özel Güvenlik Temel Eğitimi**, İstanbul, Adalet Kitapevi, 2009, s.18-19

hizmetlerinden yararlanmak isteyen şirket özel bir güvenlik şirketinden güvenlik personeli kiralar ve ihtiyacı olan güvenlik hizmetinin istediği şekilde yerine getirilmesini bekler.

3. Hizmet talep eden firmanın belli bir ücrete karşı özel güvenlik firmasıyla anlaşmasıdır. Bu tip hizmet şeklinde kontrol ve yönetim özel güvenlik firmasının yönetimindedir. Hizmet talep eden firmanın güvenlik hizmetinin sağlanmasında özel güvenlik firması anlaşma ölçüleri içerisinde sorumludur.

Birçok özel güvenlik hizmetleri bu şekilde ve ayrı ayrı edilebileceği gibi değişik firmalardan değişik hizmetlerin alınması yolu ile kombine bir şekilde de sağlayabilir. Burada esas olan hangi çeşit güvenliğin daha etkili daha verimli daha ekonomik olacağına karar verilmesidir.

Bu bilgiler doğrultusunda özel güvenlik sistemini ikiye ayırmak mümkündür.

1. Özel Güvenlik Birimleri

2. Özel Güvenlik Şirketleri

Özel güvenlik birimleri kamu ya da özel kuruluşların bünyelerinde özel güvenliği sağlamak amacıyla oluşturulan ünitelerdir.⁶⁰

Özel güvenlik şirketleri ise güvenlik hizmetleri üretmek amacıyla özel kişiler ve kuruluşlar tarafından kar amacına yönelik kurulmuş olup, bu hizmetleri talep üzerine ihtiyaç duyanlara sunarlar.⁶¹

Özel güvenlik sistemlerinin yapısında belirli bir standart izlemek oldukça zordur. Çünkü ülkeden ülkeye değişiklik arz etmektedir. Ülke içerisinde dahi talep ve beklentiler farklılık arz etmekte ve bu taleplere karşılık vermek isteyen şirketlerin hizmetlerinde farklılık görülmektedir. Bu değişikliklerin yasal düzenlemeleri farklı olmasından kaynaklandığı da göz önünde tutulmalıdır.

---

⁶⁰ Oğuz Karakuş, **Özel Güvenlik Sınavlarına Hazırlık**, Dörbay Yayıncılık, 2007, s.97

⁶¹ Uçar, a.g.e., s.51

2.2. Türkiye’de Özel Güvenlik Sisteminin Yapılanması

1. Özel Güvenlik Birimleri
2. Özel Güvenlik Şirketleri
  - a) Maddesel ve mekaniksel hizmetler sunan şirketler
  - b) Elektrik ve elektronik hizmetler sunan şirketler
  - c) İnsan gücüne dayana hizmetler sunan şirketler

2.3. Özel Güvenlik Birimleri

Özel güvenlik birimleri kamuya veya özel kişilere ait kurum ve kuruluşların sabotaj, yangın, hırsızlık, soygun, yağma, yıkma ve zorla işten alıkoyma gibi tehdit, tehlike veya tecavüzlere karşı korunmalarının ve güvenliklerinin daha etkin olarak sağlanması ve diğer fiziki önlemlerin aldırılması amacıyla kendi bünyelerinde kurdukları birimlerdir.⁶²

İstenilen bu amaçlar doğrultusunda çalışan kurum personelinin organize biçimde de genel zabıtaya destek olması gerekmektedir. Çünkü genel kolluğun diğer görevlerinin yanında önleyici görevleri de vardır. Özel güvenlik teşkilatı çalıştığı kurumda ve görev alanı içerisinde sınırlı olarak, kolluk kuvvetleri tarafından belirlenen tarzda görevleri de yerine getirmek zorundadır.⁶³ Özel güvenlik birimi ülkemizde 5188 Sayılı Yasa çerçevesinde örgütlenmiş ve özel güvenlik birimleri tarafından korunacak yerlerin niteliğine göre iç örgütlenmesini bu yasa çerçevesinde sağlamıştır. Uygulamada genel olarak merkezde koruma daire başkanlığına bağlı, özel güvenlik şube müdürlüğü ya da taşrada il emniyet müdürlüğü özel güvenlik şube müdürlüğü, eğer bu şubenin yapılanmasına tamamladıysa hassas bölgeler şube müdürlüğü veya asayiş şube müdürlüğü ile irtibatlı olarak Güvenlik ve Koruma Müdürü ile yeteri kadar müdür yardımcısı, grup şefleri ve koruma memurlarından oluşur.

---

⁶² Bülent Ünal, **Özel Güvenlik Temel Eğitimi Ders Kitabı**, İstanbul, Dörtbay Yayıncılık, 2009, s.98

⁶³ İnanç, **a.g.e.** s.141

Burada esas alınan kıstas kuruluşun yapısı, korunacak yeri büyüklüğü ve özelliğine göre belirlenir.

2.4. Özel Güvenlik Şirketleri

Özel güvenlik şirketleri ek güvenlik ihtiyacı olan kişi veya kuruluşlara sözleşme ile ücret karşılığında yasal düzenlemelere bağlı kalmak koşuluyla güvenlik hizmetleri sunan kuruluşlardır. Özel güvenlik şirketleri üç kategoride açıklanabilir.⁶⁴ Bunlar:

2.4.1. Maddesel ve Mekaniksel Hizmetler Sunan Şirketler

Kilitler, kasalar, kuvvetli yapılar, ızgaralı çerçeveler, kepenkler, güvenlik camları, tel örgü araç güvenlik sistemleri gibi işlemleri sağlayan firmalar.

2.4.2. Elektrik ve Elektronik Hizmetleri Sunan Şirketler

Alarm takıcıları, detektörler, kapılı devre TV kontrol panelleri, hareketli video kameraları, giriş kodlu kart sistemi, elektronik açma kapama devreleri, duman ve yangın detektörleri gibi sistemleri pazarlayan ve ihtiyacı olan kuruluşlara monte eden firmalardır.

2.4.3. İnsan Gücüne Dayanan Hizmetleri Sunan Şirketler

Devriye sistemi, para nakil işlemleri, alarm durumunda ilk müdahale, uzaktan kumandalı sistemlerin kontrol mekanizmasının iyileştirilmesi, araştırma ve danışma servisleri gibi hizmetleri yerine getiren firmalar.⁶⁵

Özel güvenlik şirketleri bu hizmetlerin hepsini yerine getirebildiği gibi birini yerine getiren şirketlerde vardır. Hepsini yerine getiren şirketler diğerlerine göre daha iyi hizmet yapmaktadırlar. Güvenlik hizmetlerinin tamamını yerine getiren şirketler genelde çok ortaklı olup piyasayı bu şirketler ellerinde tutmaktadır. Küçük firmalar ise sadece bu hizmetlerden birkaçını yerine getirmektedirler.

---

⁶⁴ Karakuş, a.g.e., s.75

⁶⁵ Faik Çelik, **Özel Güvenlik Temel Eğitimi Kitabı**, İzmit, Kocaeli Üniversitesi Yayınları, 2008, s.34

2.5. Özel Güvenlik Görev Alanları

Özel güvenlik şirketleri hizmet sundukları kişi ve kuruluşların isteği doğrultusunda insan kaynakları, doğal tehlikelere karşı her türlü tedbiri alırlar. Doğal tehlikeler; yangın, fırtına, su baskını, deprem, kazalar, bina çökmeleri gibi olaylardır. İnsan kaynaklı tehlikeler; sabotaj, kişilere karşı işlenen suçlar, zimmet, casusluk, bomba tehditleri gibi aleni saldırılardır.

Tehlikelere karşı alınan önlemler, hizmetin sunulduğu yerin özelliğine, yapılan faaliyetin türüne ve bu tehlikelere maruz kalma ihtimaline göre değişiklik gösterir. Örneğin; silah üreten bir fabrikada yangın ve patlama tehlikesi çok daha fazladır. Perakende satış yapan bir süpermarkette ise hırsızlık söz konusudur. Dolayısıyla alınan tedbir ve güvenlik önlemleri ihtiyaca göre şekillenir.

Güvenlik faaliyetleri olabilecek bütün tehlikeleri azaltmak veya yok etmek için çok geniş bir alanı kapsamaktadır. Bu alanlar ana hatlarıyla şöyle sıralanabilir;⁶⁶

a-Bina ve çevre koruması, engel, tel örgü, duvar, kapı korumalı girişler, aydınlatma ve bekçiler.

b-Parmaklı pencere, kilit ve anahtarlar, güvenlik dolapları, ziyaretçi ve çalışanları tanıtıcı kimlikler, paket kontrolü, izleme nöbet noktaları ve devriyeler, çeşitli vasıtalarla giriş ve çıkışların kontrolü

c- Alarm ve gözetim sistemleri.

d- Yangın kontrol ve korunması, yangın tahliye ve söndürme programları.

e- Acil durum ve tehlike programları

f- Personel gözlenmesi, geçmişlerinin araştırılması, işlem kontrolleri, psikolojik stres ölçümü ve polygraph yardımları ile hırsızlık ve aşırımların önlenmesi

Temel koruma fonksiyonlarına ilaveten özel güvenlik servisleri bazı durumlarda;

---

⁶⁶ P. J Ortmeier, **Public Safety and Security Administration**, London, BH Publish House, 1998, s.75

- 1- Zırhlı araç ve kurye kullanımı
- 2- Yakın koruma
- 3- Güvenlik danışmanlığı
- 4- Özel araştırma gibi hizmetlerde sunmaktadır.

Günümüzde özel güvenlik sistemi sadece bankalarda para taşıyan ve alışveriş merkezleri ile büyük mağazalarda görev yapan kişilerden ibaret değildir. Özel güvenlik çok daha geniş yelpazede hizmetler sunmaktadır. Endüstri ticaret merkezleri ile özel binaların devriye görevleri, hırsızlık, dolandırıcılık, kundakçılık gibi olayların araştırılmasını da üstlenmektedir. Kısacası bu sektör artık profesyonel bir iş kolu haline gelmiştir.⁶⁷

2.6. Özel Güvenlik Teşkilatının Hizmetleri

2.6.1. Koruma Servisleri

Özel güvenlik sektörünün hizmet alanlarından birisi olan koruma servisleri ile kişilerin can ve mal güvenlikleri korumaya çalışılır. Koruma görevleri güvenlik sisteminin en geniş bölümünü oluşturur. Bu tip görevler genelde endüstriyel, ticari ve müstakil binaların korunmasını içerir. Temel görevleri arasında trafiği idare etmek ve güvenliğini sağlamakla görevli kuruluşa girmek isteyenleri kontrol etmek ve genel olarak şirketin kurallarını uygulamaktır. Düzenleyici hizmetleri ifa etmekle beraber bir suçla karşılaştıklarında suçları önlemek ve teşebbüs edilen suçları resmi güvenlik güçlerine bildirmekle yükümlüdür.

Amerika'da yapılan bir araştırmaya göre kişiler ve şirketler psikolojik olarak teknik cihazların yeterli olmayacağı düşüncesi ile koruma personelini tercih etmektedir. Özel mülkiyetin korunmasında ise daha fazla teknoloji tercih edilmektedir.⁶⁸

Bir diğer koruma şekli de yakın koruma (Bodyguard) yani fedailiktir. Özel güvenlik sistemi içerisinde bu işi yapan birçok firma bulunmaktadır. Bu şirketlerin çoğu işten ayrılmış

---

⁶⁷ Karakuş, a.g.e., s.56

⁶⁸ Turgut Göksu, **Güvenlik Yönetimi**, İstanbul, Seçkin Yayıncılık, 2009, s.14

veya emekli olmuş asker veya polis özel güvenlik elemanlarını çalıştırırlar. Özel kuvvet personelinin %40'ının hizmetleri sona erdikten sonra bu güvenlik şirketlerine girdikleri belirlenmiştir.⁶⁹

Kısacası hangi çeşit koruma yaparsa yapsın özel korumaların görevi; İşverenin kontrol ve direktifi altında verilen görevleri yerine getirmek ve her türlü korumayı sağlamaktır. Ancak bilinmelidir ki sektörlerin ihtiyaç değişikliği sebebiyle verilen hizmetlerde değişiklik arz edecektir.

Örneğin, banka güvenliği, müze güvenliği, hastane güvenliği, özel şirketlerce sağlansa da beklenen taleplere karşılık verilen koruma hizmetlerinin teknik ve özellikleri de değişik olacaktır.

2.6.2. Devriye Servisleri

Özel devriye servisleri yaya veya araçlarla konut arazi ve iş yerinin kontrollerini periyodik bir şekilde yapmak suretiyle sağlanır. Burada yine talep ve beklenti doğrultusunda devriye hizmetlerinin zaman ve sıklığı müşteri ile yapılan anlaşma ile belirlenir.

Ancak burada bekçi ile devriye servislerinin karıştırmamak gerekir. Bekçi belirli bir noktada beklemek veya sınırlı bir bölgede yürümek zorunda iken devriyelerin birkaç yerleşim yerini içine alan bölgelerde tur yapmaktadır. Devriye servisleri daha ekonomiktir, ancak kontroller arasındaki süre içinde suçun işlenmesi veya hasara neden olunması söz konusudur.

1989 yılında İngiltere'de yapılan bir araştırmaya göre 504 polis olmayan devriyenin bölge yetkilileri, iş yeri ya da özel kişiler tarafından korunduğunu ortaya çıkarmıştır. Bunların 239'u yetkililerce, 223'ü iş yerlerince ve 2'si de özel kişiler tarafından görevlendirilmiştir. Böyle gelişmeler toplumun sokaklarda üniformalı polis görme isteğine karşın polisin yeterli olmamalarından dolayı ortaya çıkmaktadır.⁷⁰

---

⁶⁹ Hess, **a.g.e.**, s.36.

⁷⁰ Edward Borodzicz, **Risk, Crisis and Security Management**, UK, John Wiley & Sons, 2005, s.58.

2.6.3. Güvenlik Danışmanlık Hizmeti

Güvenlik danışmanları bireylere ya da şirketlere kendi mal varlıklarını veya şahısları korumak için tavsiyeler vermekte ve önerilerde bulunmaktadır.⁷¹ Değerli mallarını korumak isteyen veya riskleri azaltmak için bilgi talep eden birçok firma polis yerine bu konuda uzmanlaşmış özel güvenlik sektörüne başvurmaktadır. Her meslekte olduğu gibi, burada da bir grup uzman görev yapmakta ve bilgilerini ücret karşılığında satmaktadır. Genel olarak bu kişilere “Güvenlik danışmanı” denilmektedir.

Bir şirketin güvenlik ihtiyacı doğduğunda, güvenlikten sorumlu yönetici kendisine yardım etmek üzere kime başvuracağına karar vermek zorundadır. Bu iş karşılığında, izlenecek en iyi yolun ne olduğunu gösterecek bir güvenlik danışmanına başvuracaktır. Böylece söz konusu danışmanlar da insan gücüne entegre sistemler veya eleman istihdamı ve eğitimi açısından bir takım önerileri sunabileceklerdir.

2.6.4. Araştırma Servisleri

Özel araştırmacı gerçek ve tüzel kişiler adına, gerçek ve tüzel kişilerin verdiği konu ile sınırlı kalarak araştırma, inceleme yapan, bilgi toplayıp değerlendiren, bu hizmetlerin yürütülmesi sırasında bir suç ile karşılaştığında görevli veya yetkili polis gelinceye kadar suça el koyan, olay kanıtlarını koruyan ve ilgili kanunun kendisine verdiği yetkileri kullanan kişidir.⁷²

Risk yönetimi; riskleri önceden tahmin etme, mümkün olduğunca risklerden kaçınmayı planlama ve kaçınmanın mümkün olunmadığı zamanlar da riskleri başka bölgeye alma (örneğin sigortacılık sektöründe olduğu gibi) konularıyla ilgilidir.⁷³ Bu stratejinin amacı suçu değil, kaybı önlemektir. 20. y.y. da özel güvenlik acentelerinin önceki suçu bulma fonksiyonlarını terk ederek daha çok malı korumaya yöneldikleri, aynı zamanda polis kuvvetlerinin de devriye fonksiyonlarını bırakarak suçun bulunmasına gittikçe daha çok önem verdikleri görülmektedir. Bununla beraber özel güvenlik şirketlerinin gittikçe artan ölçüde araştırmaları ile daha çok

---

⁷¹ J. Grant, **Principal of The Institute of Professional Investigator Report On The Discussion Paper on The Private Security Industry**, England, 1992, s. 3

⁷² Akif Kesimoğlu, “Özel Dedektiflik Kanun Tasarısı”, 21 Ocak 1994, A010GNS010002-019-74 sayılı m. 105

⁷³ Ortmeier, **a.g.e.** s.96

ilgilendiği gerçeği gözlerden uzak tutulmamalıdır. Bu durum polis organizasyonlarının ve ilgili yasaların yetersizliğinden kaynaklanmaktadır.

Örneğin; Hollanda’ da sigorta şirketleri, bankalar ve endüstri kuruluşları iç güvenlik ve çek sahtekârlığı için özel dedektifler tutmaktadırlar. Hatta özel güvenlik sektörü ticari sahtekârlık için ileri teknoloji “Databank” geliştirerek polis tarafından yapılan soruşturmalardan daha ileri teknik kullanmaktadır.

Özel sektördeki profesyonel araştırmacının hizmetlerinin takip edilmesi çoğu kez bir iş düzenlenmesi veya oldukça özel koşullarda araştırma gerektiren hukuksal herhangi bir işten dolayı olmaktadır.

Rutin araştırma yapan ve araştırmacılık alanında (yazılı belge, fotoğraf, film, ses bandı vb. çeşitli belgeler toplama) uzmanlığı olan ve bir takım genel çalışmalar yapan özel araştırmacılara ek olarak; müşterek araştırma, fotoğrafçılık, el yazısı analizi, bilimsel veya yargı gibi araştırmacılar özel alanlarında çalışan uzmanlar da bulunmaktadır. Ayrıca ürün korsanlığı endüstriyel casusluk gibi özel araştırma alanlarında uzmanlık kazanmış kişilerde vardır. Özel güvenlik şirketlerinin yanı sıra polis hizmetlerinde, Savunma Bakanlığı ve diğer resmi kuruluşlarda, sürekli tam gün çalıştırılan profesyonel araştırmacılar bulunmaktadır.⁷⁴

Günümüzde polise destek olacak şekilde araştırmaların yapıldığı ve özel güvenliğin polisin çabalarına destek olduğu gözlenmektedir. Artan sayıdaki bu servisler dava araştırmaları ile de yakından ilgilenmekte, suçların aydınlatılmasına da yardımcı olmaktadır.

ABD’de Burns Ajansı’nın yıllık raporunda şirkete ait demirbaş kayıtları, birtakım malların çalınması, sahtekârlık, kayıtlarda oynama, taklit, makinelerin kasıtlı ihmali, zaman ve malzeme kaybı, araç-gerecin çalınması, izinsiz iş mahallinden ayrılma, denetim eksikliği gibi konularda özel araştırma hizmetlerinden yararlandığı görülmektedir.⁷⁵ Ayrıca işveren sendikalarının işçileri ile ilgili bilgi topladıkları, aşırı uçlarda yer alan işçilerini belirledikleri de bilinmektedir. ABD’nin özel araştırmacılarının çoğunluğunu eski FBI ajanlarının meydana getirdiği bilinmektedir.

⁷⁴ P. Jones, **The Real Professional Investigator**, England, Red Book, 1992, s. 88.

⁷⁵ Anderson, **a.g.e.**, s. 38

2.7. Alarm Cevap Sistemleri

Alarm sistemleri korunması gereken yere ve bölgeye alarm cihazları yerleştirilerek bölgenin güvenliğini sağlamaya yönelik önleyici tedbirler arasındadır. Alarm cihazları özel bir merkezi alarm tablosu vasıtasıyla takip ve idare edilir.⁷⁶ Merkezi istasyona bağlanan alarmlar esas olarak zorla içeri girmeye çalışanları belirlemek üzere planlanmıştır. Aynı zamanda bunlar endüstriyel işlemleri ekrandan kontrol amacı ile de kullanılabilirler. Elektronik güvenlik sistemleri günümüzde o kadar gelişmiştir ki iyi bir şekilde programlandığında güvenlik görevlisinin görevde bulunmadığı zamanları veya görevde olduğu ve görevlinin görev mahallinde dolaştığı her noktayı kaydetmektedir.

Bazı durumlarda santral alarm sistemleri olay yerine özel güvenlik görevlileri göndermek yerine, olaya polis merkezlerince el konulmasını sağlamaktadır. Genellikle alarm aktarıcı sistemlerle polis uyarılmakta, böylece polisin olaya el koyması gerçekleştirilirken bir özel güvenlik görevlisi de bölgeye gönderilmektedir. Alarm sistemlerinin en büyük sakıncası hâlâ yanlış alarm sayısının oldukça yüksek olmasıdır. Bu nedenle polis, polis merkezlerine direkt bağlantı yapılmasını istememektedir. Eğer santral sistem operatörleri polise haber vermeden önce alarmın doğruluğunu kontrol etme inisiyatifine sahip olursa bir dereceye kadar polise intikal eden yanlış alarm sayısı azaltılabilir. Nitekim Hollanda’da özel güvenlik şirketi NASEC, hırsız alarmına direkt olarak bağlanmıştır. Polis ise gerçekten binaya birisi girdiğinde çağrılmaktadır. Aynı şekilde Yeni Zelanda polisi alarma karşı ilk sorumluluğu üzerinden atmıştır.⁷⁷

2.8. Ulaşım Servisleri

Özel Güvenlik sisteminin geliştirdiği diğer bir alan ise taşımacılık sektörüdür. İngiltere’de Eylül 1990’da çıkan “Havacılık ve Denizcilik Güvenlik Kanunu” ile Terörizmin önlenmesi için özel güvenlik şirketlerine daha gelişmiş rol verme potansiyeli ortaya çıkmıştır. Kanun, liman otoritelerine liman bölgesini, gemileri, kişileri ve malları arama konusunda geniş bir yetki vermektedir. Özel güvenlik görevlileri, 1973 yılından beri uçak yolcularını ve

---

⁷⁶ Hess. a.g.e., s.51

⁷⁷ K Madden, **Guard Control System of Austrian**, England, Ted Book Guarding So. 1992, s. 77

bagajlarını arama yetkisine sahiptir.⁷⁸

Yalnızca ABD’de 6000’den fazla özel güvenlik görevlisinin hava yolcularını arama yetkisi vardır. Bu personel mükemmel bir şekilde güvenlik araç ve gereçleri ile desteklenmektedir.⁷⁹ Türkiye DHMI alanlarında da aynı şekilde ÖGGleri tarafından arama yapılmaktadır.

Genel kaide olarak hava alanlarının ve hava taşımacılığının güvenliği polis dışında özel güvenlik kuruluşlarınca sağlanmaktadır. Polisin, hava alanlarında sadece birer karakolu bulunmakta ve özel güvenlik kuruluş mensuplarının karşılaştıkları şüpheli ve suç işleme durumunda olayı anında el koyabilme amacı ile görev yapmaktadırlar. Hava alanlarında, yolcuların eşya ve valizlerinin kontrolü özel güvenlik personeli tarafından yapılmakta, hava taşımacılığı yapan her şirket kendi yolcusunu ve yükünü kendisi kontrol etmektedir. Bu kontroller havayolu şirketleri ile özel güvenlik şirketleri arasında yapılan bir sözleşme ile sağlanmaktadır.

Aynı şekilde her hava yolu şirketi yolcu, bagaj ve yük kontrolleri için gerekli olan teknik donanımı kendileri sağlamak durumundadır. (Kapı detektörü, el detektörü vs.) Ayrıca hava alanının içi ve çevresinin güvenliğinin sağlanması ise hava alanı idaresinin kendi sorumluluğu altındadır. Hava alanı idaresi kendi idaresi kendine bağlı olarak kurmuş olduğu güvenlik teşkilatı ile güvenliğini sağlamaktadır. Polisin fazlaca bir rolü bulunmamaktadır.

2.9. Zırhlı Araç Servisleri

Zırhlı araç servisleri para, değerli eşya ve işverence istenilen diğer malzemelerin bir yerden bir yere güvenlik içerisinde taşınmasını sağlar. Bugüne kadar bu servislerin en yaygın kullanımı para ve paraya çevrilebilir değerli evrakların taşınmasında kullanılmıştır. Kısaca maaşları, hâsılatları ve diğer nakitler zırhlı araç servislerinin ana trafiğini oluşturmaktadır. Bu gibi servis personellerinin sorumluluğu müşterinin istediği malları güvenlik içerisinde taşımak olup, çalıştıkları yerin genel güvenliği ile bir ilgileri yoktur. Özel güvenlik yukarıda saydığımız

---

⁷⁸ Bu Yetki Uçağı Koruma Kanunu ile Aynı Yıl Çıkmıştır. Bu Yasa Önce “Havacılık Güvenlik Kanunu” (1982) ve Sonra da 1990’daki Yasa ile Desteklenmiştir.

⁷⁹ Hess, **a.g.e.**, s. 104

hizmetlere ilaveten çeşitli güvenlik malzemelerinin satışı monte edilmesi ve periyodik olarak kontrolü, koruma aracı servisi, köpekli devriyeleri, idareci korunması, bilgisayar güvenliği, kargo güvenliği gibi özel sektörün kayıptan korunması konularında yardımcı hizmetler sunmaktadır.

2.10. Türkiye’de Özel Güvenlik Yasasının Amaçları ve Uygulaması

Devletin asli görevlerinden biri olan kamu güvenliğini sağlamak için devlet, bu hizmeti gerek kendi imkânlarıyla, gerekse özel hukuk kişilerinden ve özel şirketlerden yararlanmaktadır⁸⁰. Bunu gerçekleştirmedeki temel dayanak noktası ise demokrasilerin olmazsa olmazı hukukiliktir, yani hukuki altyapısının olmasıdır.

2495 Sayılı “Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanun”la Türk hukuk sistemindeki yerini alan özel güvenlik sektörü, genel kolluk yetkisinde olmakla birlikte, ekonomik, stratejik ve toplumsal olarak önemli yerlerin güvenliklerini sağlamak amacıyla binaen hazırlanmıştı. Aynı şekilde bu kolluk kuvveti mevcut yasanın (2495’te) 8.maddesinde; bağlı olduğu kuruluşu bu kanun hükümleri dairesinde korumak ve güvenliğini sağlamakla görevli ve yetkileri bu kanunla sınırlı “özel bir kolluk kuvveti” olarak tanımlanmıştır.

2004 yılına kadar yürürlüğünü sürdüren 2495 Sayılı Yasa, uygulamada karşılaşılan gereksinimlere yanıt veremez duruma gelmiştir. Örneğin 2495 Sayılı Yasa kişilerin özel korunması ile ilgili bir düzenleme içermemektedir. Yasa’da sayılanların dışındaki kurum ve kuruluşların ise özel güvenlik örgütünü kurmalarının zorunlu olması; bu zorunluluğa uymayanların yaptırımla karşılaşmaları vb. gibi konular yüzünden yeni düzenleme yapma gereği doğmuştur.⁸¹

Toplumsal ihtiyaçlara cevap vermesi amacıyla 22.07.1981 yılında çıkarılan 2495 Sayılı Yasa ile kurumlar için özel güvenlik teşkilatı kurulması amaçlanmış, 10.06.2004 tarihinde yürürlüğü giren 5188 Sayılı Özel Güvenlik Yasası ile de şahıslara özel güvenlik teşkilatı

---

⁸⁰ İnanç, a.g.e., s.41

⁸¹ Mehmet Akıncı, “Özel Güvenlik Kolluğuna İlişkin Denetim ve Yaptırım Düzeni”, **Polis Dergisi**, Ankara, 2002, sayı 43, s. 74.

kurulması imkânı verilmiştir. Yine bu yasa ile özel güvenlik hizmetinde çalışacak olanlara Güvenlik Görevlisi Belgesi alınmasına yönelik şartlar yeniden düzenlenmiştir.

5188 Sayılı Yasa'nın yürürlüğe girmesinden sonra bu alanda ihtiyaç duyulan çağdaş yenilikler yapabilme imkânı doğmuştur. Ayrıca çalışanların yetki, görev ve sorumlulukları net bir şekilde ortaya konulmuştur.

Bu yasanın temel amacı yasama organında şöyle gerekçelendirilmektedir⁸²;

1. Özel ve tüzel kişilerin sadece kendilerini, taşınır ve taşınmaz mallarını korumak üzere istihdam edecekleri silahlı kişiler için bu kanuna göre izin alma mecburiyeti yoktur.
2. Özel güvenliğin sağlanması hukuk devleti anlayışına uygun olarak kişi ve kuruluşların serbest iradelerine bırakılmaktadır.
3. Kendilerine özel güvenlik izni verilenlere, bu hizmeti sağlamak üzere, özel güvenlik personeli istihdam etme, özel güvenlik birimi kurma veya hizmeti özel güvenlik şirketlerine gördürme seçeneği tanınmaktadır.
4. Özel sektör kuruluşlarına devletin izni ve denetimi altında özel güvenlik hizmeti ile özel güvenlik eğitimi verme imkânı sağlanmaktadır.
5. Bu alanda istihdam edilecek personel özel güvenlik eğitimi alacaktır.
6. Toplantı, konser, tören gibi geçici süreli organizasyonlar ile para ve değerli eşya nakli gibi hususlarda özel güvenlik hizmetinden yararlanma imkânı sağlanmaktadır.
7. Özel koruma ve güvenlik görevlilerinin üçüncü kişilere karşı verecekleri zararların tazmini amacıyla özel güvenlik sorumluluk sigortası zorunlu hale getirilmektedir.
8. Özel koruma ve güvenlik hizmetlerini özel kuruluşların da yerine getirmesine imkân sağlarken izinsiz faaliyetler ile Kanunda belirlenen kurallara aykırı davranışlar için ağır cezalar öngörülmektedir.
9. Kısaca, Kanunla koruma ve özel güvenlik hizmetlerinin çağdaş ihtiyaçlara ve gelişmelere uygun olarak, devletin izni ve denetimi altında etkin ve demokratik bir şekilde yerine getirilmesi amaçlanmaktadır.⁸³

---

⁸² Cumhur Sinan Özdemir, **Özel Güvenlik Personeli Özel Güvenlik İşverenleri İş Kanunu ve Özel Güvenlik Kanunundan Doğan Yükümlülükleri Soru Cevaplı Uygulama Rehberi**, Ankara, Adalet Yayınevi; 2008, s. 125-126.

Kolluk gücü ve yetkisi Devletin toplumu bir arada tutmak, huzur ve güvenini sağlamakla görevli özel bir alandır. Devletin yetkisinde ve denetiminde olan bu alana özel güvenlik gücünün de katılması devletin yetki ve sorumluluğunu ortadan kaldırmayacağı gibi daha etkin ve verimli çalışmalarına katkıda bulunacaktır. Devletin aynı zamanda ekonomik yükünü de azaltan bu durum, devlete mevcut hukuksal sorumluluk ve yetkide bir azalmaya neden olmamıştır. 5188 Sayılı Yasa⁸⁴ özel güvenlik hizmetlerinin nasıl, nerede ve hangi hallerde görülebileceğini düzenlerken, sıkı bir denetim sağlamayı da ihmal etmemiştir. Böyle hassas bir uygulamada yapılabilecek ihmaller giderilmesi güç sonuçlar doğurabilir. Dolayısıyla anayasal bir hak olan kişilerin güvenlikleri ve özgürlükleri yapılabilecek en küçük bir ihmale bile açık değildir.

Güvenlik alanında icra edilen kamusal ve özel hizmetlerin maddi ve manevi maliyeti yüksek olmakla birlikte, bu durum mevcut yasalar ve düzenlemelerle minimize edilmiş değildir, aksine maliyeti artırıcı etkileri vardır.

5188 Sayılı Yasa; 2495 Sayılı Yasa'daki eksiklikler, kısıtlamalar ve birtakım sıkıntıları aşmak amacıyla çıkarıldı ve bu bir toplumsal ihtiyaç halini almıştı. Devlet, son derece hassas bir konu olan özel güvenlik hizmetlerini, özel sektöre yetki ve sorumluluğu verirken bir yandan da devletin ekonomik yükünü hafifletmeyi başarmış ancak sorumluluğunu artırmıştır.

Çıkarılan 5188 Sayılı Yasa ile özel güvenlik şirketleri ve eğitim kurumları ile devlet ve bireyler bakımından doğabilecek uyuşmazlıklar için de adli ve idari yargıya ilişkin düzenlemeler getirilmiştir.⁸⁵

Bu düzenlemeler ise yasanın 19. ve 20. maddelerinde açıkça beyan edilmiştir. Buna göre; özel güvenlik iznini almadan özel güvenlik görevlisi istihdam eden kişilere veya kuruluşların yöneticilerine altı aya kadar hapis ve 6 milyar (altı bin YTL) lira ağır para cezası verilir. Bu şirketlerin kurucu ve yöneticilerine, özel güvenlik birimi oluşturan kurum ve kuruluşların yöneticilerine bu kanunun 14.maddesinde belirtilen izni almadan özel güvenlik eğitimi veren

---

⁸³ Ali Nazmi Çora, "5188 Sayılı Yasa ve Yönetmeliğinde Özel Güvenlik Görevlisinin Yetkileri", **Private Security Dergisi**, İstanbul, İyi İşler Yayıncılık, sayı 1, 2006, s. 42-55

⁸⁴Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik, Dayanak: 10/6/2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunun 26 ncı maddesi

⁸⁵ Şenay Uçar, **Özel Güvenlik Metodolojisi**, İstanbul, Papatya Yayıncılık, 2009, s. 21

kurum ve kuruluşların yöneticilerine bir yıla kadar hapis ve yirmi milyar (yirmi bin YTL) lira ağır para cezası verilir. Bu şekilde cezalandırılan kişiler, özel güvenlik şirketlerinde ve özel güvenlik eğitimi veren kurumlarda kurucu ve yönetici olamazlar.

Bu kanunun 11.maddesine göre çalışma izni verilmeyen kişileri özel güvenlik görevlisi olarak istihdam eden kişi, kurum ve kuruluş veya şirketlere, çalıştırdıkları her kişi için üç milyar (üç bin YTL) lira ağır para cezası verilir. Bu kişiler silahlı olarak çalıştırılmış ise altı aya kadar hapis ve çalıştırılan her kişi için altı milyar (altı bin YTL) lira ağır para cezası verilir. (m.19/c)⁸⁶

Bu kanunun 21. maddesinde belirtilen özel güvenlik mali sorumluluk sigortasını yaptırmadan özel güvenlik görevlisi istihdam eden kişi; kurum veya şirketlerin yöneticilerine istihdam ettikleri her kişi için üç milyar (üç bin YTL) lira ağır para cezası verilir.

Yine yasanın 19. maddesinin e bendinde, kanunda belirtilen hizmeti veya özel güvenlik eğitimi verdiğini ilan eden veya reklâm yapan kişi; kurum, kuruluş veya şirketlerin yönetimlerine altı aya kadar hapis ve on milyar (on bin YTL) lira ağır para cezası verilir.

Kanunda öngörülen adli suçlar ve bunlara karşılık gelen cezalar bu şekilde belirlenmiş olup bu suç ve cezalarına ilişkin bir ayrıntıyı 2495 Sayılı Yasa'da bulmak mümkün değildir. Aynı şekilde idari suç ve cezalara ilişkin bir düzenleme de yapılmıştır. Bu düzenleme de yasanın 20. maddesinde bulunmaktadır. Buna göre bu kanunda öngörülen suç ve cezalar şunlardır;

a) Diğer kişi, kurum ve kuruluşlara sağlanacak özel güvenlik hizmetini 5.maddede belirtilen süre içinde ilgili valiliğe bildirmeyen özel güvenlik şirketlerine her bildirim için bir milyar (bin YTL) lira idari para cezası verilir.

b) 6. madde uyarınca mülki idare amirlerince istenen ilave tedbirleri almayan kişi, kurum, kuruluş veya şirketlerin yöneticilerine iki milyar (iki bin YTL) lira idari para cezası verilir.

c) 17. madde de belirtilen grev yasağına uymayan, ateşli silahını bu kanuna aykırı veya görev alanı dışında kullanan veya özel güvenlik kimlik kartını başkasına kullandıran özel

---

⁸⁶ Özdemir, a.g.e., s.43

güvenlik görevlisine bir milyar (bin YTL) lira idari para cezası verilir ve bu kişilerin çalışma izni iptal edilir. Bu kişiler bir daha özel güvenlik görevlisi olamazlar.

d) 22. madde gereğince tespit edilip giderilmesi istenen eksiklikleri gidermeyen kişi, kurum, kuruluş veya şirketlerin yöneticilerine iki milyar (iki bin YTL) lira para cezası verilir.

e) Özel güvenlik görevlisini koruma ve güvenlik hizmetleri dışında başka bir işte çalıştıran kişi, kurum ver kuruluşlara her eylemleri için bir milyar (bin YTL) lira para cezası verilir.

f) 11. maddenin ikinci fıkrası ile 12. maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen bildirimleri süresinde yerine getirmeyenlere bir milyar (bin YTL) lira idari para cezası verilir. Bu maddede öngörülen idari para cezaları o yerin en büyük mülki amiri tarafından verilir.⁸⁷

Verilen para cezalarına dair kararlar ilgililere 7201 Sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilir. Bu cezalara karşı tebliğ tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz, verilen cezanın yerine getirilmesini durdurmaz. İtiraz, zaruret görülmeyen hallerde, evrak üzerinde inceleme yapılarak en kısa sürede sonuçlandırılır. İtiraz üzerine verilen kararlara karşı bölge idare mahkemesine başvurulabilir. Bölge idare mahkemesinin verdiği kararlar kesindir. Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları, ilgili valilik veya kaymakamlığın bildirim üzerine 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Hükümlerine göre Maliye Bakanlığınca tahsil olunur.⁸⁸

2.11. 5188 Sayılı Özel Güvenlik Yasası ve Süreçleri

Özel kişi ve kuruluşların iç güvenliklerinin sağlanması anlayışı ülkemiz hukukuna yaklaşık 1980'lerden sonra girmiş bulunmaktadır. Yukarıda da belirttiğimiz üzere, ekonomik yönden önemli ve büyük kurumlara yönelik saldırıların çoğalması, yöresel ve küresel çapta artan terör olayları, gasp ve soygun olaylarına karşı güvenlik önlemlerinin devlete maliyetli olması ve 1980 olaylarının neticesinde özel güvenlik anlayışı geliştirilmiş ve nihayet 24.07.1981 tarihinde yürürlüğe giren 2495 Sayılı Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin

⁸⁷ Özdemir, a.g.e., s. 46

⁸⁸ Remzi Özmen, **Özel Güvenlik Hizmetleri Kanunu ve İlgili Mevzuat**, Ankara, Seçkin Yayınevi, 2006, s.41

sağlanması Hakkında Kanun ile başta bankalar ve büyük iş merkezleri olmak üzere kimi özel ve resmi kurum ve kuruluşlarda özel güvenlik teşkilatı kurulmasına olanak sağlanmıştır.

1990'lı yıllardan itibaren dünyada da büyük bir büyüme ve artış gösteren özel güvenlik sektörü, bugün itibariyle kamusal güvenlik sektöründen birkaç kat daha büyük bir seviyeye gelmiştir. Ülkemizde de 1990'lı yıllardan itibaren yaşanan artışla birlikte büyük ölçüde özelleştirmeler de gerçekleştirilmiştir.

Zamanla özelleşen özel güvenlik sektörü güvenliğini sağladığı kişi, kurum ve kuruluşların kapsamını da genişleterek büyük bir ivme kazanmıştır. Faaliyet alanlarının genişlemesi ile birlikte özel güvenlik teşkilatının duymuş olduğu ihtiyaçlarda artmış ve yaygınlaşmıştır. Dolayısıyla mevcut olan 2495 Sayılı Yasa da ihtiyaçlara cevap veremez hale gelmiştir. 26.06.2004 tarihin kadar yürürlükte kalan 2495 Sayılı Yasa yerini yürürlüğe giren 5188 Sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun'a bırakmıştır. Böylece özel güvenlik hizmeti sunulan alan genişlemiş ve önceki yasada bulunmayan yeni birtakım düzenlemeler yapılmıştır.

5188 Sayılı Yasa öncelikle 1990'lı yıllardan itibaren hiçbir yasal dayanağı olmaksızın piyasada yaygınlaşan ve kendilerine özel koruma, özel güvenlik gibi isimler vererek bu anlamda hizmetler vermeye çalışan özel oluşumların denetim altına alınması ve fiili durumların önüne geçilmesi amacıyla 10.06.2004 tarihinde TBMM'ce kabul edilip 26.06.2004 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu yasanın uygulanmasına ilişkin yönetmelik de yasanın 26. maddesi uyarınca düzenlenip çıkarılmıştır.⁸⁹

Bu yasa ile birlikte, özel güvenlik komisyonu ve özel güvenlik şirketlerinin kuruluş amaç ve prosedürleri belirlenmiş, özel güvenlik görevlilerinin görev ve yetkileri ile kimlik, kıyafet, eğitim, tazminat, silah bulundurma ve taşıma izni ve yetkisi, özel güvenlik personelinin dışında çalıştırma, grev ve lokavt yasakları ile yasanın ihlali karşısında uygulanacak cezaları belirten hükümler; sigorta, denetim, ruhsat ve ceza artırımına dair kurallar ile yürürlük ve yürütme maddeleri ayrı ayrı bölümler halinde belirlenmiştir.

---

⁸⁹ Gazi Uçkan, **Özel Güvenlikte Temel Kavramlar ve Özel Güvenlik Hukuku**, İzmit, Kocaeli Üniversitesi Yayınları, 2008, s.25

Yasanın amacı ise, kamu güvenliğini tamamlayıcı mahiyetteki özel güvenlik hizmetlerinin yerine getirilmesine ilişkin esas ve usulleri belirtmek olup “özel güvenlik izninin verilmesine, bu hizmeti yerine getirecek kişi ve kuruluşların ruhsatlandırılmasına ve denetlenmesine ilişkin hususları” kapsamaktadır. Bu ise yasanın 1. ve 2. maddelerinde açıkça beyan edilmiştir.

Kamu güvenliğini tamamlayıcı mahiyetteki özel güvenlik hizmeti maalesef çoğu zaman genel kolluk faaliyetiymiş gibi algılanmakta ve özel güvenlik görevlilerine polismiş gibi bakılmaktadır. Ancak asıl anlaşılması gereken şey; 5188 Sayılı Yasa'nın 7. maddesi uyarınca belirlenen görevlerin ifa edilmesi ve bazı hallerde genel kolluk gelene kadar acil ve gecikmesinde sakınca bulunan hizmetleri yerine getirerek kamu güvenliğine tamamlayıcı ve yardımcı bir etkinlik olmasıdır.

2.12. Özel Güvenlik Komisyonu

Bu komisyon illerde kurulan, vali yardımcısının başkanlığında, İl Emniyet Müdürlüğü, İl Jandarma Komutanlığı, Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığı temsilcileri ile özel güvenlik izni verilmesi ya da bu uygulamanın kaldırılması için başvuran kişi ya da kuruluşun temsilcisinden oluşan bir komisyondur.⁹⁰ Sanayi Odasının bulunmadığı illerde komisyona ticaret ve sanayi odası başkanlığının temsilcisi üye olarak katılır. Üye tam sayısının yarısından bir fazlasıyla ve gerekli hallerde başkanın çağrısı üzerine toplanan komisyonda kararlar çoğunlukla alınır. Çekimser oy kullanılmaz ve eşitlik halinde başkanın bulunduğu taraf çoğunluk sayılır.

2.12.1. Özel Güvenlik Komisyonunu Görevleri

5188 Sayılı Yasa'nın değişik maddelerinde ve bağlı yönetmeliğin 6. maddesinde ÖGK'nın görev ve yetkileri hükme bağlanmıştır.⁹¹ Buna göre;

1. Özel güvenlik hizmetine ihtiyaç duyan kişi veya kurumların talepleri halinde, özel güvenlik personeli istihdam etmesine, özel güvenlik birimi kurmasına ya da bu

---

⁹⁰ Akyılmaz, a.g.e. s.484

⁹¹ Halil Yılmaz, **Özel Güvenlik Hukuku**, Ankara, Polis Akademi Yayınları, 2007, s.34

- hizmetleri özel güvenlik şirketlerinden hizmet satın almak suretiyle güvenliklerini sağlamalarına karar vermek,
2. Özel güvenlik hizmetini yerine getirecek azami personel sayısını, bulundurulabilecek veya taşınabilecek silah ve teçhizatın miktar ve niteliğini, gerektiğinde özel güvenlik şirketleri tarafından alınacak fiziki ve aletli güvenlik tedbirlerini de belirlemek, Koruma ve güvenlik hizmetinin yerine getirileceği alanı belirlemek ve zorunlu hallerde görev alanını genişletmek, özel güvenlik uygulamasının sona erdirilmesine ilişkin talepleri karara bağlamak,
  3. Para ve değerli eşya nakline veya geçici süreli koruma ve güvenlik hizmetlerinde kullanılmak üzere özel eğitim kurumlarında bulundurulabilecek veya taşınabilecek silah sayısını ve niteliğini belirlemek,
  4. Para ve değerli eşya nakli veya cenaze töreni gibi kamuya açık ya da umumi mahallerde sağlanan özel güvenlik hizmetlerinde kamu hürriyetlerinin korunması amacıyla gerektiğinde sınırlandırıcı kararlar almak,
  5. Özel güvenlik faaliyetleriyle ilgili denetimlerde ortaya çıkacak ihtiyaca göre vali tarafından talep edilen önlemlerin alınmasına karar vermek,
  6. Görevin ve işyerinin özelliği nedeniyle gerekli görülen hallerde, özel güvenlik görevlilerinin sivil kıyafetle görev yapmalarına izin vermek, komisyonun görevleri arasındadır.⁹²

2.12.2. Özel Güvenlik İzni

Kişilerin silahlı personel tarafından korunması, kurum ve kuruluşlar bünyesinde özel güvenlik birimi kurulması veya güvenlik hizmetinin şirketlere gördürülmesi özel güvenlik komisyonunun kararı üzerine valinin iznine bağlıdır. Ancak özel güvenlik hizmetinin ne şekilde sunulacağı ilgili kişi ya da kuruluş tarafından belirlenmiştir. Valiliğe yapılan başvurularda hizmet için kullanılacak personel sayısı, ihtiyaç duyulan silah ve teçhizatın miktar ve niteliği de belirtilir. Valilikçe gerekli incelemeler yapıldıktan sonra, özel güvenlik komisyonu tarafından talepte belirtilen hususlarda karar verilirken, özel güvenliğin sağlanmasına ilişkin yöntem, personel sayısı ve bu amaçla bulundurulacak veya taşınacak silahların azami sayısını da belirler. Komisyonun izin verilmesi ya da verilmemesi yönündeki tüm kararları valinin onayı ile

---

⁹² Özdemir, a.g.e., s.35

yürürlüğe girer. Komisyon, yönetmelikte belirtilen iki gerekçeye dayanarak ve gerekçeyi belirterek özel güvenlik izni verilmemesine de karar verebilir⁹³. Bunlar;

a) Talep edilen korumanın, mevcut genel güvenlik kapsamında mümkün olduğu hallerle

b) Özel güvenlik koruma ve güvenlik uygulamasının kamu hürriyetlerinin korunması açısından sakıncalı görüldüğü hallerdir.

c) Valinin onayı ile yürürlüğe giren ÖGK kararları idarenin hiçbir işlem ve eylemi yargı denetimi dışında bırakılmaz ilkesi gereği idari yargı denetimine tabi olduğundan bu kararlar aleyhine ilgililer Tam Yargı, İptal ve Yürütmenin Durdurulması davaları açabilirler.⁹⁴

2.12.3. Özel Güvenlik Şirketleri ve Faaliyet İzni

Özel güvenlik hizmeti sunmak üzere faaliyette bulunacak şirketlerin, özel güvenlik alanında faaliyette bulunması 5188 Sayılı Özel Güvenlik Yasası'nın 5. maddesi uyarınca İçişleri Bakanlığının iznine tabidir. Şirketlerin faaliyet izinlerini alabilmeleri için de şirket hisselerinin kendi namlarına yazılı olması ve faaliyet alanının münhasıran koruma ve güvenlik hizmeti olması zorunluluğu vardır. Böylelikle yasa koyucu güvenlik hizmeti verecek şirketlerin sadece bu hizmet alanında faaliyette bulunabileceğini, başka bir alanda faaliyette bulunabileceğini belirtmek istemiştir.

Yapılan bu düzenlemede amaç, kamu hak ve özgürlüklerinin kullanılması ile sıkı bir ilişkisi olan güvenlik hizmetinin, başka amaçlara hizmet edilmesinin önüne geçmektir.

Özel güvenlik şirketlerine kurucu ve yönetici olmak için iki koşul bulunmaktadır.

Bunlar; Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak ve on sekiz yaşını doldurmuş olmaktır. Yöneticiler için bu iki koşula ek olarak;

a) Taksirli suçlar hariç olmak üzere, ağır hapis veya altı aydan fazla hapis veyahut affa uğramış olsa bile Devletin şahsiyetine karşı işlenmiş olan suçlarla, zimmet, irtikap, rüşvet,

⁹³ Hasan Hüseyin Çevik, **Güvenlik Yönetimi**, İstanbul, Seçkin Yayınları, 2009, s. 98

⁹⁴ Akçılmaç, **Türk İdare Hukuku**, s. 34

hırsızlık, dolandırıcılık, emniyeti suiistimal, sahtecilik, hileli iflas veya istimal ve istihlak kaçakçılığı hariç kaçakçılık, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma, laf atma, sarkıntılık, ırza tasallut, ırza geçme, kız, kadın veya çocuk kaçırma ve alıkoyma, fuhuşa teşvik, fuhuş için aracılık, uyuşturucu madde kullanma ve kaçakçılığı suçlarından dolayı hükümlü bulunmamak,

- b) Kamu haklarından yasaklı olmamak,
- c) Dört yıllık üniversite mezunu olmak,
- d) Özel güvenlik temel eğitimini başarıyla tamamlamış olmak,

Genel kolluk kuvvetinden emekli olanlar ile en az beş yıl fiilen bu görevde çalıştıktan sonra kendi istekleri ile görevlerinden ayrılmış olanlarda, emekli oldukları ya da ayrıldıkları tarihten itibaren beş yıl süre ile özel güvenlik temel eğitimi şartı aranmaz.⁹⁵

Yabancıların da bu tür şirketler kurması ve faaliyet göstermesi mümkündür. Ancak mütekabiliyet (karşılıklılık) esasları içerisinde olmalıdır. ÖGH yönetmeliğinin 11. maddesine göre, “Yabancı bir şirketin Türkiye’de özel güvenlik hizmeti vermesi. Türkiye’de kurulan bir şirkete yabancı ortak bulunması veya bir özel güvenlik eğitim kurumunda uzman eğitici olarak yabancı uyruklu kişilerin istihdamı mütekabiliyet esaslarına göre kanunda belirtilen şartlara tabidir. Bu alanda mütekabiliyetin olup olmadığı Dışişleri Bakanlığından sorulur.” Bundan da anlaşılacağı gibi, yabancı bir ortağın veya yabancı uyruklu bir uzman eğiticinin ülkesinde, Türkiye Cumhuriyeti uyruklu kişilerin durumu ne ise, ülkemizde o ülke vatandaşlarına karşı aynı koşulların sağlanacağı söz konusudur.⁹⁶

---

⁹⁵Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik, Dayanak: 10/6/2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunun 26 ncı maddesi

⁹⁶ Ali Adilhan, **Özel Güvenlik Soru Bankası**, İstanbul, Adalet Kitapevi, 2009, s.12

III. BÖLÜM

A.B. UYUM SÜRECİNDE ÖZEL GÜVENLİKTE YENİLİKLER, SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

3. Karşılaştırmalı Düzenlemeler: Avrupa Seviyesi ve Türkiye Cumhuriyeti Düzenlemeleri

Avrupa Birliği ülkelerinde ilk bölümde detaylı olarak bahsettiğimiz münferit kanun ve yönetmeliklerle şekillendirilen özel güvenlik düzenlemeleri Avrupa Birliği seviyesinde Avrupa Konseyi Özel Güvenlik Şirketleri Yönetmeliği (Regulating Private Security Companies in Europe: Status and Prospects Draft Report) ile ortak bir temele dayandırılmaya çalışılmaktadır. Türkiye’de ise özel güvenlik sektörü 5188 sayılı “Özel Güvenlik” kanunu ve ilişkili yönetmelikler vasıtası ile oluşmuştur.

Avrupa Birliği Özel Güvenlik Yönetmeliği genel bir şablon ve “tavsiye” niteliğinde bir doküman olup genelde üye ülkelerin iç uygulamalarında bu esaslara riayet etmesini tavsiye eder. Türkiye’deki Özel Güvenlik Kanunu ise detaylı bir şekilde tanımları, esasları ve cezai müeyyideleri ile beraber çok kapsamlı bir düzenleme olarak uygulamaya sokulmuştur. Bazı bakımlardan AB müktesabatından daha ayrıntılı esasları içerir.

3.1 Avrupa Birliği Düzenlemeleri

Avrupa seviyesinde özel güvenlik sektörü ile ilgili yukarıda bahsettiğimiz yönetmelik dışında yaptırım sahibi bir doktrin yoktur. UNI-Europe ve Avrupa Güvenlik Hizmetleri Konfederasyonu (CoESS) Avrupa seviyesinde özel güvenlik ile ilgili hususlarda asgari müşterekleri tespit için çalışmakta olup ruhsatlama ve mesleki eğitim gibi yönlerde çeşitli ortak görüşlere imza atmışlardır.⁹⁷ Avrupa Birliği’nde Özel güvenlik sektörü için mesleki ahlak kurallarını garantiye almak ve standartları arttırmak amacı ile asgari müşterekler yönetmelikte bildirilmiştir. Bununla birlikte şu anda milli düzenlemeler bir ülkeden diğerine farklılık göstermektedir ve özel güvenlik uygulamaları farklı kültürel ortamları yansıtmaktadır.

⁹⁷ Mark Button, **Doing Security: Critical Reflections and an Agenda for Change (Crime Prevention and Security Management)**, London, Palgrave McMillan, 2008, s.8

Ancak Avrupa yönetmeliklerindeki özel güvenlik faaliyetlerine standartlık sağlayacak uygulamaların eksikliği özel güvenliğin uygulamalarında önemli bir boşluk yaratmamaktadır. Aslında Avrupa içtihadı çeşitli örnekler sunmaktadır; Avrupa Topluluğu Komisyonu kurulum özgürlüğü ve hizmet verme özgürlüğü ve insanların serbest hareket etmesi ilkelerine dayanarak her bir ayrı ülke tarafından özel güvenlik şirketleri düzenlemelerini sorgulamıştır. 2003 senesinde Avrupa Adalet Divanı'nda özel güvenliğe dair İspanya Yönetmeliğinin Anlaşmanın 43 ve 49. maddesinde öngörülen serbest hizmet hareketi ve kurulma özgürlüğü ilkelerine uygunluk göstermediği hususu tartışılmıştır. Diğer bir olayda ise Hollanda'nın kendi ülkesinde hizmet vermek isteyen yabancı ülke özel güvenlik şirketlerine uyguladığı kısıtlamalar Komisyon tarafından gerekçesiz olarak kabul edilmiştir ve mesleki yeterliliğinin tanınması genel sistemine dair 89/48/EEC ve 92/51/EEC Direktiflerinin ihlal edildiği iddia edilmiştir. Bu kararlar özel güvenlik faaliyetlerinin AB'nin ekonomik sektörü olarak kabul edildiği ve dolayısıyla iç piyasa düzenlemelerine dahil olduğu kabul edilmiş ve Avrupa Adalet Divanı özel güvenlik sektörü ile ilgili meseleler üzerinde yetkisini kurmuştur.⁹⁸

Avrupa seviyesinde uyumlaştırılmış yönetmelikler özel güvenlik şirketlerine kesin kurallar getirmemesine rağmen özel güvenlik sektörünün bazı alanları çok açık bir biçimde düzen altına alınmıştır. Örneğin havaalanı güvenlik sistemi ve sivil havacılık güvenliği alanında ortak kararlar alınmış ve AB düzenlemeleri çatısı altında toplanmıştır. Bu alanlar özel güvenlik personelini doğrudan etkileyen bazı kuralları içermektedir. Örneğin bu düzenlemede güvenliği yasaklanmış alanlara erişimi gereken tüm personelin minimum 5 yıllık özgeçmiş kontrolüne tabi olacağı ve hava güvenliğinde düzenli eğitim alacağı belirtilmiştir.

Özel güvenlik şirketlerinin, iç piyasadaki hizmetler için AB Direktiflerinden hariç tutulduğunun belirtilmesi ilginçtir. CoESS özel güvenlik şirketlerinin özel durumunun, bilhassa halk güvenliği konusu ile yakın ilgisi ve pazara girmesi için katı koşulların gerekliliği (örneğin özel güvenlik çalışanlarının incelenmesi gibi nedenlerle) genel direktifte yeteri kadar dikkate alınamayan özel istisnalara ihtiyaç duymakta olduğunu tartışmışlardır. CoESS ancak özel güvenlik sektörünün düzenlenmesi için ortak bir gerekçeye ulaşma gerekliliğine de dikkati çekmiştir. Bilhassa CoESS AB üye devletlerinin etkili güvenlik hizmetleri kalitesinin olumlu olarak düzenlenme seviyesi ile bağlantılı olduğunu gösterdiği gerçeğine işaret etmiştir. Bu durum

---

⁹⁸ W. A. Kennett, **The Enforcement of Judgments in Europe**, ABD, Oxford University Press, 2001, s.76

Avrupa seviyesinde özel güvenlik şirketlerindeki düzenlemelerin yüksek standartlar için ihtiyaçların uyumlaştırılmasına ulaşmanın önemine dikkat çekmektedir. Yakın zamanda yer alan Avrupa Diyalogu cesaret vermektedir; özel güvenlik sektöründen sorumlu Üye Devletlerin yetkili ulusal mercileri arasında daha büyük işbirliği ihtiyacının Avrupa Konseyince tanınması iyi bir örnektir.

AB özel güvenlik şirketlerinin devletin güvenlik sisteminin bir parçasını oluşturduğunu kabul etmiştir. Bu nedenle özel güvenlik şirketlerini hedefleyen politikalara AB büyümesi, entegrasyon ve dış yardım politikaları dahil edilebilir.

3.2 Avrupa Konseyi'nin düzenlemeleri:

Avrupa Konseyinin özel güvenlik şirketlerinin standart uygulamalarına ait dair herhangi bir düzenlemeyi uygulamaya sokmamıştır ama Avrupa Konseyi üye Devletlerinin güvenlik faaliyetlerine ilişkin fonksiyonlarla bağlantısı olan çok çeşitli sözleşmeler ve önerileri benimsemiştir. Genellikle bu sözleşmeler ve öneriler insan haklarının korunması ve Avrupa Konseyi üye devletlerinde kanun hükümlerinin korunması ile ilgilidir. Bu bölümde bu sözleşmelere ve önerilere kısaca değinilmiştir. Bu değinimler Avrupa Konseyi sözleşmesinin sözleşmeyi imzalayan o üye Devletler için bağlayıcı gücü olduğunu belirtmektedir. Diğer yandan öneriler ise sadece tavsiye niteliğindedir.⁹⁹

3.2.1 Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi Önerileri (Tavsiye Kararları)

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (ECHR) Avrupa Konseyi kurumlarının temel prensibidir. Buna paralel olarak AB üyesi ülkelerin kendi kanun ve uygulamalarında temel teşkil etmelidir. Bu öneriler aşağıdaki gibidir.¹⁰⁰

- a) Polis sektöründeki şahsi kimlik ve personel bilgi kullanımını düzenleyen Öneri No. R (87) 15

Bu önerinin ilgili bölümü polisten özel taraflara veri iletimine dairdir. Özel güvenlik şirketlerine iletimin sadece özel durumlarda denetleyici mercilerin yetkilendirmesi veya açık

⁹⁹ Corona Brezina, **Public Security in an Age of Terrorism**, UK, Rosen Classroom Publications, 2009, s.91

¹⁰⁰ Born, **a.g.e.**, s. 9-14

yasal yükümlülük veya yetkilendirme olduğunda (ilke 5.3) izin verilebileceğini zorunlu kılmaktadır. Aynı zamanda özel kuruluşlarla bilgi paylaşımı istisnai olarak bir veri paylaşımı için izin alınmışsa veya fiilen izin verilmişse veya yakın tehlikeyi engellemek için gereklyse izin verilmektedir.

b) Mahkumların rehabilitasyonu ve sabıka kaydına dair Öneri No. R. (84) 10

Bu öneri sadece ceza yargılaması sisteminden sorumlu yetkililerin sabıka kaydı giriş tam sitesine erişmesi gerektiğini gösterdiğinden önemlidir. Bu durum özel güvenlik şirketlerinin bireylerin güvenliğini koruma ile bağlantılı ileri bir adımı oluşturan sabıka kaydı kısımlarına erişmesi gerektiği şartına bağlar.

c) Kamu kurumları tarafından tutulan kişisel verilerin üçüncü şahıslara iletimine dair Öneri No R (91) 10

Bu öneri kişisel verinin korunması ile ilgili hükümlerin ayarlanmasına katkıda bulunmaktadır. Bilhassa kamu kuruluşlarınca üçüncü şahıslara ait kişisel verilerin veya kişisel veri dosyalarının iletiminin güvenlik görevlileri ile beraber yapılması gerektiğini belirtmektedir ve belirlenen veri konusu gizliliğinin usulsüz olarak zarar vermemesini sağlamayı garanti altına almaktadır. Bir kez daha bu özel güvenlik şirketlerine uygulama olarak yorumlanabilir ve bu nedenle güvenlik görevlisi kullanan işyerlerinin bilgi edinecekleri anlamına gelir.¹⁰¹

d) Ateşli silahlar ile ilgili ulusal yönetmeliklerin uyumlaştırılmasına dair Öneri No. R (84) 23

Bu öneri ateşli silahlar ile ilgili ulusal düzenlemelerin uyumlaştırılmasına zemin sağlamaktadır. Bilhassa özel kişilere yasaklanan silahları, yetkilendirmeye tabi silahları ve beyana tabi silahları listelemek için kriterler oluşturarak ateşli silahların sınıflandırılmasının ulusal yasalarca benimsenmesini göstermektedir. (öneri. 2). Ulusal yetkililerce benimsenmişse özel güvenlik şirketleri personelinin taşımak için yetkili olduğu silah türlerine etkisi olacaktır. Ayrıca minimum 18 yaşında olan, zihinsel rahatsızlığı olmayan ve ateşli silah edinmesi, sahip olması veya

---

¹⁰¹ Born, a.g.e., s.14

taşıması için iyi bir sebebi olduğunu gösterebilenleri içeren özel kişilere ruhsat düzenlemenin uygulanacağı ilkelerin bir listesini düzenlemelidir (öneri 6).¹⁰²

e) Tüketicinin korunmasında ceza hukukunun rolüne dair öneri no R (82) 15

Bu öneri özel güvenlik sektörü ile ilgilidir, tek endişe korunacak tüketicilerin ödeme yapan tüketiciler olarak mı (dar yaklaşım) ya da özel güvenlik şirketleri tarafından verildiği gibi daha geniş halk kitlelerine hizmet veren güvenlik olarak mı (geniş yaklaşım) yorumlanacağıdır. Örneğin özel güvenlik şirketinin alışveriş merkezinde çalıştığı durumda dar açıdan tüketiciler alışveriş merkezi sahipleridir, daha geniş açıdan tüketiciler alışveriş merkezini ziyaret eden müşterilerdir. Özel güvenliğin işi toplumun güvenliğini sağlamak ve arttırmaksa o zaman tüketici korunmasını geniş anlamda yorumlamak tercih edilebilir. Bu satın alınan güvenliğin gerekçesinde olmayanlar için çok önemlidir. Özel güvenlik şirketleri sadece verilen hizmetlerden sorumlu olmadığını aynı zamanda hareketlerinden cezai olarak sorumlu olduğu kavramını verdiğinden özellikle önemli bölüm öneri 6'dır. Son olarak öneri 3 özel güvenlik şirketlerinin kendi kendini denetimde önemli bir ilerleme olan tüketicilerin korunması için iş ahlakı kurallarının düzenlenmesini teşvik etmektedir.

f) Faaliyetlerin uygulanmasında suç işleyen tüzel kişiliğe sahip kuruluşların yükümlülüğüne dair Öneri No R (88) 18

Bu öneri özel güvenlik şirketlerinin hareketlerinden sorumlu ve yükümlü tutulmasını sağlamak için bir diğer önemli bir ilerleme olarak yorumlanabilir. Bilhassa kuruluşların faaliyetlerini yerine getirmede işlediği suçlardan sorumlu tutulması gerektiği ve hatta suç kuruluşun anlaşması dışında olsa bile sorumlu tutulması gerektiği belirtilmektedir. Uyarıdan cezaya veya lisansların iptaline kadar değişen olası yaptırımları listelemeyi ve uygun yaptırımların hükmünü önermektedir. Ceza veya ruhsatların iptali özel güvenlik şirketlerini cezalandırmanın etkili bir yolunu sağlamaktadır.¹⁰³

---

¹⁰² K.C. Poulin, **Instructor's Manual for Private Security and Public Safety in Europe**, London, Prendice Hall, 2007, s.42

¹⁰³ Born, **a.g.e.**, s.15

g) Suç önleme organizasyonuna dair Öneri No. R(87) 19

Bu açık bir şekilde özel güvenlik sektörünü kasteden Avrupa Konseyinin bazı önerilerinden birisidir. Önsözünde gözetim ve güvenlik şirketlerinin suç engelleme rolünü gerçekleştirmesine rağmen faaliyetlerinin polisin yetki alanına tecavüz etmemesini ve bireysel özgürlüğü ve kamu düzenini tehlikeye atmamasını sağlamak için önlemler alınmalıdır demektedir. Bu öneri özel güvenlik, halk ve polis faaliyetleri arasında yasal ilişkiyi düzenleme amaçlıdır. Aynı zamanda hükümetlerin önemli önerilerini de içerir bunlar:¹⁰⁴

- i. Resmi makamlar veya güvenlik şirketleri tarafından uygun seviyede ilk yetkilendirme, periyodik ruhsat verme ve düzenli gözetimi yürüten güvenlik düzenlemelerini kanunlaştırdığı, revize ettiği ve gerekliyse tamamladığı veya kendi düzenlemelerini benimsemek için meslekleri teşvik ettiği öneriler;
- ii. Bu şirketlerin personel temin ettiği durumlarda asgari standartların gerçekleşmesi, bilhassa bu personelin polisten farklı üniforma giymesi, kimlik belgeleri taşıması ve ceza hukukunun temel maddelerinin bilinmesi, gözetim bilgisi ve güvenlik tekniklerinin, personel haklarının, yükümlülüklerinin sorumluluklarının bilinmesi dahil olmak üzere uygun eğitime sahip olması ve de uygun davranış normlarının bilinmesi, özellikle halk ile ilişkiler konusunda bilinçlendirilmeleri.
- iii. Güvenlik faaliyetlerin sınırları içerisinde polis ve güvenlik şirketleri arasındaki pozitif ilişkileri desteklenmesi ve güvenlik şirketlerinin suçu önlemede polislere yardım etmesi.

f) Suçun engellenmesinde işbirliğine dair öneri öneri (2003) 21

Yine bu öneri özel güvenlik-kamu polislik faaliyetlerinin bilhassa suç önleme sorumluluğunun özel güvenliğe devredilmesi konusunun geniş ölçüde toplum tarafından paylaşıldığını ve işbirliği yaklaşımının bu sorumluluğu paylaşma ve farklı kaynakları bir havuzda toplama yoluyla pratikleştirdiği fikrini tanımaktadır. Ayrıca yerel ve ulusal işbirliğinde özel güvenlik sektörünün katılım miktar ve kapsamını ortaya çıkarmaktadır. Vandalizm ve sosyal dışlamanın önüne geçmek için uygun olan toplu insiyatiflerin uygun olmayana karşı neleri içerdiğini açıklığa kavuşturma konusunda uyarmaktadır.

¹⁰⁴ Sarah Percy, **Regulating Private Security**, London, Adelphy Papers, 2008, s.89

g) Kamu görevlilerinin iş ahlak kurallarına dair öneri no R (2000) 10

Bu öneri kamu görevlilerinin iş ahlak kuralları modeline dayalı ulusal iş ahlak kurallarının benimsenmesini tavsiye eder. Kurallar bilgi gizliliği, özel çıkar çatışmasını ve diğer şeyler arasında yozlaşmaya dikkat çektiğinden bunlar özel güvenlik elemanları ile de ilgilidir. Ayrıca kurallar özel kamu görevlerini gerçekleştiren özel organizasyonlar tarafından istihdam edilen kişilere uygulanabileceğini belirtmektedir. Yani özel güvenlik şirketleri tarafından da uygulanmalıdır.

h) Avrupa Polis Etiği Kuralları Öneri Rec (2001) 10

Bu öneri Polis Etik Kurallarını içermektedir. İşe alınma, eğitim, üniforma, veri koruma, yozlaşma ve güç kullanımı konularına işaret ettiğinden özel güvenlik şirketlerinin kendi kendini denetimi ile ilgili olarak çok önemlidir. Polise uygulanmasına rağmen çeşitli hükümler özel güvenlik sektöründe etkili iş ahlak kurallarının ne olması gerektiğinin ortaya koyar ve örnek alır.

105

İncelediğimiz farklı metinlerde çeşitli normların ve insan haklarının özel güvenlik şirketi faaliyetlerince etkilenebileceğine dikkat çekilmiştir. Çeşitli Avrupa Konseyi sözleşmeleri ve önerilerinin özel güvenlik sektörüne uygulanabileceği ancak sektörü idare eden kesin düzenlemenin eksik olduğu belirlenmiştir.

3.2.2 Özel Güvenlik Hizmetlerini Veren Kişiler ve Firmaların Düzenlemeleri

Özel güvenlik şirketlerine özgü düzenlemelerin uyumlaştırılması insan haklarının korunması hususunu düzenlemekle kalmayıp aynı zamanda güvenlik önlemlerinin daha etkili uygulanması ve profesyonelliğinin desteklenmesini düzenlemektedir. Bu nedenle ilgili Avrupa Konseyi normları dikkatli bir şekilde uygulanmalıdır.¹⁰⁶

---

¹⁰⁵ John Coxhead, **The Pluralisation of Policing: The Police, Private Security and Public Consent**, UK, LAP Lambert Academic Publishing AG & Co KG, 2009, s.172

¹⁰⁶ Born, **a.g.e.**, s.33

3.2.3. Özel Güvenlik Personelinin Güvenlik İncelemesi

İş başvurusu yapan çalışanların özgeçmiş kontrolü (işe alınma öncesi incelenmesi) yapılmalıdır; bunların sabıka kaydı ile birlikte mesleki ve kişisel referans kontrolleri dahildir (geçmişteki çalıştığı yerin doğrulanması, ehliyet kontrolü, vb.). Bu işlem işe alınma için yazılı başvuruyu gerektirmektedir. Mahkumların rehabilitasyonu ve sabıka kaydına dair öneri R (84) 10 doğrultusunda ceza yargılaması sistemi içerisindeki sorumlu taraflar bu güvenlik incelemesi için dikkate alınması gereken kişilerdir.¹⁰⁷

3.2.4. Özel Güvenlik Çalışanları için İşe Giriş Şartları

Minimum yaş, sabıka kaydının olmaması, tanımlanabilir işaretler – üniforma ve kimlik kartı - Özel Güvenlik personelinin giriş seviyesi için temel şart olarak uygulanmalıdır. Minimum yaş gereksinimleri gibi silahlı veya silahsız olan bu çalışanlar için özel koşullar uygulanmalıdır. Bazı hassas sektörler (örneğin sağlık sektörü) uyuşturucu testini ve/veya şirketin veya tesisin düzenli işgücü olarak aynı standartlara psikolojik olarak profillemeye yapmasını şart koşabilirler. Tıpkı sağlık hizmetleri tesislerini ve kuruluşlarının yöneticileri gibi ayrı düzenlemeler altına alınabilirler.

3.2.5. Özel Güvenlik Müfettişlerinin Lisanslanması

Özel güvenlik müfettişleri gibi uzmanlaşmış özel güvenlik personeli için daha sıkı giriş koşulları gereklidir. Sabıka kayıtlarının olmamasına ek olarak özgeçmiş incelemesini geçmeleri, vatandaşlık kanıt belgesi vermeleri, eğitimin teyidi veya polis müfettişi veya diğer müfettiş olarak geçmiş çalışmaların teyidi, ve sözlü veya yazılı sınavı geçmelerinin hepsi zorunludur. Bunlar lisanslama işlerinin ortak özellikleridir. Lisanslama işlemi lisans iptali prosedürünü de içermektedir – bir başka deyişle lisans amacına uygun olmadığı kabul edilen kişi veya firmadan kaldırılabilir veya iptal edilebilir (örneğin suç işleyen, kamu güvenine ihanet eden, minimum yeterliliği kullanmada başarısız olan)

---

¹⁰⁷ Raymond P. Siljander, **Introduction to Business and Industrial Security and Loss Control: A Primer for Business, Private Security, and Law Enforcement**, London, Charles C Thomas Pub Ltd, 2009, s. 135

3.2.6. Ek İşte Çalışmanın Yasaklanması

Ülkeler yarı zamanlı özel güvenlik işlerinde polis memurlarının ek işte çalışmasının yasaklanması konusuna dikkat çekmişlerdir. Bazı işler avantaj olarak geçmiş veya şimdiki polis deneyimini görmekteyler ve çalışanlara genellikle az ücret ödenip, yüksek rekabet yaşanmaktadır. Ancak ek işte çalışmanın eleştirisi ek işte çalışanların polis-iş davranışlarını ve varsayımlarını beraberlerinde getirmelerini (özel güvenlik işinin bir parçası olarak kişileri tutuklayabilme dahil) içermektedir.¹⁰⁸

3.2.7. Özel Güvenlik Personelinin Eğitimi

Önceden tayin edilen eğitim, belgeleme gereksinimi ve hizmet içi eğitimin standardizasyonu gereklidir. Güvenlik personelinin seçimi, eğitimi ve denetimi açısından sanayi standartları belirlenmelidir.

Temel eğitimde dikkat edilen konular güvenlik görevlilerinin rolünü, yasal güçlerini ve kısıtlamaları, iletişimi ve rapor yazmayı, halk ve müşteri ilişkileri ve müşteri hizmetleri, çeşitlilik ve etik ve ahlakı içermektedir. Diğer konular acil durum ve felaket yönetimini, erişim kontrolü, güvenlik ve tehlikeli malzemeler ve belirli sektörlere özgü diğer konuları içermektedir.

Kurum içi eğitim, hatırlatma kursları, hizmet içi eğitim vs. gibi diğer eğitimler ile birlikte özel güvenlik müfettişlerinin özel eğitimi desteklenmelidir.

Çalışanın eğitimi ne zaman aldığı, eğitimin neden olduğu, çalışanın anlayıp anlamadığının anlaşılmasında kullanılan test veya teyit şeklini yansıtan eğitim kaydı çalışanın kişisel dosyasında tutulmalıdır. Bu dokümantasyon şirket çalışanlarının görevi kötüye kullanmasını önlediği gibi çalışanların şirket kural ve yönetmeliklerine uymaları için nasıl eğitildiklerini göstermektedir.¹⁰⁹

---

¹⁰⁸ Born, a.g.e., s. 34-35

¹⁰⁹ K.C. Poulin, **The Prevention Agency: A Public Safety Model for High Crime Communities in the 21st Century**, California, California University of PA Press-Institute for Law & Public Policy, 2004, s. 125

Etik eğitimi çok önemlidir. Çünkü güvenlik elemanları genelde gizli bilgiye erişebilir ve etik olmayan davranışı işleyebilir (örneğin hırsızlık). Muhtemelen etik eğitimi gerçekleştirmenin en etkili yolu şirket içi denetim, görev başı eğitimi ve kontroldür.

Sektör etik kuralları; profesyonel ahlak standartlarını, personelin alınması için kriterlerin belirlenmesi, standartların altında performans gösteren veya görevi kötüye kullanan üyelere karşı şikayetlerin alınması, incelenmesi ve açıklığa kavuşturulması, onaylanması için teşkilatlanmayı gerektirir. Özel güvenlik şirketleri ve çalışanlarının da aynı şekilde etik kuralları ve kendisine has ayrı özel güvenlik yönetim kuralları olmalıdır.

3.2.8. Özel Güvenlik Görevlilerinin Kısıtlamaları

Özel güvenlik şirketlerinin kişi ve olaylara müdahale etme yeteneğinin kısıtlaması aşağıda belirtilen üç maddede ile açıkça belirtilmiştir.

- i) Araştırma ve el koyma (kişilerin mülklerini izin almadan araştırma, rızası olmadan şüphelenilen kişiyi arama)
- ii) Polis çağırana kadar bir yerde alıkoymak için gerekli güç kullanımı
- iii) Güvenlik görevlilerinin taşıyabileceği silah ve ateşli silah türleri (varsa)

Özel güvenlik şirketleri otomatik olarak Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine (ECHR) tabidir fakat yetki paylaşımı ile ilgili karışıklık, genelde halkın özel güvenlik şirketlerini polis veya diğer kanun yaptırım temsilcisi olarak kabul etmelerine neden olmaktadır. Özel güvenlik şirketlerinin resmi yetkilerine ve sınırlamalarına dair düzenlemeler halkın da anlayabileceği şekilde açıklanmalıdır.¹¹⁰

3.2.9. Polis İle İlişkiler

Resmi polis görevlerinden hangilerinin polis tarafından yapılmasının yararlı ve ekonomik olduğu konusunda bir fikir birliğine varılmalıdır. Genel olarak suç kontrolüne odaklanmak için resmi polisin tercihi önleyici tedbirler ve suç koğuşurma konularında yoğunlaşır. Ancak polis bu faaliyetleri için gücünün ancak yüzde yirmi kadarını ayırabilir. Genellikler polis mahkumları

---

¹¹⁰ H. Timm, **Introduction to Private Security**, London, Brooks/Cole, 1990, s. 69

nakil etmede, mahkeme güvenliği, trafik kontrolü ve celpleri tebliğ etmek gibi ekonomik olmayan işlerle uğraşır. Polisin asli görevlerine daha çok zaman ayırabilmesi için bu destek rolleri özel güvenlik ile yapılabilir. Ancak görevler açıkça tanımlanmalıdır ve düzenlenmelidir.

111

3.2.10. Kişisel Verilerin Gizliliği

ECHR Madde 8 “Kişisel Verinin Otomatik İşlemesi ile ilgili olarak Bireylerin Korunmasına dair Sözleşme” ve Öneri No R (87) 15 – polis sektöründe kişisel veri kullanımını düzenleme, kamu kuruluşları tarafından tutulan kişisel verilerin üçüncü kişilere iletimine dair Öneri No R (91) 10 doğrultusunda özellikle mülkiyet güvenliği ve inceleme hizmetlerini vermeye dahil olan özel güvenlik şirketlerinin uygun gizlilik konularına uymaları bağlayıcıdır.

Mevzuat açısından buna firmaların gizlilik ile ilgili yasalara uyma şartı ve uyguladıkları güvenlik önlemlerinin müşteri veya çalışanların gizlilik haklarına ihlal etmemesini sağlaması gereklidir. Güvenlik görevlilerinin veri konusunun gizliliğinin usulsüz olarak suistimale uğramasını engelleme konusunda özellikle eğitilmeleri gereklidir. (Öneri No R (91) (10)

3.2.11. Kendi Kendini Denetleme

Özel güvenlik yasa, yönetmelik ve uygulamalarının ülkeden ülkeye farklı olması gerçeği bu sektör ile ilgili uyumlaştırılmış yasal çerçeveyi belirlemeyi zorlaştırmaktadır. Buna rağmen güvenlik kuruluşları sektör seviyesinde kendi kendini denetlemelidir. Firmaların gönüllü olarak kendi kendini denetimini desteklemenin ve az personeli özel güvenlik şirketlerinin zorunlu iş ahlak kurallarını benimsemesini desteklemenin önemli olduğu belirlenmiştir. Ayrıca iş ahlakı kuralları işe yerleştirme şartı olarak iş akdine zaten dahildir; bu nedenle kurala uyulmazsa disipline edici hareket yasal olarak uygulanmaktadır. Bu örneğin Avrupa Konseyi resmi görevlileri için iş ahlakı kuralları modelinde neyin öngörüldüğüdür. Yukarıda belirtilen model kuralı ile birlikte Avrupa Konseyi Avrupa Polis Etik Kuralları özel güvenlik iş ahlak kurallarının neyi zorunlu kıldığına bilinmesi için bir model olarak hizmet etmektedir. Avrupa Konseyi yasal belgelerindeki bölümlerde ayrıntıyla işlenen çeşitli ilgili hükümleri içermektedir. Kendi kendini

---

¹¹¹ Antony Manley, **The Elements of Private Security**, England, CRC Press, 2009, s.120

denetleme özellikle ECHR, CoE Sözleşmeleri ile birlikte yerli yönetmeliklerde belirtildiği gibi CoE insan haklarının yerine geçemez veya kısıtlayamaz.¹¹²

3.2.12. Yabancı Sahiplik veya Kontrol

Devletlerin hassas sektörlerinde yabancı özel güvenlik şirketlerinin görev alması kısıtlanabilir. Bazı özel güvenlik şirketlerinin hizmetlerini global pazarda uygularken bir takım ulusal çıkarlar için bağlı oldukları yabancı hükümetler tarafından verilen talimatlara uymak durumunda kalıp, bu şirketlerin bir çeşit politik araç olarak kullanılması riski olasıdır. Avrupa genelinde bir personel adli sicil kaydı ve güvenlik incelemesi veri tabanı uygulaması ile bu risk asgariye indirilebilir.

3.2.13. Şirketin Sorumlu Tutulması

Vatandaşlar olarak özel güvenlik şirketi personeli cezai suça neden olan herhangi bir hareketleri için yasalarca sorumlu tutulmaktadır. Özel güvenlik şirketleri tüzel varlık olarak yasaların ihlalinden sorumlu organizasyonların verdiği hareketleri üstlenebilirler. Bu bağlamda Faaliyetlerin uygulanmasında suç işleyen tüzel kişiliğe sahip kuruluşların yükümlülüğüne dair Öneri No R (88) 18 ve tüketicinin korunmasında ceza hukukunun rolüne dair öneri no R (82) 15' in her ikisi hareketleri için şirketin sorumlu tutulmasını yürütme gerekliliğine dikkati çekmektedir.¹¹³

3.2.14. Açık Yasal Çerçeve ve Ulusal Düzenleyici Tesis Edilmesi

Tüm özel güvenlik şirketleri açık standartları belirleyen ve yasal çerçeveleri bağlayıcı Özel Güvenlik Sektörü Yasası ile ideal olarak düzenlenmelidir. Bileşen olarak Yasal Ulusal Düzenleyici sektörde şeffaflığı ve hesap sorulmayı sağlayarak güvenlik sektörü yetkilileri olarak düzenlenmelidir. Ruhsatlama, izleme, yıllık raporların incelenmesi, belirli halk şikayetlerinin incelenmesi, diğer demokratik kuruluşlar ile etkileşim (adli ve ombudsman kuruluşu) temsilcilik gibi temel fonksiyonlara sahip olmalıdır. Temsilcilik ilgili parlamenter komiteler, toplum polislik faaliyeti kuruluşları, polis standartları mercileri ile etkileşim içerisinde olmalıdır ve halk

---

¹¹² Angelina Fisher, *Private Security: The Outsourcing of Public Services and Its Limits*, Oxford, University Press Publications, 2009, s.113

¹¹³ Born, *a.g.e.*, s. 34-35

brifingleri düzenlemelidir. Güvenlik incelemesinin sonuçları temsilcilik tarafından yasal bazda kaydedilmelidir.¹¹⁴

Suç önleme organizasyonuna dair Öneri No. R(87) 19 özel güvenlik sanayini açıkça belirtmektedir ve ortak düzenleyici standartları baz alarak hizmet etmektedir; hükümetlerin

- a) Resmi makamlar veya özel güvenlik şirketleri tarafından uygun seviyede ilk yetkilendirme, periyodik ruhsat verme ve düzenli gözetimi yürüten güvenlik düzenlemelerini kanunlaştırmasını, revize etmesini ve gerekliyse tamamladığı veya kendi düzenlemelerini benimsemek için meslekleri teşvik etmesini önermektedir;
- b) Bu şirketlerin personel temin ettiği durumlarda minimum standartların öngördüğü bilhassa bu personelin polisten farklı üniforma giymesi, tanımlama belgeleri taşıması ve ceza hukukun temelini bilmesi, gözetim bilgisi ve güvenlik tekniklerinin, personelin haklarının, yükümlülüklerinin sorumluluklarının bilinmesi dahil olmak üzere uygun eğitime sahip olmasını ve de uygun davranış normlarının bilinmesini, özellikle halk ile kıyaslandığında, önermektedir.
- c) Faaliyetlerin sınırları içerisinde polis ve gözetim ve güvenlik şirketleri arasındaki pozitif ilişkileri desteklemeyi önermektedir; gözetim ve güvenlik şirketleri suçu önlemede polislere yardım edebilir.

3.2.15. Avrupa Birliği, Türkiye ve Amerikan Birleşik Devletleri arasındaki seyahatlerdeki uçak yolcu verilerinin Amerikan resmi dairelerine iletilmesi hakkındaki uygulamalar:

Amerika Birleşik Devletleri, Birleşik Devletlere veya Birleşik Devletlerden uçuşlar uygulayan uçak şirketlerinden belirli uçak yolcu verilerinin hava trafiğini ve ABD'nin iç güvenliğini daha iyi korumak amacıyla US Department of Homeland Security (DHS – Vatanı Koruma Bakanlığına) iletilmesini talep etmektedir. Buna göre uçak yolcu verileri iki gruba ayrılmaktadır¹¹⁵.

---

¹¹⁴ A.e., s.37

¹¹⁵ Paul Seidenstat, *Protecting Airline Passengers in the Age of Terrorism*, ABD, Praeger Security International, 2009, s. 71

Bunlardan birincisi; "Passenger-Name-Record-Verileri" (PNR) olarak adlandırılanlar: Bunlar bilet satın alma sırasında verilen değişik bilgiler veya uçak şirketlerin veya seyahat acentelerinin elinde bulunan bilgiler olup; uçak yolcusunun adı, adresi, seyahat güzergah bilgileri (seyahat tarihi, kalkış ve gidiş yeri, koltuk numarası ve bagaj adedi) ve ayrıca bilet satın alma bilgileri (örneğin seyahat acentesi ve ödeme bilgileri) veya başka bilgileri ihtiva eder (örneğin sık uçarlar program üyeliği). Diğeri ise; Advanced Passenger Information (API)'dur: Bunlar ağırlıklı olarak uçak yolcularının pasaportlarındaki bilgileri kapsamaktadır ve ekseriya çıkış sırasında alınan bilgilerdir. Bu bilgiler sınır gümrük müdürlüklerine uçağın varışından önce iletilir. Bu bilgiler de daha önceden kayıt altına alınmış olan hava trafiği güvenliği açısından risk taşıyan kişilerin listeleriyle karşılaştırılır.

Avrupa Birliği (AB), Türkiye ile ABD arasındaki uçuşlarda yolcular hakkında kaydedilen PNR-verilerinin Vatan Koruma Bakanlığı (DHS) tarafından kullanımı hakkında geniş açıklamaları Amerikan Federal Fihristinin 64 no.lu cildinde, 131 numarasında, 41543 no.lu sayfasında United States Bureau of Customs and Border Protection ve Department of Homeland Security tarafından yayınlanan taahhüt beyanında ("PNR taahhüt beyanı") bulmak mümkündür.

PNR-verilerinin uçuş öncesinde kayıt altına alınması, ilk planda Avrupa ile ABD arasındaki hava trafik güvenliği ve ABD'nin iç güvenliğini sağlamak amacı için oluşturulmuştur. DHS, AB ile ABD arasındaki uçuşların uçak yolcularının verilerini (PNR) terörizm ve bunlara bağlı olan uluslar arası organize suçlar dahil olmak üzere tüm suçları ve başka ağır suçların önlenmesi ve mücadele edilmesi için, ve ayrıca yukarıda belirtilen suçlardan dolayı olan tutuklama emirlerinden kaçanları tespit etmekte kullanılmaktadır. DHS çoğu PNR-verilerini uçak yolcularının uçak biletlerinde, genel sınır kontrollerinde ve diğer seyahat evraklarından öğrenebilmektedir. Bahsi geçen PNR-verilerinin uçak yolcularının varıştaki hava alanına gelişinden önceki veya ABD'den çıkışlarından önceki elektronik transferi, Amerikan Devlet makamlarının uçak yolcuları hakkında etkin ve etkili risk analizini mümkün kılmaktadır.¹¹⁶

Yasal yönetmeliklere göre (title 49, United States Code, section 44909(c)(3)) ve ilgili (geçici) uygulama yönetmeliklerine göre (title 19, Code of Federal Regulations, section 122.49b) Birleşik

---

¹¹⁶ Byron L Cherry, **Are We Safer Now?: Airline Security in a Post-9/11 Society**, ABD, iUniverse Publications, 2006, s.93

Devletlerine veya Birleşik Devletleri'nden yurt dışı yolculukları yapan uçak şirketi, rezervasyon ve muamele sistemleriyle topladığı veya sonradan kaydettiği PNR-verilerini, DHS'ye elektronik olarak erişime açmak zorundadır. DHS bu verilerin kullanımı hakkında değişik şartlara bağlı olan ve işlemin amacı, kullanılan veriler, verilere erişim metodu, kaydın en uzun süresi, kullanılan güvenlik tedbirleri, verilerin üçüncü şahıslara iletilmesi ve uçak yolcularının verilerine ulaşımı ve şikayet etme imkanlarını kapsayan geniş bir taahhüt beyanı vermiştir. DHS'nin taahhüt beyanını esas alarak Avrupa Birliği ve Birleşik Devletler 16 Ekim 2006 tarihinde bir anlaşma yapmış olup, Avrupa Birliği uçak şirketleri PNR-verilerini DHS'ye iletilmesini kabul etmişlerdir. AB-üye ülkelerinin ve Türkiye'nin ilgili resmi makamları, özellikle ulusal Veri Güvenlik makamları, DHS taahhüt beyanında belirtilen veri güvenlik standartlarını ihlal ettiğinin tespiti halinde, vatandaşlarının şahsi bilgilerini korumak amacıyla, verilerin DHS'ye iletilmesini durdurma yetkisine sahiptir.

Bazı "hassas" olarak derecelendirilen PNR-verileri AB'deki rezervasyon ve/veya muamele sistemlerinden DHS'ye hata yolu ile iletilebilir. Hassas PNR-verileri uçak yolcusunun ırkı veya etnik kökeni, politik inançları, dini, sağlık durumu veya cinsel tercihleri hakkındaki bilgilerdir. DHS AB'deki rezervasyon ve/veya muamele sistemlerinden aldığı olarak "hassas" derecelendirilen PNR-verileri kullanmamayı taahhüt etmiştir. DHS'nin otomatik filtre program düzenlemiştir ve bunun sayesinde bu tür "hassas" PNR-verilerinin kullanılmasını sağlamıştır.

Avrupa ile ABD arasındaki uçuşlarda kaydedilen PNR-verileri münferit durumlarda terörizmi ve başka ağır suçları engellemek ve mücadele etmek için veya yukarıda belirtilen suçlardan dolayı olan tutuklama emirlerinden kaçış durumlarında, gizlilik taahhüdüne bağlı kalarak, başka iç (ABD) resmi veya yabancı terör mücadele ve suç takip makamlarına, özel olarak iletilebilir. PNR-verileri ihtiyaç durumunda uçak yolcusunun bilgilerini, özellikle sağlık riski mevcut olduğunda, veya başka yasal talimatlardan dolayı talep edildiğinde, başka yetkili mercilere iletilebilir.¹¹⁷

Avrupa ile ABD arasındaki uçuşlarda toplanan PNR-verileri, eğer DHS belirli PNR-verilerini manüel olarak saklamıyorsa, DHS tarafından üç yıl altı ay boyunca saklanır. Manuel saklama durumunda DHS bu PNR-verilerini sekiz yıl daha saklar. Bunun dışında DHS belirli sicile kayıtlı olan suçlarla ilgili olan bilgileri, ilgili dosyaların kapanmasına kadar saklar. Sıkı koruma

---

¹¹⁷ Seidenstat, a.g.e., s.78

tedbirleriyle ve uygun veri güvenlik ve erişim kontrolleriyle PNR-verilerinin yasal olmayan şekilde kullanılmaları veya izinsiz okunmamasını emniyet altına alır.

Department of Homeland Security'nin en yüksek veri güvenlik görevlisi şahsi bilgilerin resmi makamlarda düzgün olarak muamele göreceklere dair şahsi olarak yasal taahhüt altındadır. Kendisi DHS içindeki tüm müdürlerden bağımsız olarak karar verme yetkisine sahiptir ve verdiği kararlar bu resmi daire için bağlayıcıdır. Programı denetler, talimatların DHS tarafından harfi harfine uygulanmasını sağlar ve uygun koruma tedbirlerinin alınıp alınmadığını kontrol eder. Herbir uçak yolcusu DHS'ye iletilmiş olan her tür PNR-verisi hakkında bilgi alabilir ve DHS-veri bankasında kaydedilen PNR-verilerinin bir kopyasını talep edebilir. Amerikan "Freedom of Information Act (Bilgi özgürlüğü yasası)"¹¹⁸ ve başka Amerikan yasalarında, yönetmeliklerinde ve strateji evraklarında öngörüldüğü gibi DHS uçak yolcusu evrak taleplerini, DHS'nin elinde olan PNR-verilerini de kontrol edecek ve bu esnada talep edenin vatandaşlığını ve ikamet ülkesini göz önünde bulundurmayacaktır. DHS bazı koşullar altında PNR-verilerinin tamamını veya bir kısmını açıklamaya reddedebilir veya erteleyebilir (örneğin devam eden bir suç davası bundan etkileneneğinden yola çıkılırsa veya suç yasasına göre yapılan tatbikatlarda kullanılan teknikler ve yöntemler bu şekilde açıklanacaksa). DHS Freedom of Information Act tarafından verilen bir istisna düzenlemesine göre PNR-verilerin erişimini ret ettiğinde, DHS'nin en yüksek veri güvenlik görevlisine bu karara karşı idari hukuka göre itiraz etmek mümkündür. Veri güvenlik görevlisi hem şahsi bilgilerin ve özel hayatı korunması hem de DHS'nin açıklama politikası için yetkilidir.¹¹⁹

3.3. A.B.'ye Paralel Olarak Türkiye'de Özel Güvenlik Kanununun Getirdiği

Yenilikler:

2004 yılından bu yana getirilen yenilikleri, eski kanun göz önünde bulundurularak aşağıdaki şekilde maddeler halinde belirtebiliriz¹²⁰:

¹¹⁸ ABD Adalet Bakanlığı, "Freedom of Information Act", (çevrimiçi) <http://www.justice.gov/oip/>, 7.02.2010

¹¹⁹ Seidenstat, **a.g.e.**, s.77

¹²⁰ Faruk Ünsal, **Özel Güvenlik Tedbirleri**, Ankara, Polis Akademisi Yayınları, 2008, s.62

- 1) Bu yasa ile hukuk literatürümüze ilk defa “özel güvenlik şirketi” ve özel güvenlik eğitiminin özel eğitim kuruluşlarınca da yapılacağı girmiş ve büyük bir değişiklik olarak addedilmiştir.
- 2) Uygulamadan kalkan 2495 sayılı kanun, uzun ve kapsamlı bir şekilde özel güvenlik hizmetlerinin amaç ve kapsamını belirtirken, 5188 sayılı kanun, “...özel güvenlik hizmetlerinin, kamu güvenliğini tamamlayıcı mahiyette...” olduğunu belirtir.
- 3) Önceki yasada, kurulmuş olan bir özel güvenlik teşkilatının, maksat veya faydanın ortadan kalkması halinde Bakanlıkça kaldırılabilceği belirtilirken, 5188 sayılı kanunda böyle bir durum söz konusu değildir. Şartlar ve denetimde aranacak hususlar açıkça belirtilmiştir.
- 4) Yeni kanun ile sadece özel güvenlik hizmetlerinin yürütülmesi ile ilgili şirket kurulabileceği belirtilirken, başka alanlarda faaliyet gösteren (temizlik, turizm, vb.) şirketlerin ek olarak bu hizmeti yapmasını yasaklamıştır. Gerek özel güvenliğe ihtiyaç duyan kişi ya da kuruluşlar gerekse bu hizmeti yapacak şirketlerin belli şartlar dâhilinde izin ve ruhsat alabileceklerini belirtmiştir.
- 5) Yeni kanunla; gerekli karar ve izinleri veren, “Özel güvenlik teşkilatı il koordinasyon kurulu” nun ismi değiştirilerek, “Özel güvenlik komisyonu” olmuş ayrıca ilk defa bu komisyonda sivil kökenli üye (ticaret odası, sanayi odası temsilcileri) dâhil edilerek ve kararların nasıl alındığı belirtilerek (oy çokluğu) demokratik bir yapı sağlanmıştır.
- 6) Yeni kanunla, güvenlik şirketlerinin yöneticilerinin en az 4 yıllık yüksek okul mezunu olmaları şartı getirilmiştir.
- 7) 2495 sayılı Kanunda yer almayan fakat zaman zaman gündeme gelen kişi koruma ile ilgili düzenleme 5188 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde : “Kişilerin silahlı personel tarafından korunması, kurum ve kuruluşlar bünyesinde özel güvenlik birimi kurulması veya güvenlik hizmetinin şirketlere gördürülmesi özel güvenlik komisyonunun kararı üzerine valinin iznine bağlıdır” şeklinde düzenlenmektedir. Böylece kişi koruması istenmesi halinde, Özel Güvenlik Komisyonunun kararı ve valiliklerin onayı ile özel güvenlik personeli istihdam etmek veya özel güvenlik şirketlerinden hizmet satın almak mümkün olabilmektedir.¹²¹

---

¹²¹ Baki Özer, **Özel Güvenlikte Kişi Hakları**, Ankara, Polis Akademisi Yayınları, 2008, s.114

- 8) 2495 sayılı kanunda, “özel durumlarda (sıkıyönetim, grev, lokavt vb.) valinin emri ile genel kolluğa yardımcı olur” şeklinde genel kolluk ile birlikte çalışma ilkesi yeni kanunda açık olarak belirtilmemiş, 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu ile valilerin ek önlemler aldırabileceği belirtilmiştir.¹²²
- 9) 5188 sayılı yasada daha önce genel olarak geçilen ve açık olmayan özel güvenlik görevlilerinin yetkileri açık ve anlaşılır bir biçimde belirtilmiştir. Buna göre kimlik sorma, çeşitli cihaz ve teçhizatların kullanılması ile arama ve kontrol yapma, 1412 sayılı mülga CMUK 127 nci maddeye¹²³ göre yakalama ve yakalama nedeniyle orantılı arama yapma hakkı verilmiştir.
- 10) 5188 sayılı Kanun ile özel güvenlik şirketlerinde görevli personelin de silah taşınması olanağı getirildi. 2495 sayılı Kanuna göre kurulmuş bulunan örgütlerde görevli çalışanlar gibi görev alanı ve zamanı ile sınırlı bir silah taşıma yetkisi Özel Güvenlik Komisyonu’nun iznine bağlı olarak verilmiştir. Önceki kanunda zor kullanmayla ilgili yetki Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu’na gönderme yaparken, 5188 sayılı Kanunda Türk Medeni Kanunu’nun 981 inci maddesine, Borçlar Kanunu’nun 52 nci maddesine ve Türk Ceza Kanunu’nun 49 uncu maddesine gönderme yapmaktadır.
- 11) Daha önceki kanunda gerektiğinde sivil savunmaya yardım eden özel güvenlik görevlileri, bu kanunla gerek tabi afetlerde gerek yangın ve imdat istenmesi halinde görev alanında iş yeri ve konutlara girme hakkını elde etmiştir.
- 12) Yeni kanunla olay yeri ve delillerin korunması konularına yer verilerek bu konudaki eksiklik giderilmiştir.
- 13) Yeni kanunla, hangi koruma ve güvenlik hizmeti için ne miktar ve özellikle ateşli silah bulundurulabileceği, silahların nasıl temin edilebileceği, özel güvenlik görevlilerinin silahla görev yapamayacağı yerler açıkça belirtilmiştir.
- 14) Özel güvenlik görevlisi olabilmek için daha önce askerlik şartı aranırken yeni kanunla 18 yaşını doldurmuş olmak yeterli görülmüştür.
- 15) Eski kanunda, özel güvenlik görevlilerinde aranacak şartlar arasında yüz kızartıcı suçlar ve terör suçlarından dolayı hükümlü bulunmamak gerekmekte iken yeni kanunla, suç kapsamı genişletilmiş ayrıca sağlık şartları ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

---

¹²² Akyılmaz, a.g.e. ,s. 273-274

¹²³ Yeni 5320 sayılı kanun, madde 90

- 16) Yeni kanunla, güvenlik görevlilerinin “yüz yirmi saatlik özel güvenlik temel eğitimini” başarı ile tamamlamış olmaları şartı getirilmiştir. Ayrıca ilk defa bu Kanun ile özel güvenlik eğitimi İçişleri Bakanlığı’nın tekelinden alınarak, hem üniversitelere hem de özel eğitim kurumlarına verilebilmektedir.
- 17) Özel güvenlik görevlileri, şirketleri, eğitim kurumları ve yöneticilerinin çalışma izni belli süreye bağlanmış (5 yıl) bu süre sonunda “yenileme eğitimi” ve belgelerin yenilenmesi şartı ile özel güvenliğin denetim ve işlevselliği konularında sistemleşmeye gidilmiştir.
- 18) Özel güvenlik görevlilerine valilikçe standart kimlik kartı verilerek bu konudaki çeşitlilik ortadan kaldırılmıştır. Silahlı veya silahsız görev yapan görevlilerin kimliklerine işlenmesi, kimliksiz görevlilerin yetkilerini kullanamayacağı hükmü ile bir disiplin oluşturulmaya çalışılmıştır.
- 19) Eski kanunda özel güvenliğin eğitim sorumluluğu İçişleri Bakanlığı denetiminde iken yeni kanun ile bu konuda eğitim vermek için özel şirketlerin kurulabileceği hükmü getirilmiştir. Eğitimlerde uygulanacak program ve eğiticilerin niteliği, eğitim yöntemi, ders süreleri yeni kanunda açıkça belirtilmiştir.¹²⁴

3.3.1. Yönergeler, Genelgeler ve Değişikliklerin Değerlendirilmesi

Bakanlık, mevzuata ek olarak 5188 sayılı Kanun’un yürütülmesine ilişkin dört adet genelge yayınlamış olup, bunlardan birincisi olan 22.07.2004 tarih ve 2004–152 numaralı genelge, yönetmelik çıkarılıncaya kadar bazı hususları mülki idare amirlerinin yetkisine bırakmıştır. 27.04.2005 tarihli 2005–32 numaralı genelge ise özel güvenlik şirketlerinin kurucu ve yöneticileri ile özel güvenlik eğitim kurumlarının ise sadece yöneticilerinin güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmaları hakkındadır. Bakanlık emniyet birimlerince yapılan araştırmaların yeterince kapsamlı olmadığını ve gerekli hassasiyetin gösterilmediğini belirterek araştırmalar konusunda güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılacak şahsın kimlik bilgilerinin doğrulanması, kolluk kuvvetlerince aranıp aranmadığının ve istihbarat ünitelerinin arşivlerinde hakkında bilgi bulunup bulunmadığının, şeref ve haysiyetini ihlal edecek şekilde kumar ve uyuşturucu alışkanlığının olup olmadığının, ahlak ve adaba aykırı davranış

---

¹²⁴ Remzi Özmen, **Özel Güvenlik Kanunu ve İlgili Mevzuat**, İstanbul, Seçkin Yayıncılık, 2009, s. 59

davranmadığının araştırılması, güvenlik araştırması ve arşiv araştırması isteyen makama, kişi hakkında karar vermeye yeterli bilgilerin aktarılması gerektiği vurgulanmıştır.¹²⁵

Bu alanda çıkarılan üçüncü genelge olan 08.11.2005 tarih ve 2005–117 numaralı genelge ise; özel güvenlik eğitimi ve sınavına ilişkin oluşan bazı tereddütleri gidermeyi amaçlamış ve özel güvenlik hizmeti almak isteyen bazı kamu kurum ve kuruluşlarının görüş taleplerini, görüşü ya da kararı alınması gereken üst mercileri belirterek şu şekilde cevaplamıştır: Bağlı bulunduğu Bakanlığın/Genel Müdürlüğün uygun görüşü, üniversiteler için YÖK'ün uygun görüşü, kurum ise Hazine Müsteşarlığının uygun görüşü, İl Özel İdareleri için İl Genel Meclisinin, Belediye Başkanlıkları için Belediye Meclisinin kararının alınması istenmiştir.

Bakanlığın çıkardığı en kapsamlı genelge ise 22.05.2006 Tarih ve 2006–47 sayılı genelgedir. Bu genelge Kanun ve Yönetmeliğin kuşkuya yer bırakmayacak şekilde yeterli önemi vermediği denetim konusunu düzenlemeyi amaçlamaktadır.

Yukarıda belirtildiği gibi genelge özel güvenlik şirket ve eğitim kurumlarının her yıl en az bir defa denetlenmesini, denetim yapacakların en az üç kişiden müteşekkil olmasını, mutlaka yüksekokul mezunu amir sınıfı bir rütbeli başkanlığında ve mutlaka Valilik oluru ile yapılmasını emretmiştir.¹²⁶ Genelge özel güvenlik şirketlerinin, özel güvenlik eğitim kurumlarının, özel güvenlik birimlerinin, özel güvenlik hizmeti alan yerlerin, kişi koruması izinlerinin nasıl yapılacağı konusunda hükümleri ayrı başlıklar altında ayrıntılı bir şekilde vermiştir. Belirtilen denetleme alanlarının hepsine ilişkin denetim formları genelgenin ekine konulmuş olup, ayrıca denetleme formlarının nasıl doldurulacağı da genelgeyle düzenlenmiştir. Kurulu olduğu ilin dışında da faaliyet gösteren ve birden çok genel kolluk kuvvetinin alanında faaliyet gösteren şirket ve kurumların denetlenmesi, iş müfettişi, maliye müfettişi gibi diğer uzmanlık alanları sahiplerinden faydalanılması gibi hususların nasıl koordine edileceği de bu son genelge ile açıklığa kavuşturulmaya çalışılmıştır.

---

¹²⁵ İbrahim Çetin, “**Türkiye’de Özel Güvenlik Hizmetlerinin Yapısı**”, yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Polis Akademisi, Güvenlik Bilimleri Enstitüsü, 2007, p.p. 74-79

¹²⁶ Aysun Yıldızdağ, “Hizmet Sektörü Niteliğinin Gelişimi ve Özel Güvenlikte Hizmet”, **Private Security**, İstanbul, VPA Basım, Sayı 29, 2009, s.80

3.4 CoESS kayıtlarına göre Avrupa ve Türkiye’de Özel Güvenlik Şirket ve Personelleri

2008 tarihinde CoESS’e üye aktif ve ortak üyelerin istatistikleri verileri aşağıdaki gibidir.¹²⁷ Görüleceği üzere özel güvenlik hizmetlerinin çok yoğun kullanıldığı Birleşik Krallık’tan sonra en çok sayıda güvenlik sayısı Türkiye’ye aittir. Almanya ve Fransa ise kaydadeğer yüksek sayıda özel güvenlik istihdam eden ülkeler arasındadır.

Ülke	Şirket Sayısı	Personel Sayısı
Aktif Üyeler		
Avusturya	200	10 000
Belçika	196	12 673
Bulgaristan	1 029	58 703
Kıbrıs (Güney Kesimi)	60	1 700
Çek Cumhuriyeti	5 629	51 542
Danimarka	338	5 250
Estonya	242	6 000
Finlandya	200	10 000
Fransa	4 800	159 000
Almanya	3 500	177 000
Macaristan	11 304	105 121
İrlanda	840	17 500
İtalya	965	49 166
Lüksemburg	10	2 200
Portekiz	113	38 874
Romanya	1 099	92 000
Slovenya	100	6 211
İspanya	1 219	92 000
İsveç	250	13 500
İsviçre	464	13 075
Hollanda	320	33 158
Türkiye	937	218 660

¹²⁷ CoESS Özel Güvenlik İstatistikleri (çevrimiçi) <http://www.coess.org/stats.htm> 04.02.2010

Birleşik Krallık	1 500	250 000
Ortak Üyeler		
Bosna Hersek	41	2 000
Hırvatistan	246	16 000
Makedonya	152	5 600
Norveç	257	12 000
Sırbistan	158	28 000

3.5 Avrupa Birliği Uyum Sürecinde Türkiye’de Özel Güvenlik Meslek Standartları

Türk İş Kurumu tanımına göre Güvenlik Görevlisi, kendi başına ve belirli bir süre içerisinde, bina ve tesislerde, hukuk kurallarına uygun talimatlar çerçevesinde, fiziki ve teknik imkanları kullanarak, can, mal güvenliği ve huzuru sağlamak için gözetim, denetim ve kontrol yapma bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişidir.

Ülkemizde son yıllarda yapılan bütün çalışmalarda Türk ekonomisinin uluslararası rekabet gücünün artırılması ve başta Gümrük Birliği olmak üzere Avrupa Birliği ile bütünleşme süreci hedeflenmiştir. 1990’lı yıllarda yaşanan hızlı küreselleşme süreci, giderek artan teknolojik yenilikler ve uluslararası pazarlardan pay kapma yarışları, ülkelerin insan kaynaklarını geliştirmeye yönelmesine neden olmuştur. Çalışanların iş değiştirme ve iş bulma yeteneğiyle doğrudan ilgili olarak işgücü hareketliliğinin artırılması, işgücü piyasasının şeffaflaştırılması ve verimliliğin artırılması istihdamla ilgili her türlü girişimde öne çıkmaktadır. Çalışma yaşamının istediği ve ihtiyaç duyduğu insanların niteliklerinin tanımlanmasında, iş yaşamınca geliştirilen ve benimsenen meslek standartları büyük önem taşımaktadır. Bu standartlara uygun insan yetiştirilmesi ve istihdamı ise ancak meslek standartları hazırlandıktan sonra gerçekleştirilebilecektir.¹²⁸

Ülkemizde meslek standartları ve belgelendirmeye ilişkin en geniş kapsamlı girişim, “İstihdam ve Eğitim Projesi” kapsamında, Devlet, işçi ve işveren kesimini temsil eden kuruluşların oluşturduğu Meslek Standartları Komisyonu (MSK) tarafından yürütülmektedir. Bu komisyonda: Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB), Türkiye İş

¹²⁸ Mustafa Demirezen, **Özel Güvenlik Türkiye-AB Meslek Standartları**, Ankara, DPT, İktisadi Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü, 2009, s.2

Kurumu (İŞKUR), Devlet Planlama Teşkilatı (DPT), Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK), Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK), Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ) ile gözlemci üye olarak Mesleki Eğitim ve Küçük Sanayi Destekleme Vakfı (MEKSA) temsilcileri bulunmaktadır. Teknik çalışmalar MSK'nun kararları doğrultusunda, uygulama birimi olan Araştırma ve Teknik Hizmetler Birimi (ATHB) tarafından, Almanya'da faaliyet gösteren Federal Mesleki Eğitim Kurumu (BIBB)'nin teknik yardımları ile yürütülmektedir¹²⁹.

Bu standart, ülkemizde istihdam ve eğitim arasında sağlam köprüler kurmak, istihdamı geliştirmek amacıyla oluşturulan "İstihdam ve Eğitim Projesi"nin sekiz bölümünden biri olan Meslek Standartları ve Belgelendirme Sistemi bölümü çalışmaları çerçevesinde hazırlanmıştır. Söz konusu standart, Güvenlik Görevliliği meslek dalında 2. seviyede çalışan bir kişinin yapması gereken görev ve işlemler ile sahip olması gereken genel bilgi ve becerileri göstermektedir. Bu alanda bizzat faaliyet gösteren kişilerden oluşan bir çalışma grubu tarafından, iki gün süren teknik çalışma sonunda oluşturulmuştur. Söz konusu grubu oluşturan kişiler, ülkemizde faaliyet gösteren değişik büyüklükteki (küçük-orta-büyük) işletmelerden MSK/ATHB kanalıyla davet edilerek bir araya getirilmiştir. Bu standart daha sonra MSK tarafından önerilen ilgili kuruluşlara gönderilmiş ve görüşleri alınmıştır. Türkiye'de meslek standardı geliştirme çalışmalarını daha sonra sınav ve belgelendirme sistemi oluşturma faaliyetleri izleyecektir.¹³⁰

a) Türkiye'de Meslek Standardı:

Meslek Standardı, bir mesleğin gereklerinin kabul edilebilir standartlarda yerine getirilebilmesi için ihtiyaç duyulan asgari bilgi, beceri, tutum ve davranışları gösteren normlardır. Meslek standartları ayrıca, başta çalışanlar, eğitimciler ve işverenler olmak üzere, ilgili bütün kesimlere, bir mesleğin başarı ile yürütülebilmesi için gerekli olan nitelikler ve o meslekte yeterlilik belgesi alabilmek için yapılacak sınavlarda aranacak ölçme ve değerlendirme kriterleri hakkında fikir vermektedir.

¹²⁹ Aral Yalçın, "Türk Vatandaşlarının AB Süreci İçinde Güvenlik Kavram Algılaması", **Private Security**, İyi İşler Yayıncılık, sayı 9, 2006, s. 24-26

¹³⁰ Nihat Köllük, **Meslek Okulları Kalite Güvencesi ve Standartları**, İstanbul, Detay Yayıncılık, 2009, s. 36

Bir Meslek Standardı genel olarak aşağıdaki hususları içermektedir¹³¹:

- 1) Standardın hazırlandığı seviye için yaygın olarak kullanılan mesleki unvan ve tanım,
- 2) Bir mesleğin gereklerini uygun olarak yerine getirmek için kişinin yapması gereken görev ve işlemler,
- 3) Genel olarak kullanılan araç-gereç ve ekipmanlar,
- 4) Bir mesleğin gereklerini uygun şekilde yerine getirebilmek için kişinin sahip olması gereken genel bilgi ve beceriler ile tutum ve davranışlar,
- 5) Mesleğin uzmanlık dalları ile birlikte mevcut durumu ve gelecekte göstereceği eğilimler.

b) Meslek Standardı hazırlanmasının başlıca amaçları:

- 1) İşgücü piyasasında, belirli bir meslekte istihdam edilebilmek için işgücünde aranan mesleki yeterlilikleri ortaya koymak,
- 2) İşgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu mesleki yeterlilikleri ortaya koyarak, eğitim programcılarına müfredat hazırlamada yardımcı olmak,
- 3) Kişilerin, söz konusu mesleki yeterliliklerle donatılmasına yönelik olarak sunulan mesleki eğitim, meslek değiştirme, mesleki ilerleme vb. eğitim hizmetlerine destek vermek,
- 4) Eğitim ile işyaşamı arasında sağlam köprüler kurularak, işyaşamının eğitime ilgi, katılım ve katkısını artırmak,
- 5) İş değiştirme ve işe yerleştirme faaliyetlerine yardımcı olmak,
- 6) Türk ekonomisinin uluslararası rekabet gücünün, nitelikli işgücü ile desteklenmesine yardımcı olmak,
- 7) Uluslararası normlara uygun, saygın ve güvenilir bir sınav ve belgelendirme sisteminin kurulmasına yardımcı olmak,
- 8) Bütün kesimlerce kabul gören mesleki yeterlilik belgelerine sahip işgücünün sayı ve oranını artırmak,
- 9) Mesleki yeterlilik belgelerine sahip işgücü istihdamının yaygınlaştırılmasıyla tüketiciye daha kaliteli mal ve hizmet sunulmasına destek vermek,
- 10) Mesleki yeterlilik belgesi sahibi nitelikli işgücü hareketliliğini artırmak, ve

---

¹³¹ Demirezen, a.g.e., s.3-9

11)Uzun vadede işsizliğin azaltılmasına ve istihdamın geliştirilmesine katkıda bulunmaktır.

Güvenlik Görevlisi, kendi başına ve belirli bir süre içerisinde, bina ve tesislerde, hukuk kurallarına uygun talimatlar çerçevesinde, fiziki ve teknik imkanları kullanarak, can, mal güvenliği ve huzuru sağlamak için gözetim, denetim ve kontrol yapma bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişidir¹³².

c. Meslek Standartlarına Göre Güvenlik Görevlisi'nin yaptığı görev ve işlemler

Güvenlik Görevlisi, işletmenin genel çalışma prensipleri doğrultusunda, araç, gereç ve ekipmanları etkin bir şekilde kullanarak, işçi sağlığı, iş güvenliği ve çevre koruma düzenlemelerine ve mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak, kanunlara uygun görev ve işlemleri yerine getirir.¹³³

3.6. Avrupa Birliği'nce Ortak Kabul Gören Özel Güvenlik Sektörü Meslek Profilleri İle Karşılaştırma

Avrupa Birliği'nce ortak kabul gören meslek profilleri, kısa adı CEDEFOP olan Avrupa Mesleki Eğitimi Geliştirme Merkezi tarafından hazırlanmaktadır. Ancak, güvenlik görevliliği mesleği için hazırlanmış bir profil mevcut olmadığından karşılaştırma yapılamamıştır.

3.6.1. Özel Güvenlik Mesleğinin Durumu ve Gelecekteki Eğilimler

3.6.1.1. Türk İşgücü Piyasasında

Türkiye'de hizmet sektörünün giderek önem ve ağırlık kazanmasına paralel olarak, 90'lı yıllardan itibaren "özel güvenlik Hizmetleri"nin de gelişme göstermeye başladığı gözlenmektedir. Bu alanda, güvenlik görevlisi olarak adlandırılan meslek dalı, yakın korumadan farklı olarak bina ve tesislerde can ve mal güvenliğinin sağlanmasını amaçlamaktadır.

---

¹³² Tümer Altaş, **Özel Güvenlik Kanun ve Yönetmeliği**, İstanbul, Mustafa Yayınları, 2004, s. 135

¹³³ Demirezen, **a.g.e.**, s.3-9

Günümüzde sadece bina ve tesisler olarak genellenen mesleğin uygulama alanlarının gelecekte giderek, fabrika, hastane, alışveriş merkezleri, iş merkezleri, eğitim kurumları, turizm tesislerini koruma, kara, deniz ve hava ulaşım araçlarını koruma, enerji saha ve depo alanlarını koruma gibi uzmanlıklara ayrılması beklenmektedir. Mevcut ve gelecekteki değişimler dikkate alındığında, vasıflı işgücü talebi bu alanın giderek daha fazla, temel ihtiyaçlarından birisini oluşturacaktır. Mesleğin özelliği nedeniyle eleman seçimi büyük önem taşımaktadır.

Türkiye’de bugün, bu mesleğin istihdamı ve eğitimi kamu kurumları ile birlikte ağırlıklı olarak özel sektör tarafından gerçekleştirilmektedir. Firmalar/Kurumlar eleman ihtiyaçlarını daha çok ilan yoluyla karşılamaktadır. Eğitim hizmetleri, iş başında eğitim, hizmet içi eğitim, kısa süreli kurslar vb. şeklinde sürdürülmektedir. Özelleşmenin hızlanması ve özel sektörün bu alandaki varlığını güçlendirmesi ile istihdam oranının artarak devam etmesi beklenmektedir. Özellikle büyük şehirlerde istihdam olanağı bulunmakla birlikte, küçük yerleşim yerlerinde mesleğe olan talebin giderek artması dikkati çeken bir gelişme olarak kabul edilmektedir.

Özel güvenlik hizmetleri kendi içinde gelişirken aynı zamanda, teknolojik gelişmeler, güvenlik görevlisinin işini kolaylaştırmakta ve güvenliğin etkinliğini artırmaktadır. Gelişen teknolojiyle güvenlik hizmeti; fiziki kontrol ve denetimden çok görsel kontrol ve denetime dönüşmektedir. Kullanılan teknik ekipmanların da günden güne gelişmesi ve çeşitlenmesi ile birlikte bu alanda yeni bir yan sanayi dalı oluşmaktadır.¹³⁴

Ailelerin isteği, üniformanın bireylere çekici gelmesi, toplum içinde söz sahibi olma gibi nedenler bireylerin bu mesleği seçmelerinde önemli olabilmektedir. Bununla birlikte; görev alınan yerin konumu, çalışma şartları (açık hava, karanlık, yalnızlık, sosyal ilişkilerin sınırlanması, vardiyalı sistem vb.), ast-üst ilişkilerindeki disiplin bireylerin mesleğe devam etmelerini olumsuz etkileyen faktörlerdir. Ayrıca; meslekte özel sektörden kamu kurumlarına geçişler yoğun olarak görülmektedir. Meslekte ücret düzenlemelerinin yapılması, sosyal hakların iyileştirilmesi, mevcut yasaların yenilenmesi gibi ihtiyaçların yanı sıra, mesleki örgütlenmedeki etkinlik artırımı ihtiyacı da gelecekle ilgili beklentiler arasında sayılmaktadır.¹³⁵

---

¹³⁴ Harun Kıymazarslan, **Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun ve İlgili Mevzuat**, İstanbul, Seçkin Yayıncılık, 2005, s. 49

¹³⁵ Özel Güvenlik Federasyonu Başkanı **Nihat Kubuş** ile yapılan mülakat, 01 Ekim 2009

Güvenlik görevlisinin, sivil savunma hizmetlerinde, itfaiye teşkilatında, emniyet hizmetleri ve silahlı kuvvetlerde, gümrük muhafaza, orman muhafaza, cezaevi koruma, hava limanları koruma ve köy koruculuğu gibi yakın mesleklerde ek eğitim alarak çalışabileceği düşünülmektedir.

3.6.1.2. Avrupa Birliği İşgücü Piyasasında

Standardın VIII. bölümünde belirtildiği üzere güvenlik görevliliği mesleği için CEDEFOP tarafından hazırlanmış bir meslek profili bulunmadığından, mesleğin içinde yer aldığı sektöre ilişkin bilgiye rastlanmamıştır.¹³⁶

3.7 Özel Güvenlik Hizmetlerinde Tespit Edilen Sorunlar :

3.7.1. Eğitim Sorunu

A.B. sürecinde kanun değişiklikleri yapılmasına rağmen ülkemizde güvenlik hizmetleri konusunda personele verilen eğitim, kısa, teorik ve yetersizdir. Bu nedenle görev konusunda sorunlar doğmaktadır. Görev ve yetkisinin ne olduğunu bilmeyen bir güvenlik görevlisi, hizmet alanında ya çekimser kalmakta ya da saldırgan bir tutum içerisine girerek, kişi hak ve özgürlüklerini kısıtlama yolunu seçmektedir. Bu da güvenlik güçlerinin saygınlığına gölge düşürmektedir. Başka bir deyişle güvenlik personelinin büyük bir eksikliği olan eğitim sorununun çözümlenebilmesi için sistemli bir eğitim programı uygulanamamakta, işin dış görüntü ve merasim boyutu ile ilgilenilmektedir¹³⁷.

2495 Sayılı Yasa'nın 17. maddesinde "Özel Güvenlik Teşkilatı personelinin eğitim sorumluluğu İçişleri Bakanlığına ait olup, esasları bu Bakanlıkça hazırlanacak bir yönetmelikle tespit edilir" şeklinde bir düzenleme mevcut idi. Bu düzenlemeyle personelin eğitimi tamamen İçişleri Bakanlığının yetki ve sorumluluğuna verilmiştir. Ancak bu durum 5188 sayılı yasada değişmiş ve bu düzenlemeyle özel güvenlik personelinin eğitimi İçişleri Bakanlığınca verilebileceği gibi Bakanlığın izni ile özel eğitim kurumlarınca da verilebileceği belirtilmiştir.¹³⁸

---

¹³⁶ Demirezen, a.e.

¹³⁷ Hıdır Akpınar, "Güvenirlilik ve Eğitim", **Private Security**, İstanbul, VPA Basım, Sayı 29, 2009, pp 58-59

¹³⁸ Özmen, a.g.e, s.21

5188 Sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanununun 14. maddesi özel güvenlik personelinin eğitiminin nasıl ve ne şekilde verilebileceğini öngörmektedir. Buna göre özel güvenlik temel eğitim, teorik ve pratik eğitim ile silah eğitiminden olmak üzere düzenlenir. Halen bünyesinde güvenlik fakültesi veya meslek yüksek okulu bulunan ve bünyesinde güvenlik bölümleri (fakülte veya meslek yüksek okulu) açabilecek olan üniversitelerin bu bölümlerinden mezun olanlarda beş yıl süreyle silah eğitimi hariç özel güvenlik temel eğitim şartı aranmaz denmektedir. Ayrıca, özel güvenlik eğitimi ücreti karşılığında İçişleri Bakanlığınca verilebileceği gibi Bakanlığın izni ile özel eğitim kurumlarınca da verilebilir. Özel güvenlik eğitimi verecek kurumların kurucu ve yöneticilerinde 5.maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen şartlar aranır. Özel güvenlik eğitiminin niteliği, müfredatı, eğiticilerde ve eğitim merkezlerinde aranacak şartlar ile eğitim sonucu yeterliliğin belirlenmesine ilişkin esas ve usuller yönetmelikle düzenlenir denmiş ve bu esas ve usuller özel güvenlik hizmetlerine dair kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmeliğin beşinci bölümünde belirtilmiştir.¹³⁹

Özel güvenlik temel eğitiminin yapılabilmesi için İçişleri Bakanlığından faaliyet izni alınması ve özel eğitim kurumlarında yapılması gerekmektedir. Bu izni alabilmek için de Bakanlığa yapılacak başvuruya aşağıdaki bilgi ve belgelerden birer suret eklenmesi gerekmektedir. Bunlar;

- a) Eğitim yapılacak tesisin adresi, tapusu veya kira sözleşmesi,
- b) Binaya ilişkin yapı kullanma izni veya eğitim kurumu açılmasında fenni sakınca olmadığına dair belediyeden alınan yazı,
- c) Kurucu, yönetici ve uzman eğiticilerin nüfus cüzdan sureti ve ikamet belgeleri,
- d) Kurucu ve yöneticilerin adli sicil kayıtları
- e) Yöneticilerin dört yıllık yüksek okul mezunu olduğunu belgeleyen diploma veya dengi belgenin örneği,
- f) Eğitim kurumunu temsil edecek yöneticiler için yetki belgesi,

---

¹³⁹ Hamiyet Arıkan, **Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun**, Ankara, Arıkan Basım Yayın, 2005, s. 34

g) Yöneticilerin özel güvenlik temel eğitim sertifikası (genel kolluk birimlerinde daha önce çalışmış olanlardan buna ilişkin belge).

Bu şartları yerine getiren her şirket faaliyet izni için Bakanlığa başvuruda bulunabilir. Ancak başvuruda bulunan her şirkete faaliyet izni verilmeyebilir. Müracaatların değerlendirilmesi ve sonuçlar ise yine aynı yönetmeliğin 32. maddesinde belirlenmiştir. Buna göre; bilgi ve belgelerini eksiksiz olarak teslim edildiği anlaşıldığında, eğitim merkezinin bulunduğu ilde, başkanı emniyet müdürü rütbesinde olan ve üç kişiden oluşan bir inceleme komisyonu görevlendirilir. Bu komisyon tarafından tesisin özel güvenlik eğitimi verilmesine uygun olup olmadığı, eğitim araç ve gereçleriyle, teçhizatın yeterli olup olmadığı yangına karşı gerekli önlemlerin alınıp alınmadığı, belge ve bilgilerin gerçeği yansıtıp yansıtmadığı araştırılarak, belirtilen yerde eğitim merkezi açılıp açılmayacağına ilişkin bir rapor düzenlenir.¹⁴⁰

Başvurunun alınmasıyla birlikte açılacak eğitim kurumunun yöneticisi hakkında güvenlik soruşturması başlatılır. İnceleme ve soruşturma sonucu olumlu olan özel güvenlik eğitim kurumları hakkında, ruhsat harcını yatırmalarını müteakiben, “Özel Güvenlik Eğitimi Kurumu Faaliyet İzin Belgesi” düzenlenir. Özel güvenlik eğitimine alınan adaylar asgari yüz yirmi saatlik eğitime tabi tutulur. Programın otuz saati silah ve atış eğitimine ayrılır. Ateşli silah taşımayacak özel güvenlik görevlilerinin silah ve atış eğitimini alması zorunlu değildir. Bu görevlilerin temel eğitimi doksan saatten aşağı olmayacak şekilde düzenlenir.¹⁴¹

Özel güvenlik görevlilerinin çalışacakları kuruluş ve tesislerin özelliğine göre, eğitim kurumunca programa ilave konular dahil edilebilir. Özel güvenlik görevlisi istihdam edenler, personelin fiziki yeterliliğinin görev müddetince sürmesini sağlamakla yükümlüdür.

Silah bilgisi ve atış dersinin tüm uygulamaları poligonlarda gerçekleştirilir. İster kendi poligonlarında isterse genel kolluğa ait atış eğitimi yaptıracak olan eğitim kurumu, bu eğitimi yaptıracığı poligonu on beş gün içinde başkanlığa bildirir.

¹⁴⁰ Hıdır Akpınar, “Güvenirlilik ve Eğitim”, **Private Security**, İstanbul, VPA Basım, Sayı 29, 2009, pp 58-59

¹⁴¹ Yıldızdağ, **a.g.e.**, s.80

Çalışma izin süresi olan beş yılı dolduran özel güvenlik görevlileri özel güvenlik yenileme eğitim sertifikası olarak çalışma iznini yenileyebilir. Beş yılda bir yapılan bu yenileme eğitim sertifikasının Bakanlığa da ibraz edilmek zorunluluğu vardır. Yenileme eğitimi ise altmış saatten oluşmaktadır. Zaten meslekte beş yıl tecrübesi olanlar altmış saatlik eğitim yeterli gelecektir.

Özel güvenlik eğitimi alan adayların verilen derslerin en az üçte ikisine girme zorunluluğu vardır. Aksi takdirde kişilerin kursla ilişkisi kesilir.

Özel güvenlik eğitimini tamamlayanlar ders dönemi sonunda yazılı ve uygulamalı sınava tabi tutulur. Bu sınavlara girebilmek için de mecburi devam süresini doldurmak gerekmektedir. Adayların sınavda başarılı olup olmadıkları yazılı ve sözlü sınavlardan aldıkları notların aritmetik ortalamalarıyla hesaplanır ve bu ortalamanın altmış ve üzeri olması ve her iki sınavdan da en az elli olması koşulu aranmaktadır. Sınavdan başarılı olmayanlar ise yeni bir eğitim programına tabi tutulmamakla beraber birbirini takip eden üç sınava katılma hakkı verilir. Şayet bu sınavlardan da başarılı olamazsa tekrar eğitim kursuna devam şartı aranır.¹⁴²

3.7.2. A.B. Sürecindeki Türkiye’de Özel Güvenlikteki Sorunların Genel Değerlendirilmesi

Kanunlar ve uygulamalar ışığında ve sektördeki kurumlarla yapılan mülakatlar sonucunda özel güvenlik sektöründeki sorunlar aşağıdaki şekilde değerlendirilmiştir¹⁴³:

- 1) Özel güvenlik görevlisi olmak isteyenlere verilen yüzyirmi saatlik temel eğitimin yeterli olmadığı ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte genellikle bu eğitimi alan kişilerin belli bir yaşın üstünde ve çoğunlukla çalışan kişiler olduğu dikkate alındığında daha fazla bir eğitimin zaman açısından zor olacağı ve maddi külfeti artıracığı endişeleri de dile getirilmiştir.
- 2) Silah bilgisi eğitimi dışında kalan doksan saatlik eğitimin içeriği konusunda müfredatın yeterli olmadığını değişikliğe ihtiyaç olduğunu tespit edilmiştir. Örneğin patlayıcı

¹⁴² Bolat Ankaralı, “Özel Güvenliğin 5 Yıllık Serüveni”, **Private Security**, Kasım 2009, sayı 29, s.22-23

¹⁴³ As Güvenlik A.Ş Genel Müdürü **Fatih Çetin** ve Özel Güvenlik Federasyonu Başkanı **Nihat Kubuş** ile yapılan mülakatlar. 1 Ekim 2009

maddeler, olay yeri koruma, yangın güvenliği gibi derslerin ya gereksiz ya da ders saatinin fazla olduğu, bunun yanında etkili iletişim, halka iliksiler konularına daha fazla ağırlık verilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Ayrıca Özel güvenlik görevlilerine özgüven kazandırıcı, kendi hak ve yetkilerini bilmelerine yönelik eğitim verilmesi gerektiği de dile getirilmiştir.

- 3) Özel Güvenlik eğitim Kurumlarının işlevselliği konusunda tereddütler olduğu ortaya çıkmıştır. Bu konuda sektör içinde Özel eğitim Kurumlarının tamamen para kazanma amaçlı kurumlar olduğu, birçok kurumda derse devam mecburiyeti olmadığı, doksan saatlik eğitimin bile doğru düzgün verilmediği, dolayısıyla verimli olmadığı, özellikle Büyükşehirler dışında, taşrada eğitim konusunda çok sıkıntı olduğu ve eğitim kurumlarının en büyük eksikliğinin denetim konusu olduğu vurgulanmıştır.¹⁴⁴
- 4) Yöneticiler için dört yıllık yüksek okul mezunu olma şartının faydalı olup olmadığı, oldu ise ne gibi bir kalite getirdiği konusundaki sorulara yetkililerin çoğunluğu olumlu yanıt vermişlerdir. Buna göre mevzuatla yöneticiye verilen sorumlulukların ciddi ve ağır sorumluluklar olması nedeniyle yöneticiler için dört yıllık yüksek okul mezunu olma şartının getirilmesi son derece faydalı olmuştur. Ancak yöneticiler için ayrı bir eğitim programının olması gerektiği de vurgulanmaktadır.
- 5) Yapılan mülakatlarda özel güvenlik şirketlerindeki yöneticilerin çoğunun emekli kişilerden olmasının kaliteyi ne şekilde etkileyeceği şeklindeki soruya büyük çoğunluk olumlu etkiyeceği şeklinde cevap vermiştir. Güvenlik alanında çalışmış insanların tecrübelerinin küçümsenmemesi gerekmele birlikte, bunlara gençleri ilave etmenin faydalı olacağı da vurgulanmıştır. Öte yandan emniyet ve asker kökenli yöneticilerin genellikle geçmişte yaşadıklarını devam ettirmek istedikleri, oysa özel güvenliğin genel kolluk mantığından farklı bir bakış açısının olduğu ve bu nedenle bu yöneticilerin sektöre bir açılım sağlamayacağı şeklinde görüşler de vardır.
- 6) Özel güvenlik görevlilerinin ücretleri ele alındığında, özel güvenlik görevlilerine verilen ücretlerin çok düşük olduğu ortaya çıkmıştır.
- 7) Özel güvenlik örgütlerinin iç ve dış denetimlerinin hizmet kalitesini yükseltici nitelikte olup olmadığı değerlendirildiğinde denetimin faydasının kesinlikle olduğu, ayrıca

---

¹⁴⁴ Cumhuriyet Sinan Özdemir, **Özel Güvenlik Personeli Özel Güvenlik İşverenleri İş Kanunu ve Özel Güvenlik Kanunundan Doğan Yükümlülükleri Soru Cevaplı Uygulama Rehberi**, Ankara, Adalet Kitapevi, 2008, s. 118

rehberlik edici yönünün de olduğu vurgulanmakla birlikte, yapılan denetimlerin hizmetin kalitesini artırıcı bir niteliğinin olmadığı ortaya çıkmıştır. Halen yapılan denetimin (kimlik var mı, eğitim sertifikası var mı gibi) evrak üzerinde bir denetim olduğu, dolayısıyla yapılan denetimin hizmetin kalitesi ile ilgisinin olmadığı, Büyükşehirler dışında bu denetimin de düzenli olarak yapılmadığı anlaşılmıştır.

- 8) Özel güvenlik görevlilerinin yaptıkları işten hoşnutluk düzeyi ile ilgili olarak yapılan araştırmada; genelde çalışanların mecburiyetten çalıştığı, gerek maaşının düşük oluşundan gerekse görevi sırasında karşılaştığı olumsuzluklardan ötürü görevinden hoşnut olanların çok az olduğu, ancak büyük firmalarda ve profesyonelleşmiş olarak çalışanların işlerinden hoşnut olduğu ortaya çıkmıştır.
- 9) Özel güvenlik görevlilerinin çoğunun işlerini değiştirmek istediği, başka işlere geçmek için çabaları bulunduğu, iş doyumlarının oldukça düşük olduğu, bu durumun hem parasal hem de toplumsal bakış açısından kaynaklandığı gözlemlenmiştir.

3.8 A.B. Uyum Sürecindeki Türkiye’de Özel Güvenlik Hizmetleri Konusunda Çözüm Önerileri:

Özel güvenlik görevlilerinin almış olduğu eğitimin görevlerini etkin bir şekilde yerine getirmelerine yönelik olarak ihtiyaç duydukları bilgi ve yetenekleri karşılayacak seviyede olmaması nedeniyle temel eğitimin içeriğinin tekrar gözden geçirilip, verilecek derslerin konu ve sürelerinin tekrar değerlendirilmesi gerekmektedir.¹⁴⁵Buna göre,

- 1) Silahlı özel güvenlik görevlisi olacaklarda lise mezunu olma şartının getirilmiş olmasının kaliteyi artıracığı ortaya çıkmıştır. Özel güvenlik sektörü yöneticilerinin ve çalışanlarının niteliklerinin artırılması için, güvenlik görevlilerinin en az lise mezunu olması şartı tekrar Kanuna konulmalı, bunun yanında yöneticiler için ilgili bölümlerden mezun olmak ve gerekli sağlık şartlarını taşımak şartı aranmalıdır.

---

¹⁴⁵ Bolat Ankaralı, “Özel Güvenlik Şirketleri Açısından Özel Güvenliğin Durumu”, **Private Security**, İstanbul, VPA Basım, Sayı 29, 2009, s.22

- 2) Sektörde orta kademe ve üst kademe yöneticilerin yetiştirildiği ayrı bir programa ihtiyaç vardır. Öte yandan sektörün yalnızca polis ve jandarma sektörü olmadığı bilinmeli ve bu alanda güvenlikle ilgili eğitim almış diğer kişilere de imkân verilmelidir.¹⁴⁶
- 3) Ayrıca yöneticiler için çok daha kapsamlı bir eğitim ve sınav süreci öngörülmelidir. Sektör kurumlarının tasnifine göre belli büyüklüğü geçenlere mülki idare amirliği, hâkimlik-savcılık, genel kolluk kuvveti amirliği kariyerine sahip kişileri yönetici olarak istihdam etme zorunluluğu getirilmelidir.
- 4) Özel güvenlik şirketleri yöneticilerinin saptanmasında, güvenlik soruşturulması yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Aksi takdirde oldukça hassas bir hizmet olan güvenlik hizmetinin yanlış kişilerce yürütülmesi halinde başka güvenlik sorunlarının doğması kaçınılmazdır.
- 5) Özel güvenlik görevlilerinin aldıkları ücretin yaptıkları işin güçlüğüyle orantılı olmaması nedeniyle bu konuda kesinlikle kanuni düzenleme yapılması gerekmektedir. Öte yandan bazı kamu kurumlarının özel güvenlik hizmeti talep ederken ihale şartnamesine, özel güvenlik çalışanlarına verilecek ücretle ilgili olarak (asgari ücretin şu kadar üzerinde olacak gibi) bağlayıcı hüküm koyduğu, bunun tüm ihalelerde uygulanabilmesi için de daha önce vurgulandığı gibi Kanuni bir düzenleme gerektiği ortaya çıkmıştır.
- 6) Özel güvenlik sektörünün çok önemli bir alanda hizmet yaptığı, burada oluşabilecek bir boşluğun son derece önemli tesirleri olacağı dikkate alınarak denetimler ihmal edilmemeli, yapılan denetimlerde evrak yoklamasından ziyade, rehberlik edici ve hizmet kalitesini artırıcı yaklaşımlar geliştirilmelidir.
- 7) Görev yerlerinden ayrıldıklarında hiçbir yasal koruması olmayan özel güvenlik görevlilerinin bu durumunun önümüzdeki dönemde sektörle ilgili yapılacak düzenlemelerde dikkate alınması gerektiği ortaya çıkmıştır.
- 8) Yenileme sınavlarının Özel güvenlik görevlilerinin en büyük handikabı olduğu ortaya çıkmıştır. Kamuda hiçbir yerde böyle bir şeyin olmadığı, dolayısıyla bu ihtiyacın Hizmet içi eğitimle karşılanmasının sektör çalışanlarının motivasyonu açısından daha olumlu olacağı değerlendirilmektedir.
- 9) 2009 – 2010 seneleri itibari ile özel güvenlik görevlileri güvenlikçi kimliği alana kadar yaklaşık 1000 YTL masraf yapmaktadır. Zaten işi ve parası olmayan insanların bu parayı

---

¹⁴⁶ Hıdır Akpınar, “Geleceğin Üniversiteli Güvenlikçileri”, **Private Security**, Kasım 2009, Sayı 28, s. 32-33

bulabilmesinin çok zor olduğu bilinen bir gerçektir. Bu durumda Devlet olarak bu insanlardan kimlik parası alınmamalıdır.

- 10) Özel güvenlik eğitim kurumlarında eğitim veren hocaların seçiminde iki yıllık meslek yüksek okulundan mezun olan güvenlik görevlilerine de eğitici olma imkânı verilmelidir. Meslek yüksek okullarından mezun olanların sektör içinde hiç değerlendirilmediği, bunun için önlem alınması gerektiği ortaya çıkmıştır. (Dört yıllık okul mezunu olanların müdür olması, iki yıllık yüksek okul mezunu olanların amir olması gibi.)
- 11) Silah eğitiminin 5 yılda bir yenilenmesi çok yetersiz bir uygulamadır. Polis gibi özel kolluk görevlilerinin de genel kolluğun gözetiminde en az yılda 2 kez atış eğitimi alması ve bu konuda yeterliliklerinin dikkatle izlenmesi gerekir.
- 12) Özel güvenlik görevlilerinin çalışma saatlerinin düzenlenmesi gerekmektedir. Bu insanlar birçok yerde 8 saatten fazla çalıştırılmakta ve fazla mesai de verilmemektedir. Bunun yapılacak düzenlemelerde göz önünde bulundurulması gerekir.
- 13) Özel güvenlik şirketleri ile ilgili Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından geçmiş yıllarda çıkartılan genelgelere baktığımızda özellikle genel kolluk üniformalarına benzeyen özel güvenlik üniformalarının yanlış anlaşılma ve menfi yorumlara neden olduğu gözlenmektedir. Yeni kanunda belli bir standarda bağlanan üniforma ile ilgili denetimlerin sıkı bir şekilde yapılması ve tekdüzeliğin sağlanması gerekmektedir.¹⁴⁷
- 14) A.B. ülkelerinde olduğu gibi bizde de özel güvenlik şirketlerinin tamamının ortak bir platformda toplandığı özel bir komisyon kurulmalı, şirketler bu suretle birbirlerinden haberdar olmalıdır.
- 15) Özel güvenlik faaliyetlerinin büyük şehirlerde çok yoğunlaştığı ve bu illerin Valilerinin iş yükünün de zaten çok fazla olduğu göz önünde bulundurularak, Vali'ye tanınan yetkilerin önemli bir kısmının diğer mülki idare amirlerine aktarılması sağlanmalıdır.
- 16) Özel güvenlikle ilgili mevzuatta güvenlik şirketlerinin, birimlerin ve eğitim kurumlarının hiçbir tasnife tabi tutulmadan aynı kurallara tabi kılındıkları görülmektedir. Sayılan kurumların hizmet verdiği alanın genişliği, çalıştırdığı personel sayısı, bilânço miktarı, sermaye yapısının yerli yabancı olması, kamu kurumlarına hizmet vermesi gibi ayırıcı

---

¹⁴⁷ Tümer Altaş, **Özel Güvenlik Kanun ve Yönetmeliği**, İstanbul, Mustafa Yayınları, 2004, s. 135

kıstaslar göz önünde bulundurularak bazı tasniflere tabi tutulması ve bu tasniflerdeki yerlerine göre bazı değişik kurallara tabi kılınması yerinde olur. ¹⁴⁸

17) A.B. içinde İngiltere gibi, ademi merkezîyetçiliğin ve özel sektörün öncülüğünün beşiği olan bir ülkede bile özel güvenlik sektörü için merkezi ve yetkileri çok geniş bir yapının var olmasına rağmen ülkemizde bu konuda hiçbir yetkili merkezi kurumun bulunmaması, sektörün bu kadar büyüyebileceğini öngörmemiş olmakla açıklanabilir. Çünkü ülkemizde hâlihazırda lisanslı üçyüz bin güvenlik görevlisi hakkında, hangi illerde çalıştıkları, hangi adreslerde ikamet ettikleri, hangi firma adına hangi kuruma hizmet verdikleri konusunda verileri derleyip toparlayacak, değerlendirecek, sektörün genel koşulları ve gidişatı konusunda strateji belirleyecek, mevzuattaki aksamaların giderilmesi için tekliflerde bulunabilecek ve belki de en önemlisi sektörün etkin bir şekilde ve düzenli olarak denetimini sağlayabilecek merkezi bir kurum mevcut değildir. Bu husus 5188 sayılı Kanun'un en büyük ve önemli eksiğini oluşturmaktadır. ¹⁴⁹

---

¹⁴⁸ Fatih Çetin ve Nihat Kubuş ile yapılan aynı tarihli mülakat

¹⁴⁹ Erol Cihangir, "Mevzuattaki Eksiklikler", **Private Security**, İstanbul, VPA Basım, Sayı 30, 2010, pp 22-23

SONUÇ:

Türkiye, AB sürecinde, genel anlamda ve spesifik olarak güvenlik hizmetleri anlamında bir geçiş dönemi yaşamaktadır. Zira, Avrupa Birliği ve Türkiye’de güvenlik her dönemde en önemli ihtiyaçlarından biri olmuştur, ancak 11 Eylül saldırılarından sonra tüm dünyayı saran güvenlik endişesi bu konuya daha fazla eğilme ve kontrol mekanizmalarını geliştirme ihtiyacı doğurmuştur. Güvenlik ihtiyacı bir birey olarak insanın yapısında olan ve her zaman karşılanması gereken, aynı zaman da insanın temel bir ihtiyacı olarak karşımıza çıkmaktadır. Türkiye, tüm gelişmiş ülkeler gibi hem özgürlükleri hem de kamu düzenini ve güvenliğini denge içerisinde geliştirmek zorundadır.

Kamu düzen ve güvenliği konusunu çok daha geniş bir konjektürde ele almak ve uygulamaları o yönde geliştirmek zorunda olduğunun bilincindeki toplumlarda ise güvenlik; toplumun gelişmesi, ilerlemesi ve her açıdan daha müreffeh bir yaşam sağlanması açısından çok önemlidir. Bu nedenle güvenlik hizmeti her zaman devletin en önemli görevlerinden biri olmuştur. Çünkü devlet, devlet olma nitelikleri içerisinde kendi milletinin güvenliğini içte ve dışta sağlaması çok önemli bir unsur olarak kabul edilmektedir. Devlet kendi güvenliğini sağlayamadığı zaman ya da güvenliğinde zafiyet olduğu söz konusu olduğu durumlarda ilerleme ve gelişme çok zor hatta durma noktasına gelmektedir.

Bu sebeple AB sürecinde güvenlik hizmetleri alanında yapılan kanun değişikliği ve reformları ele alırken, sadece belli noktalara fokus olmaksızın, büyük resme bakmak ve katettiğimiz mesafeyi görmek bizi daha doğru sonuçlara götürecektir. Türkiye’de geleneksel yapıya sahip güvenlik hizmeti geçmişte ve günümüzde devlet tarafından yürütülür. Ancak, ülkemizdeki gelişmeler özel sektörün büyümesi, gelişmesi insanların bireysel güvenlik ihtiyacını artırmıştır. Bunun sonucunda ülkemizdeki güvenlik tamamen devlet tarafından düzenlenmesi gereken hizmetler olarak algılanması anlayışı değişmeye başlamıştır. Bundan dolayı güvenlik hizmeti, zamanla özel sektör tarafından da yerine getirilmeye ya da şahısların kendi güvenlik ihtiyaçlarını özel şirketlerden sağlamaya yönlendirmiştir. Ülkemizde özel güvenlik teşkilatları 1981 yılında artan terör ve asayiş olayları sebebiyle banka hırsızlıklarının artması sonucu ilk olarak bankalarda kurulmuş zamanla ihtiyaç üzerine rafineri, liman gibi mekanlar da görev almaya başlamıştır. Ekonomik gelişmelerle birlikte para işlemlerinin artmasıyla döviz

büroları, finans yerleri, ticaret merkezleri gibi alanlarda ihtiyaçlar artmıştır. 1981 yılında çıkarılan ve toplumun güvenlik ihtiyacını karşılamayı amaçlayan yasa özel güvenlik teşkilatı kurulmasını amaçlamış ve bu bağlamda hizmet sunmuştur. Ancak daha çok bankalarda görev yapan güvenlik görevlileri için 2495 sayılı yasa hazırlanmış olup bu kanun çerçevesinde özel güvenlik teşkilatları adına ilk adım atılmıştır. Fakat yasanın özel güvenliğin yetkilerinin sınırları, kolluk görevlileri ile olan ilişkileri, suça müdahaledeki sorumluluklarının neler olduğu tam olarak belirlenmemiştir.

5188 sayılı kanun ile birlikte özel güvenlik anlayışı yeniden düzenlenmiştir. Bu kanun ile birlikte özel güvenlik hizmetlerinden faydalanmak isteyenlerin Özel Güvenlik şirketlerinden hizmet alma zorunluluğu getirilmiştir. Yasanın bu düzenlemesi 2004 yılından itibaren şirketlerin kurulması ve güvenlik hizmeti almak isteyen kurum ve kuruluşların hatta kişilerin şirketlerden hizmet alınması zorunluluğu kısa sürede özel güvenlik şirketlerinin artmasına neden olmuştur ancak bu sayının hızla artması güvenlik şirketlerinin faaliyetlerinin denetimlerinde zafiyet yaratmıştır. Bu nedenle güvenlik şirketlerinin denetimlerine ağırlık verilerek daha sık yapılması sonucu ortaya çıkmaktadır.

5188 sayılı yasanın getirmiş olduğu hükümler arasında özel güvenlik görevlilerinin istihdam edilirken hizmet almak isteyen kurumun kaç kişi görevlendireceği konusu kurumların kendi isteklerine bırakılmamıştır. Bu sayının belirlenmesi kanun kapsamında valilik tarafından vali yardımcısı başkanlığında İl emniyet müdürü, İl jandarma Komutanı ve sanayi ve ticaret odası temsilcileri ile ilgili şirketin vereceği kararla kaç kişi görevlendirilmesi gerektiği ve görevlendirilecek kişilerin niteliği silahlı görevlendirilme yapılacaksa kaç kişi olacağı hususu komisyon tarafından belirleneceği belirtilmiştir. Bu hükümle birlikte özel şirketlerin kişi sayısını az tutarak daha çok kar sağlama ve güvenlik kalitesini düşürme gibi problemi ortadan kaldırmıştır ancak yukarıda da belirttiğimiz gibi bu konuda da denetimin ve şirketlerin iyi takibinin yapılması gerekmektedir. Yine bu yasa ile özel güvenlik hizmetinde çalışacak olanlara güvenlik görevlisi belgesi alınması zorunluluğu getirilmiştir ancak bu belgenin alınması için kanun kapsamında özel güvenlik eğitim şirketlerinin kurulması ve bu şirketlerden alınacak sertifikalara sahip olma zorunluluğu getirilmiştir. Ayrıca kanun eğitim şirketlerinin güvenlik personeli olmak isteyenlere 90 saatlik eğitim, silahlı görev yapmak isteyenlerinde 90 saate ek olarak 30 saat silahlı eğitime tabi tutulması şartı getirilmiştir. Kanun kapsamında 2004 yılından

itibaren birçok kişi özel güvenlik eğitimi alarak sektörde çalışmaya başlamıştır. Ancak kanunun çıkması ile birlikte birçok şirkette ticari amacın öncelikli olmasında ötürü, özel güvenlik eğitiminin kalitesinin düşmesine neden olmuştur. 5188 sayılı kanunun getirmiş olduğu temel özellik özel güvenlik görevlilerinin yetkileri konusudur 2495 sayılı kanun kapsamında özel güvenlik görevlilerinin yetkileri olaya müdahaledeki durumlarının ne olduğu konusu ve yetki sınırları tam olarak belirtilmemiştir. Bu da adli olaylarda özel güvenlik görevlilerinin neler yapması konusunda çok ciddi hukuki sıkıntılar ortaya çıkartmaktaydı. Yeni yasa ile birlikte özel güvenlik görevlilerinin hukuki olarak olaylar karşısında neler yapması gerektiği, adli olaylardaki müdahale yetkisinin sınırları belirtilmiştir. Ancak suç olgusunun çeşitliliği sebebiyle, yasada da bazı eksikliklerin olduğunu göstermiştir örneğin yasa kapsamında bir olayla karşılaşıldığı zaman görev alanı içerisinde müdahale etme yetkisi tanınırken bu olayın görev sınırları dışına taşması halinde neler yapılacağı hususu yasada net olarak ifade edilmemiştir.

Benzer olarak ilgili yasa kapsamı içerisinde zor kullanma yetkisinden bahsedilmekte ancak özel güvenlik görevlilerinin zor kullanma sınırlarının neler olduğu tam olarak belirtilmemektedir. Genel kolluk için zor kullanmanın derecesi saldırıyı def edecek kadar olmalıdır hükmü mevcuttur. Böylece genel kolluğun gerekirse silah kullanmaya kadar zor kullanabileceği öngörülmektedir. Ancak Özel Güvenlik Görevlilerinin hangi aşamaya kadar zor kullanacağı yetkisinin sınırları açıkça belirlenmemiştir.

Avrupa Birliği Komisyonunun çıkartmış olduğu tebliğ ve yönetmelikler Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre uygulanmaya alınmış fakat kolluk kuvvetleri ile özel güvenlik teşkilatları arasındaki koordinasyon AB ülkelerinde olduğu kadar rahat ve işlevli olamamıştır.

Sonuç olarak, Türkiye, AB sürecinde, genel anlamda ve spesifik olarak güvenlik hizmetleri anlamında bir geçiş dönemi yaşıyor. Türkiye, tüm gelişmiş ülkeler gibi hem özgürlükleri hem de kamu düzenini ve güvenliğini denge içerisinde geliştirmek zorundadır. Ne bireysel özgürlükleri ve hakları ihmal edebiliriz nede hukuksuzluk ve kanunsuzluğa geçit verebiliriz. Bunu başarabilmek ise “A.B. standartlarında profesyonel güvenlik hizmeti” anlayışı içerisinde bütün kuruluş ve bu kuruluşlara ait birimlerin üzerine düşen sorumluluğu yapmasından geçiyor. Kamu düzen ve güvenliği konusunu çok daha geniş bir konjektürde ele almak ve uygulamaları o yönde geliştirmek zorundayız. Güvenlik ve kamu düzenini sadece kolluk

faaliyetleri ile sağlamaya çalışmanın rasyonel bir yaklaşım olmadığı yaşadığımız tecrübelerle sabittir. Dolayısıyla, AB süreci içerisinde her türlü kişisel, kurumsal ve mesleki öncelikleri bir tarafa bırakıp, Türkiye'nin öncelikleri noktasından çıkış yapmamız herkesin faydasına olacaktır. Güvenliğin sadece kamu güvenlik güçleri tarafından yerine getirilen bir hizmet olmadığı ve onların da tekelinde bulunmadığı toplum tarafından kabul görmüş ve bu ihtiyaç özel sektör eliyle de giderilmeye çalışılmıştır. Bu sebeple AB sürecinde güvenlik hizmetleri alanında yapılan kanun değişikliği ve reformları ele alırken, sadece belli noktalara yoğunlaşmaktansa, büyük resme bakmak ve katettiğimiz mesafeyi görmek bizi daha doğru sonuçlara götürecektir. Ve son olarak, çok uzun yıllara dayalı problemlerimize, AB değişimleri ile anında çözüm bulma beklentilerimizi bir tarafa bırakmamız gereklidir. Bu zor işin sabırlı bir şekilde ve emin adımlarla halledilebileceğini unutmamamız gerekir. Gelişmiş olmanın sihirli bir formülü yoktur, ama duygusallıktan uzak akılcı ve uzun vadeli çözümleri vardır. AB uyum sürecindeki Türkiye bu çözüm yolunda doğru adımları atarak 2004 yılında daha kapsamlı bir özel güvenlik kanunu hazırlamış ve 5188 Sayılı Kanunu yürürlüğe sokmuştur. Ancak AB ve diğer ülkelerdeki yasal gelişmeleri takip ederken Türkiye'nin gerçeklerini de analiz edip sonuçlara varan Türkiye'deki tüm Özel Güvenlik Derneklerini bünyesinde bulunduran Özel Güvenlik Federasyonu'nun ve TOBB'un 2008 senesinde teşkil ettiği Özel Güvenlik Odası'nın önerileri ile düzenli olarak sunulan kanun değişiklik önerilerininin dikkate alındığı takdirde, Özel Güvenlik konusunda Türkiye'nin uluslararası standartlar üzerine çıkabileceği ve toplumun bundan azami seviyede istifade edeceği mütalaa edilmektedir.

Bibliyografya / Kaynakça

- Adilhan, Ali : **Özel Güvenlik Soru Bankası**, İstanbul, Adalet Kitapevi, 2009
- Altaş, Tümer : **Özel Güvenlik Kanun ve Yönetmeliği**, İstanbul, Mustafa Yayınları, 2004
- Akıncı, Mehmet : “Özel Güvenlik Kolluğuna İlişkin Denetim ve Yaptırım Düzeni”, Ankara, **Polis Dergisi**, sayı 43, 2002
- Anderson, Terry D: **Transforming Leadership in Police, Justice, and Public Safety**, ABD, CRC Press, 2000
- Akdağ, M: “Celali Fetreti”, **Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi**, Sayı.16, Ankara, 1958
- Akpınar, Hıdır: “Güvenirlilik ve Eğitim”, **Private Security**, İstanbul, VPA Basım, Sayı 29, 2009
- Akgüner, Tayfun : “Kamu Düzeni Kavramı ve Kolluk”, **Private Security**, İstanbul, VPA Basım, Sayı 29, 2009
- Arıkan, Hamiyet : **Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun**, Ankara, Arıkan Basım Yayın, 2003, s. 34
- Allen, S.: **The Provision and Regulation of Manned Security Services in Mainland Europe and The U.K.**, Network Security Management Ltd. Lough Borogh University of Technology, 1991
- Akyılmaz, Bahtiyar: **Türk İdare Hukuku**, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2009
- Ankaralı, Bolat : “Özel Güvenlik Şirketleri Açısından Özel Güvenliğin Durumu”, **Private Security**, İstanbul, VPA Basım, Sayı 29, 2009, s.22
- Brezina, Corona : **Public Security in an Age of Terrorism**, UK, Rosen Clasroom Publications, 2009, s.91
- Borodzicz, Edward : **Risk, Crisis and Security Management**, UK, John Wiley & Sons , 2005
- Button, Mark : **Doing Security: Critical Reflections and an Agenda for Change (Crime Prevention and Security Management)**, London, Palgrave McMillan, 2008
- Cherry, Byron L **Are We Safer Now?: Airline Security in a Post-9/11 Society**, ABD, iUniverse Publications, 2006

- Chesterman, Simon: **Private Security, Public Order: The Outsourcing of Public Services and Its Limits**, Oxford, Oxford University Press, 2007
- COESS-UNI: **COESS-UNI-Europa** tarafından hazırlanmış bir bildiri (Çev. Tarık Ziyad GÜLCÜ) 2005
- Coxhead, John: **The Pluralisation of Policing: The Police, Private Security and Public Consent**, UK, LAP Lambert Academic Publishing AG & Co KG, 2009
- Çelik, Faik : **Özel Güvenlik Temel Eğitimi Kitabı**, İzmit, Kocaeli Üniversitesi Yayınları, 2008
- Çevik, Hasan Hüseyin : **Güvenlik Yönetimi**, İstanbul, Seçkin Yayınları, 2009
- Çora, Ali Nazmi: “5188 Sayılı Yasa ve Yönetmeliğinde Özel Güvenlik Görevlisinin Yetkileri”, **Private Security**, İstanbul, İyi İşler Yayıncılık, sayı 1, 2006
- Dalda, V., Karagöz, A. : **Özel Güvenlik Teşkilatı Rehberi**, Ankara, Filiz Kitabevi, 1998
- Dedeoğlu, Beril: **Uluslararası Güvenlik ve Strateji**, İstanbul, Yenyüzyıl Yayınları, 2008
- Dempsey, John : **Introduction to Private Security**, Wadsworth Publishing Co Inc, 2010
- Domaç, Ç.: **Özel Güvenlik Personelinin Eğitimi**, İstanbul, Kitder, 1997
- Eryılmaz, M.B.: **Özel Güvenlik Hukuku ve Kişi Hakları**, İstanbul, AGE Yayınları, 2001
- Esenler, Burak : **Özel Güvenlik Temel Eğitimi Ders Notları**, İstanbul, Ulus Yayınları, 2006
- Fisher, Angelina : **Private Security: The Outsourcing of Public Services and Its Limits**, Oxford, University Press Publications, 2009
- Gallati, Robert R. J. : **Introduction to Private Security**, UK, Prentice Hall, 2001
- George, Bruce : **Private Security**, UK, Palgrave Macmillan, 2007
- Gill, Martin : **Handbook of Security in Europe**, London, PP Publishing, 2007
- Grant, J.: **Principal of The Institute of Professional Investigator” Report On The Discussion Paper on The Private Security Industry**, England, 1992

- Gleizal, J., Domench, G., Jorner, C.: **Batı Demokrasilerinde Polis**, (Çev: Mustafa KANDEMİR), Fransa Üniversite Yayınları, 2000
- Gnesotto, Nicole: **AB Güvenlik ve Savunma Politikası**, İstanbul, Tasam Yayınları, 2009
- Göksu, Turgut : **Güvenlik Yönetimi**, İstanbul, Seçkin Yayıncılık, 2009
- Hess, Karen M.: **Introduction to Private Security**, Belmont, Wadsworth Publ, 2009
- İnanç, Fatih : **Özel Güvenlik Tüm Dersler**, İstanbul, Dizayn Yayıncılık, 2009
- Jones, P.: **The Real Professional Investigator**, England, Red Book, 1992
- Kaygısız, Mustafa: **Özel Güvenlik Temel Eğitimi Ders Kitabı**, İstanbul, Adalet Kitapevi, 2009
- Karakuş, Oğuz: **Özel Güvenlik Sınavlarına Hazırlık**, İstanbul, Dörbay Yayıncılık, 2007
- Kennett, W. A.: **The Enforcement of Judgments in Europe**, ABD, Oxford University Press, 2001
- Kıymazarzlan, Harun: **Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun ve İlgili Mevzuat**, İstanbul, Seçkin Yayıncılık, 2005
- Köçük, Nihat : **Meslek Okulları Kalite Güvencesi ve Standartları**, İstanbul, Detay Yayıncılık, 2009
- Tağma Korkmaz: **Yeniden Yapılanma Kuralları Jeopolitik, İstihbarat ve Strateji (JİS) İlim, Kural ve Becerisi**, İstanbul, Timaş Yayınları, 2001
- Madden, K.: **Guard Control System Of Austrian**, England Ted Book, Guarding Software, 1992
- Maslow , Abraham : **Towards Psychology of Being**, Canada, John W and Sons, 1999
- Maggio, Edward: **Private Security in the 21st Century: Concepts and Applications**, Jones and Barlett Publishers, 2009
- Michele, Alliot-Marie: **Özel güvenlik ve Avrupa Toplumundaki Rolü**, CoESS Confederation of European Security Services, 2009
- Manley, Antony : **The Elements of Private Security**, England, CRC Press, 2009

- Ortmeier, P. J.: **Public Safety and Security Administration**, London, BH Publish House, 1998
- Özcan, Osman: “İzinsiz Gösteriler ve Özel Güvenlik”, **Private Security**, İstanbul, VPA Basım, Sayı 30, 2010
- Özdemir, Cumhuri Sinan : **Özel Güvenlik Personeli Özel Güvenlik İşverenleri İş Kanunu ve Özel Güvenlik Kanunundan Doğan Yükümlülükleri Soru Cevaplı Uygulama Rehberi**, Ankara, Adalet Yayınevi; 2008
- Özer, Baki : **Özel Güvenlikte Kişi Hakları**, Ankara, Polis Akademisi Yayınları, 2008
- Özmen, Remzi : **Özel Güvenlik Hizmetleri Kanunu ve İlgili Mevzuat** , Ankara, Seçkin Yayınevi, 2006
- Pastor, James F: **Terrorism and Public Safety Policing: Implications for the Obama Presidency**, ABD, CRC Press, 2010
- Poulin, K.C. : **Instructor's Manual for Private Security and Public Safety in Europe**, London, Prendice Hall, 2007
- Poulin, K.C. : **The Prevention Agency: A Public Safety Model for High Crime Communities in the 21st Century, California**, California University of PA Press-Institute for Law & Public Policy, 2004, s. 125
- Percy, Sarah : **Regulating Private Security**, London, Adelphy Papers, 2008
- Özer, Baki : **Özel Güvenlikte Kişi Hakları**, Ankara, Polis Akademisi Yayınları, 2008
- Özmen, Remzi: **Özel Güvenlik Kanunu ve İlgili Mevzuat**, İstanbul, Seçkin Yayıncılık, 2009
- Seidenstat, Paul **Protecting Airline Passengers in the Age of Terrorism**, ABD, Praeger Security International, 2009
- Siljander, Raymond P. : **Introduction to Business and Industrial Security and Loss Control: A Primer for Business, Private Security, and Law Enforcement**, London, Charles C Thomas Pub Ltd, 2009
- Timm, H.: **Introduction to Private Security**, London, Brooks/Cole, 1990
- Uçar, Tayfun: **Özel Güvenlik Metodolojisi Güvenlik Mesleği Mensupları, Yöneticiler ve Mimarlar İçin**, İstanbul, Papatya Yayıncılık, 2005

- Uçkan, Gazi : **Özel Güvenlikte Temel Kavramlar ve Özel Güvenlik Hukuku**, İzmit, Kocaeli Üniversitesi Yayınları, 2008
- Unal, Bülent: **Özel Güvenlik Temel Eğitimi Ders Kitabı**, İstanbul, Dörtbay Yayıncılık, 2009
- Uçar, Şenay : **Özel Güvenlik Metodolojisi**, İstanbul, Papatya Yayıncılık, 2009
Volkov, V.: **Between Economy And The State: Private Security And Rule Enforcement in Russia**, London, Sage Publications, 2000.
- Weber, Tina : **A comparative overview of legislation governing private security in EU**, Brussels, ECOTEC Research Co, 2001
- Yenisey, F., Nuhoğlu, A.: **Kolluk Yetkileri, Güvenlik ve Hukuk**, İstanbul, Kilim Matbaacılık, Aralık 2004
- Yıldızdağ, Aysun: “Hizmet Sektörü Niteliğinin Gelişimi ve Özel Güvenlikte Hizmet”, **Private Security**, İstanbul, VPA Basım, Sayı 29, 2009
- Yılmaz, Halil : **Özel Güvenlik Hukuku**, Ankara, Polis Akademi Yayınları, 2007

ÖZEL GÜVENLİK HİZMETLERİNE DAİR KANUN

Kanun No: 5188

Kabul Tarihi: 10.06.2004

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı, kamu güvenliğini tamamlayıcı mahiyetteki özel güvenlik hizmetlerinin yerine getirilmesine ilişkin esas ve usulleri belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2. — Bu Kanun, özel güvenlik izninin verilmesine, bu hizmeti yerine getirecek kişi ve kuruluşların ruhsatlandırılmasına ve denetlenmesine ilişkin hususları kapsar.

Özel güvenlik izni

MADDE 3. — Kişilerin silahlı personel tarafından korunması, kurum ve kuruluşlar bünyesinde özel güvenlik birimi kurulması veya güvenlik hizmetinin şirketlere gördürülmesi özel güvenlik komisyonunun kararı üzerine valinin iznine bağlıdır. Toplantı, konser, sahne gösterileri ve benzeri etkinliklerde; para veya değerli eşya nakli gibi geçici veya acil hallerde, komisyon kararı aranmaksızın, vali tarafından özel güvenlik izni verilebilir.

Kişi ve kuruluşların talebi üzerine, koruma ve güvenlik ihtiyacı dikkate alınarak, güvenlik hizmetinin istihdam edilecek personel eliyle sağlanmasına, kurum ve kuruluşlar bünyesinde özel güvenlik birimi kurulmasına ya da bu hizmetin güvenlik şirketlerine gördürülmesine izin verilir. Bir kuruluş bünyesinde özel güvenlik birimi kurulmuş olması, ihtiyaç duyulduğunda ayrıca güvenlik şirketlerine hizmet gördürülmesine mani değildir.

Komisyon, koruma ve güvenlik hizmetini yerine getirecek personelin, bulundurulabilecek veya taşınabilecek silah ve teçhizatın azamî miktarını ve niteliğini, gerekli hallerde diğer fizikî ve aletli güvenlik tedbirlerini belirlemeye yetkilidir. Havalimanı ve liman gibi yerlerde alınacak güvenlik tedbirlerine ilişkin uluslararası yükümlülükler saklıdır.

Geçici haller dışındaki özel güvenlik uygulaması, en az bir ay önce başvurulması şartıyla komisyonun kararı ve valinin onayı ile sona erdirilebilir.

Özel güvenlik komisyonu

MADDE 4. — Özel güvenlik komisyonu, bu Kanunda belirtilen özel güvenlikle ilgili kararları almak üzere valinin görevlendireceği bir vali yardımcısının başkanlığında, il emniyet müdürlüğü, il jandarma komutanlığı, ticaret odası başkanlığı, sanayi odası başkanlığı temsilcisinden oluşur. Sanayi odasının bulunmadığı illerde komisyona ticaret ve sanayi odası başkanlığının temsilcisi katılır. Özel güvenlik izni verilmesi ya da bu uygulamanın kaldırılması için başvuran kişi ya da kuruluşun temsilcisi ilgili komisyon toplantısına üye olarak katılır. Komisyon, kararlarını oy çokluğu ile alır; oyların eşitliği halinde başkanın bulunduğu taraf çoğunluk sayılır; çekimser oy kullanılamaz.

Özel güvenlik şirketleri

MADDE 5. — Şirketlerin özel güvenlik alanında faaliyette bulunması İçişleri Bakanlığının iznine tâbidir. Faaliyet izni verilebilmesi için şirket hisselerinin nama yazılı olması ve faaliyet alanının münhasıran koruma ve güvenlik hizmeti olması zorunludur. Özel güvenlik şirketleri, şubelerini bir ay içinde Bakanlığa ve ilgili valiliğe yazılı olarak; hisse devirlerini bir ay içinde Bakanlığa bildirirler.

Yabancı kişilerin özel güvenlik şirketi kurabilmesi ve yabancı şirketlerin Türkiye'de özel güvenlik hizmeti verebilmesi müteakibiyle esasına tâbidir.

Özel güvenlik şirketlerinin kurucu ve yöneticilerinde bu Kanunun 10 uncu maddesinin (a) ve (d) bentlerinde belirtilen şartlar aranır. Yöneticilerin ayrıca dört yıllık yüksek okul mezunu olmaları, Kanunun 10 uncu maddesinin (e) bendinde belirtilen şartı taşımaları ve 14 üncü maddesinde belirtilen özel güvenlik temel eğitimini başarıyla tamamlamış olmaları gerekir.

Kurucu ve yöneticilerde aranan şartların kaybedilmesi halinde iki ay içinde eksiklik giderilmediği veya bu kurucu ve yöneticiler değiştirilmediği takdirde faaliyet izni iptal edilir.

Bu şirketler tarafından üçüncü kişi, kurum ve kuruluşlara sağlanacak koruma ve güvenlik hizmetleri, hizmetin başlamasından en geç bir hafta önce ilgili valiliğe yazılı olarak bildirilir. Acil ve geçici nitelikteki koruma ve güvenlik hizmetlerinde süre kaydı aranmaz.

Ek önlemler

MADDE 6. — Mülkî idare amirleri havalimanı, liman, gümrük, gar ve istasyon gibi yerler ile spor müsabakalarının, sahne gösterilerinin ve benzeri etkinliklerin yapıldığı yerlerdeki özel güvenlik tedbirlerini denetlemeye ve kamu güvenliğinin gerektirdiği hallerde ek önlemler aldırma yetkilidir.

Kamu güvenliğinin sağlanması yönünden 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu ile vali ve kaymakamlara verilen yetkiler saklıdır. Bu yetkilerin kullanılmasında özel güvenlik birimi ve özel güvenlik personeli mülkî idare amirinin ve genel kolluk amirinin emirlerini yerine getirmek zorundadır.

İKİNCİ BÖLÜM Özel Güvenlik Görevlileri

Özel güvenlik görevlilerinin yetkileri

MADDE 7. — Özel güvenlik görevlilerinin yetkileri şunlardır:

- Koruma ve güvenliğini sağladıkları alanlara girmek isteyenleri duyarlı kapıdan geçirme, bu kişilerin üstlerini dedektörle arama, eşyaları X-ray cihazından veya benzeri güvenlik sistemlerinden geçirme.
- Toplantı, konser, spor müsabakası, sahne gösterileri ve benzeri etkinlikler ile cenaze ve düğün törenlerinde kimlik sorma, duyarlı kapıdan geçirme, bu kişilerin üstlerini dedektörle arama, eşyaları X-ray cihazından veya benzeri güvenlik sistemlerinden geçirme.
- 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 127 nci maddesine göre yakalama ve yakalama nedeniyle orantılı arama.
- Görev alanında, haklarında yakalama, tutuklama veya mahkûmiyet kararı bulunan kişileri yakalama ve arama.
- Yangın, deprem gibi tabii afet durumlarında ve imdat istenmesi halinde görev alanındaki işyeri ve konutlara girme.
- Hava meydanı, liman, gar, istasyon ve terminal gibi toplu ulaşım tesislerinde kimlik sorma, duyarlı kapıdan geçirme, bu kişilerin üstlerini dedektörle arama, eşyaları X-ray cihazından veya benzeri güvenlik sistemlerinden geçirme.
- Genel kolluk kuvvetlerine derhal bildirmek şartıyla, aramalar sırasında suç teşkil eden veya delil olabilecek ya da suç teşkil etmemekle birlikte tehlike doğurabilecek eşyayı emanete alma.
- Terk edilmiş ve bulunmuş eşyayı emanete alma.
- Kişinin vücudu veya sağlığı bakımından mevcut bir tehlikeden korunması amacıyla yakalama.
- Olay yerini ve delilleri koruma, bu amaçla Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 157 nci maddesine göre yakalama.
- Türk Medeni Kanununun 981 inci maddesine, Borçlar Kanununun 52 nci maddesine, Türk Ceza Kanununun 49 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) ve (2) numaralı bentlerine göre zor kullanma.

Silah bulundurma ve taşıma yetkisi

MADDE 8. — Hangi koruma ve güvenlik hizmeti için ne miktar ve özellikle ateşli silah bulundurulabileceği komisyon tarafından belirlenir. Ancak eğitim ve öğretim kurumlarında, sağlık tesislerinde, talih oyunları işletmelerinde, içkili yerlerde silahlı özel güvenlik görevlisi çalıştırılmasına izin verilmez. Özel güvenlik görevlileri, özel toplantılarda, spor müsabakalarında, sahne gösterileri ve benzeri etkinliklerde silahlı olarak görev yapamazlar.

Koruma ve güvenlik hizmetinde kullanılacak silah ve teçhizat, ilgili kişi veya kuruluş tarafından temin edilir. Özel güvenlik şirketleri ateşli silah alamaz ve bulunduramazlar. Ancak özel güvenlik şirketlerine, para ve değerli eşya nakli, geçici süreli koruma ve güvenlik hizmetlerinde kullanılmak üzere, özel güvenlik eğitimi veren kurumlara, silah eğitiminde kullanılmak üzere, komisyonun kararı ve valinin onayı ile silah alma, kullanma ve taşıma izni verilebilir.

Görev alanı

MADDE 9. — Bu görevliler 7 nci maddede sayılan yetkileri sadece görevli oldukları süre içinde ve görev alanlarında kullanabilirler.

Özel güvenlik görevlileri silahlarını görev alanı dışına çıkaramazlar. İşlenmiş bir suçun sanığı veya suç işleyeceğinden kuvvetle şüphe edilen kişinin takibi, dışarıdan yapılan saldırılara karşı tedbir alınması, para ve değerli eşya nakli, kişi koruma ve cenaze töreni gibi güzergâh ifade eden durumlarda güzergâh boyu görev alanı sayılır. Görev alanı, zorunlu hallerde Komisyon kararıyla genişletilebilir.

Zor kullanma ve yakalama yetkilerinin kullanılmasını gerektiren olaylar en seri vasıtayla yetkili genel kolluğa bildirilir; yakalanan kişi ve zapt edilen eşya genel kolluğa teslim edilir.

Özel güvenlik görevlerinde aranacak şartlar

MADDE 10. — Özel güvenlik görevlerinde aşağıdaki şartlar aranır:

- Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak.
- En az lise veya dengi okul mezunu olmak.
- 18 yaşını doldurmuş olmak.
- Taksirli suçlar hariç olmak üzere, ağır hapis veya altı aydan fazla hapis veyahut affa uğramış olsa bile Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlarla, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, emniyeti suiistimal, sahtecilik, hileli iflas veya istimal ve istihlak kaçakçılığı hariç kaçakçılık, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma, laf atma, sarkıntılık, ırza tasallut, ırza geçme, kız, kadın veya çocuk kaçırma ve alkoyma, fuhsa teşvik, fuhsu için aracılık, uyuşturucu madde kullanma, uyuşturucu madde kaçakçılığı suçlarından dolayı hükümlü bulunmamak.
- Kamu haklarından yasaklı olmamak.
- Görevin yapılmasına engel olabilecek vücut ve akıl hastalığı ile özürülü bulunmamak.
- 14 üncü maddede belirtilen özel güvenlik temel eğitimini başarıyla tamamlamış olmak.

Çalışma izni

MADDE 11. — Özel güvenlik görevlisi olarak istihdam edilecekler ile özel güvenlik şirketlerinde ve özel güvenlik eğitimi verecek kurumlarda yönetici olarak çalışacaklar hakkında valilikçe güvenlik soruşturması yapılır. Soruşturma sonucu olumlu olanlara, bu Kanunun 14 üncü maddesinde belirtilen özel güvenlik temel eğitimini başarıyla bitirmiş olmak şartıyla, valilikçe beş yıl süreli çalışma izni verilir. Ateşli silah taşımayacak özel güvenlik görevlileri hakkında sadece arşiv araştırması yapılır. Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması bir ay içinde tamamlanır.

Göreve başlayan özel güvenlik görevlileri işveren tarafından onbeş gün içinde valiliğe bildirilir.

Çalışma izninin yenilenebilmesi için, güvenlik soruşturmasının olumlu olması ve Kanunun 14 üncü maddesinde belirtilen özel güvenlik yenileme eğitiminin başarıyla tamamlanmış olması zorunludur.

Özel güvenlik görevlilerinde aranan şartlardan herhangi birisinin kaybedilmesi halinde çalışma izni iptal edilir.

Genel kolluk kuvvetinden emekli olanlar ile en az beş yıl fiilen bu görevde çalıştıktan sonra kendi istekleriyle görevinden ayrılmış olanlarda, görevlerinden ayrıldıkları tarihten itibaren beş yıl süreyle özel güvenlik temel eğitimi şartı aranmaz.

Kimlik

MADDE 12. — Özel güvenlik görevlilerine valilikçe kimlik kartı verilir. Kimlik kartında görevlinin adı ve soyadı ile silahlı ya da silahsız olduğu belirtilir.

Kimlik kartı görev alanı ve süresi içerisinde herkes tarafından görülebilecek şekilde yakaya takılır. Üzerinde kimlik kartı olmayan özel güvenlik görevlileri Kanunun 7 nci maddesinde sayılan yetkileri kullanamazlar.

Herhangi bir sebeple görevinden ayrılan özel güvenlik görevlileri işveren tarafından onbeş gün içinde valiliğe bildirilir.

Kıyafet

MADDE 13. — Özel güvenlik görevlileri görev alanı içinde ve süresince üniforma giyerler. Görevin ve işyerinin özelliği nedeniyle gerekli görülür hallerde sivil kıyafetle görev yapılmasına komisyon izin verebilir.

Eğitim

MADDE 14. — Özel güvenlik temel eğitimi teorik ve pratik eğitim ile silah eğitiminden oluşmak üzere yüzyirmi ders saatinden; yenileme eğitimi altmış ders saatinden az olmamak üzere düzenlenir. Halen bünyesinde güvenlik fakültesi veya meslek yüksek okulu bulunan ve bünyesinde güvenlik bölümleri (fakülte veya meslek yüksek okulu) açabilecek olan üniversitelerin bu bölümlerinden mezun olanlarda beş yıl süreyle silah eğitimi hariç özel güvenlik temel eğitimi şartı aranmaz.

Özel güvenlik eğitimi ücreti karşılığında İçişleri Bakanlığınca verilebileceği gibi, Bakanlığın izni ile özel eğitim kurumlarının da verilebilir. Özel güvenlik eğitimi verecek kurumların kurucu ve yöneticilerinde 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen şartlar aranır.

Özel güvenlik eğitiminin niteliği, müfredatı, eğitimcilerde ve eğitim merkezlerinde aranacak şartlar ile eğitim sonucu yeterliliğin belirlenmesine ilişkin esas ve usuller yönetmelikle düzenlenir.

Tazminat

MADDE 15. — Bu Kanunda yazılı görevleri yerine getirirken yaralanan, sakatlanan özel güvenlik görevlilerine veya ölen özel güvenlik görevlisinin kanunî mirasçılarına, iş sözleşmesinde veya toplu iş sözleşmesinde belirlenen miktar ve esaslar çerçevesinde tazminat ödenir. Ancak, genel hükümlere göre daha yüksek miktarda tazminat ödenmesine mahkemelerce hükmedilmesi halinde, iş sözleşmesine veya toplu iş sözleşmesine dayanılarak ödenen tutarlar mahsup edilir.

Birinci fıkraya hükümleri gereğince ödenecek tazminat, 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında ödenmesi gereken diğer tazminatlarla ilişkilendirilmaz.

Kamu kurum ve kuruluşlarında bu Kanunda yazılı görevleri yerine getirirken yaralanan, sakatlanan özel güvenlik görevlilerine veya ölen özel güvenlik görevlilerinin kanunî mirasçılarına; iş sözleşmesi, toplu iş sözleşmesi veya 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerinde belirtilen tazminat miktarlarından hangisi yüksek ise o miktar ödenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Yasaklar ve Ceza Hükümleri**

Görev dışında çalışma yasağı

MADDE 16. — Özel güvenlik personeli, Kanunda belirtilen koruma ve güvenlik hizmetleri dışında başka bir işte çalıştırılmaz.

Grev yasağı

MADDE 17. — Özel güvenlik personeli greve katılamaz.

Görevden uzaklaştırma yasağı

MADDE 18. — Özel güvenlik görevlileri lokavt dolayısıyla işten uzaklaştırılmaz.

Adli suçlar ve cezalar

MADDE 19. — Bu Kanunda öngörülen adli suçlar ve cezalar şunlardır:

- a) Bu Kanunun 3 üncü maddesinde belirtilen özel güvenlik iznini almadan özel güvenlik görevlisi istihdam eden kişilere veya kuruluşların yöneticilerine altı aya kadar hapis ve altı milyar lira ağır para cezası verilir.
- b) Bu Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen faaliyet iznini almadan özel güvenlik faaliyetinde bulunan şirketlerin kurucu ve yöneticilerine, bu Kanunun 3 üncü maddesinde belirtilen izni almadan özel güvenlik birimi oluşturan kurum ve kuruluşların yöneticilerine, bu Kanunun 14 üncü maddesinde belirtilen izni almadan özel güvenlik eğitimi veren kurum ve kuruluşların yöneticilerine bir yıla kadar hapis ve yirmimilyar lira ağır para cezası verilir. Bu şekilde cezalandırılan kişiler, özel güvenlik şirketlerinde ve özel güvenlik eğitimi veren kurumlarda kurucu ve yönetici olamazlar.
- c) Bu Kanunun 11 inci maddesine göre çalışma izni verilmeyen kişileri özel güvenlik görevlisi olarak istihdam eden kişi, kurum, kuruluş veya şirketlere, çalıştırdıkları her kişi için üç milyar lira ağır para cezası verilir. Bu kişiler silahlı olarak çalıştırılmış ise altı aya kadar hapis ve çalıştırılan her kişi için altı milyar lira ağır para cezası verilir.
- d) Bu Kanunun 21 inci maddesinde belirtilen özel güvenlik malî sorumluluk sigortasını yaptırmadan özel güvenlik görevlisi istihdam eden kişi; kurum, kuruluş veya şirketlerin yöneticilerine istihdam ettikleri her kişi için üç milyar lira ağır para cezası verilir.
- e) Bu Kanunda belirtilen faaliyet iznini almadan özel güvenlik hizmeti veya özel güvenlik eğitimi verdiği ilân eden veya reklam yapan kişi; kurum, kuruluş veya şirketlerin yöneticilerine altı aya kadar hapis ve on milyar lira ağır para cezası verilir.

İdarî suçlar ve cezalar

MADDE 20. — Bu Kanunda öngörülen idarî suç ve para cezaları şunlardır:

- a) Diğer kişi, kurum ve kuruluşlara sağlanacak özel güvenlik hizmetini 5 inci maddede belirtilen süre içinde ilgili valiliğe bildirmeyen özel güvenlik şirketlerine her bildirim için birmilyar lira idarî para cezası verilir.
- b) 6 ncı madde uyarınca mülkî idare amirlerince istenen ilave tedbirleri almayan kişi; kurum, kuruluş veya şirketlerin yöneticilerine ikimilyar lira idarî para cezası verilir.
- c) 17 nci maddede belirtilen grev yasağına uymayan, ateşli silahını bu Kanuna aykırı veya görev alanı dışında kullanan veya özel güvenlik kimlik kartını başkasına kullandıran özel güvenlik görevlisine birmilyar lira idarî para cezası verilir ve bu kişilerin çalışma izni iptal edilir. Bu kişiler bir daha özel güvenlik görevlisi olamazlar.
- d) 22 nci madde gereğince tespit edilip giderilmesi istenen eksiklikleri gidermeyen kişi; kurum, kuruluş veya şirketlerin yöneticilerine ikimilyar lira idarî para cezası verilir.
- e) Özel güvenlik görevlisini koruma ve güvenlik hizmetleri dışında başka bir işte çalıştıran kişi, kurum ve kuruluşlara her eylemleri için birmilyar lira idarî para cezası verilir.
- f) 11 inci maddenin ikinci fıkrası ile 12 nci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen bildirimleri süresinde yerine getirmeyenlere birmilyar lira idarî para cezası verilir.

Bu maddede öngörülen idarî para cezaları o yerin en büyük mülkî amiri tarafından verilir. Verilen para cezalarına dair kararlar ilgililere 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilir. Bu cezalara karşı tebliğ tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz, verilen cezanın yerine getirilmesini durdurmaz. İtiraz, zaruret görülme hâllerinde, evrak üzerinden inceleme yapılarak en kısa sürede sonuçlandırılır. İtiraz üzerine verilen kararlara karşı bölge idare mahkemesine başvurulabilir. Bölge idare mahkemesinin verdiği kararlar kesindir. Bu Kanuna göre verilen idarî para cezaları, ilgili valilik veya kaymakamlığın bildirim üzerine 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre Maliye Bakanlığınca tahsil olunur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Özel güvenlik malî sorumluluk sigortası

MADDE 21. — Özel hukuk kişileri ve özel güvenlik şirketleri, istihdam ettikleri özel güvenlik görevlilerinin üçüncü kişilere verecekleri zararların tazmini amacıyla özel güvenlik malî sorumluluk sigortası yaptırmak zorundadır. Özel güvenlik malî sorumluluk sigortasına ilişkin esas ve usuller Hazine Müsteşarlığınca belirlenir.

Bu maddede öngörülen özel güvenlik malî sorumluluk sigortası, Türkiye’de ilgili branşta çalışmaya yetkili olan sigorta şirketleri tarafından yapılır. Bu sigorta şirketleri özel güvenlik malî sorumluluk sigortasını yapmakla yükümlüdürler. Bu yükümlülüğe uymayan sigorta şirketlerine Hazine Müsteşarlığınca sekizmilyar lira idarî para cezası verilir. Bu para cezasının tahsilinde ve cezaya itiraz usulünde 20 nci maddenin ikinci fıkrası hükümleri uygulanır.

Denetim

MADDE 22. — İçişleri Bakanlığı ve valilikler özel güvenlik hizmetleri kapsamında, özel güvenlik birimlerini, özel güvenlik şirketlerini ve özel güvenlik eğitimi veren kurumları denetlemeye yetkilidir. Denetimin mahiyeti, kapsamı, usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

Denetim sonucu tespit edilen eksikliklerin ilgili kişi, kurum, kuruluş ve şirketlerce verilen süre içinde giderilmesi zorunludur.

Amacı dışında faaliyet gösterdiği veya suç kaynağına dönüştüğü tespit edilen şirketlerin ve özel eğitim kurumlarının faaliyet izni iptal edilir. Bu şekilde faaliyet izni iptal edilen şirketlerin veya kurumların, kurucu ve yöneticileri, özel güvenlik şirketlerinde ve özel güvenlik eğitimi veren kurumlarda kurucu ve yönetici olamazlar.

Ceza uygulaması

MADDE 23. — Özel güvenlik görevlileri Türk Ceza Kanununun uygulanmasında memur sayılır.

Bunlara karşı görevleri sebebiyle suç işleyenler Devlet memurları aleyhine suç işlemiş gibi cezalandırılır.

Ruhsat harcı

MADDE 24. — Özel güvenlik şirketlerine ve özel güvenlik eğitimi verecek kurumlara faaliyet izni verilmesi için on milyar lira, özel güvenlik görevlilerine çalışma izni verilmesi için ikiyüzmilyon lira ruhsat harcı alınır ve bu harç mal sandığına yatırılır.

Yeniden değerlendirme oranının uygulanması

MADDE 25. — Bu Kanunun 19 uncu maddesinde belirtilen ağır para cezaları, 20 nci maddesinde belirtilen idarî para cezaları, 21 inci maddesinde belirtilen idarî para cezası, 24 üncü maddesinde belirtilen ruhsat harçlarına ilişkin miktarlar her yıl 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranına göre artırılır.

Yönetmelik

MADDE 26. — Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelik, İçişleri Bakanlığınca bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde çıkarılır.

Yürürlükten kaldırılan kanun

MADDE 27. — 22.7.1981 tarihli ve 2495 sayılı Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 2495 sayılı Kanuna göre kurulmuş olan özel güvenlik teşkilatlarına özel güvenlik izni, özel güvenlik görevlilerine de beş yıl süreyle çalışma izni verilmiş sayılır.

Yürürlük

MADDE 28. — Bu Kanunun 19 ve 20 nci maddeleri Kanunun yayımı tarihinden itibaren dokuz ay sonra, diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 29. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

07 Ekim 2004 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 25606

İçişleri Bakanlığından :

Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı, 10/6/2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunun uygulanmasına yönelik usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik, 5188 sayılı Kanun kapsamında özel güvenlik izninin verilmesi, özel güvenlik şirketlerine ve özel eğitim kurumlarına faaliyet izni verilmesi, özel güvenlik görevlilerine çalışma izni verilmesi, özel güvenlik eğitiminin niteliği, müfredatı, eğitimcilerde ve eğitim merkezlerinde aranacak şartlar ve eğitim sonucu yeterliliğin belirlenmesi, özel güvenlik hizmetlerinin denetlenmesi ve diğer hususları kapsar.

Hukuki Dayanak

Madde 3- Bu Yönetmelik, 10/6/2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunun 26 ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu yönetmelikte geçen;

Kanun: 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunu,

Bakanlık: İçişleri Bakanlığı'nı,

Komiyon: Her ilde vali yardımcısının başkanlığında, il emniyet müdürlüğü, il jandarma komutanlığı, ticaret odası başkanlığı ve sanayi odası başkanlığı temsilcilerinden oluşan özel güvenlik komiyonunu,

Merkezi Sınav Komiyonu: Özel güvenlik eğitimi sonunda yapılacak olan yazılı ve uygulamalı sınavları yürütmek üzere, Bakanlıkça belirlenecek bir mülki idare amirinin başkanlığında bir üyesi Jandarma Genel Komutanlığından olmak üzere beş kişiden oluşan komiyonu,

Uygulamalı Sınav Komiyonu: Özel güvenlik eğitimi sonunda illerde yapılacak olan uygulamalı sınavları yürütmek üzere, vali tarafından oluşturulacak en az 3 kişiden müteşekkil komiyonu veya komiyonları,

Özel güvenlik birimi: Bir kurum veya kuruluşun güvenliğini sağlamak üzere, kendi bünyesinde kurulan birimi,

Özel güvenlik şirketi: Türk Ticaret Kanunu'na göre kurulan ve üçüncü kişilere koruma ve güvenlik hizmeti veren şirketleri,

Özel eğitim kurumu: Özel güvenlik görevlileri ve yönetici adaylarına özel güvenlik eğitimi vermek üzere Bakanlık izniyle kurulan eğitim kurumlarını,

Alarm merkezi: konut, işyeri ve tesislerin güvenliğini sağlamak amacıyla, teknik donanım kullanarak bunları izleyen işletmeleri,

Yönetici: Özel güvenlik şirketlerinde özel güvenlik görevlilerine emir ve komuta etme, alınacak güvenlik tedbirlerini, bunların yerini, sırasını ve zamanını belirleme ve değiştirme yetki ve sorumluluğuna sahip olan yöneticiler ile özel güvenlik eğitim kurumlarında eğitimden sorumlu olan yöneticileri,

Özel güvenlik görevlisi: Kanun kapsamında özel koruma ve güvenlik hizmetini yerine getirmek amacıyla istihdam edilen kişileri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Özel Güvenlik Komiyonu ve Görevleri

Özel Güvenlik Komiyonu

Madde 5- Özel güvenlik komiyonu, her ilde valinin görevlendireceği bir vali yardımcısının başkanlığında, il emniyet müdürlüğü, il jandarma komutanlığı, ticaret odası başkanlığı ve sanayi odası başkanlığının temsilcilerinden oluşur. Sanayi odasının bulunmadığı illerde Komiyona, ticaret ve sanayi odası başkanlığının temsilcisi katılır. Özel güvenlik izni verilmesi ya da bu uygulamanın kaldırılması için başvuran kişi yada kuruluşun temsilcisi Komiyonun ilgili toplantısına üye olarak katılır.

Komiyon, gerekli hallerde başkanın çağırısı üzerine toplanır. Komiyon, üye tam sayısının yarısının bir fazlasıyla toplanır ve oy çokluğuyla karar alır. Oyların eşitliği halinde başkanın bulunduğu taraf çoğunluk sayılır ve çekimser oy kullanılmaz. Özel güvenlik izni için başvuran kişi ya da kuruluşun temsilcisi toplantıya katılır. Komiyon kararları, başkan ve üyeler tarafından imzalanır ve Karar Defterine kaydedilir.

Kanunun 3 üncü maddesinde belirtilen istisnai haller dışında, Komiyonun olumlu kararı olmadan vali tarafından özel güvenlik izni verilemez.

Özel Güvenlik Komiyonunun Görevleri

Madde 6- Özel güvenlik komiyonunun görevleri şunlardır:

- İş veya konumu sebebiyle korunma ihtiyacı duyan kişinin talebi üzerine, özel güvenlik personeli istihdam etmek veya özel güvenlik şirketlerinden hizmet satın almak suretiyle güvenliğin sağlanmasına karar vermek,
- Kurum ve kuruluşların talebi üzerine, işyerinin, çalışanların ve tesislerin özel güvenlik birimi kurmak veya özel güvenlik şirketlerinden hizmet satın almak suretiyle güvenliğin sağlanmasına karar vermek,
- Özel güvenlik hizmetini yerine getirecek azami personel sayısını, bulundurulabilecek veya taşınabilecek silah ve teçhizatın miktar ve niteliğini, gerektiğinde kişiler, özel güvenlik birimleri veya özel güvenlik şirketleri tarafından alınacak fiziki ve aletli güvenlik tedbirleri belirlemek,
- Para ve değerli eşya naklinde veya geçici süreli koruma ve güvenlik hizmetlerinde kullanılmak üzere özel güvenlik şirketlerince ve eğitimde kullanılmak üzere özel eğitim kurumlarında bulundurulabilecek veya taşınabilecek silah sayısını ve niteliğini belirlemek,
- Koruma ve güvenlik hizmetinin yerine getirileceği alanı belirlemek ve zorunlu hallerde görev alanını genişletmek,
- Para ve değerli eşya nakli veya cenaze töreni gibi kamuya açık ya da umumi mahallerde sağlanan özel güvenlik hizmetlerinde kamu hürriyetlerinin korunması amacıyla gerektiğinde sınırlandırıcı kararlar almak,
- Özel güvenlik uygulamasının sona erdirilmesine ilişkin talepleri karara bağlamak,
- Özel güvenlik faaliyetleriyle ilgili denetim sonucunda, valinin talebi üzerine alınacak tedbirleri kararlaştırmak,
- Kanun ve Yönetmelikte belirtilen diğer hususlar ile vali tarafından görüşülmesi istenen konuları görüşüp karara bağlamak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Özel Güvenlikle İlgili İzinlerin Verilmesi

Özel Güvenlik

Madde 7- Kanun kapsamında özel güvenlik, kişiler tarafından özel güvenlik görevlisi istihdam edilerek; kurum veya kuruluş bünyesinde özel güvenlik birimi kurularak veya özel güvenlik şirketlerinden hizmet satın alınmak suretiyle sağlanabilir. Özel güvenlik hizmetinin ne şekilde sağlanacağı kişi veya kuruluşlar tarafından belirlenir.

Özel Güvenlik İzni

Madde 8- Kişi ve kuruluşlar, özel güvenlik izni için valiliğe yapacakları başvuruda özel güvenlik hizmetinin konusunu, özel güvenlik hizmetinin ne şekilde yerine getirileceğini, hizmetin azami olarak kaç personel eliyle yürütüleceğini, ihtiyaç duyulacak silah ve teçhizatın miktar ve niteliğini belirtir.

Valilik tarafından özel güvenlik talebine ilişkin gerekli inceleme yapıldıktan sonra Komisyon, özel güvenlik izninin verilip verilmemesine, özel güvenliğin sağlanmasına ilişkin yönetime ve özel güvenlik hizmetini yerine getirecek azami personel sayısına, bu amaçla bulundurulacak veya taşınacak silahların azami sayısına karar verir.

Genel güvenlik kapsamında korunmanın mümkün olduğu ya da özel koruma ve güvenlik uygulamasının kamu hürriyetlerinin korunması açısından sakıncalı görüldüğü hallerde özel güvenlik izni verilmemesine karar verilir ve bu kararın gerekçesi de belirtilir.

Komisyonun özel güvenlik izni verilmesi ya da verilmemesi yönündeki kararları valinin onayına sunulur. Özel güvenlik izni verilen kişi ve kuruluşlar için Ek-1'deki Özel Güvenlik İzin Belgesi düzenlenir.

Özel güvenlik birimlerinde istihdam edilen özel güvenlik personelinin listesi ve özel güvenlik mali sorumluluk sigortası poliçelerinin birer sureti, personelin göreve başladığı tarihten itibaren on beş gün içinde valiliğe verilir.

Geçici ve Acil Durumlarda Özel Güvenlik İzni

Madde 9- Toplantı, konser, sahne gösterileri ve benzeri etkinliklerde, para veya değerli eşya nakli veya cenaze töreni gibi geçici veya acil hallerde, özel güvenlik izni vali tarafından verilir.

Geçici ve acil hallerde özel güvenlik izni, hizmeti yerine getirecek güvenlik şirketi tarafından alınır. İzin için yapılacak başvuruda koruma ve güvenlik hizmeti verilecek alan, istihdam edilecek özel güvenlik görevlileri ve kullanılacak teçhizat belirtilir. Hizmetin özelliğine ve önemine göre, valilikçe güvenlik planı istenebilir.

Güvenliğin sağlanması için ilgili şirket tarafından öngörülen tedbirlerin yetersiz görülmesi halinde valilik ilave tedbirler alınmasını veya güvenlik planının değiştirilmesini istemeye yetkilidir.

İzin konusu para ve değerli eşya nakli ise ayrıca, taşınacak silahlar ve kullanılacak araçlar başvuru dilekçesinde belirtilir.

Bankaların özel güvenlik birimlerinde gerçekleştirilecek para nakli için özel güvenlik izni alınmaz.

Faaliyet İzni ve Sona Erdirilmesi

Madde 10- Şirketler, üçüncü kişilere koruma ve güvenlik hizmeti verebilmek için Bakanlıktan faaliyet izni alır. Faaliyet izni verilebilmesi için şirket hisselerinin nama yazılı olması ve şirketin faaliyet alanının münhasıran koruma ve güvenlik hizmeti olması gerekir.

Özel güvenlik faaliyet izni için Bakanlığa yapılacak başvurulara aşağıdaki belgelerden birer suret eklenir:

- a) Şirketin ana sözleşmesinin yayımlandığı ticaret sicili gazetesinden bir örnek,
- b) Hisse sahipleri ve yöneticilerin nüfus cüzdan fotokopisi, imza sirküleri ve yerleşim yeri belgesi,
- c) Şirketi temsil edecek yöneticiler için yetki belgesi,
- d) Hisse sahipleri ve yöneticilerinin adli sicil kayıtları,
- e) Yöneticilerin dört yıllık yüksek okul mezunu olduğunu belgeleyen diploma veya diploma yerine geçen belge,
- f) Yöneticilerin özel güvenlik temel eğitimi sertifikası.

Şirketin kurucuları arasında tüzel kişi bulunması halinde, tüzel kişiliği temsil edecek kişinin, Kanunun gerçek kişi kurucularda aradığı şartları taşıması esastır.

Bilgi ve belgelerin incelenmesinden sonra Kanunda öngörülen şartları taşıdığı anlaşılan şirketlerin kurucu ve yöneticileri hakkında güvenlik soruşturması yaptırılır.

Soruşturma sonucu, faaliyet izni almaya hak kazanan şirketlere ruhsat harcını yatırmalarını müteakiben Ek-2'de örneği belirlenen "Özel Güvenlik Şirketi Faaliyet İzin Belgesi" düzenlenir.

Alarm merkezi veya özel eğitim kurumu açmak isteyen özel güvenlik şirketleri, bunların her biri için ayrıca izin almak zorundadır.

Özel güvenlik şirketlerinin kişi ve kuruluşlara sağlayacakları koruma ve güvenlik hizmetleri için yazılı sözleşme düzenlenir. Bu sözleşmelerde hizmet alacak kişi veya kuruluşun adı, adresi, hizmetin kapsamı, personel sayısı, hizmetin süresi ve diğer hususlar belirtilir. Hizmet sözleşmesinin bir sureti koruma ve güvenlik hizmetine başlamadan en az bir hafta önceden ilgili şirket tarafından valiliğe verilir. Ayrıca, istihdam edilen özel güvenlik personelinin listesi ve bunların özel güvenlik mali sorumluluk sigortası poliçelerinin birer sureti personel göreve başladığı tarihten itibaren on beş gün içinde ilgili şirket tarafından valiliğe verilir.

Özel güvenlik şirketleri, kurucuların, yöneticilerin ve özel güvenlik personelinin, Kanunda belirtilen şartları muhafaza edip etmediklerini valiliğe bildirir.

Kanun hükümlerine göre özel güvenlik izni alarak, bünyesinde özel güvenlik birimi kuranlar veya özel güvenlik hizmetini şirketlere yaptıranlar, en az bir ay önce başvurmak şartıyla, Komisyonun kararı ve Valinin onayı ile özel güvenlik uygulamasını sona erdirebilirler.

Yabancılar

Madde 11- Yabancı bir şirketin Türkiye'de özel güvenlik hizmeti vermesi, Türkiye'de kurulan bir şirkette yabancı ortak bulunması veya bir özel güvenlik eğitim kurumunda uzman eğitici olarak yabancı uyruklu kişilerin istihdamı müteakibliyet esaslarına göre Kanunda belirtilen şartlara tabidir. Bu alanda müteakibliyetin mevcut olup olmadığı Dışişleri Bakanlığından sorulur.

Koruma ve Güvenlik Planları

Madde 12- Özel güvenlik birimleri ve özel güvenlik şirketleri, bu Yönetmelik kapsamında güvenlik hizmeti verecekleri tesis ve alanlara ilişkin koruma ve güvenlik planlarının bir örneğini otuz gün içerisinde valiliğe verir. Valilik, koruma ve güvenlik planlarında değişiklik yapılmasını veya plandaki yetersizliklerin otuz gün içerisinde giderilmesini isteyebilir.

Mülki İdare Amirlerinin Yetkisi

Madde 13- Mülki idare amirleri, özel güvenlik uygulamasını ve özel güvenlik tedbirlerini halkın can ve mal güvenliğinin ve kamu hürriyetlerinin korunması amacıyla denetlemeye, özel güvenlik görevlilerinin yetkisini aşan uygulamaları kaldırmaya ve alınan güvenlik tedbirlerinin değiştirilmesini veya ilave tedbirler alınmasını istemeye yetkilidir. Spor müsabakalarında güvenliğin sağlanmasıyla ilgili olarak, 28/4/2004 tarihli ve 5149 sayılı Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunun il ve ilçe spor güvenlik kurullarına tanıdığı yetkiler saklıdır.

Özel güvenlik görevlileri ve yöneticileri görev alanları içerisinde genel güvenliğin ve kamu düzeninin bozulduğu hallerde durumu derhal genel kolluğa bildirir.

Özel güvenlik kapsamında korunan ve güvenliği sağlanan yerlerde can ve mal güvenliğinin ciddi şekilde tehlikeye düştüğü veya düşeceği anlaşıldığında, mülki idare amirleri genel kolluğu görevlendirir. Bu taktirde özel güvenlik görevlileri mülki idare amiri ve genel kolluk amirinin emrine girer.

Kanun ve bu Yönetmelik kapsamı dışında, her ne ad altında olursa olsun can ve mal güvenliğini sağlamak amacıyla denetim, gözetim ve kontrol hizmeti verilemez.

Önleyici Arama Yapılması

Madde 14- Görev alanında, can ve mal güvenliğinin ve kamu düzeninin sağlanması, suç işlenmesinin önlenmesi, taşınması veya bulundurulması yasaklanmış her türlü silah, patlayıcı madde veya eşyanın tespit edilmesi amacıyla detektörle, x-ray cihazından geçirecek veya Kanunda belirtilen durumlarda gerektiğinde üst araması yapılabilir.

Kamuya açık alanlarda üst araması, 24/5/2003 tarihli ve 25117 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Adli ve Önleme Aramaları Yönetmeliği hükümlerine göre yapılır. Bu alanlarda özel güvenlik görevlilerince yapılacak üst araması genel kolluğun gözetim ve denetiminde yapılır. Arama sırasında yakalanan kişiler veya el konulan madde ve cisimler, yasal işlemi yapılmak üzere bir tutanakla genel kolluğa teslim edilir.

Arama kişinin aynı cinsiyetindeki görevli tarafından yapılır.

Tabii Afet Hallerinde Yardım Yükümlülüğü

Madde 15- Özel güvenlik görevlileri, görev alanı içerisinde meydana gelebilecek yangın, deprem ve sel gibi tabii afetlerde arama ve kurtarma görevlilerine yardımcı olmakla yükümlüdür.

Suçta El Koyma

Madde 16- Özel güvenlik birimleri ve görevlileri, görev alanında bir suçla karşılaştığında suçta el koymak, suçun devamını önlemek, sanığı tespit ve yakalama ile olay yerini ve suç delillerini muhafaza ve yetkili genel kolluğa teslim etmekle görevli ve yetkilidir. Bunlar genel kolluğun olaya el koymasından itibaren araştırma ve delil toplama faaliyetine genel kolluğun talebi halinde yardımcı olur.

Özel Güvenlik Görevlisi Çalışma İzni

Madde 17- Özel güvenlik görevlisi çalışma izni için yapılacak başvurulara aşağıdaki belgeler eklenir.

- Diploma fotokopisi,
- Nüfus cüzdanı fotokopisi,
- Adli sicil kaydı,
- Dört adet vesikalık fotoğraf,
- Sağlık raporu,
- Özel güvenlik temel eğitimi sertifikası.

Başvuru sahiplerinden haklarında, yapılacak güvenlik soruşturması olumlu olanlara, ruhsat harcını yatırdıkları takdirde, kendilerine beş yıl süreyle geçerli, Ek-3 teki örneğe uygun olarak “Özel Güvenlik Görevlisi Kimlik Kartı” verilir. Kimlik belgesinde çalışma izin süresi belirtilir. Özel güvenlik görevlilerinde aranan şartlardan herhangi birisinin kaybedildiğinin tespiti halinde çalışma izni valilikçe iptal edilir.

Güvenlik soruşturması özel güvenlik eğitimi devam ederken de yaptırılabilir. Bu takdirde başvuru sırasında özel güvenlik temel eğitimi sertifikası istenmez.

Silahsız olarak görev yapacak özel güvenlik görevlileri hakkında sadece arşiv araştırması yapılır.

Genel kolluk kuvvetinden emekli olanlar ile en az beş yıl fiilen bu görevde çalıştıktan sonra kendi istekleri ile görevinden ayrılmış olanlarda, emekli oldukları veya ayrılmış oldukları tarihten itibaren beş yıl süre ile özel güvenlik temel eğitimi şartı aranmaz.

Üniversitelerin güvenlik fakültesi veya güvenlikle ilgili meslek yüksekokullarından mezun olanlardan da mezun oldukları tarihten itibaren beş yıl süre ile silah eğitimi hariç özel güvenlik temel eğitimi şartı aranmaz.

5 ve 6 ncı fıkralarda belirtilen görevlilere, özel güvenlik temel eğitimi ile ilgili olarak sağlanan beş yıllık istisna süresi içinde başvurmak şartıyla, beş yıl süreyle özel güvenlik çalışma izni verilir. Bu sürenin sonunda bu görevlilerden sadece yenileme eğitimi sertifikası istenir.

Sağlık Şartları

Madde 18- Özel güvenlik görevlisi çalışma izni verilebilmesi için, Kanununun 10 uncu maddesinde sayılan şartların yanı sıra aşağıda belirtilen hususları kapsayacak şekilde, bir hastaneden veya yeterli bir sağlık kuruluşundan alınan “özel güvenlik görevlisi olur” ibareli sağlık raporu istenir.

- Psikiyatri: Psikiyatrik bir hastalık veya kişilik bozukluğu (Psikopati); alkol ve uyuşturucu bağımlılığı olmamak.
- Nöroloji: Özel güvenlik hizmetini yerine getirmesine engel teşkil edebilecek nörolojik rahatsızlığı olmamak.
- Göz: Körlük, gece körlüğü veya renk körlüğü olmamak.
- Kulak Burun Boğaz (KBB): Özel güvenlik hizmetini yapmasını engel teşkil edebilecek işitme kaybı olmamak.
- Ortopedi: Kas veya iskelet sisteminde ileri derecede hareket kısıtlılığı olmamak.

Çalışma İzninin Yenilenmesi

Madde 19- Çalışma izni, kimlik belgesinin düzenlendiği tarihten itibaren beş yıl süre ile geçerlidir. Bu sürenin sonunda çalışma izninin yenilenebilmesi için özel güvenlik görevlilerinden yeni sağlık raporu, adli sicil kaydı ve özel güvenlik yenileme eğitimi sertifikası istenir. Çalışma izni yenilenmeden önce, özel güvenlik görevlisi hakkında yeniden arşiv araştırması ve güvenlik soruşturması yaptırılır.

Çalışma izninin yenilendiği verilecek kimlik belgesine işlenir.

Özel Güvenlik Görevlilerinin Bildirilmesi

Madde 20- Kişi, kuruluş ve şirketlerce, istihdam edilen veya herhangi bir sebeple görevinden ayrılan özel güvenlik görevlileri on beş gün içinde valiliğe bildirilir. Özel güvenlik hizmetinin şirketlere gördürülmesi halinde kişi ve kuruluşların ayrıca bildirim yükümlülüğü yoktur.

Kimlik Belgesi

Madde 21- Özel güvenlik görevlilerine valiliklerce verilen kimlik kartında görevlinin adı ve soyadı ile silahlı ya da silahsız olduğu belirtilir. Kimlik kartı görev alanı ve süresi içerisinde herkes tarafından görülebilecek şekilde yakaya takılır. Kimliğin kaybedilmesi halinde işveren durumu derhal valiliğe bildirir.

Üniforma ve Teçhizat

Madde 22- Özel güvenlik görevlilerinin giyeceği üniforma ve üniformayı tamamlayan diğer unsurlar, Türk Silahlı Kuvvetleri ve genel kolluk kuvvetleri ile kanunlarla kurulan özel kolluk kuvvetlerinde kullanılan renkte, biçim ve motifte olamaz. Üniforma ve üniformayı tamamlayan unsurlar ve

teçhizat özel güvenlik birimlerince belirlendikten sonra, Komisyonun onayına sunulur. Üniformada şirketi tanıttıcı isim, işaret veya logo bulunur. Özel güvenlik şirketlerince kullanılacak üniforma ve üniformayı tamamlayan unsurlar ile teçhizat Bakanlıkça onaylanır.

Özel güvenlik görevlileri gece görevinde, spor müsabakalarında, konser ve sahne gösterilerinde üniformanın üzerine, arkasında ışığı yansıtan Ek-4'te gösterilen "ÖZEL GÜVENLİK" ibaresi yazılı yeleşli giyerler.

Alarm Merkezleri

Madde 23- Alarm merkezi kurma ve izleme izni valiliklerce verilir. Alarm merkezi kurma ve izleme izni için valiliğe yapılacak başvuruya aşağıdaki belgelerden birer suret eklenir.

- Kurucu ve yöneticilerin adli sicil kayıtları,
- Kurucu ve yöneticilerin nüfus cüzdan sureti ve ikamet belgeleri,
- Yöneticilerin dört yıllık yüksek okul mezunu olduğunu belgeleyen diploma veya dengi belgenin örneği,
- Alarm merkezini temsil edecek yöneticiler için yetki belgesi,
- Yöneticilerin özel güvenlik temel eğitim sertifikası (genel kolluk birimlerinde daha önce çalışmış olanlardan buna ilişkin belge),
- Alarm merkezinde kullanılacak teknik teçhizatın amaca elverişliliğine ilişkin taahhütname.

Bilgi ve belgelerin incelenmesinden sonra gerekli şartları taşıdığı anlaşılan şirketlerin yöneticileri hakkında güvenlik soruşturması yaptırılır. Soruşturma sonuçlarının olumlu olması halinde, Ek-5' de örneği belirlenen "Alarm Merkezi Kurma ve İzleme İzin Belgesi" düzenlenir. Kanunun yürürlüğe girmesinden önce yetkili merciler tarafından verilen Alarm Merkezi Kurma ve İzleme izinleri verildikleri süre için geçerlidir.

Alarm merkezleri, alarm sistemleri aracılığıyla sürekli olarak yapılan izleme sırasında gelen ihbarları değerlendirir ve teknik bakımdan doğrulanan ihbarları sorumluluk bölgesindeki genel kolluğa en kısa zamanda bildirir.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Özel Güvenlik Eğitimi**

Özel Güvenlik Eğitimi ve İzni

Madde 31- Özel güvenlik temel eğitimi ve yenileme eğitimi Bakanlıktan faaliyet izni alan özel eğitim kurumlarında yapılır. Özel güvenlik eğitim izni için Bakanlığa yapılacak başvuruya aşağıdaki bilgi ve belgelerden birer suret eklenir.

- Eğitim yapılacak tesisin adresi, tapusu veya kira sözleşmesi,
- Binaya ilişkin yapı kullanma izni veya eğitim kurumu açılmasında fenni sakınca olmadığına ilişkin belediyeden alınan yazı,
- Kurucu ve yöneticilerin adli sicil kayıtları,
- Kurucu, yönetici ve uzman eğitimcilerin nüfus cüzdan sureti ve ikamet belgeleri,
- Yöneticilerin dört yıllık yüksek okul mezunu olduğunu belgeleyen diploma veya dengi belgenin örneği,
- Eğitim kurumunu temsil edecek yöneticiler için yetki belgesi,
- Yöneticilerin özel güvenlik temel eğitim sertifikası (genel kolluk birimlerinde daha önce çalışmış olanlardan buna ilişkin belge).

Müracaatların Değerlendirilmesi

Madde 32- Bilgi ve belgelerin eksiksiz olarak teslim edildiği anlaşıldığında, eğitim merkezinin bulunduğu ilde, başkanı emniyet müdürü rütbesinde olan ve üç kişiden oluşan bir inceleme komisyonu görevlendirilir. Bu komisyon tarafından, tesisin özel güvenlik eğitimi verilmesine uygun olup olmadığı, eğitim araç ve gereçleriyle, teçhizatın yeterli olup olmadığı, yangına karşı gerekli önlemlerin alınıp alınmadığı, belge ve bilgilerin gerçeği yansıtmadığı araştırılarak, belirtilen yerde eğitim merkezi açılıp açılmayacağına ilişkin bir rapor düzenlenir.

Başvurunun alınmasıyla birlikte açılacak eğitim kurumunun yöneticisi hakkında güvenlik soruşturması başlatılır.

İnceleme ve soruşturma sonucu olumlu olan özel güvenlik eğitim kurumları hakkında, ruhsat harcını yatırmalarını müteakiben, Ek-10' da örneği belirlenen "Özel Güvenlik Eğitim Kurumu Faaliyet İzin Belgesi" düzenlenir.

Eğitim Programı

Madde 33- Özel güvenlik eğitimine alınan adaylar asgari yüz yirmi saatlik eğitime tabi tutulur. Programın otuz saati silah ve atış eğitimine ayrılır. Ateşli silah taşımayacak özel güvenlik görevlilerinin silah ve atış eğitimini alması zorunlu değildir. Bu görevlilerin temel eğitimi doksan saatten aşağı olmayacak şekilde düzenlenir.

Özel güvenlik temel eğitiminde okutulacak dersler, asgari ders saatleri, uzman öğreticilerin nitelikleri Ek-11' deki tabloda gösterilmiştir.

Havalimanı ve havaalanlarında istihdam edilecek özel güvenlik görevlileri alan dersleri ile Uyuşturucu Madde Bilgileri dersini, deniz limanlarında istihdam edilecek özel güvenlik görevlileri, Deniz Limanı Güvenliği ve Uyuşturucu Madde Bilgileri derslerini almak zorundadır.

Özel güvenlik görevlilerinin çalışacakları kuruluş ve tesislerin özelliğine göre, eğitim kurumunca, programa ilave konular dahil edilebilir.

Özel güvenlik görevlisi istihdam edenler, personelin fiziki yeterliliğinin görev müddetince sürmesini sağlamakla yükümlüdür.

Silah Bilgisi ve Atış dersinin tüm uygulamaları ve silah atış eğitimleri poligon ortamında yapılır. Özel eğitim kurumları, kendilerine ait atış poligonu bulunmaması halinde, özel kişilere veya genel kolluğa ait atış poligonlarından yararlanabilir. Bu kurumlar, atış eğitimini yaptıracağı atış poligonunu, eğitim faaliyetine başladığı tarihten itibaren on beş gün içinde Bakanlığa bildirir.

Güvenlik Sistemleri dersi, güvenlik cihazlarının kurulu bulunduğu alanlarda da yapılabilir.

Yenileme Eğitimi

Madde 34- Özel güvenlik görevlilerinden, beş yıllık çalışma izninin bitmesi üzerine, çalışma izninin yenilenebilmesi için özel güvenlik yenileme eğitimi sertifikası istenir. Aynı şekilde, özel güvenlik şirketleri ve özel eğitim kurumlarının yöneticilerinin yenileme eğitimini alması ve beş yılda bir yenileme eğitimi sertifikasını Bakanlığa ibraz etmesi zorunludur.

Yenileme eğitimi altmış ders saatinden oluşur. Teorik ve uygulamalı dersler ilgili eğitim kurumu tarafından, temel eğitim konuları arasından seçilerek oluşturulur. Dersler, eğitim konularındaki son gelişmeleri ve yargı içtihatlarını da kapsar. Yenileme eğitiminin yirmi ders saati silah eğitimine ayrılır.

Havalimanı ve deniz limanlarında görevli özel güvenlik görevlilerinin yenileme eğitimi için uluslararası sözleşmelerden kaynaklanan diğer hükümler saklıdır.

Yenileme eğitiminden sonra, yazılı ve uygulamalı sınavda başarılı olanlara özel güvenlik yenileme eğitimi sertifikası düzenlenir. Sınava başvuranlardan özel güvenlik yenileme eğitimi devam çizelgesi istenir.

Eğitim Kurslarına Devam Zorunluluğu

Madde 35- Adayların, özel güvenlik eğitimi süresince verilen derslerin en az üçte ikisine devamı zorunludur. Özel eğitim kurumlarınca, kursun sonunda adayların derslere devam durumunu gösteren devam çizelgesi düzenlenir. Kabul edilebilir bir özrü bulunmaksızın derslerin %10 undan fazlasına devam etmeyenlerin kursla ilişkisi kesilir.

Sınav

Madde 36- Özel güvenlik temel eğitimini tamamlayanlar yazılı ve uygulamalı sınava tabi tutulur. Sınava kabul edilebilmek için adaylardan eğitim kursu devam çizelgesi istenir.

Yazılı sınav, merkezi sınav komisyonunca hazırlanan sorularla illerde yapılır.

Bakanlıkça belirlenen sayıda yazılı sınav gözlemcisi ve illerde yapılacak uygulamalı sınav komisyonlarında görevlendirilecek personel valilik tarafından belirlenir.

Yazılı Sınav

Madde 37- Yazılı sınav soruları Merkezi Sınav Komisyonu tarafından hazırlanır. Yazılı sınavın yeri, tarihi, başvuru süresi, başvuru sırasında istenecek belgeler ve diğer hususlar en az on beş gün önceden Komisyon tarafından belirlenerek ilan edilir.

Yazılı sınav soruları, eğitim konularının ağırlığına göre ve konuların tamamını kapsayacak şekilde hazırlanır ve çoktan seçmeli olarak yapılır.

Uygulamalı Sınav

Madde 38- Uygulamalı sınav, yazılı sınavdan hemen sonra yapılır. Sınava girecek aday sayısının fazla olması halinde, illerde birden fazla uygulamalı sınav komisyonu oluşturulabileceği gibi, sınav aynı gün bitirilemediği takdirde, devam eden günlerde de tamamlanabilir. Sınav, adayların silah bilgisi ve atış becerilerinin ölçülmesinden oluşan iki aşamayı kapsar. Sınav puanı yüz puan üzerinden, yarısı silah bilgisinden, diğer yarısı atış becerisinden verilir.

Sınav Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Madde 39- Adayların başarı puanı yazılı ve uygulamalı sınavdan aldıkları puanların toplamının aritmetik ortalamasıyla bulunur. Adayların başarı puanının yeterli sayılabilmesi için, sınav ortalamasının en az altmış, yazılı ve uygulamalı sınav puanlarının ise her birinin en az elli olması şartı aranır.

Sınavlarda yeterli başarıyı sağlayamayan adaylar, yeniden özel eğitim kursuna devam etmeksizin aynı yıl içinde birbirini takip eden üç sınava katılabilir. Her üç sınavda da başarısız olan veya başarısız sayılan adaylarda tekrar özel eğitim kursuna devam şartı aranır.

Silahsız olarak görev yapacak özel güvenlik görevlilerinin sınavları sadece yazılı sınavdan oluşur. Bu sınavda en az altmış puan alan adaylar başarılı sayılır.

Yenileme eğitimi sonunda yeterliliğin belirlenmesinde temel eğitime uygulanan hükümler uygulanır.

Sınavlarda Görev Alanlara Ödenecek Ücret

Madde 40- Sınav komisyonlarının üyelerine, sınavlarda gözetim ve değerlendirme görevi alan personele 19/9/1987 tarihli ve 87/12002 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe giren Emniyet Genel Müdürlüğüne Bağlı Her Derecedeki Eğitim ve Öğretim Kurumları ile Hizmet İçi Eğitimlerde Aylık Karşılığı ve Ücretle Okutulacak Ders Saatlerinin Sayısı Ders Görevi Alacakların Nitelikleri ve Diğer Hususların Tespitine Dair Esaslara göre, ders ücreti ödenir.

Özel Güvenlik Eğitimi Sertifikası

Madde 41- Özel güvenlik eğitimi başarı puanı altmış ve daha yüksek olan adaylara Ek-12 deki "Özel Güvenlik Eğitim Sertifikası" eğitim kurumunca düzenlenir ve Komisyonca onaylanır.

Özel güvenlik temel eğitimi ve özel güvenlik yenileme eğitimi sertifikaları beş yıl süreyle geçerlidir.

Eğitimde Kullanılacak Ders Malzemesi

Madde 42- Özel güvenlik eğitiminde kullanılacak yayınların Emniyet Genel Müdürlüğü Yayın Yönetmeliği'ne göre tavsiye edilmiş yayınlardan olması şarttır. Üniversitelerde ders kitabı ve ekipmanı olarak kullanılan materyalde bu şart aranmaz.

Uygulamalı dersler için yeterli ekipman hazır bulundurulur.

ALTINCI BÖLÜM

Denetim

Denetim

Madde 43- Bakanlık ve valilikler, Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerinin yerine getirilip getirilmediğini, yasak uygulama ve davranışların bulunup bulunmadığını ve amaç dışında faaliyet gösterilip gösterilmediğini tespit etmek amacıyla, özel güvenlik şirketlerini, özel güvenlik birimlerini ve özel eğitim kurumlarını her zaman denetleyebilir.

Havalimanı ve deniz limanlarının denetiminde, uluslararası anlaşmalar ve 25/7/1997 tarih ve 97/9707 sayılı Sivil Hava Meydanları, Limanlar ve Sınır Kapılarında Güvenliğin Sağlanması, Görev ve Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Yönetmelik hükümlerinin yerine getirilip getirilmediği göz önünde bulundurulur.

Denetimin Kapsamı

Madde 44- Denetim sırasında, faaliyet izninin ve personelin çalışma izinlerinin geçerli olup olmadığı; özel güvenlik görevlileri için mali sorumluluk sigortasının yaptırılıp yaptırılmadığı; üçüncü kişilere verilen koruma ve güvenlik hizmetlerine ilişkin sözleşmelerin usulüne uygun düzenlenip düzenlenmediği ve bu sözleşmelerin zamanında valiliğe bildirilip bildirilmediği; görev alanına uyulup uyulmadığı; silah ve teçhizatın ruhsatlı olup olmadığı ve bunların usulüne uygun korunup korunmadığı; kayıt ve defterlerin usulüne uygun tutulup tutulmadığı; eğitim hizmetlerinin bu Yönetmelik hükümlerine uygun yürütülüp yürütülmediği, Kanun ve bu Yönetmeliğin diğer hükümlerinin uygulanıp uygulanmadığı ve amaç dışında faaliyet gösterilip gösterilmediği incelenir.

Denetim Sonucunun İzlenmesi

Madde 45- Denetim sonucu düzenlenen raporun bir sureti denetlenen birimin dosyasında muhafaza edilir, diğer sureti valiliğe, ilgisine göre bir sureti de Bakanlığa sunulur.

Denetim sonucunda tespit edilen eksiklikler ilgili kişi, kurum, kuruluş ve şirkete yazılı şekilde bildirilerek bu eksiklikleri gidermesi için eksikliğin niteliğine göre asgari yedi gün süre verilir. Bu süre sonunda eksiklikler giderilmediği takdirde veya denetim sonucu konusu suç teşkil eden uygulamalar tespit edildiğinde Kanunun 19 uncu ve 20 nci maddesinde belirtilen cezalar uygulanır.

Ayrıca, amacı dışında faaliyet gösterdiği veya suç kaynağına dönüştüğü tespit edilen şirketlerin veya özel eğitim kurumlarının faaliyet izni Bakanlıkça iptal edilir.

İdari Para Cezalarının Uygulanması

Madde 46- Kanununun 20 inci maddesinde belirtilen hallerde, suçla ilişkin tutanaklar eklenmek suretiyle, ilgili kişi ve kuruluşa en az yedi gün süre verilerek savunması istenir. Savunması yeterli görülmeyenlere ilçelerde kaymakamın, illerde valinin onayı ile idari para cezası verilir.

Para cezası verilmesine ilişkin onaylar yedi gün içinde ilçelerde mal müdürlüklerine, illerde defterdarlığa gönderilir.

Bu maddede öngörülen idari para cezaları o yerin valilik veya kaymakamlığının bildirimine üzerine 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre Maliye Bakanlığınca tahsil olunur.

YEDİNCİ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Sakat ve Eski Hükümlü Çalıştırma

Madde 47- Özel güvenlik birimlerinde ve özel güvenlik şirketlerinde, 10/6/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesi gereğince çalıştırılacak sakat ve eski hükümlü sayısının belirlenmesinde özel güvenlik görevlileri hesaba dahil edilmez.

Geçici Madde 1- Kamu kurum ve kuruluşları ile bunlara bağlı müessese ve şirketlerde, 2495 sayılı Kanun hükümlerine göre özel güvenlik hizmeti vermek üzere kurulmuş olan özel güvenlik birim ve şirketleri valiliğe bildirimde bulunmak suretiyle özel güvenlik izni almış sayılırlar ve aynı kurum ve kuruluşların müessese ve şirketlerine ait özel güvenlik izni alınan işyeri ve tesislerde özel güvenlik hizmeti verebilirler.

Geçici Madde 2- 2495 sayılı Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanun hükümlerine uygun olarak istihdam edilen ve bu Kanunda öngörülen şartları kaybetmemiş olan özel güvenlik görevlilerine 26/6/2009 tarihine kadar çalışma izni verilmiş sayılır.

Geçici Madde 3- 2495 sayılı Kanun hükümlerine göre bünyesinde özel güvenlik teşkilatı kuranlar en az bir ay önce başvurmak şartıyla, Komisyonun kararı ve Valinin onayı ile özel güvenlik uygulamasını sona erdirebilirler .

Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

Madde 48- 28/3/1994 tarihli ve 21888 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun Uygulanmasına Dair Yönetmelik ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 49- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 50- Bu Yönetmelik hükümlerini İçişleri Bakanı yürütür.

Dokuman yayin izni: Avrupa Konseyi Ceza Hukuku Direktoru Carlo Chiramonte tarafından onaylanmis 22 Ocak 2010 tarihli musaade yazisi ile ekteki dokumani tez calismasinda kullanmak icin gerekli izin alinmistir.
Hakan Cora

From: Ariel.KLIEBER@coe.int
To: hakancora@aol.com
CC: documentation@coe.int, Elisabeth.MAETZ@coe.int, Carlo.CHIAROMONTE@coe.int
Sent: 1/22/2010 5:29:06 A.M. Eastern Standard Time
Subj: RE: PC-PM (2006) 01 / Permit request to use COE document on Masters Degree Th

Dear Sir,

Thank you for your mail and the interest shown in our Organisation and its activities.

Further to your request, may I inform you that, with the permission of Mr Carlo CHIARAMONTE, Head of the Criminal Law Division of the Law Reform Department of the Directorate of Standard-Setting, Directorate General of Human Rights and Legal Affairs, you are allowed to reproduce the mentioned document.

Best regards.

Ariel KLIEBER
Unité des Initiatives Educatives - Visites/EducationallInitiatives Unit - Visites
Direction de la Communication/Directorate of Communication
CONSEIL DE L'EUROPE/COUNCIL OF EUROPE
F-67075 STRASBOURG CEDEX
Tel : (00 33) (0)3 88 41 20 33 ou/or 33 41
E-mail: infopoint@coe.int ou/or ariel.klieber@coe.int

From: hakancora@aol.com [mailto:hakancora@aol.com]
Sent: jeudi 21 janvier 2010 08:43
To: documentation
Subject: Permit request to use COE document on Masters Degree Thesis

Dear Sir or Madam,

I am a Master's Degree student at University of Istanbul and currently I am preparing a thesis with "Private Security" subject.
I am willing to use a specific document in my thesis partially or fully. This document is " PC-PM (2006) 01, Regulating Private Companies in Europe: Status and Prospects". Your link to this document is also indicated below.

Please kindly advise if I may use this document in my academic research studies and within my thesis.

Awaiting your urgent reply,
Thank you very much for your concern

Best regards,

Hakan Cora
University of Istanbul
Division of European Union
Graduate Student

Link to the requested document:
[http://www.coe.int/t/e/legal_affairs/legal_co-operation/steering_committees/cdpc/Documents/pc-pm%20\(2006\)%2001%20-%20e%20\(regulating%20private%20security%20companies\).pdf](http://www.coe.int/t/e/legal_affairs/legal_co-operation/steering_committees/cdpc/Documents/pc-pm%20(2006)%2001%20-%20e%20(regulating%20private%20security%20companies).pdf)

Strasbourg, 11 September 2006

PC-PM (2006) 01

EUROPEAN COMMITTEE ON CRIME PROBLEMS

(CDPC)

Council for Police Matters

(PC-PM)

**Regulating Private Security Companies in Europe:
Status and Prospects**

Draft Report

Authors: Hans Born, Marina Caparini, and Eden Cole

Research Assistant: Vincenza Scherrer

GENEVA CENTRE FOR THE DEMOCRATIC CONTROL OF ARMED FORCES (DCAF)

Table of Contents

1. Introduction	1
2. Objectives, Scope and Limitations	2
3. Need for Regulation	5
4. Regulation: The European Level	8
4.1. <i>European Union</i>	8
4.2. <i>Council of Europe</i>	9
5. Regulation: The National Level	18
5.1. <i>Possible roles and tasks of private security companies</i>	18
5.2. <i>Links between private security companies and public police</i>	20
5.3. <i>Control and accountability of private security companies</i>	22
5.4. <i>Entrance requirements</i>	24
5.5. <i>Selection and recruitment of private security officials</i>	24
5.6. <i>Training of private security officials</i>	26
5.7. <i>Identification of private security officials</i>	27
5.8. <i>Use of firearms by private security officials</i>	28
5.9. <i>Search and seizure powers of private security firms</i>	28
6. Self-Regulation	29
6.1. <i>European level</i>	30
6.2. <i>National level</i>	31
7. Recommendations	33
8. Conclusions and way forward	38

Regulating Private Security Companies in Europe: Status and Prospects

Report prepared for the Council for Police Matters of the Council of Europe

Draft

1. Introduction

Private Security Companies (PSCs) are a rapidly expanding industry. Recent estimates suggest that in 2003 the total revenue of PSCs worldwide — including military and policing services in domestic and international markets — was over USD 100 billion and is likely to grow up to (at least) USD 202 billion in 2010.¹ Research in European states also demonstrates the increasing importance of PSCs. In 2004, PSCs staff outnumbered members of public police forces in most EU states and, on average, 1 out of every 500 European citizens was a private security employee.² PSCs are not only expanding in numbers, but also in quality. Their range of services varies from private detectives, to guarding transport of valuables, from private intelligence services to guarding shopping centres, airports, as well as nuclear and military facilities. Increasingly they move into areas which were previously considered the reserved domain of the public police.

On the basis of support and a mandate from the Council of Europe (CoE),³ this study focuses on the rapidly expanding field of private security in CoE member States. The primary rationale behind this study is that although private security services make a useful contribution in ensuring security, the broad scope of their activities, and the sometimes unprofessional conduct of their staff, and inadequate oversight and public control over these services, pose risks to the protection of human rights and fundamental freedoms.⁴

---

¹ Deborah Avant, *The Market for Force: The Consequence of Privatizing Security*, Cambridge University Press, New York, 2005, p. 9.

² Panoramic Overview of Security Industry in the 25 Member States of the European Union, *CoESS and UNI-Europa*, 2004, Chapter Conclusions, p. 1. Available at: www.coess.org

³ 'Ad hoc terms of reference for the Council for Police Matters (PC-PM) relating to the regulation of private security services', CM 924th Meeting of Deputies (21-22 April 2005).

⁴ 'Ad hoc terms of reference for the Council for Police Matters (PC-PM) relating to the regulation of private security services', CM 924th Meeting of Deputies, *Council of Europe*, Strasbourg, 21-22 April 2005.

2. Objectives, Scope and Limitations

As mentioned in the CoE mandate, the objective of the report is to identify 'recent developments in [the field of private security companies in CoE member States] including examples of good practices and ways and means to exchange those practices.'⁵ In addition, the study analyses existing regulation at the European level, i.e. the EU and the CoE, with the goal of identifying strengths and weaknesses at both the European and national level. Self-regulation both on the national and European level will also be discussed. In particular, the study addresses the following aspects of the functioning of PSCs:

- Regulation at the European level – EU and CoE;
- Possible roles and tasks of private security companies;
- Links between private security companies and public police;
- Control and accountability of private security companies;
- Entrance requirements (licensing of PSCs);
- Selection and recruitment of private security officials;
- Training of private security officials;
- Identification of private security officials;
- Use of firearms by private security officials;
- Search and seizure powers of private security firms.⁶

The study covers these issues for each of the 46 member States of the CoE and will not deal with observer states.⁷ The abundance of literature in this field has led to the decision to base our analysis on existing available research.⁸ It is necessary to underline, however, that the data on which we base our study varies in quality. The 'Panoramic Overview' for instance, represents a formal picture on the state of the legislation in several CoE countries, however, it does not contribute to clarifying the understanding of the conduct of PSCs in practice. Therefore, although it provides us with an idea of the numerous regulations that are in place in each country, it does not tell us whether the rules are strictly implemented and enforced in practice. The CoESS report on a 'Comparative Overview of Legislation' attempts to provide some guidance as to how strictly countries adhere to the regulations. The SEESAC study provides an interesting survey of the

⁵ 'Ad hoc terms of reference for the Council for Police Matters (PC-PM) relating to the regulation of private security companies,' 2005, pnt. 4, p. 2

⁶ 'Ad hoc terms of reference for the Council for Police Matters (PC-PM) relating to the regulation of private security companies,' 2005, pnt. 4, p. 1-2.

⁷ The list of the 46 CoE member States is available at http://www.coe.int/T/E/Com/About_Coe/Member_states/default.asp

⁸ In particular, the study will be based on the publications mentioned in the 'Summary Report of the 3rd Meeting' of the Council for Police Matters, Council of Europe, Strasbourg, 17-19 October 2005, p. 6. These publications include the 'panoramic overview of private security industry in the 25 Member States of the European Union', *CoESS and UNI-Europa*, 2004; Tina Weber, *A comparative overview of legislation governing the private security industry in the European Union*, ECOTEC Research and Consulting, Birmingham, UK, 2002; 'Contribution by PC-PM members on private security firms in their respective countries', *Council for Police Matters, PC-PM(2005) 1*, CoE, Strasbourg, 4 February 2005; Michale Page, Simon Rynn, Zack Taylor and David Wood, *SALW and private security companies in South East Europe: A cause or effect of insecurity?*, SEESAC and UNDP, Belgrade, 2005. Available at www.seesac.org. In addition, the study will be based on research previously carried out by DCAF, in particular Fred Schreier and Marina Caparini, *Privatising Security: Law, practice and governance of private military and security companies*, DCAF Occasional paper nr. 6, DCAF Geneva, 2005. Our reliance on previous research implies that this report depends on the accuracy of the data presented in existing research.

legislation of PSCs in South Eastern Europe (SEE) and attempts to clarify the relationship between the conduct of PSCs and different aspects of human rights.

Council of Europe member States which have not been exhaustively covered by previous research reports include Russia, Ukraine, Georgia, Azerbaijan and Armenia. In order not to exclude these countries from our study, use was made of general academic research as well as of existing DCAF research, as far as it exists on PSCs in these five Council of Europe member States. Of these five countries, some detailed research was available on Russia, Ukraine and Georgia;⁹ however, less was available on the function and regulation of PSCs in Azerbaijan and Armenia.

The study focuses on PSCs based and operating in the CoE member States; private military and security companies outside the CoE region fall outside the scope of this study. We must be careful to note that 'military versus security' private companies is a problematic dichotomy with many overlaps, e.g. some private security companies might use military training methods and, vice versa, military companies might fulfill police functions in conflict zones. Nevertheless, the focus remains on private security companies with a non-public police function. The following policing and internal security functions can be distinguished, among others:¹⁰

- Prevention or detection of intrusion, unauthorized entry or activity, vandalism or trespassing on private property; This group of activities include patrolling, guarding of private property, guarding of (nuclear) power plants, military installations and airport security;
- Prevention or detection of theft, loss, embezzlement, misappropriation or concealment of merchandise, money, bonds, stocks, notes, valuable documents or papers, for example, protection of cash in transit;
- Protection of individuals from bodily harm, e.g. body guards;
- Adherence to, and enforcement of, established company rules, regulations, measures, policies and practices related to crime reduction;
- Maintaining public order at events (concerts, football matches);
- The reporting and apprehension of violators;
- Guarding prisons;
- Reporting on and responding to incidents and calls, including the conception, installation and maintenance of alarm systems and alarm centres.

A final challenge in the study of PSCs is the fact that the literature does not provide a homogenous definition, instead it refers to several different definitions. The

---

⁹ Vadim Volkov, 'Violent Entrepreneurship in Post-Communist Russia', *Europe-Asia Studies*, Vol. 51, No. 5, July 1999, pp. 741-754; Vadim Volkov, 'Between Economy and the State: Private security and rule enforcement in Russia', *Politics and Society*, vol. 28, no. 4, December 2000, pp. 483-501; Duncan Hiscock, 'Post-Soviet private security: the commercialisation of security', Marina Caparini and Alan Bryden, *Private actors and security governance*, Berlin: LIT-Verlag, 2006.

¹⁰ 'European Training Manual: Preventing occupational hazards in the private security sector (manned guarding and surveillance services)', *UNI-Europa and CoESS*, Brussels, 2004, p. 5. Available at: http://www.coess.org/documents/gardiennage_gb.pdf

definitions tend to reflect the policing aspect of the services,¹¹ however the activities that they list as composing part of these services embrace areas which would be considered to form part of a wider definition of PSCs, such as surveillance or private detective activities. Other definitions stress that the main objective of PSCs is to make profit (as opposed to serving the public interest).¹² Some definitions outline the specific type of services which PSCs deliver, such as guarding services, electronic security, sensor and surveillance services, and intelligence and risk management services.¹³ Other researchers maintain that PSCs deal with internal security and protection only,¹⁴ as opposed to external security which is the domain of the state military and private military companies. In view of these variations in definitions, a PSC can be defined as *a non-governmental organisation or group of organisations that delivers policing and internal security services, for certain clients, governments, private individuals and organisations, with the goal of making profit.*

---

¹¹ Shapland 1999 (reference in : Mr Amadeu Recasens i Brunet, European Committee on Crime Problems, *Reflection paper on private security firms*, February 2005, p. 2.

¹² SEESAC Report, 2005, p. xi.

¹³ C. J. van Bergen Thirion, *The privatization of security: A blessing or a menace?*, Pretoria, South African Defence College, 1998; F. Schreier and M. Caparini, 2005, p. 27.

¹⁴ F. Schreier and M. Caparini, 2005, p. 26.

3. Need for Regulation

As mentioned above, the private security sector on the whole has reached maturity in terms of volume and variety of services delivered. Even if it were considered desirable to outlaw PSCs, the sector has reached the point that it would be hardly possible to do so. PSCs are omnipresent in many areas of justice and home affairs, as well as in the protection of energy, transportation, communications, internal security, health and emergency response. While it is neither desirable nor feasible to outlaw them, it is at least important to ensure that minimum standards are identified and are integrated into relevant regulations within the CoE area.¹⁵

Indeed, international regulation is necessary as PSCs, just like PMCs, can become rather 'nomadic' in order to evade nationally applied legislation which they regard as inappropriate or excessive.¹⁶ Legislation is necessary to make PSCs and their individual members accountable for their actions, in particular since a major difference between PSCs and state security providers is that only the latter are directly accountable to parliament and government, whilst PSCs only have to respond to shareholders.¹⁷ Regulation is also essential in view of the potential harm caused by corruption in the extremely sensitive field of security. Regulation could also help ensure that private security employees do not play a part in crime.¹⁸ In short, regulation can be interpreted as the formal mechanisms of control which are established in order to guide conduct and to ensure the universal application of the law. The assumption is that greater regulation can lead to enhanced accountability.¹⁹

It has been widely acknowledged by the private security industry itself, that the field is in need of regulation. There has been a realisation that this would help to distinguish between honest and disreputable private security companies, and eventually to remove the latter.²⁰ Likewise, regulation could contribute to improving the professionalism of the sector and to boost the confidence of the public in the private security industry. This would explain why multiple efforts have been made by PSCs in self-regulation and why codes of conduct have been drawn up by certain firms and organisations (see Chapter Six).

The following is a list of problematic issues and sometimes even outright scandals which occurred in countries of the CoE in the past years, clearly demonstrating the pressing need for serious regulation. It is not intended as a 'name and shame' exercise which is why individual countries have not been specified.²¹ Rather, it is an illustration of what can

¹⁵ Alyson Bailes and Caroline Holmqvist, 'EU must regulate private security firms', *European Voice*, 22-28 September 2005, p. 8.

¹⁶ Sandline International, *Private Military Companies - Independent or Regulated?*, 28 March 1998, <http://www.sandline.com/white/regulation.doc>

¹⁷ SEESAC Report, p. 5.

¹⁸ Home Office and Security Industry Authority, *Private Security Industry: Further consultation on proposals to regulate the industry*, July 2003, <http://www.homeoffice.gov.uk/documents/2003-cons-private-security-indus/riafinal.pdf?view=Binary>

¹⁹ O'Connor, Lippert, Greenfield & Boyle, 'After the "Quiet Revolution": The Self-Regulation of Ontario Contract Security Agencies', *Policing & Society*, Vol. 14, No. 2, June 2004, p. 153

²⁰ Return to an Address of the Honourable the House of Commons dated 12th February 2002 for a paper, entitled: *Private Military Companies: Options for Regulation*, available at: <http://www.fco.gov.uk/Files/kfile/mercenaries.0.pdf>

²¹ We have chosen not to divulge the names of the countries where a scandal has taken place, however, they are available upon request to the authors.

go wrong in the realm of private security and therefore is intended as a justification of the need to provide more effective and responsive security for both the state and its citizens.

Western Europe:

- Employees of a private security company responsible for assuring the security in train stations, stopped a homeless person, brought him to the cellar of the train station, and brutalised him whilst filming the scene. The managers of the PSC did not investigate this until the local media revealed the scandal. (2004)
- A private security firm responsible for escorting inmates between courts and jails, let three prisoners escape by mistake. This same PSC blamed bad weather for the delay of the start of a murder trial. (2006)
- Two baggage security guards at an International Airport were discovered drunk and falling asleep during their working hours. Linked to the use of PSCs in airport security is the distressing fact that a journalist was able to obtain a job loading jets by providing two fake references. In the context of the terrorist threat, the use of PSC employees who may not have been adequately screened or trained is very disturbing. (2005- 2006)
- Private investigators were hired by an employer to thoroughly investigate whether an employee had written some anonymous letters. Following a two and a half hour 'interview' with the PSC, the employee was found to have jumped to his death from a window. The dismissal of the incident as a suicide has been doubted, and the methods of the PSC employees questioned. (2004)
- Accused of serious misbehaviour, private security guards beat up and removed a man from the premises of a major city sporting event. The suspected man went into a coma and had to be hospitalised. It became apparent in the hospital that the coma was caused by serious head injuries, which in turn caused his death the next morning. (2006)

Eastern Europe:

- Private security guards shot dead a young man who was attempting a theft. There were other similar cases to this the same year, clearly demonstrating the problems involving the possession and use of firearms by PSC employees. (2002)
- An employee of a PSC who was hired to protect a house whilst the occupants were on vacation, took advantage of this in order to steal valuables from the house. (1997)
- The police arrested a director (a major formerly employed by the security services) of a PSC. He was accused of threatening and beating up a director of an oil company, and of demanding shares and cash money from the oil company director as a payment for an alleged debt – a practice known as ‘informal debt recovery’. After these and other incidents, the state security authorities have issued warnings, intensified controls and published blacklists of companies involved in ‘informal debt recovery’. So far, without tangible effect. (2000)
- Collecting scrap metal at a mine, four Romani men were heavily beaten by security guards and had to be hospitalised. One of the four men died of his injuries. (2005)
- While on duty, private security guards of the Ministry of Health raped a woman while she visited the ministry. The Minister was upset about the serious incident, but pointed out that the ministry was not at fault. The Minister advised security companies to select their personnel more carefully. (2006)

4. Regulation: The European Level

4.1. European Union

There has been no harmonisation of legislation concerning the private security industry at the European level. UNI-Europa and the Confederation of European Security Services (CoESS) promote minimum requirements at the European level, and have achieved the signature of several joint opinions on aspects such as licensing and vocational training. A code of conduct for the private security sector has also been signed, with the objective of raising standards and guaranteeing a high level of professional ethics in this sector across the European Union.²² Nevertheless, at the moment, national regulations differ from one country to another, and reflect the different cultural environments.

It is important to stress however that the lack of standardized European legislation on private security companies does not necessarily denote a vacuum of relevant rules at the European level. Indeed, European case law provides several examples whereby the Commission of the European Communities has questioned the regulation of PSCs by individual countries on the basis of the principles of freedom of establishment, freedom to provide services and free movement of persons. In 2003 it was argued in the European Court of Justice that Spanish legislation on private security did not comply with the principles of freedom of establishment and the free movement of services as set out in Articles 43 and 49 of the Treaty.²³ In another case, the constraints that the Netherlands places on the private security companies that wish to provide services on its territory were considered unjustified by the Commission, and were claimed to breach Directives 89/48/EEC and 92/51/EEC on a general system of professional recognition of qualifications.²⁴ Therefore, in these rulings, the European Court of Justice has established its competence over matters related to the private security industry, as it is considered an economic sector of the EU and therefore falls under the regulation of the internal market.²⁵

Whilst it is true that no harmonized legislation exists on PSCs at the European level, some areas of the private security industry are more regulated than others. For instance, the providers of airport security fall under the EC regulation establishing common rules in the field of civil aviation security and therefore contains some rules that directly affect private security personnel. Indeed, the regulation states that all staff requiring access to security restricted areas will be subjected to a minimum 5-year background check, and will also receive regular training in aviation security.²⁶

²² http://europa.eu.int/comm/employment_social/news/2003/jul/security_en.html

²³ Action brought on 8 December 2003 by the Commission of the European Communities against the Kingdom of Spain, *Official Journal of the European Union*, C 47/18, at: http://europa.eu.int/eur-lex/pri/en/oj/dat/2004/c_047/c_04720040221en00180019.pdf

²⁴ Action brought on 5 May 2003 by the Commission of the European Communities against the Kingdom of the Netherlands, *Official Journal of the European Union*, C 158/11, at: http://europa.eu.int/eur-lex/pri/en/oj/dat/2003/c_158/c_15820030705en00110012.pdf

²⁵ Elke Krahnemann, 'Regulating Private Military Companies: What Role for the EU?', *Contemporary Security Policy*, Vol.26, No.1 (April 2005), p. 115.

²⁶ 'Regulation (EC) No 2320/2002 of the European Parliament and of the Council of 16 December 2002 establishing common rules in the field of civil aviation security', *Official Journal of the European Communities*, L 355/1, 30.12.2002, at: <http://www.coess.org/documents/regulation2320-2002.pdf>

Finally, it is interesting to note that private security companies were excluded from the recent EU Directive for services in internal market. CoESS argued that the specific nature of private security services, in particular its close links to the issue of public security, and the necessity of strict conditions for entering the market (for example the screening of private security employees) necessitates specific exceptions that could not be sufficiently taken into account in the general directive.²⁷ CoESS has stressed however the necessity of achieving a common ground for the regulation of the private security industry. In particular, CoESS has highlighted the fact that an overview of EU member states demonstrated that 'the level of effective security is positively correlated to the level of regulation.'²⁸ This underlines the importance of achieving a harmonisation of the regulation on private security companies at the European level, and in particular the need for high standards at this level. The European dialogue that has been taking place in recent years is encouraging, as is for example the recognition by the European Council of the need for greater cooperation between the competent national authorities of Member States responsible for the private security sector.²⁹

In terms of the EU external policy, the EU acknowledges that private security companies constitute a part of a state's security system. Therefore, policies which target PSCs can be included in EU enlargement, integration and external assistance policies. Nevertheless, the EU's most recent communication on security sector reform does not elaborate on how PSCs can be fruitfully targeted.³⁰

4.2. Council of Europe

Although the Council of Europe has hardly adopted any regulation on private security companies specifically, it has adopted a wide array of conventions and recommendations which have relevance for the functioning of PSCs in CoE member States. Mostly, these conventions and recommendations are related to the protection of human rights and the preservation of the rule of law in CoE member States. In this section these conventions and recommendations will be briefly discussed. Mention must be made that a CoE convention has binding force for those member States which have ratified the convention. Recommendations, on the other hand, have an advisory effect only.

4.2.1. European Convention on Human Rights (ECHR)

The European Convention on Human Rights (ECHR) is the bedrock of Council of Europe institutions. Of particular importance are articles 3 (prohibition of torture,

²⁷ Joint Declaration by CoESS and UNI-Europa, *Towards a European Model of Private Security*, Madrid, 14 & 15 October 2004, p. 3.

²⁸ 'Joint CoESS/ESTA position paper on the Draft Directive on Services in the Internal Market', CoESS, Brussels, September 2005, available at : <http://www.coess.org/documents/CoESS-ESTA-final-en.pdf>

²⁹ 'Council Recommendation of 13 June 2002 regarding cooperation between the competent national authorities of Member States responsible for the private security sector', *Official Journal of the European Communities*, C 153/ 01, 27.6.2002, at: http://europa.eu.int/eur-lex/prl/en/oj/dat/2002/c_153/c_15320020627en00010001.pdf

³⁰ 'Communication from the Commission to the Council and the European Parliament: A concept for European Community Support for Security Sector Reform', *Commission of the European Communities*, Brussels, 24 May 2006, COM (2006), 253 final.

inhuman and degrading treatment); 5 (right to liberty and security); 8 (right to privacy); 11 (assembly); and 14 (anti-discrimination). Each of these articles is briefly discussed below, in relationship to private security companies.

Concerning the prohibition of torture and degrading treatment (Art. 3 ECHR),³¹ clearly, private security companies are not allowed to subject citizens to this type of treatment. Degrading treatment or punishment can be described as treatment 'which humiliates or debases a person, showing a lack of respect for, or diminishing, his or her human dignity or arouses feelings of fear, anguish or inferiority capable of breaking an individual's moral and physical resistance, and causes sufficiently severe physical or mental suffering.'³² The acts of non state actors can also be taken into account under this article as is reflected in recent jurisprudence. For instance, in *A v UK* (1998, 27 EHRR) the Court held that 'The Court considers that the obligations on High Contracting Parties under Article 1 of the Convention to secure to everyone within their jurisdiction the rights and freedoms defined in the Convention, taken together with Article 3, requires States to take measures designed to ensure that individuals within their jurisdiction are not subjected to torture or inhuman or degrading treatment or punishment, including such ill-treatment administered by private individuals.'³³ There are risks that in the exercise of their functions private security employees may inflict degrading treatment on other civilians. On the basis of visits of the CoE Committee for the Prevention of Torture (CPT) to CoE member States, the CPT has expressed concerns on several occasions whether PSC officials are properly dealing with residents of prisons, asylum seekers centres as well as psychiatric hospitals.³⁴ Some worrying incidents have taken place, an example being in a member State where local authorities are said to have engaged private security guards to beat and intimidate Roma families in order to force them to move to another community.³⁵ However, the ECHR sets out a legal framework to help prevent these risks from materialising.

Right to liberty (ECHR Art. 5)³⁶ can be interpreted in relation to the principle of presumption of innocence until proven guilty (which is important in the case of racial profiling) and in the case of freedom of movement. Indeed, research carried out on the working practices of CCTV operators demonstrates that individuals are often selected for observation according to their physical appearance or behaviour, which questions "the ethics of methods" whereby people are targeted before an offence has even been

³¹ ECHR Art. 3: 'No one shall be subjected to torture or to inhuman or degrading treatment or punishment'.

³² Association for the Prevention of Torture, Guide to Jurisprudence on Torture and Ill Treatment, June 2002, p. 27, at: http://www.ap.t.ch/pub/library/Article3_en.pdf

³³ Association for the Prevention of Torture, op. cit., p. 22.

³⁴ For example, these concerns are related to allegations of PSC personnel expressing racist remarks against residents of detention centres for foreigners (see CPT report on the visit to the Netherlands in 1997, available at <http://www.cpt.coe.int/documents/nld/1998-15-inf-eng.pdf>); questions concerning the training of PSC officials for dealing with residents of Alien holding centres (see CPT report on the visit to Norway in 2005, available at <http://www.cpt.coe.int/documents/nor/2006-14-inf-eng.pdf>); proper treatment of prisoners during transport between police stations, prisons and courts (see CPT report to the United Kingdom in 2001, available at <http://www.cpt.coe.int/documents/gbr/2002-06-inf-eng.pdf>); private security guards giving kicks and punches against residents of psychiatric hospital of a prison (CPT report on the visit to Estonia in 1997, available at <http://www.cpt.coe.int/documents/est/2002-26-inf-eng.pdf>).

³⁵ <http://web.amnesty.org/report2005/svk-summary-eng>

³⁶ ECHR Art. 5: 'Everyone has the right to liberty and security of person. Except in cases such as lawful detention of a person after conviction, or the lawful arrest of a person (...).'

committed.³⁷ This is related to the fact that CCTV enables “a pre-emptive approach to security in contrast with the reactive style of state police agencies.”³⁸ This can contribute to “restrictions on freedom of movement”³⁹ for instance, in situations when PSC operators forbid a person of entering a shopping centre on the basis of believing (but not being able to prove) that the said person is a recidivist offender.

When reflecting upon the relevance of PSCs to human rights, it is the right to privacy (ECHR Art 8)⁴⁰ which is most often affected as the surveillance activities of private security companies can potentially infringe on the right to privacy. An example is the risk that data collected from CCTV cameras be transferred to third parties. However, there are numerous checks in place, including Article 5 of the Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data, which sets out basic standards of rights for data subjects (see next section). In this respect, research was carried out in the Netherlands to establish whether surveillance operators are able to ensure that the data collected by CCTV respects the criteria set out in Article 5. The research concluded that their approaches appear to ‘be in line with several principles of fair information processing that have been laid down in national and international legislation in Europe since the 1970s.’⁴¹ For instance, the technical design of authorisation levels ensures that operators cannot make copies of tapes, and images are automatically deleted after seven days, reflecting the application of Article 5 paragraph E stating that the personal data undergoing automatic processing shall be preserved in a form which permits identification of the data subjects for no longer than is required for the purpose for which those data are stored.⁴²

The right to freedom of assembly (ECHR Art 11)⁴³ could be at stake when it comes to PSCs role in keeping law and order of public events or major demonstrations. Depending on their specific role and ‘rules of engagement’, PSCs might limit this right.

Last but not least, the prohibition of discrimination (ECHR Art. 14)⁴⁴ is relevant for the functioning of PSCs as well. The very nature of private security may be considered as discriminatory. Private security companies are profit oriented and therefore naturally discriminate against those who cannot afford their services. However, even more worrying, is the fact that employees of private security companies may use their status to discriminate openly against those they do not consider worthwhile to protect. In some cases, this has gone as far as inflicting harm on those they discriminate against. There have been several publicised examples of such practice, where agents of a private security

³⁷ Alison Wakefield, ‘The Public Surveillance Functions of Private Security’, *Surveillance and Society*, 2(4), 2005, p. 533.

³⁸ Alison Wakefield, 2005, p. 532.

³⁹ Alison Wakefield, 2005, p. 544.

⁴⁰ ECHR, Art. 8, par. 1: ‘Everyone has the right to respect for his private and family life, his home and his correspondence.’

⁴¹ Lynsey Dubbeld, ‘Protecting the Personal Data in Camera Surveillance Practices’, *Surveillance and Society*, 2 :4, December 2004, p. 558.

⁴² Lynsey, Dubbeld, 2004, p. 556.

⁴³ ECHR Art. 11, par. 1: ‘Everyone has the right to freedom of peaceful assembly and to freedom of association with others, including the right to form and to join trade unions for the protection of his interests.’

⁴⁴ ECHR, Art. 14: *Prohibition of discrimination*

‘The enjoyment of the rights and freedoms set forth in this Convention shall be secured without discrimination on any ground such as sex, race, colour, language, religion, political or other opinion, national or social origin, association with a national minority, property, birth or other status.’

firm reportedly attacked and even killed some members of the Roma community.⁴⁵ Another way of how discrimination may be linked to the activities of private security companies is the racial profiling carried out by some private security companies according to race, colour, religion or place of origin. This type of discrimination is also linked to the aforementioned working practices of CCTV operators.

4.2.2. *Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data*

This abovementioned convention is of particular importance to the governance of private security activities. This is because it attempts to provide minimum standards on the automatic processing of personal data, which is one of the main concerns in relation to the infringement of the right to privacy. In particular, the convention sets out five criteria for the automatic processing of information (art. 5). Personal data undergoing automatic processing shall be:

- a.) obtained and processed fairly and lawfully;
- b.) stored for specified and legitimate purposes and not used in a way incompatible with those purposes;
- c.) adequate, relevant and not excessive in relation to the purposes for which they are stored;
- d.) accurate and, where necessary, kept up to date;
- e.) preserved in a form which permits identification of the data subjects for no longer than is required for the purpose for which those data are stored.⁴⁶

Moreover, the convention stipulates that any person should be able to certify whether information is stored about him or her, as well as the purpose and the identity of the controller of the file (art. 8). It also stipulates that the person can request for information at regular intervals without excessive delays, and demand the erasure or rectification of information if the latter is processed contra domestic law. These are fundamental principles which a PSC must respect when undergoing its routine surveillance activities. Also, the fact that appropriate security measures must be taken for the protection of personal data (art. 7), implies that PSCs must be held responsible for taking such measures for the protection of the security of stored data. Additionally, the convention also contains a clause on discrimination, as 'personal data revealing racial origin, political opinions or religious or other beliefs, as well as personal data concerning health or sexual life, may not be processed automatically unless domestic law provides appropriate safeguards. The same shall apply to personal data relating to criminal convictions'.⁴⁷ This is interesting in relation to the racial profiling that certain PSCs carry out, as it signifies that as long as domestic law provides appropriate safeguards, profiling may be carried out according to race, colour, religion or place of origin. Lastly, the Convention allows for some crucial exemptions of articles 5, 6 and 8 as set out to protect the rights of individuals. It stipulates that data collected with a view of state security, public security,

⁴⁵ 'Romania Country Report 2005', *Amnesty International*, available at: <http://web.amnesty.org/report2005/rom-summary-eng>

⁴⁶ Article 5.

⁴⁷ Article 6.

monetary interests of the state as well as the suppression of offences, can be exempted from the protection of citizens rights, if necessary in a democratic society (art. 9). It is questionable to what extent the actions of PSCs would fall under this article and thus be exempt from respecting the former important provisions.

4.2.3. Convention on the Control of the Acquisition and Possession of Firearms by Individuals

This convention mostly deals with firearms transfers between states and does not contain any specific references to the possession of firearms. However, it is interesting as it provides a general framework for the transfer of firearms from country to country, which may be relevant when PSCs operate on trans-national boundaries. Thus, it is clear from this convention, that if a PSC sells, transfers or otherwise disposes firearms to a person in the territory of another state, the host-state where the PSC is situated, must notify the other state about the arms transfer (art. 5). The convention also applies to international PSCs which transfer firearms from one country to another, without change of possession, thus applying to PSCs with branches in several countries, such as Securitas for instance (art. 6). Moreover, in case of arms transfer, the convention stipulates that the state has to notify the other state of the identity, address and passport details of the person concerned as well as the characteristics and number of the firearm (art. 8). Finally, Art. 10.1 stipulates that no arms can be transferred to a non-resident who does not have prior authorisation, thus applying to international PSCs who bring over foreign PSC employees to another country. In brief, although this convention leaves member states free to prescribe their own laws and regulations concerning firearms (art. 3), it is clear that PSCs cannot operate in a legal vacuum when it comes to the acquisition and transfer of firearms.

4.2.4. Convention on Laundering, Search, Seizure and confiscation of the Proceeds from Crime

This convention prescribes the adoption of measures and instruments to fight against serious crime. It is of interest because it does not exclude PSCs from being instrumental in the implementation of this Convention. Indeed, it prescribes that each party adopt the measures deemed necessary in order to identify and trace property which is liable to confiscation (art. 3). Thus, this work may be outsourced to private security companies, which often operate using the investigative techniques that are suggested in art. 4 par.2, such as the interception of telecommunications.

4.2.5. Recommendations of the Committee of Ministers of the Council of Europe

Recommendation No. R (87) 15 regulating the use of personal data in the police sector

The relevant section of this recommendation is that on the communication of data from the police to private parties. It would entail that communication to PSCs would only be permissible if, in a particular case, there exists a clear legal obligation or authorisation, or with the authorisation of the supervisory authority (principle 5.3).⁴⁸ Also, communication to private parties is exceptionally permissible if a.) the communication is undoubtedly in the interest of the data subject and either the data subject has consented or circumstances are such as to allow a clear presumption of such consent, or if b.) the communication is necessary so as to prevent a serious and imminent danger.⁴⁹

Recommendation No. R (84) 10 -on the criminal record and rehabilitation of convicted persons

This recommendation is important as it suggests that only authorities responsible for the criminal justice system should have access to the full list of entries of criminal records (rec. 2). This entails that PSCs should only have access to parts of criminal records, which would constitute a step forward in relation to protecting the privacy of individuals.

Recommendation No. R (91) 10 on communication to third parties of personal data held by public bodies

This recommendation contributes to the set of provisions concerning the protection of personal data. In particular, it states that the communication of personal data or personal data files by public bodies to third parties should be accompanied by safeguards and guarantees designed to ensure that the privacy of the data subject is not unduly prejudiced.⁵⁰ Once again, it could be interpreted as applying to PSCs and thus would mean that they can receive information so long as there are safeguards in place.

Recommendation No. R (84) 23 - on the harmonisation of national legislations relating to firearms

This recommendation provides a basis for the harmonisation of national regulations relating to firearms. In particular, it suggests the adoption in national law, of a classification of firearms establishing criteria for listing arms prohibited to private persons, arms subject to authorisation and arms subject to declaration (rec. 2). If adopted by national authorities, this would have an impact on the types of weapons that PSC personnel would be authorised to carry. Moreover, it sets a list of principles to be applied for issuing licences to private persons, which includes minimum age of 18, no mental disorder, and the ability to demonstrate that he or she has a good reason to acquire, possess or carry a firearm (rec. 6).

⁴⁸ Rec N° R(87)15 Principle 5.3.

⁴⁹ Rec N° R(87)15 Principle 5.3.

⁵⁰ Rec N° R(91)10, Principle 2.1

Recommendation No. R (82) 15 - on the role of criminal law in consumer protection

This recommendation is relevant to the private security sector, the only concern is whether the consumers to protect should be interpreted as the paying consumers (narrow approach) or the wider public 'enjoying' security as delivered by PSCs (broad approach). For example, in the case of a PSC operating in a shopping mall, consumers in a narrow sense would be the shopping mall owners; consumers in a wider sense would be the customers visiting the shopping mall. If the business of private security is to provide and increase the security of society, then it would be preferable to interpret consumer protection in the broad sense. This is of particular importance when considering that those who do not have the means of purchasing increased security should not be discriminated against. A particularly important section is recommendation 6, as it provides the notion that PSCs are not only responsible for the services delivered, but also criminally liable for their actions. Finally, recommendation 3 encourages the drawing up of codes of business ethics for the protection of consumers, which could be an important step forward in PSC self-regulation.

Recommendation No. R (88) 18 -on the liability of enterprises having legal personality for offences committed in the exercise of their activities

This recommendation can be interpreted as another important step forward in ensuring that PSCs are held responsible and answerable for their actions. In particular, it states that 'enterprises should be able to be made liable for offences committed in the exercise of their activities, even where the offence is alien to the purposes of the enterprise'(rec. 1). It also recommends the provision of appropriate sanctions and lists possible sanctions, ranging from a warning to a fine or the annulment of licences (rec. 6 and 7). The latter would also provide an efficient way of penalising private security companies.

Recommendation No. R (87) 19 -on the organisation of crime prevention

This is one of the few recommendations of the CoE which explicitly mentions the private security industry. In its preamble it states that 'although surveillance and security companies perform a crime-prevention role, measures should be taken in order to ensure that their activities do not encroach upon the functions of the police and do not jeopardise individual freedom and public order'.⁵¹ It therefore attempts to regulate the fundamental relations between private and public policing. It includes some important provisions, including the recommendation that governments:

- a.) enact, revise and if necessary, complete regulations governing initial authorisation, periodical licensing and regular inspection, by public authorities at the appropriate level, of security or surveillance companies, or encourage the profession to adopt its own regulations;
- b.) in cases where such companies supply staff, lay down minimum standards, providing in particular that this staff shall wear a uniform different from that of the police, carry identification documents and have adequate training, including a basic understanding of criminal law, knowledge of surveillance and security

---

⁵¹ Rec N° R(87)19 preamble

- techniques and of the rights, obligations and responsibilities of such staff, as well as of the norms of appropriate behaviour, in particular *vis-à-vis* the public;
- c) encourage positive relations between the police and surveillance and security companies in order that, within the limits of their activities, the latter may assist the former in preventing crime.⁵²

Recommendation Rec (2003) 21-on partnership in crime prevention

Again, this recommendation encroaches on the idea of private-public policing. In particular, it recognises the idea that 'responsibility for crime prevention should be widely shared in society, and that partnership approaches are a practical means to sharing this responsibility and pooling diverse resources' (rec. 1). Moreover, it calls for the exploration of the scope and limits of private sector involvement in local and national partnerships (rec. 7). It also warns of the dangers of not clarifying what consists of appropriate vs. inappropriate collective initiatives, in order to avert vigilantism and social exclusion (rec. 8).

Recommendation No. R (2000) 10 on codes of conduct for public officials

This recommendation commends the adoption of national codes of conduct for public officials based on the model code of conduct for public officials which is annexed to the recommendation. The provisions of the code are relevant to the conduct of private security employees, as it addresses, confidentiality of information, conflicting private interests, and corruption, among other things. Moreover, the code states that it may also be applied to persons employed by private organisations performing public duties (art.1, par.3), which may be interpreted as being addressed to private security companies as well.

Recommendation Rec (2001) 10 - European Code of Police Ethics

This recommendation contains a Code of Police Ethics. It is of particular importance in relation to the self-regulation of private security companies, as it addresses relevant issues of recruitment, training, uniforms, data protection, corruption and the use of force. Although it applies to the police, several of its provisions could be applied as a foundation of what an effective code of conduct for the private security industry should be.

4.2.6 Conclusion

The different texts we have examined have highlighted the fact that several norms and human rights may be affected by the activities of private security companies. It also demonstrates that several CoE conventions and recommendations may apply to the private security industry, however, that explicit regulation governing the sector is lacking. The following is a list of the relevant groups of norms or guidelines (and their sources) applicable to the private security industry which have emerged from this brief examination.

---

⁵² Rec N° R(87)19 Principle V.

- **Privacy:**
  - European Convention on Human Rights (art. 8)
  - Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data
  - Recommendation No. R (84) 10 - criminal record and rehabilitation of convicted persons
  - Recommendation No. R (87) 15 - regulating the use of personal data in the police sector
  - Recommendation No. R (91) 10 - communication to third parties of personal data held by public bodies

- **Discrimination:**
  - European Convention on Human rights (art. 14)
  - Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data (art. 6)

- **Liberty:**
  - European Convention on Human Rights
  - Freedom of movement (art. 5)
  - Presumption of innocence (art. 5)
  - Freedom of association (art.11)

- **Liability and consumer protection:**
  - Recommendation No. R (82) 15 - on the role of criminal law in consumer protection
  - Recommendation No. R (88) 18 - on the liability of enterprises having legal personality for offences committed in the exercise of their activities

- **Ethics for Public Officials:**
  - Recommendation Rec (2001) 10 - on the European Code of Police Ethics
  - Recommendation No. R (2000) 10 - on codes of conduct for public officials
  - Recommendation No. R (87) 15 - regulating the use of personal data in the police sector
  - Recommendation No. R (87) 19 - on the organisation of crime prevention
  - Recommendation No. R (91) 10 - on communication to third parties of personal data held by public bodies

5. Regulation: The National Level

The following is an account of the state of regulation at the national level in the CoE member States, according to the nine themes identified in the introduction.

5.1. Possible roles and tasks of private security companies

PSCs offer a great variety of services in CoE member States, which can be divided into the following six categories. In nearly all states, PSCs offer the protection of sites and buildings, including nuclear plants (e.g., in Germany and Romania), military installations (e.g., Austria, Estonia and Germany), airports (e.g., Austria, Germany, Romania, United Kingdom, Sweden, the Netherlands, Greece, France, Albania), ports (e.g., Albania, Bulgaria, the Netherlands) and Parliaments (e.g., Bulgaria, Romania). This category also includes setting up and maintaining alarm response services and video surveillance (CCTV). Second, PSCs in CoE member States offer protection services for valuables and cash in transit. Third, PSCs offer close protection services, such as body guards.⁵³

Additionally, in many CoE States, PSCs provide for the security of public events such as football matches and concerts. This necessitates close cooperation, or sometimes even competition, between public police and PSCs (see next section). Finally, in many states PSCs offer private detective or investigative services, as is the case in Malta, Luxembourg, Poland, Slovenia, Serbia, Montenegro and Romania. This role of PSCs can be problematic in states with a weak or non-enforced legal framework, as well as in states with close links between PSCs and state intelligence services and organised crime. In such situations, the danger exists that private investigative services may undertake unlawful activities (e.g., industrial espionage) or activities which are normally part of law enforcement (e.g., investigating staff suspected of stealing from their employer, as is the case in The former Yugoslav Republic of Macedonia).⁵⁴

Last but not least, in various CoE member States, PSCs deal with traffic security (on the road, e.g., Belgium, or air traffic control, e.g., Sweden). In some cases, PSCs even establish material facts on the road (e.g., Belgium) as well as providing ambulance and fire services (e.g., Denmark and Sweden).

The exact role played by PSCs in CoE member States is dependent on a variety of factors. A first factor is the recent widespread adoption of neo-liberal models for public sector organisation, including the construction of quasi-markets, the introduction of business management techniques, price-competitive tendering as well as – important for our study – contracting out to private companies of what were formerly public services. This advent of neo-liberal government is an important factor accounting for the increase of PSCs. A second factor is the level of democratization and rule of law in transition states. Indeed, many post-communist European states are in the process of implementing painful political and economic reforms. In particular, directly after the regime change, both state institutions and the legal framework were being fundamentally reformed and

⁵³ Panoramic Overview and SEESAC studies (see footnote 8).

⁵⁴ SEESAC, pp. 49-59.

were rather weak. In such circumstances, the general public has tended to not believe that the police and other state security services can deal effectively with crime problems which increased visibly during the transition period, leading to a high demand for the services offered by PSCs. Additionally, the role PSCs play also depends on the type of threats and risks facing society. For example, in Serbia, due to a number of recent high profile assassinations, high demand for close protection services can be observed.

The role of PSCs in Russia and other post-Soviet countries must be understood in the context of the dramatic changes that took place in the security situation and security sector reform in those countries, in the 1990s. Like in their Western counterparts, the maintenance of security can no longer be perceived as the sole preserve of the state in the post-Soviet region. In Russia and in other post-Soviet states, the privatisation of security was not an evolutionary process, but started with a big bang in the early 1990s as an unintended consequence of the collapse of the Soviet Union and the 'wild' capitalism that followed. In absence of an effective system for protecting properties and enforcing contracts, the private sector was in desperate need of non-state security providers.⁵⁵ It has been estimated that about 70% of contracts in Russia in the early post-Soviet years, were enforced without recourse to the state, but by private security companies.⁵⁶ According to Duncan Hiscock, the role of private security companies in Russia differed from their counterparts in Western Europe. Weak state institutions were not able to preserve the state monopoly of force and PSCs were able to fill the gap quickly by taking over personnel of the downsized state police, intelligence and military. Additionally, widespread corruption resulted that not only individuals in the private sector, but also in the public sector, saw the opportunity to charge money for providing security. Security became a commodity like any other, almost regardless of who was offering it.⁵⁷

Nevertheless, in many post-Soviet states, private security laws were enacted in the beginning of the 1990s. In Russia, for example, according to 1991 legislation, PSCs are allowed to fulfil more or less the same roles as their counterparts in other CoE states. More specifically, roles covered by Russian legislation are private investigation; protection of persons (body guards); guarding of goods including guarding of transport and valuables; planning, installation and maintenance of security alarm installations; and, maintaining order at major public events. These laws were more strictly enforced and amended after Putin came into power in 2000.⁵⁸ The situation in Ukraine is not very different from the situation in post-Soviet Russia. However, accelerated by the Orange revolution, it has to be noted that Ukraine has followed a more pro Western course than Russia. Ukraine has ambitions to be closely associated with NATO and the EU, as well as a declared interest to apply democratic governance to the security sector. Though Ukraine has a substantial private security sector comprising around 3000 licensed companies, employing 33'000 people, this sector is rather small compared with its governmental counterpart, the State Protection Service (DSO). This is a department of 51'000 people,

⁵⁵ Duncan Hiscock, 2006.

⁵⁶ Vadim Volkov, 2000, p. 492.

⁵⁷ Duncan Hiscock, 2006.

⁵⁸ Law of 11.01.1991 on private detective and guarding activities in the Russian Federation (amended by Federal laws of 21.03.2002, 10.01.2003 and 06.06.2005); Law on licensing particular types of activities (08.08.2001 no. 128-fz.), Governmental decree on licensing non-governmental (private) guarding and detective activities (14.08.2002, no. 600), order of the Ministry of Interior regulating the use of fire arms (13.04.2005, no. 275) as well as on training (31.12.1999).

accountable to the minister of interior and offering the same range of services as PSCs do. The DSO is a hybrid private-public organisation as it is clearly a government organisation, but is financed on the basis of delivered services on a contractual basis. In this sense, it is a direct competitor of PSCs.⁵⁹ In Georgia, it is difficult to assess the role of private security because of the lack of a clear structure of the private security sector and the non-existence of regulatory government bodies. There are no special legal provisions governing PSCs and no statistical data are kept. It has been estimated that around 250 to 300 PSCs are active in Georgia, but only 10 of them are major players. PSCs in Georgia deal mostly with guarding property. Like in Ukraine, the ministry of interior has one department (Private Property Department), which provides security to other government institutions as well as to private clients on a contractual basis.⁶⁰ International police advisors working for the European Commission Delegation in Georgia, have strongly recommended to abolish the governmental Private Property Department, as it would be in contradiction with principles of modern policing. A major obstacle in abolishing the department is that the ministry of interior would lose a substantial share of its annual revenues.⁶¹

In various post-Soviet states, for example in Azerbaijan and Georgia, PSCs play an important role in protecting energy assets, e.g. oil pipelines, pump stations and work camps of oil workers.⁶²

5.2. Links between private security companies and public police

Links between PSCs and public police can be problematic for various reasons. A first reason for conflict of interests can be found in the accumulation of public-private jobs by PSC and police employees. With a view of avoiding this type of conflict, various EU states have adopted legislation restricting undue accumulation of activities. For example, in Belgium, Greece and Portugal, PSCs are not allowed to be involved in arms production and distribution or other activities that may endanger public safety. PSC employees may not have previously been a member of the police or secret services during the last 5 years (e.g. Belgium⁶³, France⁶⁴ and Portugal⁶⁵), or may not currently be a member of the police (e.g. in Sweden⁶⁶) or criminal investigation officers (e.g. in the Netherlands⁶⁷) or any public service position (e.g. Spain,⁶⁸ Lithuania⁶⁹ and Malta⁷⁰). In some states, PSC

⁵⁹ Hiscock, 2006.

⁶⁰ Hiscock, 2006.

⁶¹ Hiscock, 2006.

⁶² Gare A. Smith, *Human rights and security monitoring assessment of AGT pipeline projects in Azerbaijan: BTC and SCP pipeline projects*. Foley Hoag LLP Attorneys at law, study commissioned by the BP Exploration Caspian Sea LTD. 2006. Available at

http://www.bp.com/liveassets/bp_internet/bp_caspian/bp_caspian_en/STAGING/local_assets/downloads_pdfs/f/FH_Az_VoL Princ_Assess_Final_en.pdf#search=%22%22private%20security%22%20azerbaijan%22

⁶³ Weber, 2002, p. 18.

⁶⁴ Panoramic Overview, Chapter France.

⁶⁵ Weber, 2002, p. 20.

⁶⁶ Weber, 2002, p. 21.

⁶⁷ Weber, 2002, p. 20.

⁶⁸ Weber, 2002, pp. 20-21.

⁶⁹ Panoramic Overview, Chapter Lithuania.

⁷⁰ Panoramic Overview, Chapter Malta.

employees are not allowed to be an advocate or a notary, e.g. in Lithuania.⁷¹ In France, PSCs may not be active in any other economic activity.⁷²

In Russia, the law allows that 'military personnel of the organs of the Federal Security Service (FSB), while remaining in service, can be assigned to work at enterprises and organisations at the consent of their directors irrespectively of their form of property'.⁷³ This provision allowed thousands of FSB officers to have jobs in private companies and banks as 'law consultants'. According to Vadim Volkov, up to 20% of FSB staff had a double function in both the FSB and the private sector in the mid 1990s, using state assets (information, personnel, resources, connections) for the benefit of the paying client.⁷⁴ Recent amendments to laws covering private security companies have made being a PSC manager incompatible with any public position.⁷⁵ However, it cannot be excluded that public and military officials continue to play a role in private security companies. As mentioned before, in Ukraine, the DSO has a monopoly in providing armed protection. Banks, as well as the Ukrainian Federation of Non-State Security Services, have complained about this position of monopoly which leads to overcharged services as banks cannot turn to competitors.⁷⁶

Another area of possible conflict between public police and PSCs exist if public police and PSCs are competing for the same contract, or if they are working in the same area or event. In some countries like Croatia, Kosovo⁷⁷ and Bulgaria, concerns exist that PSCs are clearly in competition with the public police.⁷⁸ For example, in Kosovo, during public events (football matches, concerts) PSCs are responsible for site security and the police for controlling possible riots.⁷⁹ In Croatia and Bulgaria, PSCs and police are allowed to compete side-by-side for the same contract, leading to the danger of PSCs offering policing on the cheap.⁸⁰ In Albania, on the contrary, competition is ruled out in favour of public police because of a law that prescribes that the total PSCs workforce cannot exceed 5% of the size of the local police force.⁸¹ The problem of competition and conflict between police and PSCs is aggravated if the police is the oversight institution which issues licences to PSC operators and which controls whether PSCs comply with the law (see next section). This may lead to conflicts of interest if police and PSCs are competitors.

---

⁷¹ Panoramic Overview, Chapter Lithuania.

⁷² Weber, 2002, p. 19.

⁷³ Article 15 of the Federal law of the Russian Federation 'On organs of the Federal Security Service'.

⁷⁴ Vadim Volkov, 2000, p. 486 (see note 9).

⁷⁵ See note 58.

⁷⁶ Hiscock, 2006.

⁷⁷ Reference is sometimes made to Kosovo, notwithstanding the current negotiations about its legal status.

⁷⁸ SEESAC, p. ii.

⁷⁹ SEESAC, p. 88.

⁸⁰ SEESAC, p. 114.

⁸¹ SEESAC, p. 114.

A third area of conflict arises when many former police or military personnel are working for PSCs. Provided that PSCs are well managed and functioning on the basis of a clear legal framework, this is not necessarily a problem. Indeed, in those countries involved in post-conflict demobilisation and security sector reform, PSCs are an interesting and – due to high unemployment rates – sometimes the only job opportunity available to former military and police men. However, if the PSC sector is weakly regulated or if laws are not enforced, the risk exists that the high incidence of former police and military personnel working for PSCs may lead to undue influence, favours and obligations between current policemen and their former colleagues working for PSCs.

5.3. Control and accountability of private security companies

The degree of control and accountability of PSCs depends on a clear legal framework, effective oversight institutions and the type of oversight exercised by those institutions.

Control and accountability is weakened or rendered ineffective if it is not based on a clear and uniform regulatory framework. In this context, specific PSC laws are missing in France and Cyprus; Malta has a legal framework governing the industry, but the specific regulation of control and accountability has been omitted from its laws. In other states, PSC regulation is a matter of devolved government leading to different pieces of legislation in different parts of the country, as is the case in Switzerland and Italy. In some countries, as in Germany and Austria, the regulatory framework is based on general commercial laws instead of specific PSC laws. One might question to what extent these commercial legal frameworks are fully applicable to the private security sector, which has its own dynamics and specific concerns related to maintaining law and order and upholding human rights.

In different EU states, a great variety of oversight institutions exercise oversight of PSCs. In some states, PSCs are under the control of (local) police (e.g. in Greece, Denmark, Slovakia and Hungary); in other states, local civil authorities are responsible for controlling the sector (e.g. Germany, Italy and Sweden); the ministry of interior controls the PSC sector in Slovenia, Italy, Poland and the Netherlands; the ministry of justice is responsible for oversight in Luxembourg; and, in Ireland and the U.K., a special security authority was established to oversee the PSC sector.⁸² As mentioned previously, in the event that the PSC is a competitor of the police, a conflict of interest may arise when the police is tasked with the oversight of the PSC sector.

Another issue is how oversight is exercised. Is the oversight limited to 'paper' control only, i.e., requesting that the PSCs submit yearly reports? Or does oversight include inspection visits, both announced and unannounced? Another option is that oversight is complaint-based, in case citizens or companies file complaints against illegally operating PSCs. In this latter context, it is curious that the EU-wide research into PSCs carried out by CoESS does not take into account the role of parliamentary inquiry committees and the ombudsman, who have mostly far-reaching powers to conduct independent research

---

⁸² Data derived from Panoramic Overview.

into complaints and scandals. A last aspect of control is the availability of sanctions if wrongdoing is detected. Across EU member States different sanction regimes are in place, varying from fines, temporary or permanent withdrawal of licences to imprisonment.

In most South East European countries, the ministry of interior exercises oversight over PSC activities. The ministry of interior's oversight in these countries, however, is mostly weak or unclear. In Albania, the police itself is tasked with the oversight of PSCs. In all SEE countries, parliamentary powers to oversee this area are not exercised and the functioning of the ombudsman is unclear or weak. Self regulation in terms of PSC codes of conduct do not exist in Albania, Bosnia and Herzegovina, Croatia and Moldova. In other countries, only some PSCs possess a code of conduct, while other PSCs have a secret code of conduct, unknown to the public.⁸³

The lack of a coherent national regulatory framework hampers oversight in various SEE states. No specific legislation exists in Serbia;⁸⁴ In BiH, no national (federal) legislation exists, with legislation only on the entities-level,⁸⁵ leading to differences between the entities and, unfortunately, contributing to PSCs developing along ethnic lines. In The former Yugoslav Republic of Macedonia, concerns exist about the inadequate enforcement of the law,⁸⁶ while in Moldova, the legal framework is excessively complex and sanctions are not sufficient to deter illegal PSC behaviour.⁸⁷ In Romania, the law is open to misinterpretation and the police does not have sufficient power to close down illegal or poorly performing PSCs.⁸⁸ Kosovo presents an interesting case as the regulatory framework is mainly based on regulations of the international community (UNMIK) as opposed to nationally enacted laws.

In Russia, control over PSCs is exercised by the ministry of interior and the prosecutor general's office.⁸⁹ In Ukraine, the ministry of interior is responsible for regulating the private security sector, including issuing or withdrawing licenses. In this sense, highly problematic is the double role of the ministry of interior as sector regulator and as private service provider (see section 5.1). In Georgia, the private security sector is weakly governed, mostly because of the lack of specific PSC legislation. There is virtually no possibility of ensuring that standards are maintained throughout the sector in Georgia.⁹⁰ PSCs involved in protecting the oil pipe line project (of British Petroleum led consortium) in Azerbaijan, Georgia and Turkey, are currently subjected to human rights and security monitoring assessments. It is a form of self-assessment carried out by a third party, commissioned by the oil industry as client of the PSC. They assess whether public and private security firms involved in protecting oil assets are committed to the 'voluntary principles of human rights and security' (see also Chapter Six on Self Regulation).⁹¹

---

⁸³ SEESAC, p. 112.

⁸⁴ SEESAC, p. 116.

⁸⁵ SEESAC, p. 21.

⁸⁶ SEESAC, p. 54.

⁸⁷ SEESAC, p. 65.

⁸⁸ SEESAC, p. 73.

⁸⁹ See note 58.

⁹⁰ Hiscock, 2006.

⁹¹ Huge Smith, 2006; see also <http://www.voluntaryprinciples.org/principles/index.php>

5.4. Entrance requirements

Licensing systems for PSCs determine which type of services can be provided for by PSCs and which requirements apply to PSCs. These requirements can include a great variety of criteria, both at the company and personal level.

In most if not all EU states, PSCs need a license for becoming operational. Different national regulations exist concerning which oversight institution issues the license (see the previous section on oversight and accountability) and the duration of the license (e.g. 5 years in Denmark).

Regarding the SEE region, most countries have a licensing system in place for allowing PSCs to operate (except for Serbia which has no regulatory framework). Nevertheless, loopholes exist in the laws of the various SEE countries. For example, in Bulgaria, although PSCs have to be licensed, the law allows for private companies to have in-house guards/security departments for their own protection. This exception in the licensing system has been subject to misuse and is a loophole in the law enabling PSCs to avoid being registered.⁹² In Romania (as is the case in Bulgaria), a license is granted for a period of 3 years, which is a rather long period and thus lowers the probability that poor conduct will lead to the withdrawal of a license.⁹³ In Serbia, legislation is lacking, thus PSCs are not subject to special entrance requirements.⁹⁴ In Montenegro, it is estimated that about 500 unlicensed PSCs are active.⁹⁵ In Russia, entrance requirements exist on the company and employee level. Companies need to acquire a mandatory operating license, the director needs to possess a higher education degree, and the law declares the incompatibility of the manager's position with any public function.⁹⁶

5.5. Selection and recruitment of private security officials

The regulation of the selection and recruitment of private security personnel is vital to the professionalism and moral integrity of the sector. It is in fact considered to be in the best interest of PSCs to self-regulate according to the minimum standards for the recruitment of personnel, in particular to avoid potential cases of liability. However, the very fact that it is difficult to establish at what age or after how much education the optimum performance of security personnel can be ensured, is a reason for the need to achieve a standardization of the minimum requirements for recruitment at the national or international level. In particular, the very nature of private security work carries the danger of the unnecessary use of force by employees who may not have received adequate background screening. The legislation on the selection and recruitment of private security officials varies greatly across the Council of Europe member States as is described in the following section. It is important to establish that we do not examine the requirements for the owners of PSCs, but rather for the employees of the PSCs as they are those that have most interaction with the public.

---

⁹² SEESAC, p. 33.

⁹³ SEESAC, p. 77.

⁹⁴ SEESAC, p. 95.

⁹⁵ SEESAC, p. 109.

⁹⁶ See note 58.

Most countries in the EU have established a minimum criterion for the selection of private security personnel, which is the requirement that no criminal offence has been previously committed. This appears to be a fairly standardized aspect of regulation in the EU states, although there are a few exceptions to the norm, such as Germany and the Czech Republic, where no such minimum requirement is imposed.⁹⁷ However, amongst the majority of the EU countries where the criminal background check is imposed, there are still great variations between the level of regulation in the countries, with some states imposing abundant criteria such as minimum age (18 or 21), good character traits, citizenship, work experience and no participation in incompatible activities (i.e., holding a position as a public servant). A related issue is which institution is entitled to carry out the background checks (e.g., the company itself as in the Netherlands) and the criminal background checks (e.g., the Criminal Records Bureau in the UK) as well as the frequency with which these background checks are carried out (e.g., annually in Sweden).

The Balkan countries of the CoE also appear to have a rather standardised approach to a minimum requirement of a background check on the criminal background for PSC employees. Indeed, this is the case in Albania, Bosnia and Herzegovina, Moldova and Romania. However, in Albania for instance, background checks on employees are insufficient and unlicensed PSC employees are widely active.⁹⁸ The only country which has no legal requirements for background checks is Bulgaria.⁹⁹ Montenegro is a different case altogether as it is unclear from the SEESAC report whether the draft Law on Protection of Property and Individuals contains a reference to the requirements for the recruitment of private security personnel.¹⁰⁰ It is interesting to note, however, that the requirements for employment in the private security sector in these Balkan countries appear to be fairly demanding, for instance requiring the ability to write in Latin script (Croatia), to not be in use of narcotics (Moldova), and to be medically fit (Bosnia and Herzegovina). Furthermore, in The former Yugoslav Republic of Macedonia, PSC employees must be national citizens, and the law prohibits international/foreign PSCs to be active in the country.¹⁰¹ Interestingly, in The former Yugoslav Republic of Macedonia a ceiling exists on the number of PSC employees that can be licensed, the maximum number being 6000.¹⁰²

In Russia, private security employees need to possess the Russian nationality, be of the minimum age of 18 years for guards and 21 years for detectives, have no mental deficiencies (as stated by a court), not suffer from an illness as specified by government regulation, and not have been convicted for committing a crime or currently charged with a crime. Additionally, former employees who have been dismissed from public service, courts, prosecutor's office or other law enforcement bodies on the basis of compromising those bodies, cannot work as a PSC employee. In general, former personnel of law enforcement bodies cannot work as a detective for at least one year after having left their position.¹⁰³ In Ukraine, according to government licensing conditions,

---

⁹⁷ Panoramic Overview.

⁹⁸ SEESAC, p. vi.

⁹⁹ SEESAC, p. 33.

¹⁰⁰ SEESAC, p. 83.

¹⁰¹ SEESAC, p. 54.

¹⁰² SEESAC, p. 55.

¹⁰³ See note 58.

managers of PSCs must either have a higher education, have three years middle or senior management level experience in the ministry of interior or the Ukrainian security service SBU, or served at least five years in the armed forces. These conditions appear to be a fruitful ground for illegitimate cooperation between PSCs and state security institutions, since most of the PSC staff will have worked previously in those state institutions.¹⁰⁴

5.6. Training of private security officials

Personnel of PSCs require adequate training in order to ensure a satisfactory level of professionalism in the sector, and to guarantee that the rules and regulations on what constitutes proper conduct in respect to firearms or search and seizure are understood and thus respected. Once again, it is difficult to establish what constitutes sufficient training. Adequate training could be delivered by an independent institution and possibly accredited institution rather than by the company, which would contribute to ensuring a certain level of control over the quality and duration of training. Training that is administered purely by the company and is not regulated in terms of length or substance could be insufficient amounting for instance to a ridiculous one hour if it was so decided by the company; this has allegedly been the case in Serbia for instance.¹⁰⁵ The need for a regulated minimum standard on training is apparent, although unfortunately this is not the case in the CoE.

Indeed, in the EU member States of the CoE there is no standardisation on the level of training required in order to become a private security employee. Whilst some countries require the training to be regulated by the ministry of home affairs (such as is the case in Spain) others suggest that voluntary in-house company training is sufficient (Italy). Moreover, the minimum number of hours of training varies greatly with some countries such as Denmark or Spain imposing between 111 to 240 hours of training, whilst France for instance requires only 32 hours.¹⁰⁶ There are also differences in the number of training sessions employees must take as a follow up every year. Austria is an example of a state with particularly weak regulations on training for PSC employees; indeed, the duration and content is organised on the company level and there are no legal provisions for follow up training. Germany on the other hand obliges mandatory training for the operational staff of at least 40 hours, and is provided by the Chamber of Commerce.¹⁰⁷

Training in the Balkan states also varies, although on average it appears to be stricter than in the countries of the European Union. Indeed, all of the South Eastern European CoE states, with the exception of Serbia and Montenegro,¹⁰⁸ require a minimum amount of training. In Albania, for instance, the regulations require a training session of 15 days,¹⁰⁹ which is longer than in the majority of the EU countries. However, since the training is

---

¹⁰⁴ The governmental decree on regulatory policy and entrepreneurship - ministry of interior of Ukraine, no. 145/1501, 14 December 2004 on 'Confirmation of licensing conditions for economic activity relating to services concerning the protection of the state and other forms of property and the protection of citizens, as mentioned and translated by Hiscock, *Commercialisation of security*, 2006.

¹⁰⁵ SEESAC, p.94.

¹⁰⁶ Weber, 2002, pp. 32-36.

¹⁰⁷ Panoramic Overview.

¹⁰⁸ SEESAC Report, p. 85.

¹⁰⁹ SEESAC Report, p. 15.

administered by the company, the amount of state control over the quality of the training is minimal. Some countries require training to be provided by an independent entity, such as the faculty of criminal sciences in BiH. In Croatia, PSC personnel must also undertake training and pass an exam in an authorised institution, however, those that have formerly worked for the police during a minimum of three years are exempt from the exam.

The panoramic overview does not always specify the modalities and requirements for training, thus with countries such as Malta for instance, there is no information available other than “training required”. There is no indication therefore of whether this training is to be conducted through an independent institution or through the company, and for how long it is to last. Disparity in the data does not always permit us therefore to decipher patterns of regulation.

Moreover, there is no mention of the quality of the training, whether the PSC personnel is actually taught something that will enable them to make better judgements for instance in relation to the use of force. The issue of the quality of the training in different states is an interesting aspect and should be further elaborated.

5.7. Identification of private security officials

It is important for private security personnel to wear uniforms and to carry identification at all times in order to differentiate themselves from ordinary citizens. This is because some private security officials have special rights in relation to search and seizure for instance, and so it is necessary for the public to have the ability to clearly identify who possesses such rights and who does not. However, the necessity of differentiating private security personnel from others also relates to the need to distinguish them from public order officials, as the latter have much wider powers than private security employees. Without a clear system of identification for private security personnel, the risk of abuse is clear.

Unfortunately, there are still great variations concerning legislation on this topic at the national level amongst the EU member States, although perhaps less variation than for some of the other aspects of private security regulation, such as training. Indeed, it appears that every country of the EU members of the CoE, use at least one form of identification, whether this be a uniform or an identity card. For instance, both uniforms and identity cards are mandatory in the Netherlands, whilst in Hungary uniforms are optional and identity cards are mandatory.¹¹⁰ In some countries, such as Portugal, there is even a requirement that the uniforms of PSC employees must not resemble those of public order officials.¹¹¹

According to the SEESAC report, there is often no legislation governing this aspect of private security in SEE. Thus, in countries such as Bosnia and Herzegovina, there have been cases where the employees of a PSC wear the official police uniforms appertaining to the police of the former republic of ‘Herzeg-Bosnia’.¹¹² Thus, clearly going against the need to differentiate private security personnel from that of the public order.

¹¹⁰ Panoramic Overview.

¹¹¹ Weber, 2002, p. 38.

¹¹² SEESAC, p. 21.

5.8. Use of firearms by private security officials

The importance of securing strict regulation concerning the possession and use of firearms is evident. Indeed, firearms are 'tools of violence' which in the wrong hands may have severe consequences. It is important therefore to encourage the registration of the weapons at the company level, but also to the responsible individual, so as to maintain a trace on who each weapon belongs to. Moreover, there should be adequate regulations in place to ensure that firearms are stored in secure places and that they are well controlled by the company.

The possession and use of firearms by PSC officials in the EU varies greatly. Indeed, whilst in the UK, Ireland, Denmark, France and Netherlands firearms are prohibited for private security personnel, they are permitted by all other EU countries. However, even in those countries where the possession of firearms is permitted, the level of control or criteria needed to legally possess these weapons differ greatly. Generally speaking there are limitations on the circumstances required for possession and on the type of weapon that can be carried.

The possession of firearms is permitted in all of the SEE States which are members of the Council of Europe. What differs is the extent of control that is exerted over the weapons. For instance, in Albania, the weapons must be registered both to the company and to the individual employee, thus ensuring accountability of the weapon at all times. This is not the case in Bosnia and Herzegovina for instance, where the weapon is only to be registered to the company. In Bulgaria, the employees of the PSC must be licensed to be able to own and carry a firearm. Croatia differentiates between lower ranking PSC personnel, for example security guards, and higher ranking PSC personnel, such as private security agents. Only the higher ranking personnel is authorised to carry weapons, and even so, the weapons must belong to the company and not be the private property of the guard. In Serbia, private security personnel are not distinguished from ordinary citizens with respect to the use or possession of firearms. However, Article 17 of the general Law on Weapons and Ammunition¹¹³ is applicable to PSCs, and stipulates that the PSC personnel entitled to possess firearms must be medically fit, trained in firearms handling and have no criminal record.

In Russia, the law prescribes that the use of firearms is limited to self-defence, to prevent group or armed attack on guarded goods, as well as to signal or to warn suspects.¹¹³ In Georgia, PSCs and the governmental private property department within the ministry of interior, do not have the right to carry firearms, however, some PSCs do offer such services.¹¹⁴

5.9. Search and seizure powers of private security firms

Depending on the state where they operate, PSCs have various powers to conduct search and/or to seize individuals, producing a mixed picture of the situation across EU.

¹¹³ See note 58.

¹¹⁴ Hiscock, 2006

member States. In some states, the Panoramic Overview study mentions that PSCs have powers to conduct limited search and seizure, e.g., in Poland, Slovakia, Slovenia, Greece (only in airports) and Austria (only with consent of the person concerned). In other states, PSC employees have no other powers than any civilian to seize and search individuals, e.g., the Netherlands, Cyprus, UK, Germany, Czech Republic, Luxembourg, Finland and Spain. In other states, PSCs have special powers, for example in:¹¹⁵

- Lithuania: to detain a suspected offender caught in the act or right after that and transfer him to the police; check object under surveillance, request person to show carried items, with consent of that person;
- Latvia: to arrest persons who violate the law or who have illegally entered a guarded object, as well as to check passes or other IDs;
- Estonia: to apprehend any person illegally entering a guarded object and, when apprehended, to carry out a security check on the suspected person.

In conclusion, one can state that in some EU states PSC employees have the same power as any other citizen to search and seize individuals whereas in other states PSC employees have extra powers (e.g. in Latvia, the power to arrest persons).

In the SEESAC study on PSCs in South Eastern European states, only sporadic attention is given to the power of PSC employees to search and seize suspected individuals. In Kosovo, PSC employees can make a citizen's arrest and the law enforcement agencies have to be immediately informed.¹¹⁶ In one South Eastern European State, reports are made of arrests carried out by masked PSC officials, in vehicles with no license plate.¹¹⁷

6. Self-Regulation

Self-regulation exists in different forms and may occur at the industry or agency level; it often takes the form of codes of conduct or codes of ethics, setting down minimum standards of behaviour for PSC personnel. Self-regulation aims to achieve much the same as state regulation does, and thus attempts to impose a certain control over specific activities. Despite this similarity with state forms of regulation, it is interesting to note that self-regulation is generally perceived as a lesser form of regulation, and lacks credibility in the eyes of the general public.¹¹⁸ This is most likely linked to the voluntary nature of self-regulation, and thus to the perception that the industry or agency will not self-regulate on issues that are not in their interest. Nevertheless, self-regulation remains an important mechanism for assuring accountability on the agency and industry level. Thus, the development of whistle blowing mechanisms or codes of conduct for instance, not only contributes to the professionalism of the sector, but to its democratic governance as well.

---

¹¹⁵ Panoramic Overview.

¹¹⁶ SEESAC, p. 105.

¹¹⁷ SEESAC, p. 53.

¹¹⁸ See O'Connor, Lippert, Greenfield & Boyle, 'After the "Quiet Revolution": The Self-Regulation of Ontario Contract Security Agencies', *Policing & Society*, Vol. 14, No. 2, June 2004, p. 142.

With the purpose of assessing the quality of existing self-regulation, we propose a set of criteria that should cover the essential aspects of an instrument of self-regulation. In particular, self-regulation should pass a completeness test and an enforcement test. The former aims at examining whether all aspects relating to the democratic governance of private security are covered, including respect for human rights and the rule of law. Thus, an instrument of self-regulation is only comprehensive if it covers minimum standards on selection and recruitment requirements, on training, identification, possession and use of firearms and search and seizure powers. Mention should also be made of how adequate relations with the police should be governed, and measures to be taken against corruption. The second test is that of monitoring implementation and enforcement. Ideally, the instrument should contain specific provisions on manners to inform the employees of the contents of the code, methods to monitor the implementation of the instrument, and specific information on what action can be taken if the terms are not respected. In particular, there should be clear procedures for reporting allegations, detailed measures for investigations, and specific sanctions in place to ensure that all employees have an interest in knowing and respecting the code. This is also in the interest of the owners of the PSCs, in order to avoid any potential liability issues. With this in mind, we will now discuss the possible methods of self-regulation at a regional and national level, and examine whether the following illustrative examples of self-regulation are sufficient according to the criteria we have established.

6.1. European level

At a regional level, self-regulation has taken place in the form of the European code of conduct signed by both CoESS (representing the employers in the industry) and UNI-Europa (representing the trade unions).¹¹⁹ This code of conduct covers a wide array of topics, ranging from the selection, recruitment and training of workers to the relations with the police and other PSCs. In this sense, it serves as a template of a rather comprehensive instrument of self-regulation, as it addresses most issues related to private security, as well as containing a section on implementation and follow up of the code. However, the code is very much geared towards increasing the professionalism of the sector, but it is less effective in covering fundamental aspects related to human rights, and some key issues such as the possession and use of firearms are lacking. Moreover, the code remains weak in the sense that the provisions are very vague and do not set minimum standards on what should constitute the minimum level of training. However, this vagueness can also be attributed to the challenge mentioned in the code, which is that regulations differ to such an extent from country to country that it is not possible to stipulate a minimum guideline. However, COESS and UNI-Europa perceive this code as a first step towards the harmonisation of the sector in the region. Another example is the European Vocational Training Manual for Basic Guarding which has been agreed upon by CoESS and UNI-Europa.¹²⁰ Although it remains a training manual, it is an important piece of self-regulation as it introduces the standards which should be considered as a minimum basis for the training of security guards.

¹¹⁹ European code of conduct signed in private security sector, *European industrial relations observatory on-line*, available at: <http://www.eiro.eurofound.eu.int/2003/08/feature/eu0308203f.html>

¹²⁰ 'European Vocational Training Manual for Basic Guarding', CoESS, December 1999, available at: http://www.coess.org/documents/training_manual_en.pdf

6.2. National level

At national level, self-regulation may take place at the industry level or at the agency level. It is difficult to evaluate the extent of self-regulation that occurs at the level of the agency. Indeed, a majority of PSCs have no information regarding a code of conduct on their website, thus leading to the impression that such a code does not exist. It would be interesting to conduct research through questionnaires addressed to the PSCs on whether the fact that the code of conduct is not public is deliberate, or simply due to the fact that none exists. It is only a minority of PSCs that clearly possess such a code of conduct, a notable example being Securitas.¹²¹ Although the latter's code of conduct is an important step forward, as it addresses the respect of fundamental human rights, it does not, however, fit the requirements of a comprehensive code of conduct as set out earlier. In particular, it is missing specific provisions on training standards, the use of special powers of search and seizure, or the possession and use of firearms. It does however, address other important issues such as corruption or the need to avoid conflict of interest with the private activities of employees. As for the enforcement test, it does state that an employee is requested to report violations of the code to his/her manager and that if necessary an investigation will ensue followed by relevant corrective measures. It appears therefore to pass the enforcement test, however, explicit mention of who will carry out the investigation and what sanctions are available would be desirable. Another example at the national level is that of the code of ethics of GGA, a private security company located in Turkey. This code of ethics is much shorter than that of Securitas, however it also addresses certain key issues. In particular, it contains the respect of 'the law of the land', the observation of the rights of others, and the respect for privacy and the safeguard of confidential information. It does not, however, address minimum standards of training, or the methods of monitoring the implementation of the code. Thus, it falls short of passing the completeness and enforcement test we set out at the beginning. A final remark concerning self-regulation at the agency level is that it appears that PSCs often confer their self-regulatory functions to industry level; on the websites of several PSCs is a list of all the associations they are members of, implying they respect their values.¹²²

An example of self-regulation at the industry-level is provided by the British Security Industry Association (BSIA), which has taken measures to encourage minimum standards in the industry. The BSIA develops standards which it then passes on to the British Standards Institution (BSI) for development as a British Standard.¹²³ An example of this is the code of practice for the management and operation of CCTV.¹²⁴ Moreover, the BSIA has taken the lead in establishing a code of ethics for recruitment organisations supplying security personnel.¹²⁵ The code of ethics aims to eliminate bad practice in recruitment, and stipulates that pre-employment screening will be carried out and that annual awareness training on compliance with the Conduct regulations will be given to the employees. However, even with the existence of such codes, it remains doubtful to what extent these codes are respected, and how effective implementation and monitoring

¹²¹ 'Securitas Code of Conduct', *Securitas*, available at:

<http://www.securitasgroup.com/upload/pdf/Financial/Code%20of%20Conduct%20eng.pdf>

¹²² For example on the website of GGA is a list of five associations they belong to. See:

<http://www.ggasecurity.com/about.htm>

¹²³ 'The Standards Development Process', *British Security Industry Association*, available at:

<http://www.bsia.co.uk/process.html>

¹²⁴ Available at: <http://www.bsia.co.uk/cgi-bin/WebObjects/BSIA.woa/wa/10.0.12.5.0.1>

¹²⁵ 'Code of Ethics for Recruitment Organisations Supplying Security Personnel', *BSIA*, April 2005.

actually takes place. The former BSIA code for instance remains voluntary, and even those who have adhered to it run at the worst the risk of being fined or expelled from the BSIA if they breach it.¹²⁶ Prenzler has also highlighted this problem, whereby in most cases the most severe sanction imposed is a revocation of membership of a private security association.¹²⁷ However, it is important to note that in the case of the UK, the Security Industry Authority (SIA) is mandated to enforce the actual law on private security, and is able to take action in the form of verbal or written warnings or through the initiation of prosecutions.¹²⁸

As mentioned in 5.1 and 5.3, certain private security companies are responsible for the protection of the oil pipeline project of British Petroleum (BP) which runs from Azerbaijan through Georgia to Turkey. The PSCs protecting the pipeline works are subject to third party human rights and security monitoring. These monitoring assessments are commissioned by BP as a means of, promoting respect for human rights, and managing security in a manner that minimises legal and reputational risks. The monitor (a third party, in this case a Western-based law firm) conducts on-site/in-country monitoring visits and has access to all company documents related to the oil project, company executives, government officials, public and private security personnel, diplomats at Western embassies as well as representatives of NGOs and multinational institutions. Relevant for this study, the monitoring assessments check whether private security companies adhere to the so-called 'Voluntary Principles' on security and human rights. The 'Voluntary Principles' is an initiative of the governments of the United Kingdom, the Netherlands and Norway, as well as major oil companies (e.g., BP) and NGOs (e.g., Amnesty International and International Alert). With regard to private security companies, the monitoring assessment report covered the following issues: whether sufficient efforts are made to train PSC personnel in the Voluntary Principles, including the UN principles on the Use of Force and Firearms by Law Enforcement Officials and the UN Code of Conduct for Law Enforcement Officials; prohibition on human rights abusers by appropriate screening of PSC employees; the inclusion of the Voluntary Principles in contractual agreements between the BP subsidiary and the PSC; monitoring of compliance; investigations of alleged human rights abuses; and adequate consultation between the BP subsidiary with other companies, host government and civil society about possible human rights abuses.¹²⁹ Amnesty International, however, conducted a critical assessment of the human rights situation concerning the pipeline project and expressed various concerns, among others, that the legal regime of the pipeline project limits citizens right to effective remedy: 'By shrinking the state's and individuals' room for action at a domestic level, the [BP led] consortium is able to manage human rights problems through its own voluntary standards, in the knowledge that these are not legally binding. There is a local arbitration process that the company's operational documents provide for, but in its present form, it will necessarily have limited power to shape remedies for people who have suffered damage.'¹³⁰ This concern of Amnesty International underlines the fact that self regulation should not limit or replace domestic legislation as well as international human rights commitments, notably the ECHR.

¹²⁶ 'Code of Ethics for Recruitment Organisations Supplying Security Personnel', BSIA, April 2005, p. 6.

¹²⁷ Prenzler, 1995, cited in O'Connor, Lippert, Greenfield & Boyle, 2004, p. 142.

¹²⁸ 'Enforcement policy - code of practice', SIA, available at: http://www.the-sia.org.uk/NR/rdonlyres/92C8C9DF-6C2E-41EF-B511-891ECDD85A6C/0/sia_enforcement_cop.pdf

¹²⁹ See Smith 2006 and www.voluntaryprinciples.org

¹³⁰ 'Human rights on the line: the Baku-Tbilisi-Ceyhan pipeline project', Amnesty International, London, May 2003, p. 5

7. Recommendations

Based on the findings of this report, and to ensure, at a minimum, improved governance of the private security sector in Europe and the reinforcement of existing legal frameworks and Council of Europe guidance, the report makes the following recommendations:

I. Regulation of individuals and firms providing private security services

The harmonisation of PSC-specific regulation should be justified not only in terms of human rights protection, but in the interest of making security measures more effective and promoting the professionalism of the industry. Relevant Council of Europe norms should be rigorously applied. (pp.11-19)

II. Vetting of PSC personnel

Background checks of prospective employees (pre-employment screening) should be run, including for a criminal record, as well as professional and personal reference checks (past employment verification, driver's license check). This process assumes a written application for employment. In line with Recommendation R (84) 10 on criminal record and rehabilitation of convicted persons, the responsible parties within the criminal justice system are best placed to do this.

III. Entrance requirements for PSC employees

A minimum age, the absence of a criminal record, identifiable insignia— a uniform and an identity badge /card – should be enforced as basic requirements for any entry level PSC staff. Special conditions should apply for those employees who are armed, as opposed to unarmed, such as minimum age requirements. Some particularly sensitive sectors (e.g., health care) may stipulate drug screening and/or psychological profiling to the same standard as the company's or facility's regular workforce. This may also be governed under a separate body of regulations, such as those governing health care facilities and standards.

IV. Licensing of private security investigators

More rigorous entry conditions should be required for specialised private security personnel, such as private security investigators. In addition to having no criminal record, the passing of background investigations, establishing proof of citizenship, confirmation of training or past work as police investigator or other investigator, and passing an oral or written exam, should all be compulsory. These are common features for a licensing process. The licensing process must also include a decertification procedure – i.e. if a license is removed or revoked from an individual or firm deemed unfit for its purpose (e.g. has committed a crime, betrayed public trust, failed to exercise minimum competencies).

V. Prohibition of 'Moonlighting'

Countries should address the issue of banning moonlighting by police officers in part-time private security jobs. Some businesses see past or present police experience as an advantage, and employees are often poorly paid, highly competitive, with a high turnover. However, criticisms of moonlighting include the argument that moonlighters bring their police-work attitude and assumptions with them (including being able to arrest persons as part of their private security job).

VI. Training of private security personnel

Standardisation of pre-assignment training, certification requirements, and in-service training, is necessary. Industry standards in terms of selection, training, and supervision of security personnel should be identified.

Topics that may be addressed in basic training include, the role of security officers and their legal powers and limitations, communications and report writing, public and client relations and customer service, diversity, and ethics and conduct. Other issues may include, emergency and disaster management, access control, safety and hazardous materials and other topics specific to certain sectors.

Further training, such as, through in-house training, refresher courses, in-service training etc., should be encouraged, as well as special training for private security supervisors.

A record of the training, reflecting when an employee received training, what that training consisted of, and the form of testing or confirmation used to ensure the employee's comprehension, should be kept in that employee's personnel file. In the event of a subsequent critical incident, this documentation enables the company to demonstrate how employees were trained to follow policies and procedures, which could limit the company's liability for any misconduct by an employee.

Ethics training is especially important here, since security workers often have access to confidential information and have opportunities to commit unethical behaviour (theft). Probably the most effective way to do this would be through a system of 'formalised peer sanctions' – i.e. internal scrutiny.

An industry code of ethics, standards of professional conduct, identification of criteria for admission of new members, establishment of mechanisms to hear, investigate and clear/sanction complaints against members for sub-standard performance or misconduct should be established. There should be a code of ethics for private security employees, and a similar but separate code for private security management.

VII. Limitations on what private security officers are entitled to do

The limitations of PSCs ability to intervene and interfere in the public sphere should be clearly delineated, with three key issues addressed:

- i) Search, and seizure (Search of a person's property without consent, search of a suspect's person without his or her consent).
- ii) Use of necessary force to restrain until police are called.
- iii) Types of weapons and firearms PSCs can carry (if any).

PSCs are automatically subject to the European Convention on Human Rights, but confusion regarding their powers can lead private individuals to assume – in a Pavlovian response – that PSCs are police or other law enforcement agents. Clear limitations on the supposed powers of PSCs should be outlined in order to inform the public as much as to regulate the industry itself.

VIII. Relations with police

Consensus must be reached on what functions of the public police can be contracted out, and which should not. The issue is often highly context-specific. For example, there is generally a public preference for police to focus on crime control, but usually this accounts for less than 20 percent of their time. Very often, public police may be seen as too expensive for transporting prisoners, court security, traffic control and serving summonses. These support roles can be and often are filled by private security. But their role must be clearly defined and regulated. According to CoE Recommendations R (87) 15 and (91) 10, personal data in the possession of the police can only be communicated to private security companies if there exists a clear legal obligation or authorisation to do so or if necessary safeguards and guarantees are in place for avoiding that the privacy of the person concerned will be prejudiced (see also below under privacy).

IX. Security against terrorism, catastrophes

Critical infrastructure protection is now a growing concern. While much attention has focused on cooperation among state agencies, the private security industry also plays an important role because of its involvement in providing day-to-day security of many public and private facilities. Increasing emphasis should be conferred to the sharing of information, developing emergency responses and network relationships.

X. Privacy

In line with Article 8 of ECtHR, the 'Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data', and mindful of Recommendation No. R (87) 15 – regulating the use of personal data in the police sector, and Recommendation No. R (91) 10 on communication to third parties of personal data held by public bodies, especially PSCs involved in providing proprietary and investigative services, must be bound to observe appropriate privacy issues.

Those private security personnel involved with internal loss prevention may employ technologies or techniques that affect the privacy of individuals and other employees of the firm. To help ensure that a company will meet its privacy obligations, security professionals or designated privacy officers first need to know what the laws require. They then need to be able to convey to senior management some sense of the risks of non-compliance. From a regulatory aspect, this includes the requirement that the firm respects laws regarding privacy and ensures that security measures do not infringe on privacy rights of clients or employees. Safeguards and guarantees should be in place to ensure that the privacy of data subject is not unduly prejudiced (Recommendation N° R (91) 10).

XI. Self Regulation

The fact that legislation differs greatly from country to country makes it difficult to propose a harmonised legal framework concerning the private security industry. Nevertheless, self-regulation at the agency and industry level may be the most practical way forward and the first step towards the harmonisation of the legislation at a regional level. It appears important, therefore, to encourage voluntary self regulation, and to advocate that PSCs with a minimum number of employees adopt a mandatory code of conduct. Furthermore, codes of conduct should be included in the job contract as the terms of employment, hence ensuring that if the code is not respected, disciplinary action can be legally taken. This is what is suggested for instance in the model code of conduct for public officials of the CoE. The aforementioned model code, as well as the CoE European Code of Police Ethics could serve as a model for what a code of conduct for private security should entail. They contain several relevant provisions, which are elaborated in the section on the Council of Europe legal instruments. Self regulation cannot replace or limit human rights of CoE citizens as stipulated in domestic legislation as well as CoE Conventions, notably the ECHR.

XII. Foreign ownership or control

In sensitive sectors, foreign ownership of PSCs may be restricted. Whilst a global market for certain PSC services has emerged, uncertainty over the capacity of a PSC to act on instructions given by a foreign government against the interests of another nation means that PSCs may be viewed as political instruments if wholly foreign owned or staffed.

XIII. Corporate Accountability

As citizens, PSC staff are already accountable in law for any of their actions which result in a criminal offence. PSCs may, as a corporate entity, undertake actions which render the organisation liable for a breach of the law. In this regard, Recommendation No. R (88) 18- liability of enterprises having legal personality for offences committed in the exercise of their activities, and Recommendation No. R (82) 15- on the role of criminal law in consumer protection, both help stress the necessity of enforcing the corporate accountability of PSCs for their actions.

XIV. Establish clear legal frameworks and a national regulator

Overall, PSC's should ideally be regulated by a Private Security Industry Act, identifying clear standards and binding legal frameworks. As a component, a Statutory National Regulator should be established as a security industry authority, ensuring transparency and accountability across the sector. Licensing, monitoring, scrutiny of annual reports, the maintenance of a registry for specific public complaints, interaction with other democratic institutions (judiciary and ombuds institution) should be the core functions of such an agency. The agency should also interact with relevant parliamentary committees, community policing boards, police standards authorities, and hold public briefings. The outcomes of vetting processes should also be recorded on a statutory basis by this agency.

Recommendation No. R (87) 19 – on the organisation of crime prevention already explicitly mentions the private security industry, and could serve as the basis for common regulatory standards, recommending that governments:

- a) enact, revise and if necessary, complete regulations governing initial authorisation, periodical licensing and regular inspection, by public authorities at the appropriate level, of security or surveillance companies, or encourage the profession to adopt its own regulations;
- b) in cases where such companies supply staff, lay down minimum standards, providing in particular that this staff shall wear a uniform different from that of the police, carry identification documents and have adequate training, including a basic understanding of criminal law, knowledge of surveillance and security techniques and of the rights, obligations and responsibilities of such staff, as well as of the norms of appropriate behaviour, in particular *vis-à-vis* the public;
- c) encourage positive relations between the police and surveillance and security companies in order that, within the limits of their activities, the latter may assist the former in preventing crime.¹³¹

---

¹³¹ Rec.N° R (87)19, Principle V.

8. Conclusions and The Way Forward

Despite the fact that it is often stated that PSCs are not accountable to the law, it appears on the contrary that there are numerous pieces of legislation at the European level which contribute to their regulation, both in matters of corporate law and in aspects of human rights. It appears therefore that where PSCs are in the most desperate need for regulation, is on the minimum standards to be adopted in respect to training, recruitment, possession of firearms and so forth.

This report has shown that variations exist in the extent to which different countries regulate these aspects. Some countries do not have specific legislation in place, e.g., Serbia, Cyprus and France. Other countries apply their general commercial framework to PSCs, e.g., Germany and Austria. One may question whether a general commercial regulatory framework applies fully to PSCs because of the sector's dynamics, and special concerns related to public security and the protection of human rights. Another group of countries does not possess a national regulatory framework, but leaves the regulation to regional authorities, e.g., in Switzerland, Italy and Bosnia and Herzegovina. This leads to a situation in which different rules for PSCs exist within one country, or, like in Bosnia and Herzegovina, that PSCs develop along regional lines within the country.

What is interesting to note, however, is that it is difficult to identify one country that has strong regulation in all of these aspects, the only examples being perhaps the Netherlands and Spain. On the contrary, several countries may have very strong regulation in one aspect of private security, but very weak in another. An example of this being Austria, which imposes fairly strong requirements for the recruitment of private security personnel, but leaves training as an optional feature at the discretion of the companies.¹³²

This report has identified numerous weaknesses in the data available on the study of private security companies. Nevertheless, this report hopes to have demonstrated the desirability of regulating the private security industry in the member States of the Council of Europe on the basis of common norms. Our examination of the different areas that are regulated and our analysis of those that are lacking, are sufficient to establish the pressing need for regulation in this sector.

Recommendations have also been made to ensure improved governance of the private security sector in Europe. Acknowledging the great differences in legislation between Council of Europe member States – varying from very strict legislation to no legislation at all – the following next steps are suggested:

- 1) As far as best practices and legal standards are directly related to existing CoE Conventions – in particular the European Convention on Human Rights –, they should be treated as minimum standards.
- 2) These best practices of regulation should be laid down in a Recommendation or specific CoE Guidelines dedicated to the private security industry.

---

¹³² Weber, 2002, p. 32.

- 3) Best practices and legal standards for regulating PSCs should be disseminated through the publication of guidelines in various languages of CoE member States.
- 4) Not only should states be encouraged to use these best standards and legal practices in domestic legislation, but also to promote adherence or compliance to these standards through self-regulation across the industry.
- 5) In order to create further awareness and norms fostering, it is recommended to organise seminars on the feasibility and necessity of good governance and regulation of PSCs. These seminars could be on the national level, as well as on the European level, and should target policy makers/deciders, parliamentarians and their staff, representatives of the private security industry as well as civil society.

In conclusion, we perceive the strategies of awareness raising, capacity building and the dissemination of best practices, as the preferred way of norms transfer, given the great disparity in legislation and practice in the CoE member States.

Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces (DCAF)

The Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces (DCAF) promotes good governance and reform of the security sector. The Centre conducts research on good practices, encourages the development of appropriate norms at the national and international levels, makes policy recommendations and provides in-country advice and assistance programmes. DCAF's partners include governments, parliaments, civil society, international organisations and the range of security sector actors such as police, judiciary, intelligence agencies, border security services and the military.

Visit us at: www.dcaf.ch

Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces (DCAF):
rue de Chantepoulet 11, PO Box 1360, CH-1211 Geneva 1, Switzerland
Tel: + 41 22 741 77 00; fax: + 41 22 741 77 05; e-mail: info@dcaf.ch